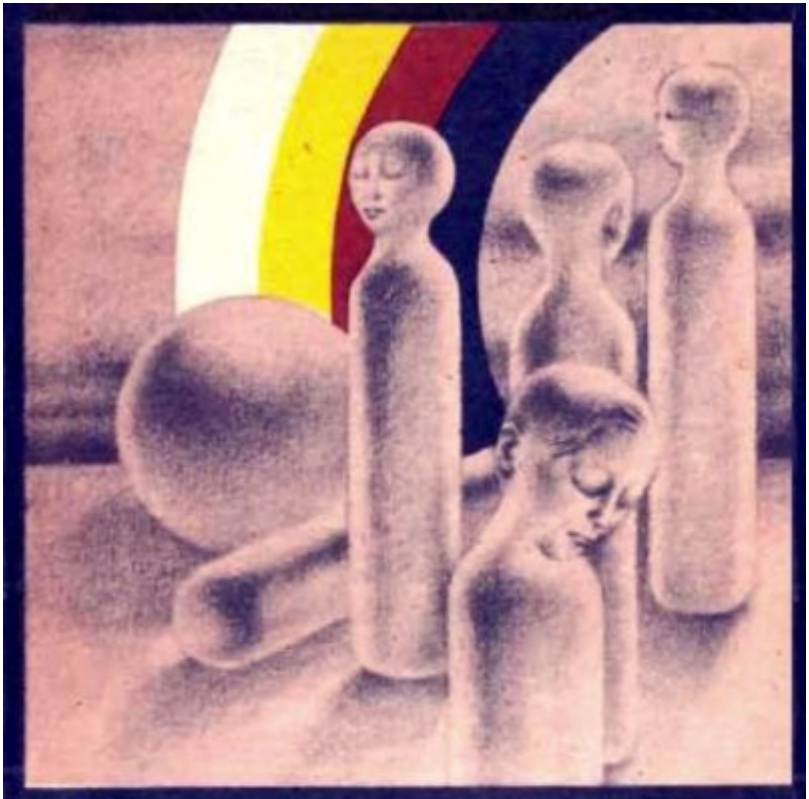

LADISLAV FUKS

CAZUL CONSILIERULUI DE POLIȚIE

LADISLAV FUKS

Cazul consilierului de poliție

enigma

În româneşte de Simona Cioculescu

Editura Univers
Bucureşti – 1981

Cuprins

I 5
II 11
III 17
IV 29
V 37
VI 51
VII 74
VIII 84
IX 107
X 123
XI 135
XII 155
XIII 168
XIV 186
XV 206
XVI 217
XVII 228
XVIII 242
XIX 259
XX 268
XXI 291
XXII 299

Viața ar fi mult mai veselă
dacă toți ar simți la fel.

O pedeapsă dreaptă are aceeaşi
valoare ca o laudă meritată.

I

Peste oraş cernea cu fulgi mărunţi, strălucitori. Bulevardele largi şi asfaltate, precum şi trotuarele începuseră să se albească, la fel mulţimea de automobile, statuile din parcuri şi balustradele de piatră ale podurilor. Deşi se apropia abia de amiază, mii de reclame colorate se aprindeau treptat, iar luminile lor multicolore atârnau printre crengile de brad pline de promoroacă. Din magazine răzbăteau până în străzile argintate cântecele suave ale copiilor, sunetul clopoţeilor şi al orgii, în clasa a şaptea a gimnaziului de stat purtând numele celui mai mare pedagog al tuturor timpurilor, stăteau acum spre amiază, treizeci şi cinci de elevi şi toţi ar fi preferat să o întindă înaintea ultimei ore. Nu-i reţinea peretele de sticlă al clasei, format de fapt dintr-un singur geam uriaş, nici tabla albă pe care se scria cu o cretă neagră, după recomandarea cuiva care demonstrase că aşa ar fi fost mai bine pentru ochi, nu-i reţinea nici teama de a fi pedepsiţi după vacanţa de Crăciun, fuga din şcoală fiind interzisă, îi reţinea – curios, dar nu mai puţin adevărat – doar consideraţia pentru dirigintele lor căruia îi revenea acea ultimă oră. Profesorul aşezat la o masă modernă, ce ţinea loc de catedră, dădu din cap şi li se adresă:

— Cei mai mulţi sunteţi majori sau veţi fi în curând. Mulţi frecventaţi deja restaurantele şi conduceţi automobilul. Câţiva chiar scrieţi scrisori de dragoste.

Dar în privința rațiunii... Peste o jumătate de oră o să vă duceți acasă, aveți zece zile libere înaintea voastră...

— Treisprezece... strigară glasurile din băncile din fundul clasei, iar profesorul atent dădu din cap şi confirmă:

— Treisprezece, slavă domnului, dar voi nu mai aveți răbdare. Credeți că nu ştiu c-ați vrut să fugiți încă din recreație? Fiți mulțumiți că puteți studia, că aveți cap pentru aşa ceva. Deşi mi se pare, profesorul ridică privirea, că de fapt nu-l prea aveți. Că ați nimerit aici printr-o eroare de neînțeles.

Clasa murmură un protest prefăcut, treizeci şi cinci de figuri zâmbiră în direcția catedrei, iar profesorul continuă:

— Au trecut patru luni de la vacanța mare şi în acest răstimp s-au întâmplat multe. Unele lucruri trăite v-au provocat durere, tristețe, jale, v-ați condus la groapă colegul, pe Ambros Henninger... Clasa, până atunci uşor zgomotoasă, amuți, urmărindu-şi profesorul cu o tristețe liniştită; în această perioadă ați trăit cu toții multe momente neplăcute, poate v-ați simțit nedreptățiți, sau poate ați nedreptățit voi înşivă vreo persoană, sau v-ați certat cu cineva... Sărbătorile care vin vă oferă o mare ocazie. Ocazia să îndreptați totul, să iertați, să vă dați mâna ca următoarele zile să le petreceți într-o atmosferă de voie bună, de bucurie şi pace... şi chiar în acel moment profesorul se uită la Viki Heumann.

Fața fină şi frumoasă a lui Viki avea o umbră de tristețe, iar ochii săi cenuşii şi luminoşi rămaseră nemişcați.

— Mulți dintre voi vor pleca de sărbători la munte, alții vor rămâne în oraş, dar toți o să vă odihniți şi o să vă refaceți forțele, continuă profesorul uitându-se la

vecinul de bancă al lui Viki şi apoi la peretele de sticlă care era de fapt un singur geam uriaş, după Anul Nou vă aşteaptă prelegerea despre viteza şi forţa sunetului, care se măsoară în decibeli. O să mai aflaţi printre altele şi că buzele sunt de trei ori mai sensibile decât pielea genunchilor... În clasă începu din nou şuşoteala, dar dură puţin, profesorul reluă discuţia despre Crăciun... În timp ce cumpăraţi şi împărţiţi cadouri, continuă el, amintiţi-vă şi de cei care trăiesc în condiţii grele, care nu şi-au revenit de pe urma războiului, care au nevoie de ajutor, amintiţi-vă de colegul vostru care cu toate eforturile n-a putut fi salvat, amintiţi-vă... şi profesorul îşi fixă din nou privirea asupra lui Viki. Iar Viki...

Viki aproape că nu mai auzea. N-auzea şi nu asculta. Prin faţa ochilor i se perindau imaginile de-acasă, de-acasă şi de tot ce ţinea de acest loc, erau imagini sumbre şi apăsătoare şi pe faţa lui plutea o umbră, iar privirea îi era nemişcată. Profesorul trecu apoi la sporturile de iarnă, la cărţi, la teatru şi Viki îşi mai veni puţin în fire. Nu se mai gândea la cele de acasă, şi îşi aminti de Barry Piret, de călătoria pe care intenţionau s-o facă anul viitor la Smirna şi Istambul şi la ceea ce-l aştepta azi... îşi mai reveni şi fiindcă începuseră să-l înghiontească colegii. Vecinul de bancă şi cel care stătea în spatele lui. Cel care stătea în spatele lui – un băiat destul de liniştit şi de şters – îl ciocăni în ceafă şi spuse:

— Ai auzit!! Să-ţi petreci sărbătorile în voie bună şi pace. O să colinzi cârciumile... iar celălalt, vecinul de bancă, un băiat vioi, cu obrajii trandafirii şi cu breton mare, îl înghionti şi el uşor pe Viki şi-i şopti: O să te duci prin cârciumi, nu-i aşa?... apoi sună, profesorul le ură toate cele bune şi ora luă sfârşit.

Din clădirea liceului purtând numele celui mai mare pedagog se năpustiră afară sute de elevi şi se risipiră în

toate direcţiile asemenea păsărilor dintr-o colivie. Viki, într-un cojocel de miel alb şi cu o beretă roşie pe cap se îndrepta cu un mic grup de băieţi spre colţul străzii, la capătul căreia se afla un bulevard larg; încerca să se gândească la Barry Piret, la călătoria la Smirna şi Istambul şi la ceea ce-l aştepta azi, iar faţa şi ochii îi erau luminoşi. Băieţii vociferau, se interesau cine pleacă de sărbători la munte, izbeau cu ghetele în zăpada de pe trotuar care nu fusese încă curăţată, iar câte unul îşi aprindea o ţigară. Până să ajungă la colţul bulevardului mulţi îşi luaseră la revedere, iar la capătul străzii aceleia largi se despărţiră şi de ceilalţi. Rămăseseră împreună doar Viki cu colegul său de bancă, băiatul cel vioi, cu faţa trandafirie şi cu breton, care se numea Richter, şi celălalt care stătea în spatele lui, Hoffmann cel liniştit şi şters, al cărui tată era şeful unui mare săptămânal. Hoffmann şi Richter încetiniră pasul silindu-l şi pe Viki să facă acelaşi lucru şi începură să asculte cântecul copiilor, al clopoţeilor şi al orgii care se auzea din magazine, să privească vitrinele împodobite cu cetină care străluceau – deşi era abia amiază – de neoane colorate... Viki îşi aminti că trebuie să se despartă de ei. Dar mai înainte de a le spune că se grăbeşte se auzi vocea lui Hoffmann.

— Viki, zise el, vasăzică rămâi în oraş de sărbători... o să colinzi cârciumile. Dar dacă vrei să găseşti vreo urmă prin cârciumi trebuie să te duci în cele mai mizere, iar astea se află întotdeauna, e lucru ştiut, la periferie. În ocoluri, şoproane, maghernițe, pe biete străduțe părăginite care trebuie demolate. Iar Richter adăugă:

— Piret rămâne aici?

— Pleacă mâine cu părinţii şi cu Greta la munte, răspunse Viki trecându-şi ghiozdanul în cealaltă mână, se duce într-o staţiune balneară, dar se întoarce în

aceeaşi zi, seara. Vor doar să vadă cum e pe-acolo. Or să plece iar după Ajunul Crăciunului şi-or să se înapoieze pe două ianuarie.

— Minunat, se însufleţi Richter. Eu mă duc în ajun la varieteu, dacă vrei poţi veni cu mine. O să se producă un balerin celebru... Ce-ar fi să găseşti tocmai acolo vreo urmă... şi Richter, cu ghiozdanul sub braţ, începu deodată să danseze un dans atât de sălbatec încât părul îi flutură ca o coamă de cal... în cântecul suav al copiilor, al clopoţeilor şi al orgii... Câteva femei, care tocmai treceau, priviră lung, iar un bărbat râse şi zise:

— Vezi să nu cazi. Hoffmann interveni:

— Serios, Viki. Să ne înţelegem. La varieteu poţi prinde doar vreun spărgător sau vânzător de droguri, dar pe asasin numai într-o cârciumă nenorocită. Dacă Piret n-o să fie aici ar trebui să mergem împreună. În doi se caută mai bine şi nici nu e aşa periculos. Ştii, ce-ar fi dacă l-ai prinde tu... şi lui Viki îi veni să zâmbească. Cam în felul acesta gândea şi el, dar mai era încă ceva. Nu-i spuse însă nimic lui Hoffmann.

— O să mai vedem, declară. Putem vorbi la telefon, de sărbători. Şi în ceea ce priveşte varieteul, i se adresă el lui Richter... aici începu să chibzuiască cum să se despartă uşurel de cei doi. Tocmai ajunseseră la un mare magazin cu fructe exotice. În vitrinele luminate în verde şi galben se aflau împodobite cu cetină de brad, piramide de ananas, de portocale, de nuci de cocos, mănunchiuri de banane şi platouri cu smochine şi curmale... Cu o smucitură a capului Richter se opri, Hoffmann îl imită, iar Viki se folosi de prilej.

— Eu o să trebuiască să mă cam duc, zise şi se uită la ceas, vechiul său ceas – pe care-l avea încă de pe când mergea la şcoala primară – mă grăbesc. Fiindcă după-amiază mă întâlnesc cu Piret şi cu Greta la podul

Seibt, dar mai înainte vreau să mai dau o raită prin magazine să văd ce se mai găseşte. Mâine o să ies să cumpăr câteva cadouri. Mai înaintară câțiva paşi, trecură de fructărie şi se opriră din nou, era aproape de locul unde, lângă zidul unei case, şedea o băbuță cu un coş de usturoi şi pătrunjel la picioare. Richter spuse:

— Hai măcar până la metrou, Viki însă clătină din cap. Trebuie să plec într-adevăr, declară el, îşi mai privi o dată ceasul şi începu să-şi ia rămas bun.

Îşi urară Crăciun fericit, îşi făgăduiră să vorbească la telefon în legătură cu cârciumile şi varieteul, iar fața fină şi frumoasă a lui Viki fu din nou acoperită de o umbră, ochii lui cenuşii şi luminoşi căpătară o privire puțin fixă... poate că asta se datora şi faptului că o priveau pe băbuța de lângă zidul casei care nu băga în seamă pe niciunul din trecători... se despărțiră. Richter şi Hoffmann o luară agale pe bulevard în direcția metroului. Viki trecu pe partea cealaltă şi apoi dădu colțul. Abia acolo, pe mica stradă, îşi dădu seama că ningea mereu. Cernea mai departe o zăpadă măruntă şi strălucitoare. Viki iuți pasul.

II

Acasă totul se petrecuse rapid şi firesc, aşa cum se întâmpla întotdeauna când era vorba doar de lucruri fără însemnătate. Singurul lucru important la care se gândise Viki, fusese cum să facă să-şi evite tatăl. Dar, era clar că acesta nu se afla acasă. Viki îşi luase prânzul în bucătărie unde-l găsise pregătit, băuse un jus, după care urcase în cămăruța lui. Acolo se clătise repede la chiuveta de culoare galben-citron, îşi pieptănase părul, îşi îmbrăcase iar cojocelul de miel alb, şi-şi pusese bereta roşie. Apoi căutase în adâncul unei comode joase ce se afla lângă uşă, scosese două cutiuțe frumos ambalate pe care le vârâse în buzunare. Câte una în fiecare buzunar. În hol o salutase în fugă pe menajeră, care tocmai intra în bucătărie şi aflase că într-adevăr tatăl său nu sosise încă acasă, îl salutase şi pe camerist ce-şi făcuse şi el apariția, apoi coborâse în grabă scările şi-ntr-o clipă se afla jos în fața vilei. Şi-abia acolo îşi trase răsuflarea. Abia acolo avu senzația eliberării din cătuşe, şi în zăpada măruntă şi sclipitoare ce cădea mereu îl încercă sentimentul că lăsase casa peste şapte munți şi fața i se linişti din nou, iar ochii i se înseninară. Peste cincisprezece minute intra în magazinul universal M & S.

În cojocelul de miel alb şi cu bereta roşie se plimbă la etajul al şaptelea al acestui magazin, etaj la care se aflau obiectele de podoabă şi jucăriile pentru copii. Se plimbă

însoțit în surdină de melodiile *Rămâi cu bine* şi *Cât te iubesc dragul meu...* ce se revărsau din difuzoarele ascunse şi se făceau auzite pretutindeni cu egală intensitate, se plimbă în atmosfera caldă şi plăcută, aşa de caldă şi de plăcută că-şi desfăcu cojocelul la gât, şi se pierdu prin mulțimea oamenilor. Apoi îşi aminti de ceva.

Îşi aminti că tocmai aici, în această secție cu obiecte de podoabă şi jucării fusese spartă casa anul trecut în mai – pentru comisarul Wania fusese o afacere de mâna a doua; Viki îşi mai aminti că Wania îl dibuise pe spărgător în câteva zile şi odată cu el mai prinsese câțiva hoți de buzunare mărunți, şi pe când îşi rememora aceste întâmplări clătină capul şi îşi vârî mâinile în buzunarele unde avea cutiuțele.

Dacă vreo persoană atentă, vreun fotograf de reclame de exemplu, l-ar fi zărit pe Viki în clipa aceea, cu cojocelul de miel şi cu bereta lui, în timp ce se căuta prin buzunare clătinându-şi capul, ar fi fost cu siguranță nevoit să zâmbească şi să nu-l mai scape din ochi. Băiatul era făcut să împodobească paginile vreunei reviste ilustrate. Dar bătrânica ciudată, cu boneta flocoasă cu fundă care tocmai se apropiase de el probabil că nu era prea sensibilă la acest farmec adolescentin. Ar fi preferat desigur nişte rachiu sau niscaiva ticăloşii, cel puțin aşa lăsa impresia la prima vedere. Dar când i se adresă lui Viki se văzu că aparența fusese înşelătoare. Că deşi părea înspăimântătoare şi ciudată era de fapt sensibilă şi înțeleaptă. Îşi adresară doar câteva cuvinte. Viki îi spusese că alege daruri pentru Crăciun – ceva decorativ – şi că mâine va face cumpărăturile... iar arătarea răspunsese că se bucură şi că o să vie... Viki ştia de ce se bucură şi unde o să vie... Îi transmisese salutări tatălui, cameristului, menajerei şi lui Seibt, pe scurt întregii vile şi adăugase că se duce;

venise la etajul acesta să-i cumpere nepotului o păpuşă. Viki se înclină, pe cât se putea în înghesuiala aceea şi privi câteva secunde după boneta ei păroasă cu fundă, până dispăru... era văduva generalului Meyerbach. Apoi se apropie de o tejghea.

Pe tejgheaua aceea se afla o piramidă asemănătoare piramidei de ananas, portocale şi nuci de cocos din fructăria de pe bulevard, numai că aceasta era făcută numai şi numai din jocuri de buzunar. Cutioare rotunde de sticlă cu bile, cu maşinuţe, cu rachete şi broscuţe care se puteau introduce, dacă omul era îndemânatec, în mici găuri, cavităţi, ţarcuri, sau chiar puteau să ajungă pe lună sau pe Marte, şi brusc Viki se întoarse la vechile lui gânduri îndărătnice şi ciudate. La problema de care-i vorbise cu atâta interes Hoffmann. La misteriosul asasin.

În septembrie fusese omorâtă o fetiţă, în noiembrie un băiat, şi în afara celor câteva lucruri pe care le avuseseră copiii la ei, comisarul Wania mai găsise şi câte un astfel de joc de buzunar. De parcă asasinul înainte de a comite fapta se jucase vesel cu copiii, se amuzase, le povestise; pe feţele lor moarte era întipărit chiar un zâmbet vizibil... şi lui Viki îi trecu prin cap un gând ciudat: dacă nu cumva asasinul necunoscut care lăsa la locul faptei ca pe o carte de vizită câte un joc de buzunar, nu-şi cumpărase cutiuţele chiar în acest magazin, la aceeaşi tejghea. Apucă involuntar una din cutiuţe. Era pictat înăuntrul ei un motan cu cizme, cu laba desfăcută, în care trebuiau să intre cinci şoricei. Pe partea cealaltă se afla nevasta motanului, cu o bonetă cu fundă – leită văduva generalului – şoriceii trebuiau scoşi din laba ei afară. Vânzătoarea îmbrăcată în albastru şi alb îi puse lui Viki cutiuţa într-o punguţă, luă moneda de cinci şi-şi aţinti o clipă, cu plăcere, ochii pe faţa lui. Viki Heumann,

care era un băiat cu bun simţ, zâmbi, băgă punguţa într-un buzunar lângă cealaltă şi se îndepărtă. Şi-n clipa aceea îl zări pe Bernard Raster.

Faptul că o întâlnise pe văduva Meyerbach în magazin fusese o întâmplare. Dar să se întâlnească abia după câteva minute, în acelaşi loc, cu alt cunoscut, era aproape de necrezut. Şi totuşi aşa se întâmplase. Bernard Raster era vecinul lor.

Locuia în casa de vizavi de vila familiei Heumann. Casa era aşezată pe colţ, puţin pieziş, dar din câteva camere ale vilei Heumann, din cămăruţa lui Viki de exemplu sau din încăperile de la mansardă ale colonelului Seibt, se vedeau ferestrele acestuia. Raster era conservator, dar nu se ocupa de statui sau de tablouri, aşa cum îşi imagina Camila, slujnica temporară a lui Heumann, ci de ceva ciudat, de cadavre omeneşti. La secţia anatomică a Institutului de biologie de pe calea Kelich, Raster extrăgea – cu ajutorul asistenţilor şi cum spunea el însuşi şi cu ajutorul domnului – scheletele din trupurile omeneşti şi apoi curate, albe şi netede le preda spre a fi expuse în vitrinele muzeelor şi la facultatea de medicină. Raster mai restaura şi schelete vechi descoperite sub diferite biserici şi castele, în momentul de faţă lucra la o asemenea operă în criptele mănăstirii benedictine din orăşelul Ottingen, ce se afla la zece kilometri de capitală. Viki nu-şi dăduse niciodată seama la ce ar fi putut servi o asemenea activitate. Raster se ducea zilnic la Ottingen, pleca dimineaţa şi se înapoia seara, dar peste zi bea zdravăn, căci orăşelul avea o cârciumă remarcabilă în subsolurile castelului.

De altfel, Bernard Raster în pofida muncii de finеţe pe care o făcea semăna puţin cu o gorilă, adesea beată. În acest moment se afla la etajul al şaptelea al magazinului

universal M & S într-o galerie de lemn alb împodobită cu frunziş artificial şi floricele colorate şi privea un buchet de floarea-soarelui şi câteva vaze de piatră de un albastru intens. Vânzătoarea îmbrăcată în albastru şi alb care stătea lângă el – ce aducea cu o gorilă semăna cu o maimuţică delicată – îi spunea ceva – conservatorul Raster voia probabil să cumpere o vază – şi cine ştie chiar o floarea-soarelui artificială. Şi poate că Viki s-ar fi strecurat spre el prin mulţime şi i-ar fi vorbit – îi veni să zâmbească aducându-şi aminte ce neplăcere îi provoca tatălui său ori de câte ori stătea de vorbă cu el – poate că i-ar fi vorbit, dar apoi aruncându-şi privirea la vechiul lui ceas de copil îşi zise că e timpul să plece. Să plece, căci era preferabil să ajungă la Podul Seibt mai devreme... aşa că nu se îndreptă spre Raster, ci spre scările de ieşire.

O luă spre parter şi deşi cobora avu sentimentul că se înalţă, Raster e ca o gorilă beată, îşi spuse, dar e un om interesant şi bun şi mai poţi afla câte ceva de la el. De exemplu despre distilate, subiectul însă nu-l prea interesase căci el nu bea, poate despre fluturii coloraţi, asta-i plăcuse mai mult, deşi nu se ocupase niciodată de ei, sau chiar despre cârciumi, temă ce-l preocupa mult în ultima vreme. Îşi aminti de Hoffmann şi-şi spuse: Aş fi putut să-l întreb de vreo cârciumă mai deosebită, de la periferie, în vreun ocol, şopron, în vreo magherniţă, pe vreo ulicioară uitată de lume, dar acum e prea târziu, o să mă duc cât de curând să-i fac o vizită acasă... apoi se întrebă de ce tatăl său îl minimaliza aşa de tare pe Raster. Minimalizează el multe, îşi spuse, şi faţa lui frumoasă şi fină se întunecă iarăşi, dar de ce tocmai pe Raster? Doar se cunosc de aşa multă vreme, se cunosc încă de pe vremea studiilor, încă de când erau în asociaţia rezerviştilor din unităţile teritoriale, la fel ca şi

cu colonelul Seibt, pe Seibt însă-l suportă, pe Raster nu. Şi doar Raster e şi el criminalist, e chemat când se descoperă schelete suspecte. Sau poate că nu-l agreează tocmai fiindcă se cunosc din tinereţe? La fiecare etaj, Viki era nevoit să iasă de pe scările rulante, să cotească şi să se urce pe altele – aşa cum se procedează cu scările rulante în toate magazinele universale. Când ajunse în dreptul parterului îşi aminti din nou de asasinul necunoscut şi odată cu el şi de Wania.

Şi Wania, îşi zise, e un om interesant, dar ce folos. Pe spărgătorul de case de bani l-a descoperit, dar pe asasinul copiilor n-a pus mâna. Misterul continuă până azi şi pentru... şi Viki îşi aminti iar de tatăl său. Ajunse în fine la parter, părăsi treptele rulante şi păşi din nou pe pământ ferm. Se uită de jur-împrejur la mulţimea de oameni ce se agita printre nenumăratele standuri în atmosfera călduţă şi proaspătă, în sunetul melodiilor fermecătoare, şi-şi spuse iar: Să-l găseşti pe asasin! Să vezi atunci ziarele, revistele, cinematografia, mulţumirile ministrului şi asta încă nu e nimic. Asta ar fi aşa, în al doilea rând...

Cu mâinile în buzunare, ţinând strâns cutiuţele şi punguţa se strecură spre ieşire, acolo îşi încheie cojocelul şi păşi în stradă.

Continua să cadă o zăpadă măruntă, strălucitoare, mii de neoane colorate străluceau, deşi era abia amiaza, şi pe străzi răsunau cântecele suave ale copiilor, clopoţeilor şi orgii.

III

Până să ajungă la Podul Egid Seibt, unde avea întâlnirea aceea plăcută, văzu un lucru interesant. Pe trotuar mergea o pereche, bărbatul avea favoriți încărunțiți, un palton negru şi un bastonaş, arăta ca un consilier guvernamental. Femeia era asudată, grăbită şi târa un coş galben. Erau probabil soți şi pe lângă ei se învălmăşeau şase pui de buldog. Cățeii erau liberi, fără zgardă, asta era posibil în preajma Podului Seibt pentru că trotuarele erau largi şi goale; zăpada cădea pe spinările lor grăsuțe, şi puii ridicau mereu capul spre stăpâni şi îi priveau. În dreptul podului, perechea cu puii dispăru după colț, femeia fu cât pe ce să se împiedice de coş, bărbatul roti uşor bastonaşul, şi în aceeaşi clipă de după colț, răsună scrâşnetul frânelor de maşină şi un schelălăit. Viki se opri o clipă şi încremeni. Apoi privi în fața sa, spre pod, şi plecă mai departe. Pe marginea podului se afla statuia lui Egid Seibt cu paleta şi pensula în mână şi cu o rândunică pe umăr.

Rândunica, paleta, precum şi capul şi ghetele statuii erau înzăpezite şi Viki zâmbi în sinea lui. Acest Seibt celebru era omonimul colonelului care locuia în vila lor, sau mai bine spus colonelul Seibt – chiriaşul lor – era omonimul pictorului, pentru că primul mai trăia încă şi era o adevărată mostră de voie bună şi sănătate, în timp ce Egid Seibt murise în mizerie de tuberculoză încă de la sfârşitul secolului trecut şi podul primise numele lui.

Viki se afla la locul întâlnirii.

Lângă pod, ceva mai încolo de statuie, era un mic loc de parcare, unde se aflau cam cincisprezece automobile şi printre ele – cu un fes alb de zăpadă pe acoperiş – micul Jaguar roşu. În prima clipă Viki avusese impresia că în automobil se afla doar Greta, îi văzuse pălăria în spatele parbrizului şi-şi zisese: Să se fi dus Barry pe undeva? Apoi văzu că fratele Gretei, Barry stătea tot în automobil, la volan, lângă sora lui... Viki făcu o săritură, le făcu semn cu mâna şi străbătu în fugă ultima porţiune de drum. Abia se trântise pe bancheta din spate şi închisese uşa că Barry demară şi o porniră la drum.

— Vezi ce grăbiţi suntem, zise Greta, de n-am ajunge la spital, drumul e lunecos şi el conduce ca un nebun. Nici nu ştim unde mergem, spuse ea, pe când intraseră deja pe pod lăsându-l pe Seibt cu rândunica în urmă, mergem la voia întâmplării. Cincisprezece-douăzeci de kilometri afară din oraş unde se află nişte câmpii, păduri, crânguri, să tăiem brăduţi, dacă dumnealui a luat vreun cuţit şi dacă nu e păcat să faci aşa ceva, apoi ne întoarcem şi intrăm undeva.

— Putem intra undeva şi afară din oraş, spuse Viki din spate, putem rămâne în vreo cârciumioară de ţară. Sau ştiţi ce, strigă deodată, hai la Ottingen. Da, la Ottingen. Să mergem la vinăria castelului. La vinărie n-am mai fost, în Ottingen însă da, cunosc aproape fiecare drum. Apoi vorbi Barry.

— Nu, Viki, începu el în timp ce se aflau în mijlocul podului sub care curgea râul pe jumătate îngheţat, nu mergem la Ottingen, am alt plan. Ceva în legătură cu călătoria noastră. După ce ieşiră de pe pod, la o încrucişare, spuse:

— Acum mergem într-adevăr la voia întâmplării

câțiva kilometri, Greta nu şi-ar găsi liniştea fără ieşirea asta în natură, dar după aceea, repede înapoi în oraş. Să luăm loc în vreun bar.

— Ce bar, exclamă Viki, hai mai bine la cârciumă. Dar Barry de la volan zâmbi doar şi clătină capul. Ajunşi la o încrucişare, trebuiră să aştepte culoarea verde şi Barry spuse tainic: Undeva unde n-ai mai fost, Viki, iar ea... arătă spre sora lui, nici atât. Eu am fost acolo de două ori. E o semiobscuritate colorată, şi mai e ceva, dar despre asta o să vă vorbesc mai încolo... Principalul e că trebuie să vezi locul, înainte de a pleca la Istambul şi la Smirna. Vin acolo şi câțiva comercianți turci, prieteni cu tata... şi Viki auzind acestea se bucură.

Barry pe numele întreg Bartolomeu Piret şi sora lui Greta erau după părerea amabilei lor mame destul de neascultători, nu prea învățau şi trăiau după cum îi tăia capul, după părerea tatălui însă, totul era în regulă în ceea ce-i privea. Făceau parte dintr-o familie bogată, tatăl lor era proprietarul unui mare magazin de covoare orientale şi în locurile unde-şi făcea achizițiile – în oraşul Smirna şi la Istambul – avea depozite, şi mulți prieteni. Barry era aproape la fel de frumos ca Viki, se îmbrăca însă mai pestriț şi mai în pas cu moda. Avea părul de culoare închisă, mai lung, nu purta niciodată beretă şi era proprietarul micului şi frumosului Jaguar.

Greta avea ochii fardați şi avea un prieten cu care ieşea. Viki pe scaunul din spate se bucură şi spuse:

— Bine. Să mergem la barul unde vin turcii. Trebuie să-i văd înainte de a o lua din loc.

Străbătură străzi, încrucişări, zăpada măruntă şi strălucitoare continua să cadă şi miile de neoane luminau deşi era abia după-amiază, iar Viki de pe scaunul din spate privea când la pălăria Gretei, când la Barry cât de uşor şi de calm domină volanul... dar în

primul rând se gândea la Smirna şi la Istambul, unde tatăl lor avea depozite şi unde curând, în vacanță, trebuia să plece cu Barry.

Involuntar îşi vârî mâinile în buzunarele cojocelului în care pe lângă jocuri avea şi cele două cutiuțe şi în sinea lui zâmbi. Apoi ajunseră la marginea oraşului pe autostradă.

— Azi am avut un conflict la şcoală, spuse Greta la începutul autostrăzii, un conflict din cauza hainelor. În ultima zi de şcoală, profesoara de chimie mi-a imputat că nu ştiu formulele.

— Şi cum aşa din cauza hainelor? întrebă Viki.

— Din cauza lor. Mi-a zis că aşa cum pot să port haine dintr-astea, pot să învăț şi formulele. Până acum nu mi-e prea clară legătura, râse ea.

— E într-o ureche, râse şi Viki, o face din invidie. Probabil că de băieți nu se ia.

— Şi eu am avut un conflict, zise Barry şi acceleră, acasă, ieri cu dânsa aici de față... şi arătă cu capul spre sora lui. Tocmai îmi uscam părul în baie şi mai să scoată uşa din balamale, că ce fac acolo. Că-şi ratează *rendez-uous*-ul. Şi asta cu toate că mai avem două băi.

— Baliverne, râse Greta, se spală jumătate de zi şi de fiecare dată în baia mea. Şi ce e nostim e că nici nu se vede.

— Eu am mereu conflicte, zise Viki, dar încep să devin indiferent. Din când în când gândindu-mă la ele mi se mai face rău. Ca de exemplu azi la şcoală, dar în general am devenit insensibil. Ar trebui să mă topesc ca fratele meu; să-mi termin studiile şi adio casă pentru totdeauna. Şi azi... Viki zâmbi uşor şi ochii lui cenuşii şi luminoşi străluciră, azi o să am iar un conflict cu el. Diseară, fiindcă o să vin târziu acasă.

— O dată pe an poți şi tu să întârzii şi tocmai azi,

clătină Barry capul, ştia prea bine despre ce era vorba, o dată pe an, ce mare lucru.

— El zice că situaţia asta e mereu, râse Viki.

Trecură pe lângă uriaşe indicatoare de direcţie, pe lângă panouri care anunţau locuri de parcare, pompe de benzină, răcoritoare, lăsară în urmă auto-servisuri scăldate în luminile colorate ale neoanelor; asfaltul neted al autostrăzii se albea discret sub ninsoarea măruntă care cădea mereu, deşi mai rară, iar Viki cu toate că era cu zâmbetul pe buze, simţea din nou o amărăciune în suflet. Erau clipe când îşi râdea de toate, şi chiar dacă nu i se citea în privire, pe faţă sau pe buze, o făcea în adâncul sufletului, şi atunci tot ce era acasă începea să-i pară indiferent, dar momentele acelea erau încă destul de rare. În rest se simţea aşa de trist şi apăsat încât faţa i se acoperea de umbră şi privirea îi căpăta un fel de imobilitate. Acum simţea din nou amărăciune şi ştia că dacă va mai medita o clipă la această problemă va fi copleşit cu totul. Se împotrivi sentimentului şi Greta îl ajută involuntar. Erau în momentul acela destul de departe de oraş. Poate la vreo cincisprezece kilometri, şi Greta privind afară spuse:

— Cred că am putea s-o cotim pe aici, pe undeva. După cât se vede, totul e frumos, sunt câmpuri, păduri, coline, s-o luăm pe aici.

Ieşiră din autostradă, trecură pe sub ea efectuând o volută şi pătrunseră pe un drumeag. Alergară pe el spre o regiune înzăpezită, undeva în sus spre nişte stânci. În dreptul stâncilor trecură peste un podeţ înzăpezit, pretutindeni era pustiu şi gol, nicăieri ţipenie de om, nicăieri un automobil, priviră sub pod la micul râu. Curgea încet la mare adâncime şi Viki spuse:

— Când veneam spre Podul Seibt, am văzut un lucru curios. Şase buldogi mici se foiau în jurul unei perechi;

stăpânul avea favoriți şi un bastonaş, iar stăpâna târa un coş, dar când au dat colțul, au scăpat de unul din ei. L-a călcat o maşină. Mergem mai departe? Mai merseră o bucată de drum. Dincolo de pod, de râu şi de stânci se înălța o coastă lină, pe jumătate împădurită şi Gretei i se păru deodată că tocmai de pe povârnişul acela s-ar fi putut deschide o perspectivă frumoasă asupra ținutului. Se opriră deci la marginea drumului, coborâră şi o luară în sus încet, pe povârnişul înzăpezit şi pe jumătate împădurit. Din gură le ieşeau aburi, iar din buzunarul lui Barry se auzea cântând un tranzistor. Un cântec necunoscut.

— Dar *à propos* de câine, spuse Viki în timp ce urcau povârnişul, înainte de a o lua spre pod, am fost la magazinul universal M & S. Anul ăsta, în mai, s-a furat tot ce era în seif, dar Wania i-a prins pe hoți a doua zi. Şi pe cine n-am întâlnit acolo, de exemplu o doamnă pe care o cunoaşteți doar după nume, pe Bernard Raster...

— E ciudat Raster ăsta, zise Barry şi dădu mai încet tranzistorul din buzunar; are nişte labe, bea şi extrage oase... Greta adăugă şi ea:

— Şi prepararea scheletelor e o meserie, mie însă îmi place mai mult să cânt.

— Ce dacă, şi munca asta trebuie făcută de cineva, nu toată lumea poate lucra în agricultură sau în învățământ; orice muncă e onorabilă. Dar tu Viki ştiu că îl vizitezi din când în când. Tatăl tău ce zice de asta? adăugă Barry.

— Din când în când mă duc pe la el şi chiar acum o să trec iar, încuviință Viki, iar tatei desigur n-o să-i spun. Dumnezeu ştie de ce-l urăşte atât, poate au avut vreun conflict în tinerețe, sau ceva de genul ăsta, chiar azi m-am gândit din nou ce-ar putea fi, au fost colegi în clubul rezerviştilor din unitățile teritoriale. Colonelul

Seibt a făcut şi el parte din club, şi locuieşte la noi, dar Raster... Apoi adăugă: Şi-a cumpărat de la etajul şapte o vază şi poate că şi o floare artificială.

Cu răsuflarea tăiată ajunseră sus pe colină şi acolo, dintr-o dată, se pomeniră într-un loc încântător.

Nimeriseră într-un colţ de pădure ale cărui extremităţi se îmbinau în unghi drept; pe una din laturi se ridicau nişte pini înalţi, iar pe cealaltă molizi pitici formând un soi de desiş. Între cele două laturi se întindea o poiană înzăpezită, care se înălţa spre zare; în spatele ei – la o şi mai mare depărtare – se afla probabil vreun sătuc, pentru că se vedeau acoperişurile înzăpezite ale căsuţelor, iar în mijlocul lor turla bisericii. Viki zise:

— Râul ce curge pe sub deal şi pe sub stânci trece cu siguranţă prin sătucul de colo. Avea dreptate Greta! Locul arată chiar ca într-o felicitare colorată de Crăciun!

Se aşezară la marginea pădurii pe trunchiul doborât al unui pin de pe care înlăturară puţin zăpada, încetiniră şi mai mult sunetul tranzistorului şi priviră un moment tăcuţi în faţa lor. Într-adevăr, era un ţinut ca dintr-o vedere de Crăciun. Ninsoarea care cu puţin înainte încetase să mai cadă, cernea iarăşi cu fulgi mici şi strălucitori, şi ţinutul – cât se putea cuprinde cu ochii – era de o linişte ciudată, solemnă. Greta se gândea cu siguranţăla ceva, ca şi Barry de altfel; pe părul lui întunecat şi lung cădeau fulgi ce se preschimbau repede în picături de apă, în timp ce pe pălăria Gretei se menţineau albi şi pufoşi. Deodată Barry se întoarse spre Viki:

— Gâzele şi fluturii mai dorm, Viki, râse el, nu poţi să-i prinzi în zăpadă. Şi la vară iar n-ai să poţi, pentru că o să fim la Istambul şi la Smirna.

— Mi-a trecut cheful să strâng gâze, spuse Viki, şi

Barry încuviinţă şi arătă spre tranzistor.

— Ştii cine cântă?

Se transmitea colindul *Steaua luminoasă a apărut*, *îngerii cântă osanale,* şi Viki se aşeză puţin mai aproape de Barry şi din nou privi spre zare. Admira câmpul întins, alb, acoperişurile satului din depărtare, de dincolo de el, şi o clipă încremeni cu privirea la zăpada măruntă şi strălucitoare, care acoperea pământul, de parcă din cer ar fi căzut milioane de stele mititele...

...Da, îşi spuse, la vară vom fi la Istambul şi la Smirna. Apoi, fără a înceta să privească în faţa sa, se aşeză mai aproape de Barry şi începu să se gândească din nou la drumul pe care-l vor face şi la Jaguarul roşu aflat jos lângă şosea şi cu care urmau să se ducă şi în Turcia. Barry primise automobilul de la tatăl său cu un an în urmă, când abia împlinise optsprezece ani şi-şi scosese permisul de conducere; marele proprietar de magazine Piret nici nu aşteptase ca fiul său să termine şcoala. Se părea chiar ca nici nu-i păsa prea mult de şcoală, era clar că domnului Piret nu-i păsa de diploma fiului, ci de pregătirea lui cea mai potrivită...

La Viki era altfel. Tatăl său nu era nici negustor, nici antreprenor, ci şeful suprem al poliţiei criminaliste din ţară. Consilier şef în probleme de criminalistică, deci un funcţionar public şi funcţionarii publici sunt totdeauna interesaţi ca documentele şcolare ale fiilor lor să fie în ordine. Numai că Viki ştia că nu va primi automobil de la tatăl său nici după cel mai strălucit examen de maturitate. Aveau desigur şi ei maşină – a treia de la moartea mamei – o ţineau în garajul vilei şi era un Renault destul de luxos cu perdeluţe la ferestre. Dar consilierul – şeful suprem al poliţiei criminaliste din ţară – avea la dispoziţie mai multe Chevrolete cu şoferi cu tot, aşa că maşina proprie aproape că n-o folosea. Dacă

consilierul nu-şi folosea maşina mai deloc, Viki nu mergea cu ea nici pe atât. Cu tatăl său nu ieşea, iar singur nu îndraznea, deoarece nu avea permis de conducere. Nu-mi cumpără el nici alte lucruri pe care poate că ar trebui într-adevăr sa le am se gândi în sinea lui în timp ce stătea aşezat pe trunchiul de pin doborât la marginea pădurii şi-şi privea ceasul vechi pe care-l căpătase în şcoala primară pe când îi mai trăia mama, iar fratele său era încă acasă. Mă hrăneşte, mă îmbracă, îmi dă din când în când şi bani de buzunar, dar asta e tot. Dacă n-aş fi modest, n-aş putea economisi nici atât cât să-mi cumpăr cutiuţele astea din buzunar... Şi ochii de un cenuşiu luminos ai lui Viki se voalară puţin şi deveniră imobili, iar faţa lui frumoasă şi fină se umbri din nou, a câtă oară într-o singură zi... îşi vârî mâinile în buzunare, strânse cutiuţele şi atinse şi punguţa cu jocul, cel cu motanul şi pisica. Apoi văzură o imagine curioasă.

La cealaltă margine a pădurii, chiar lângă molizii pitici, ce creşteau în desiş, în zăpada măruntă şi sclipitoare se ivi brusc un iepure. Poate îl atrăsese dangătul clopotelor ce se auzeau din tranzistorul lui Barry răsunând tot mai tare. Deşi se zice că iepurii sunt mai degrabă fricoşi, iepuraşul ţopăi pe câmpia înzăpezită se îndreptă spre ei, şi la jumătatea drumului se opri brusc, se ridică pe picioarele din spate şi făcu sluj. Mişcă urechile, dădu din cap, privi spre pinul prăbuşit şi rămase o clipă nemişcat ca o statuetă înzăpezită. Apoi în sunetul clopotelor se amestecă corul bărbătesc şi iepuraşul ca şi cum abia în acea clipă ar fi adulmecat primejdia, se lăsă repede pe lăbuţele din faţă, se întoarse, şi până să se dumirească ei, dispăru iarăşi în desiş. Toţi râseră, Viki râse şi el. Se simţeau bine. Şi deodată se făcu auzită Greta...

— Tu, Viki, zise ea, ce se mai aude cu asasinul? Apoi adăugă: Cu asasinul copiilor. Încă nu l-aţi prins?

Cuvintele ei sparseră liniştea măreaţă a ţinutului înzăpezit ca o lovitură de trăsnet.

Barry i-o reteză aspru:

— Ţi-ai şi găsit momentul să vorbeşti despre asasin. De parcă locul ăsta ar fi făcut pentru asemenea discuţii. Stăm la marginea pădurii, cum ţi-ai dorit, la radio se cântă colinde, iepurele fuge, şi tu vorbeşti despre asasin. Pentru asta o să avem timp suficient la bar. Apoi adăugă mai potolit: Şi în general nu se face ca o fată ca tine să vorbească despre asasin. Dacă vrei spune-ne ceva despre tipul tău.

— Eşti aşa de prost, că n-am cuvinte, zise Greta. Barry şi Viki râseră, iar primul adăugă:

— Dragă Viki, prietenul ăla al ei, e un guguman...

Apoi privirea lui Viki se fixă din nou pe turnul îndepărtat al bisericii, dincolo de câmpul albit şi de milioanele de fulgi mărunţi de zăpadă, care se lăsau în jos în spaţiul acela uriaş ce se întindea între clopotniţă şi ochii lui, şi cum privea aşa avu senzaţia că se întunecă. Într-adevăr, asupra ţinutului începuse să coboare lin întunericul şi ei se ridicară fără grabă de pe trunchiul pinului. Se scuturară un pic de zăpadă, Greta îşi scoase chiar pălăria. Barry la rândul său, scoase un cuţit şi tăie doi brăduţi din apropiere. Pe cel mai frumos i-l dădu lui Viki, pe celălalt surorii lui. Apoi înghеţaţi şi fericiţi îşi luară rămas bun de la frumosul ţinut înzăpezit şi începură să coboare încet costişa pe jumătate împădurită, îndreptându-se spre drumul ce trecea pe lângă stânci şi râu, unde alături de şosea se afla Jaguarul. Era o linişte adâncă şi nicăieri nu se vedea vreun suflet de om.

— Ei şi acum haideţi la barul unde vin comercianţii

turci, îşi aminti Barry în momentul când porni motorul şi o luară de-a lungul micului pod înzăpezit, o să vă spun ce e acolo. În barul acela cântă un tonomat, dar mai ales se produce o tipă grozavă. Se numeşte la fel ca neascultătoarea mea soră, îi spuse el lui Viki care acum stătea în faţă lângă şofer, în timp ce Greta se mutase în spate lângă cei doi pomişori – se numeşte Greta. Dar nu Piret ca ea, ci Garone, e italiancă, şi cântă cântecul *O să ies la câmp.*

— Ce prostie mai e şi asta, râse Greta pe scaunul din spate, vreun cântec popular.

— Ca şi cum n-am fi ieşit şi noi azi la câmp, spuse Barry şi încă la sugestia ei. Crezi că numai ţăranii ies la câmp? Apoi spuse: îl are înregistrat şi pe discuri. Poate că persoanele care se duc acolo se duc tocmai din cauza cântecului acestuia, după care adăugă: Poate că şi pentru altceva.

— Droguri? râse Greta.

Dar Barry ridică din umeri şi aprinse lumina. Ajunseră chiar la intrarea spre autostradă... apoi începură să meargă foarte repede. Nu mai ningea şi asfaltul nu mai era alb, ci doar umed... sute de automobile zburau în ambele direcţii şi indicatoarele de sens, indicatoarele de neon ale parcajelor, bufetelor şi servisurilor treceau în goană... în douăzeci de minute ajunseseră la primul bulevard de la periferia oraşului.

Trecură de prima încrucişare periferică, apoi în şuvoiul maşinilor se avântară spre râu. Nu o mai luară peste podul Egid Seibt, ci pe cel al Eroilor şi după ce-l lăsară în urmă ajunseră pe Regală. Era şase şi jumătate, dar magazinele erau încă deschise, luminate de neoane colorate, şi din difuzoare mai răsunau cântece, iar pe trotuare foiau mulţimi de oameni. La Casa de mobilă unde se putea coti la dreapta, Barry schimbă direcţia.

Trecură printr-o stradă mai îngustă, mai puțin agitată, inundată însă şi ea de lumini, şi abia dincolo de biserica Sfântul Luca ajunseră pe străzi mai întunecoase. Trecură prin îngrămădeala de case vechi şi pasaje şi ajunseră într-o străduță unde se aflau parcate câteva automobile de lux. Acolo Barry opri. Lăsară brăduții în maşină, Greta îşi scoase pălăria, luă din spatele automobilului poşeta şi un pachețel, Barry scoase ceva de sub volan şi coborâră.

— Aici e, arătă Barry, spre o casă aşezată pe colț. Se apropiară încet de imobilul de pe colț şi se pomeniră în fața barului.

— Parcă văd că ne-apucă noaptea, spuse Viki zâmbind, o să am acasă un scandal cum n-am mai pomenit.

Barul era învăluit în lumină roşie şi albastră, aşa că arăta spectral, doar inscripția de neon de deasupra intrării era galbenă şi portocalie şi amintea de fructe exotice şi de fildeş. Avea numai patru litere, iar acelea compuneau cuvântul Iran.

IV

În mica garderobă – un soi de cămăruță – îşi lăsară hainele şi păstrară în mână şi în buzunare doar ceea ce constituise obiectul preocupărilor lor de azi. Bătrâna garderobieră vopsită, cu cercei mari în urechi, apăsase probabil pe vreun buton pentru că apăru un portar palid care le dădu la o parte perdeaua roşie, grea de la capătul coridorului.

Barul avea două săli fără niciun perete despărțitor. Se putea afirma că de fapt era una singură susținută de cinci stâlpi. Pe tavanul negru luceau lumini verzi, roşii şi albastre, aşa că o bună parte a sălii se afla în întuneric, becurile colorate sclipeau doar, fără să lumineze. Oamenii aşezați la bar erau sclădați de lumină galbenă şi arătau întrucâtva ca nişte fantome, iar persoanele de la măsuțe se aflau în penumbră. Numai platourile meselor erau luminate de razele ce coborau din tavan. La întretăierea celor două săli, între stâlpi, se afla un mic podium – cam de trei metri pătrați – şi lângă el o pianină acoperită cu staniol colorat. Când intrară, în prima sală tonomatul cânta un blues. Însoțitorul cu mustață îi aşează la o măsuță în a doua sală.

Greta îşi puse pachețelul şi poşeta pe scaunul gol, şi întoarse capul. Mai înainte de a putea spune ceva, un chelner se apropie de masă. Arăta mai degrabă ca un boxer în frac, dar glasul îi era şoptit ca ciripitul unei cinteze şi hotărât lucru nu putea fi auzit nici măcar la

masa vecină, deşi aceasta era încă goală.

— O sticlă de vin alb, spuse Barry, cu mâncarea mai aşteptăm. Vinul îl preferăm mai dulce.

Chelnerul zâmbi în tăcere, repetă „dulce" şi plecă. Apoi Greta zise:

— Dacă plecăm de-aici zdraveni, râse ea, mare minune. Suntem ca într-o vizuină... De dansat probabil că nu se poate... şi arătă cu mâna în direcţia podiumului.

— Nu se poate, spuse Barry, aici nu e sală de dans. Dacă vrei poţi ţopăi lângă masă.

— Şi mă rog unde ţi-e cântăreaţa? întrebă Greta.

— Greta Garone trebuie să vină dintr-un moment în altul. Are timp încă, nu vezi că sala e pe jumătate goală, spuse Barry şi se întoarse spre Viki. Buzele lui Viki surâdeau şi ochii lui cenuşii, luminoşi luceau în penumbra colorată. Aici nu era cârciumă şi nici la periferie în vreun ocol sau şopron, deşi de fapt cârciuma nu intrase în socotelile lui, aici era bar, şi mai mult, era barul după care tânjise întotdeauna. Privi coloanele dintre cele două săli, cu frontoanele lor arcuite dotate cu felinare între ale căror zăbrele ciudate ardeau luminiţe colorate. Se uită la unul din pereţii întunecoşi şi întâlni imaginea sumbru luminată a unui târg persan, cu o moschee, cu minarete, cu oameni cu turbane şi măgăruşi. Privi la micul podium de lângă pianină şi observă că era acoperit cu un covoraş... nu, aici nu era cârciumă, era bar şi era şi-o vizuină... Viki se gândi la ucigaş. Îşi întoarse privirea de la covoraş şi-l observă pe chelnerul boxer care se întorsese. Strângea într-o mână gâtul unei sticle, în cealaltă avea o farfurioară cu migdale şi în plus între degete încă trei păhărele cu gura în jos. Viki văzu cum aşează mai întâi pe masă farfurioara cu migdale, după care răsucind cu îndemânare mâna cu

dosul în jos, depuse dintr-o singură mişcare păhărelele pe masă. Apoi mută sticla în cealaltă mână ca pe un ciomag, iar în prima mână, cea rămasă goală, îi străluci un tirbuşon. Tot cu o singură mişcare smulse dopul din sticlă, turnă în paharul lui Barry, iar când acesta gustând încuviinţă, turnă şi celorlalţi. Apoi aşeză sticla pe masă lângă farfurioară, zâmbi tăcut şi dispăru.

— Arată ca preparatorul Raster, oftă Viki, tot un fel de gorilă veselă. Dumnezeule ce mai local... şi ridică cu bună dispoziţie cupa, în timp ce Greta spuse râzând:

— Pentru Crăciun, iar Barry adăugă:

— Pentru drumul cu Viki la Smirna şi Istambul!

Abia băuseră, când îşi făcură apariţia în bar alte trei persoane. În timp ce treceau printre coloane se apropie de ei un plasator cu mustaţă şi Viki observă că tustrei erau bronzaţi şi bruneţi şi că unul din ei arătând destul de gras şi prosper avea o mustaţă neagră, mare. Când ajunseră lângă masa vecină, Barry se sculă deodată şi le dădu mâna. Domnii îi zâmbiră amabil, îi zâmbiră şi Gretei şi lui Viki, cel gras şi cu mustaţă privi glumeţ la vinul de pe masa lor, apoi se aşezară la masa de alături, iar Barry le spuse încet:

— Ăştia sunt comercianţii din Turcia care-l cunosc pe tata. Fii liniştit, Viki, o să vezi cum o să se rezolve totul. Pun pariu că mai încolo o să ne invite la cină!

Tonomatul era cam la al cincilea cântec, turcii de la masa vecină mâncau rulouri cu peşte, migdale, beau *whisky* şi din când în când schimbau cu Barry câteva cuvinte peste mese. Barry şi Viki fumaseră deja mai multe ţigări dintr-o cutie frumoasă roşie aurie – Viki nu fuma, dar să stai la bar fără o ţigară nu se prea cădea – în local nu mai era nicio masă liberă şi Greta Garone tot nu se arăta.

— Unde-o fi femeia asta de nu mai vine, se întreba

Greta, ce-ar fi să fi răcit chiar azi şi să nu mai poată cânta? Cum se numeşte cântecul ăla popular al ei? râse ea spre Barry, dar acesta era un băiat liniştit şi soră-sa nu-l putea scoate din fire.

— O să ies la câmp, se numeşte, zise şi-şi privi ceasul. Apare ea. Vine întotdeauna mai târziu, e italiancă. Şi în momentul acela îşi privi şi Viki ceasul. Vechiul său ceas de copil pe care-l primise de la tatăl său pe când mai mergea încă la şcoala primară. În penumbra colorată de aici arăta mai jalnic decât ziua, arăta ca o sticlă sfărâmată sau ca un nasture de tinichea... chiar atunci tonomatul amuţi. Barry râse şi spuse:

— Ştiţi ce? Şi mai bău puţin după care adăugă: Hai să ni le împărţim!

În barul acela, Viki nu râdea doar cu ochii şi cu gura, ci se simţea fericit până în adâncul sufletului. Da, era barul după care tânjise întotdeauna. Şi deşi nu era cârciumă, şi nici nu era aşezat la periferie în vreun ocol sau şopron, totuşi tot timpul cât ascultaseră muzică şi băuseră vin nu contenise să se gândească la asasin!

În timp ce se uita prin penumbră la celelalte mese, îşi spunea, da, şi aici poate sta răufăcătorul. Dar Viki se mai simţea fericit şi pentru alt motiv. Pentru un lucru la care se gândea de la începutul lui decembrie. Pentru această întâlnire plăcută. Şi acum Barry spusese: Hai să ni le împărţim, şi Viki îşi privi iar ceasul şi aprobă emoţionat. Băgă mâna în buzunar şi scoase cutiuţele. Una o dădu Gretei, cealaltă lui Barry şi se simţea bine ca peştele în apă.

În cutiuţa Gretei se afla o gentuţă din coral şlefuit şi divers colorat, o gentuţă în care se afla o oglinjoară, o pudrieră, un ruj şi o cutiuţă cu fard roz plăcut mirositor. Greta se înclină spre Viki şi-l sărută pe ureche.

— O s-o folosesc când mă duc la teatru sau la bal,

spuse.

— Şi la *rendez-vous*-urile cu ariciul! adăugă Barry.

Pe când îşi despacheta cutiuţa, Viki observă că prietenul lui e destul de neliniştit, lucru pe care nu-l mai văzuse la el. Îşi căută paharul cu vin din care bău şi apoi desfăcu cutia. Pe catifeaua neagră strălucea aurul. Butoni pentru manşete şi un ac de cravată – împodobit cu o perlă – Barry bău din nou, se înclină spre Viki şi-l sărută pe cealaltă ureche.

Apoi veni rândul Gretei.

Luă pachețelul, care se afla lângă poşeta pusă pe scaunul liber.

— E o prostie, Viki, spuse ea, o să vezi. Ce ţi-ar fi putut lua de Crăciun o fată ca mine. Tipu-ăsta, şi-l arătă pe Barry, a refuzat să mă sfătuiască.

— Erau trei cravate şi un fular. Pe cravate era emblema celei mai bune case de mode pariziene şi Viki îşi spuse în gând că tatăl său îl îmbracă corect, dar că niciodată nu-i cumpărase cravate aşa scumpe. Fularul era o minune plăsmuită din lână şi culoare, şi Viki îşi imaginä cum va merge cu cojocelul şi cu trenciul alb pe care-l purta câteodată, ba chiar şi cu cel vechi, închis la culoare, pe care-l purta pe ploaie. Îi mulţumi Gretei şi ridică paharul în cinstea ei. Turcul cel prosper de la masa alăturată zâmbi în acel moment – i se păru lui Viki – ciudat şi foarte înduioşat... apoi neliniştea lui bucuroasă crescu şi mai mult.

Simţi pe faţă privirea lui Barry şi ştiu că venise rândul lui. Era clar că prietenul lui îşi lăsase darul la urmă. În acea clipă în bar se petrecu o schimbare. Tonomatul tăcea mai departe, dar deasupra micului podium dintre coloane se proiectă un con de lumină, ce învălui covoraşul şi pianina învelită în staniol. Pe fundal apăru scăldată de aceeaşi strălucire o femeie. Avea părul

deschis la culoare, tenul creol şi în jurul gâtului un şirag de corali.

— Ea e, se întoarse pentru o clipă Barry dinspre Viki spre Greta, iar aceasta murmură:

— Spune-mi şi mie te rog, ce fel de italiancă mai e şi asta, toată machiată şi blondă, iar Barry răspunse:

— Şi tu eşti machiată şi brună, şi nu eşti italiancă... dar iată că se auzi o poticneală şi lângă pianină apăru un tip mărunţel în frac roşu, se căţără pe scăunel şi începu să cânte.

— O să ies la câmp, spuse fără microfon cântăreaţa la primele măsuri ale muzicii, salutând printr-o înclinare oaspeţii, şi în mâna ei apăru deodată un trandafir... Greta zâmbi, Barry trebui şi el vrând-nevrând să zâmbească, apoi privi din nou spre Viki. Dar cântăreaţa terminând de vorbit, îşi plecă pudică ochii spre covor şi începu să cânte.

Într-o zi spre seară o să termin cu toate tentaţiile
O să iau automobilul şi o să ies în natură.

Cânta cu un glas moale, catifelat, fără microfon, jucându-se cu trandafirul, greieraşul o acompania discret.

O să m-aşez în iarbă la marginea pădurii
Inima mea obosită o să danseze voioasă
Capul meu trist n-o să mă mai doară
Când o să ies în livadă, când o să ies la câmp.

Viki zâmbea şi se simţea fericit. Privea cântăreaţa, trandafirul pe care-l avea în mână, conul de lumină proiectat pe covoraşul de sub picioarele ei, şi pe faţă simţea privirea lui Barry. Ce-o să-mi dea oare, se gândea

în sinea lui şi în acelaşi timp urmărea muzica şi asculta cuvintele...

Într-o seară am să-mi spun ajunge
E vremea să trec podul curcubeului

cânta diseusa cu glasul moale, catifelat, dar de data aceasta ceva mai puternic, iar greierul cânta şi el mai tare.

Maşina o să mă ducă undeva la ţară
Sărmana-mi inimă are să-mi fie iertată de vină
Capul meu greu n-o să mă mai doară
O să mă aşez în iarbă, o să mă aşez pe câmp.

Apoi greierul începu să cânte foarte tare, să se scuture şi să se bâţâie deasupra claviaturii, ca şi cum s-ar fi luptat sau ar fi biruit un şarpe şi Viki privi la tabloul abia luminat al târgului persan de pe peretele de vizavi, cu moscheea şi minaretele lui, prin cap îi fulgerară Smirna şi Istambulul, unde o să se ducă vara viitoare cu Barry, şi darul pe care i-l va da acesta peste o clipă... pe podium, în fascicolul de lumină, şi fără microfon cântăreaţa începu să se învârtească, să se răsucească şi să ridice trandafirul, glasul îi era acum metalic şi aspru, cânta...

Odată, într-o seară o să mă duc în locul acela trist
Ca sufletu-mi să fie iarăşi curat
O să mă aşez la marginea pădurii, să privesc înainte-mi,
Să privesc câmpul, să privesc cerul
Şi-apoi capul meu greu mâna cuiva o să-l doboare
Imaginile şi dorurile mele or să se piardă în

câmpie... da, în câmpie.

Cântăreața termină de cântat, greierul sfârşi şi el, iar în bar răsunară aplauze. Viki auzi că aplaudă şi turcii de la masa vecină, ba chiar şi Greta îşi lovi palmele de câteva ori, aplaudă şi Barry... apoi Greta Garone se înclină pentru ultima dată, aruncă trandafirul pe care-l avea în mână undeva în direcția barului şi plecă. În urma ei se auzi o bocăneală, se mişcase şi greierul, conul de lumină de pe podium dispăru. Barry băgă mâna în buzunar şi zise;

— Ei? Cum i-a plăcut surioarei?

Apoi scoase mâna din buzunar şi spuse:

— Uite, Viki... Şi-i înmână o cutiuță.

Viki bău repede o gură de vin şi simți că-i tremură mâna. Observă privirea Gretei şi privirile turcilor de la masa vecină care se uitau cu un mare interes nedisimulat, ca şi cum ar fi privit spre suprafața unui lac sau în adâncul mării... tonomatul cânta iarăşi un *blues...* şi Viki despacheta hârtia. Apăru o cutiuță de bijutier. Şi când o deschise... în penumbra colorată, pe catifeaua de un roşu închis strălucea un ceas cu brățară care se etala acolo ca o nestemată din coroana Fecioarei.

V

În penumbra colorată tonomatul cântase un *blues,* Greta Garone se ivise din nou cu trandafirul în mână pe podium în conul de lumină şi cântase şi ea, chelnerul boxer se apropiase de masă şi cu o singură mişcare scosese dopul, iar pe masă lângă farfuria cu migdale apăruse altă sticlă de vin. Turcii de la masa vecină sorbeau ceva dintr-o sticlă care stătea lângă ei pe măsuţa portabilă, într-un vas. Nu era însă şampanie şi pe lângă asta mâncau nişte prăjiturele, şi totul – atât vinul cât şi prăjiturelele – le consumau cu apă.

Greta, Barry şi Viki ciocniră din nou, turcii văzură şi ei, râseră, iar Viki... ţinea tot timpul mâna stângă pe masă. Ceasul lui vechi, copilăresc îl pusese de mult în buzunarul sacoului ca pe o rămăşiţă înmormântată a fostei lui copilării... Îşi privea noul ceas de aur şi inima îi bătea de emoţie şi fericire. Era un dar cu totul neaşteptat. Un dar pe care nu l-ar fi primit de la tatăl său nici în pragul morţii. Pe cadranul lui de aur strălucea un calendar roşu, iar pe brăţară era gravată în aur galben masiv monograma VH şi data Crăciunului. Brăţara era formată din plăcuţe de aur, împodobite cu motive în relief, ceasul costase probabil foarte scump, Bartolomeu Piret, fiul marelui proprietar Piret avea destui bani. Viki era într-adevăr fericit. Îşi privea ceasul pe când vorbea cu Greta şi cu Barry despre fratele său Mart, care trăia independent, departe de casă, pentru că

nu mai suporta viaţa de acolo, îl privea pe când vorbea despre cameristul tatălui său, uscat, slab, tăcut cu patronul, aşa cum se cade să fie orice camerist adevărat, iar cameristul consilierului criminalist şef şi al şefului suprem al poliţiei criminalistice în special, privea magnificul ceas şi în timp ce – după ce băuseră jumătate din sticla a doua – ajunseseră în fine şi la crime.

— Chiar azi am dezbătut problema cu Hoffmann, spuse Viki cu o senzaţie de beţie uşoară, vrea să meargă cu mine prin cârciumi dar prin acele cârciumi unde speră să găsim ceva urme. Prin cârciumile de la periferie, în diverse bodegi sau şoproane, prin căsuţe mici şi străduţe dărăpănate care vor fi demolate curând.

Dar mai ales trebuie să studiez totul din nou, să meditez – Viki întinse mâna după ţigări şi îşi aprinse una – asupra tuturor acelor duplicate, copii, protocoluri, asupra mapelor, fotografiilor, schiţelor, asupra a tot ce are acasă în seifuri. Se pregăteşte chiar să scrie o operă. Ei da, o operă... repetă Viki, când Greta râse spre el, se pregăteşte să scrie o operă despre toate astea. Poate sub formă de manual, cameristul mi-a vorbit în taină despre ea. De aceea le ţine pe toate acasă, în seifuri, şi chiar dacă are doar copiile, ajunge. Eu însă trebuie mai întâi să cercetez şi să meditez, apoi o să plec şi pe teren. Prin cârciumi, cum spune Hoffman, dar mai înainte o să mă informez şi la Raster. El se pricepe la orice şi ştiu că o să mă sfătuiască cu amabilitate. Sorbi apoi o gură de vin, îşi privi ceasul şi continuă:

— Sigur e faptul că n-au fost doi asasini, ci una şi aceeaşi persoană... Copiii au fost împuşcaţi absolut la fel, în ceafă, cu acelaşi pistol, un pistol destul de neobişnuit care nu s-a găsit, cum nu s-a găsit nici tubul cartuşului. Crimele le-a făcut una şi aceeaşi persoană, s-a constatat şi la autopsie.

Şi Viki îşi privi iar ceasul, bău vin şi-şi scutură ţigara în scrumieră. Da, s-a stabilit la autopsie, şi deşi s-au stabilit destule alte lucruri încă de acum două luni, asasinul a rămas misterios şi se ştie despre el aproape tot atât de puţin ca în perioada când a comis faptele lui groaznice.

Prima crimă se produsese într-o duminică, la cinci septembrie. Antonia Seibt, de treisprezece ani – a se vedea concordanţa numelui cu al celebrului pictor din secolul trecut şi cu al colonelului care locuia în vila Heumann – fiica funcţionarului vamal de pe calea Humbert, plecase în acea duminică, dis-de-dimineaţă, din oraş cu autobuzul în satul numit Kneppburg, la douăzeci de kilometri depărtare. Se ducea la unchiul ei, fratele tatălui, şi la soţia acestuia, mătuşa sa. În ziare fusese publicată declaraţia nefericitului tată, care arătase că Antonia se dusese la unchiul ei, la Kneppburg, ca să-i ducă mătuşii jus de lămâie, era începutul lui septembrie, mătuşa avea febră şi familia Seibt din oraş considerase că are nevoie de vitamina C. Faptul că această familie din Kneppburg aveau o grădină plină de pomi fructiferi şi ca atare suficiente vitamine, nu fusese luat de loc în consideraţie. Deşi în Kneppburg se putea cumpăra orice, jusuri de lămâie nu aveau, aşa că Antonia plecase. Ajunsese la familia Seibt în sat înainte de prânz, mâncase acolo pui şi fulgi de ovăz, după prânz se jucase în grădină cu copiii din vecini, se dăduse într-un leagăn făcut din frânghii pe care le legaseră de trunchiurile a doi meri, după care se dusese cu copiii în lunca micului iaz din sat, fusese cu Pepik Wagner la han să se uite la un hârciog, apoi la marginea câmpului arat.

În jurul orei cinci după-amiază, cu un coşuleţ cu ouă – după declaraţia unchiului Seibt, apărută şi ea în ziare,

erau ouă bune, proaspete care se puteau cumpăra de altfel şi în oraş, dar ei aveau destule din care trimiteau din când în când şi familiei Seibt – deci în jurul orei cinci Antonia plecase cu coşuleţul cu ouă din Kneppburg acasă. Fusese nevoită însă să se ducă în satul vecin, la Kolarov, pentru că autobuzul pentru oraş trecea pe acolo, şi tot acolo era şi staţia. Drumul din Kneppburg la Kolarov măsura doi kilometri, şi la început trecea prin câmpie, apoi printr-o pădurice de foioase, apoi iarăşi peste câmp şi pe lângă o livadă de pruni; era un drum frumos, iar duminica de septembrie era însorită şi caldă. Antonia Seibt o apucase deci pe acest drum, dar la Kolarov, la staţia de autobuz nu mai ajunsese. N-a mai ajuns în seara aceea deloc acasă, în oraş. Părinţii crezuseră mai întâi că a rămas peste noapte la unchiul şi la mătuşa ei în Kneppburg, şi deşi faptul li se păruse puţin ciudat, l-ar fi înţeles totuşi dacă a doua zi ar fi fost sâmbătă sau duminică, dar a doua zi era luni, şi Antonia trebuia să se ducă dimineaţa la şcoală. La opt seara funcţionarul vamal Seibt îl chemase la telefon pe hangiul din Kneppburg, Josef Wagner. Unchiul Seibt venise la han, la telefon, şi îi spusese fratelui său, că Tonička plecase de la ei la autobuzul din Kolarov înainte de ora patru. Lucru curios, vameşul şi soţia lui se liniştiseră auzind cele spuse de unchi. Vameşul relatase mai târziu că dăduseră drumul la televizor şi-şi aşteptaseră mai departe fiica. Abia când se terminase filmul – era o comedie ce durase până la nouă jumătate – vameşul se dusese la telefon să-şi întrebe cunoscuţii ce să facă. Către ora zece un oarecare Ruth îi spusese să cheme poliţia.

Zece minute după ce ajunseseră pe drumul Kneppburg – Kolarov şi la trei sferturi de oră după apelul vameşului poliţiştii găsiseră fata. Zăcea în pădurica de

foioase după un tufiş, la câțiva metri de drum, prăvălită pe partea dreaptă, cu un obraz cufundat în iarbă, împuşcată în ceafă, se vedea de la prima vedere că fusese ucisă şezând; aproape de ea se afla coşuleţul cu ouă, iar la picioare un mic joc de buzunar, o cutiuță rotundă de sticlă cu baba-cloanța şi cu şase adâncituri în care trebuiau introduse şase biluțe aurii. Poliţiştii chemaseră prin emiţător echipa de serviciu şi, în mai puțin de o jumătate de oră, sosiseră în pădurice un medic, un fotograf, un dactiloscopist, un electrician cu reflectoare, trei criminalişti, un câine şi comisarul şef Alfred Wania.

Iarba din împrejurimi nu era bătătorită mai mult decât trebuia să fie, dat fiind că se mersese şi se şezuse pe ea. Pe hainele şi pe corpul fetei nu se vedea la prima privire nici cea mai mică urmă de agresiune, pe fața ei era un surâs încremenit, şi în afara jocului de buzunar nu se găsise nimic, nici arma, şi nici tubul cartuşului. Căutarea asasinului – cum se întâmplă în astfel de cazuri – începuse imediat. Încă în noaptea aceea fuseseră cercetate cu grijă împrejurimile, păduricea, drumul Kneppburg – Kolarov, ambele sate, fusese identificat şoferul şi câțiva călători care merseseră cu victima în autobuzul de dimineață, de la oraş la Kolarov. Fuseseră trimise depeşe la toate stațiile de poliție din țară şi se căutase şi în cartoteca centrală a poliției. Tot în aceeaşi noapte fusese amănunțit înregistrată ultima zi a vieții Antoniei Seibt. Fuseseră audiați douăzeci de cetățeni din Kneppburg, între care mulți copii, care avuseseră de-a face cu victima în ziua respectivă sau măcar o văzuseră. A doua zi, la şcoala din Kneppburg nu se ținuseră cursuri. Jocul de buzunar fusese arătat unchiului şi mătuşii fetiței ucise, care declaraseră că Tonička n-avusese la ea nimic de genul acesta, acelaşi

lucru spusese şi copiii din Kneppburg, cu toţii vedeau jocul pentru prima oară, iar părinţii, familia Seibt, declaraseră cu hotărâre în procesul-verbal care fusese redactat în aceeaşi noapte, la direcţia poliţiei din oraş, că Antonia nu numai că n-avusese la ea jocul în drum spre unchiul ei, dar că nu-l avusese niciodată. Poliţia trăsese concluzia că jocul de buzunar putea aparţine asasinului, aşa că obiectul devenise important. A doua zi dimineaţa se făcuseră cercetări minuţioase, dar rezultatul fusese dezamăgitor. Nicio amprentă a asasinului, nici măcar o amprentă a victimei, de parcă nici Antonia, nici asasinul nu avuseseră de loc cutiuţa în mână. Totuşi comisarul Wania credea în valoarea probantă a obiectului aceluia. De asemenea, îşi pusese speranţa şi în rezultatul autopsiei. Autopsia fusese terminată a doua zi dimineaţa şi confirmase prima impresie: asupra fetei nu se aflase nicio urmă de agresiune. Rezultatul autopsiei stabilise felul pistolului din care se trăsese şi faptul ar fi putut avea – spera comisarul Wania – valoarea aurului. Zilele treceau şi asasinul nicăieri. Trecuseră trei luni şi asasinul rămăsese necunoscut.

Cea de a doua crimă, asemănătoare, avusese loc în douăzeci noiembrie, la doisprezece kilometri de capitală, la un kilometru de satul Zorna, care se află aproape în direcţie opusă faţă de satul Kneppburg, şi anume malul râului Milostna. Victima fusese de această dată un băiat în vârstă de paisprezece ani, Frederich Delmar. Acest Frederich Delmar era fiul unui negustor. Tatăl lui avea în piaţa din Zorna o prăvălie cu coloniale, dar vindea şi jucării, radiouri şi biciclete. Era văduv, casa i-o conducea sora lui care era nemăritată, o fiinţă foarte antipatică, slabă, rea şi vicleană, alienată mintal dar nu în aşa măsură încât să fie băgată la ospiciu, pe scurt

cazul acela intermediar care e adesea cel mai rău – şi purta suavul nume de Angela. Frederich Delmar era un elev mediocru, după declaraţia tatălui său, a mătuşii Angela şi a profesorilor, era câteodată pripit, nervos, dar nu avuseseră cu el niciun fel de alte greutăţi acasă sau la şcoală. În ziua fatală – în acel an fusese un noiembrie foarte secetos, însorit şi călduros – Frederich Delmar se dusese la ora două după-amiază să prindă raci la cotul râului Milostna, cu malurile înţesate de sălcii şi tufişuri. Plecase singur, pe jos, nu se dusese cu bicicleta, ca alte dăţi, luase cu sine cutia de tablă şi cuţitul. Niciun om nu-l văzuse mergând spre cotul râului, niciunul dintre prietenii lui nu se dusese după el. Seara neîntorcându-se acasă, iar Angela, constatând că nu era nici la vecini, nici în sala de gimnastică, plecase să-l caute. Îl găsise la cotul râului sub o salcie, într-un tufiş, aproape de el se afla cutia de tabla cu o picătură de apă de râu. Angela Delmar fiinţa antipatică, slabă şi pe jumătate bolnavă, nu se speriase totuşi. Şi nu numai că nu se speriase. Făcuse un lucru de neînţeles pentru o minte sănătoasă, poliţia descoperise faptul abia a doua zi dimineaţa când o pusese să semneze procesul-verbal...

Angela Delmar se întorsese liniştită acasă de lângă nepotul mort pe malul râului Milostna şi-i spusese fratelui ei că nu l-a găsit pe băiat. Când negustorul Delmar vrusese să anunţe poliţia, îl împiedicase inoportun. S-a rătăcit, îi spusese, o să vină la unsprezece. Era o situaţie ciudată, dar negustorul Delmar o ascultase în cele din urmă ca şi cum i-ar fi dat crezare că fiul său se rătăcise într-adevăr şi că urma să se întoarcă la unsprezece. Şi abia când văzuse că la unsprezece nu se întorsese chemase poliţia – era unsprezece şi jumătate.

Poliția sosise la Zorna în douăzeci de minute. În următorul sfert de oră găsiseră băiatul în tufiş, lângă râu sub o salcie. În alte douăzeci de minute sosiseră la locul crimei doctorul, fotograful, dactiloscopistul, electricianul, doi criminalişti, un câine şi comisarul Wania. La fața locului se constatase, că băiatul fusese împuşcat în ceafă – şezând – zăcea prăbuşit pe-o coastă, cu fața în iarba uscata, pe obrazul lui era încremenit un zâmbet, în buzunar avea un cuțit şi câteva mărunțişuri, ceva mai încolo se afla cutia de tablă cu puțină apă de râu, iar la picioare – un joc de buzunar. În cutiuța acestuia era desenată luna cu cinci orificii prin care trebuiau introduse cinci rachete mici.

În jurul orei unu noaptea în casa primarului din Zorna fusese înregistrată amănunțit – spre a se veni în ajutorul nefericitului tată şi a Angelei Delmar – ultima zi a vieții băiatului. Apoi se trecuse la anchetarea localnicilor, dintre care aproape niciunul nu dormea, iar cei care se culcaseră se treziseră îngroziți. Jocul de buzunar nu fusese văzut sau recunoscut de nimeni. Nu provenea nici din magazinul tatălui lui Delmar căci deşi vindea şi jucării, jocuri de buzunar n-avea în depozit. Cercetarea amănunțită a cutiuței, făcută în aceeaşi noapte, nu relevase nici cea mai mică amprentă. Doar pe cutia de tinichea fuseseră descoperite câteva şi după cum se stabilise repede, erau amprentele mâinii băiatului ucis. Autopsia, pe care o sfârşiseră a doua zi la prânz arătase că pe corpul victimei nu exista nicio urmă de agresiune. Stabilise totodată că asasinul folosise acelaşi pistol, ca şi în cazul Antoniei Seibt. La locul faptei nu se găsise totuşi nici pistolul, nici tubul cartuşului.

A doua zi dimineața continuaseră audierile localnicilor în prezența comisarului Wania şi numai

atunci se stabilise că Angela Delmar descoperise băiatul încă din seara anterioară. Wania – bărbat experimentat – nu văzuse în această împrejurare nimic ce-ar fi putut contribui la urmărirea asasinului, totuşi se interesase, de ce doamna Delmar tăinuise moartea nepotului.

— M-am gândit, spusese aceasta cu o expresie de indiferenţă pe faţă, să-l las să se odihnească şi el un pic. În cutie avea apă... şi Wania n-o mai întrebase nimic altceva.

După trei zile de cercetări asidue pe urmele asasinului lui Frederich Delmar, la care luase parte poliţia întregii ţări, rezultatul era aproape egal cu zero. Şi tocmai atunci, la douăzeci şi patru noiembrie, după întrebarea nu tocmai plăcută a însuşi ministrului de interne, în caz intervenise consilierul criminalist şef, dr. Viktor Heumann.

— A intervenit, le spuse Viki lui Barry şi Gretei, scuturând scrumul ţigării şi luând o migdală din farfurioara ce stătea lângă sticlă, dar nu numai că a intervenit. El şi-a însuşit, de fapt, cazul. Wania, cu echipa sa, continuase cercetările, dar el îşi asumase responsabilitatea.

— Tu, Viki, spuse Barry şi-i zâmbise turcului celui prosper, care – cel puţin aşa se părea – trăsese puţin cu urechea, şi ce-a făcut tatăl tău? A procedat mai altfel...

— Altfel... ridică Viki din umeri şi bău din vin. Nu ştiu, poate că nu. Poate că nici nu se poate proceda altfel. Ştiu doar că mai întâi s-a repezit să compare datele ambelor crime şi că a constatat... dar şi Wania o făcuse... că totul se aseamănă, că în afara locurilor şi a copiilor totul e la fel, că e vorba de un singur făptaş şi de aceeaşi armă. Ei şi la arme el s-a priceput întotdeauna... Viki râse şi-şi aţinti privirea la ceasul său cel nou, armele le înţelegea chiar mai bine decât pe soţia şi pe

proprii lui copii. De aceea avem acasă o mică colecție. Cunosc fiecare pistol din ea ca pe propriu-mi buzunar, câteva au şi muniție. Ce a întreprins totuşi de când a intervenit în caz... A organizat noi interogatorii ale martorilor, noi descinderi în sate şi prin cârciumile suspecte din întreaga țară, şi în special aici în capitală... în cârciumile astea e ceva, ştiu mai de mult şi Hoffmann are dreptate... Viki se întoarse cu spatele la Barry şi Greta şi se uită un moment prin bar.

— Şi cu jocul de buzunar ce e? întrebă Greta. Era destul de emoționată, încordată, sorbea adesea din vin şi Viki stinse țigareta şi dădu din mână.

— Ce să fie, e o prostie. E ca şi cum şi-ar fi lăsat lângă copii cartea de vizită. Poate că o face, aşa cel puțin susține cameristul, ca să fie interesant, cică există astfel de cazuri, sau că jocul acela are un sens anume pentru el. Adevărul e, că până acum nu i-a dăunat cu nimic. Poliția... Viki se înclină mai aproape de capetele Gretei şi al lui Barry, poliția nu prea ştie ce să facă cu toate astea şi în special cu jocul, iar el e în aceeaşi situație.

Chiar atunci, turcul cel prosper de la masa vecină le zâmbi comesenilor săi, împinse la o parte farfurioara cu dulciuri şi ridică mâna. Imediat veni la masa lor chelnerul boxer şi prosperul îi spuse ceva. Boxerul zâmbi tăcut şi plecă în fugă. Iar Barry îl privi pe Viki şi-i spuse în şoaptă:

— Viki, te rog mai spune-mi înainte de a termina, căci văd că alături, la masă, se discută. Dacă înțeleg eu bine şi asasinul e una şi aceeaşi persoană, nu e localnic. Kneppburg şi Zorna sunt fiecare în cu totul altă direcție a oraşului. Oare niciunul din oamenii din satele acelea n-a zărit în timpul comiterii crimelor niciun străin prin apropiere?

— Despre această chestiune, spuse Viki

aruncându-şi privirea la ceasul său nou de aur, există un întreg document care are propriul său nume. Documentul referitor la oamenii străini din apropierea locului faptei în momentul critic. Câte cineva străin a mai fost văzut ici şi colo dar nimeni nu face o descriere exactă. Martorii s-au şi înşelat. O femeie a văzut în Kneppburg în acea duminică după-amiază un om cu un cal, şi după cum afirmă ea, părea străin, Wania desigur n-a crezut-o, că doar nu era să meargă asasinul prin jurul satului pe un cal. Au aflat pe urmă că fusese un ţăran localnic. În Zorna cineva afirmase, tot o femeie, că a văzut la douăzeci noiembrie după-amiază pe un drumeag un automobil albastru condus de o femeie. După o zi de cercetări au aflat că fusese învăţătoarea din satul învecinat. Ei şi, Viki zâmbi şi bău, Wania a pus să fie interogat un pictor din sudul ţării, pentru că aflaseră că în octombrie şi noiembrie pictase în împrejurimile oraşului, peisaje de toamnă. Despre oamenii străini din cele două sate e un întreg document, dar totul e zadarnic.

Între timp la masa vecină se întorsese chelnerul boxer şi-i dăduse turcului celui prosper o listă de mâncare. Turcul îl concedie pe boxer, apoi îşi apropie capul de cele ale tovarăşilor lui de masă. Barry îl observă şi şopti:

— Peste o clipă or să cineze şi precis că or să ne cheme. Cu siguranţă că vor începe să vorbească despre călătoria noastră din vacanţă, la Smirna şi Istambul. Poate că vor dori să unim şi mesele.

— Ei, Viki, zâmbise Greta, o să devii bogat dacă o să moşteneşti colecţia voastră de arme... Viki îşi luă ochii de la turci, zâmbi şi clătină capul.

— Da de unde, n-o să moştenesc nimic. I-a spus odată lui Wania că la moartea lui armele or să revină muzeului poliţiei. Fie, dădu Viki din mână, nu mă

interesează, mi-e totuna. Ce să fac cu ele, spune-mi. Pe mine mă amuză doar neputința lor. Pe când servea în brigada de şoc, spuse cuprins de senzația unei uşoare beții înclinându-se spre Barry şi Greta, avea numai succese. Le-a avut şi mai târziu şi a devenit membru al Interpolului. Acesta e poate primul caz pe care nu-l poate urni. Şi care e în acelaşi timp foarte grav. Apoi se înclină peste masă, privi cu atenție prin bar şi spuse tainic:

— Îți dai seama ce vâlvă ar fi dacă l-aş găsi eu pe asasin? La asta se gândeşte de exemplu Hoffmann când mă invită prin cârciumi, doar că el se gândeşte numai la faptul că ar scrie ziarele despre mine, nu cunoaşte esențialul. Barry, îți dai seama ce-ar face el? Apoi Viki bău din vin, îşi aprinse o țigară şi cu senzația unei uşoare amețeli, aruncându-şi din când în când privirea spre masa vecină, spuse:

— S-ar prăbuşi probabil. Deşi de fapt el nu se prăbuşeşte niciodată. Ar amuți în orice caz, ceea ce din punctul lui de vedere ar fi acelaşi lucru. Pe de o parte fiindcă eu n-aş fi aşa de prost ca să-i spun chiar lui ce-am descoperit, pe de alta pentru că acest fapt nu l-ar putea şterge din suflet. Cred c-ar fi pentru el o înfrângere mai mare decât în cazul în care asasinul nu s-ar găsi de loc. Viki bău încă o dată, scutură scrumul țigării şi adăugă:

— Publicul e tot mai neliniştit, asasinul are azi un mare ascendent față de poliție şi eu cred... Viki tăcu un moment, privi prin bar, se uită şi în direcția turcilor şi şopti: cred că dacă se va întâmpla încă o crimă de felul acesta şi dacă criminalul nu va fi prins, el va demisiona. Şi n-o să mai scrie manuale. Cred că va abdica şi se va pensiona înainte de vreme.

— Eu asta nu cred, spuse Barry şi-şi aprinse şi el o

țigară. A trecut de mult vremea când crima o ancheta un singur detectiv, azi lucrează o întreagă echipă, şi-şi uneşte forțele poliția întregii țări. Aşa că pentru ce ar abdica? Doar nu poartă el singur răspunderea cercetărilor?

— Te înşeli, râse Viki cu privirea la ceas, e o treabă de prestigiu. Faptul că şi-a însuşit cazul e cunoscut de toată lumea. Ştirea a apărut şi în presă, ba sunt la curent cu ea şi cei de la Interpol. E la fel ca în război. Şi în război, Viki zâmbi cu o senzație de uşoară amețeală, de luptat luptă soldații şi ofițerii, dar unul e generalul, şi când războiul e pierdut el e cel mai atins. Am auzit, că mulți generali s-au împuşcat după o bătălie pierdută.

În clipa aceea turcul cel prosper de la masa vecină se întoarse şi se uită la Barry. Îi zâmbi amabil, apoi îi zâmbi şi Gretei şi lui Viki şi spuse:

— Domnule Piret o să veniți la noi în Turcia... Aşa că domnule Piret, fiindcă sunteți aici şi cu sora dumneavoastră... se înclină politicos în fața Gretei... şi fiindcă e aici şi prietenul dumneavoastră cu care o să veniți... permiteți-mi să vă invit la cină. Alegeți-vă ce doriți, şi mai întâi aperitivul... îi dădu lista lui Barry... apoi adăugă:

— Cred că am putea să unim mesele astea două, ca să putem vorbi mai uşor.

Când terminară de mâncat excelenta cină şi băură şi cafeaua se făcuse unsprezece. Până se despărțiră de turci se făcu unsprezece şi jumătate, când îşi luară hainele de la garderobă şi plecară de la bar era deja douăsprezece fără un sfert, iar când Barry opri jaguarul în fața vilei Heumann era miezul nopții.

Viki coborî din automobil cu ceasul pe mână, cu fularul superb la gât, cu pachetul cu cravate şi cu micul brad. Începuse iar să ningă. O zăpadă măruntă, de

noapte...

VI

Biroul consilierului criminalist şef, al doctorului Victor Heumann nu era la parter, unde lucrase predecesorul lui, ci la etajul vilei. Un perete îi era acoperit de o bibliotecă – poate trei mii de volume – pe cotoare se puteau citi nume ca Stendhal, Balzac, Mann, precum şi Goethe, Puşkin, Kazantzakis, cine întindea mai mult gâtul putea vedea Zola, Tolstoi şi diverşi nordici celebri. Cărţile acestea aparţinuseră răposatei doamne Heumann, inclusiv poveştile lui Andersen şi *Cuore* al lui Edmondo de Amicis. Biblioteca avea şi o ascunzătoare mascată cu un panou de lemn, în care se găseau despărţituri cu uşiţe, numite eronat seifuri, şi unde se depozitau diverse documente. Pe lângă ceilalţi pereţi stăteau câteva mobile preţioase, un *secretaire* baroc şi un scrin empire, care şi ele aparţinuseră la început doamnei Heumann. Într-un colţ era o măsuţă neagră cu cinci fotolii mici îmbrăcate în piele de culoare închisă. În cazul în care consilierul Heumann ţinea vreo consfătuire acasă aici şedeau de obicei participanţii. Pe jos se întindea un covor uriaş lucrat în culori închise, iar de tavan atârna o lustră enormă aprinsă acum, căci era seara târziu. Biroul masiv, negru, cu telefonul şi un ceas mare, negru şi el completau decorul. În cabinetul consilierului Heumann totul era la drept vorbind mare şi întunecos.

Una din cele două uşi ale biroului dădea în hol. Unde

pe lângă alte lucruri se afla un piedestal de un metru în stil antic, o imitație dintr-un material alb, greu – era un obiect de podoabă – pe care era aşezat al doilea aparat telefonic. Uşa aceasta era închisă. Cealaltă uşă a cabinetului era deschisă şi dădea într-o cameră mai mică. În această încăpere stăteau patru oameni. Se aflau în fața unei vitrine deschise, un fel de scrin de doi metri, din sticlă, în care pe rafturi, fie în tocuri, fie puse direct pe catifea erau diverse arme de foc. Se putea presupune că era vorba de un muzeu şi că cei patru erau vizitatori.

— Totul e ruginit, spuse consilierul criminalist Heumann, aflat cel mai aproape de scrin şi arătă spre țeava pistolului pe care tocmai îl ținea în mână, fii mai atent. Trebuie îngrijite chiar dacă nu se trage cu ele. Apoi adăugă: Transcrie fişele din cartotecă pe cartonaşe noi, se pot cumpăra cu duzina pe câteva monede, în orice librărie.

Cameristul, un tip înalt, slab şi tăcut, al doilea din cei patru prezenți, înclină capul, poate asta însemna că e de acord, se îndepărtă puțin de bufetul deasupra căruia pe peretele căptuşit cu lemn atârna imaginea întunecoasă a unei vânători vijelioase. Îl urmă pe Heumann lângă vitrină şi aşteptă ca acesta să scoată din ea pistolul care-i interesa. Dar consilierul Heumann scoase un altul, care la drept vorbind nu era pistol, ci revolver.

— Unde sunt vremurile; când se mergea cu aşa ceva la cingătoare, spuse încetişor şi cameristul avu impresia că domnul consilier criminalist încearcă să glumească, pe atunci poliția avea mai puțină bătaie de cap. Da, Erwin, îi spuse colonelului Seibt, cel de-al treilea prezent, o dată cu tehnica evoluează şi crima. Când se trăgea cu el, zise cântărind revolverul în mână, totul era mai simplu. Venea asasinul, ucidea, pierdea ceva,

cineva îl zărea, poliția audia câțiva martori, constata cui şi în ce scopuri i-a folosit asasinatul şi vinovatul era prins. Când îl dovedeau vinovat şi nu vroia să recunoască, ajuta tortura. Desigur poliția avea şi pe atunci aceeaşi muncă grea ca şi azi, pentru că lucra cu mijloace mai primitive... adăugă el, iar cameristul îşi spuse în sinea lui: Domnul consilier apreciază contribuțiile predecesorilor, dar se contestă pe el însuşi.

Viktor Heumann puse revolverul în vitrină şi cameristul îl văzu în fine cum întinde mâna după pistolul comemorativ. În sfârşit! Heumann îl privi un timp aproape scârbit. Cameristul observase de mult dezgustul manifestat de consilierul Heumann față de acest pistol, dar până acum nu-l văzuse luându-l în mână cu atâta neplăcere. Aşa se ia în mână ceva blestemat, îşi spuse cameristul, de exemplu frânghia cu care era să fim spânzurați. Aici în schimb era vorba de altceva. Domnul consilier ține pistolul în silă, pentru că, cu unul asemănător au fost ucişi doi copii.

Heumann îşi aținti privirile asupra pistolului, fața lui brună se crispă uşor şi cameristul avu deodată o impresie ciudată. Impresia că consilierul începe să se supere undeva în adâncul sufletului. Apoi Heumann se întoarse spre el şi-i spuse:

— E praf pe aici. Trebuie şters din când în când. Dacă am afla ce nu ştim, se întoarse spre comisarul Wania care era a patra persoană prezentă, pun capul, că până mâine seară l-am avea pe omul acela... iar cameristul gândi: Probabil că aşa s-ar întâmpla, mai mult ca sigur. Iar consilierul Heumann adăugă: Veniți, şi se îndreptă cel dintâi cu pistolul în mână spre măsuță.

Când luară loc la masă şi comisarul Wania şi colonelul Seibt, Heumann aşezat în fotoliu, cu pistolul în mână, se întoarse spre camerist care stătea nemişcat şi

tăcut lângă bufet şi-i spuse:

— Du-te şi întreabă ce e nou astă seară şi fă o informare.

Cameristul se înclină şi plecă. Ţeapăn – cum era obişnuit să meargă – ieşi prin uşa deschisă a biroului consilierului închizând-o în urma sa. Heumann, aşezat în fotoliu, îşi scoase batista, curăţă puţin pistolul, apoi îl cercetă cu atenţia unui chirurg care priveşte mărunţaiele pacientului întins pe masa de operaţie.

— Domnilor, spuse colonelul Seibt, un bărbat voinic, cu o faţă veselă, sănătoasă, semănând puţin a ţăran elegant, spuneţi că o armă asemănătoare a ucis doi copii. Arma este, după cum ştim, deosebită. Credeţi că în cursul cercetărilor n-a fost omis niciun membru al asociaţiei? Cuvintele lui Seibt erau pline de umor, le rostea cu multă ironie jovială; dacă ar fi fost cameristul de faţă ar fi gândit: Exact, domnul colonel e sătul de vorbe serioase, dar domnul consilier cu siguranţă că o să verifice...

— N-a fost omis niciunul dintre cei în viaţă, răspunse consilierul Heumann privind pistolul, pe care – deşi dezgustat – continua să-l ţină în mână, şi am făcut-o cu tact, după cum ştiţi. Tu nu eşti asasinul copiilor, îi spuse colonelului, şi din câte ştiu nici eu. Mai rămân încă cincisprezece, cu Raster şaisprezece. Trei au murit, aşa că rămân treisprezece. Ringwald, Krupec şi Dessewffy n-au pistoale. Dessewffy l-a pierdut acum opt ani undeva în Egipt, ştiu acest lucru, ba chiar un sergent mi-a spus de curând, şi Heumann privi dezgustat într-o parte, că ar fi putut fi găsit de asasin, iar comisarul aici de faţă, Heumann arătă spre Wania, a propus să-i cercetăm pe toţi egiptenii care vin pe la noi. Krupec a dedicat acum trei ani pistolul muzeului rezerviştilor din oraşul lui natal, ca atare zace în vreo

vitrină precum al meu aici, doar că probabil nu e atât de prăfuit, neavând grijă de el un camerist, ci un intendent în toată regula. Iar Ringwald a dăruit pistolul cu ani în urmă unui nepot, la nunta acestuia... Heumann zâmbi, tăcu puțin şi apoi continuă: Nepotul e azi conferențiar de Zoologie, trăieşte în străinătate, la Copenhaga, şi după câte ştiu nu vine la noi în septembrie şi noiembrie să ucidă copii. Aşa că din cei treisprezece mai rămân zece, şi cu noi doi... şi Heumann arătă spre Seibt şi spre sine însuşi, doisprezece. Dar asta nu e de ajuns, şi dădu dezgustat din mână, pistoalele astea nu le au doar doisprezeoe oameni. Cred că există mai multe şi la noi şi în străinătate. Dacă am merge doar pe urma asta... Heumann îi privi pe Wania şi pe Seibt, am fi nevoiți să cercetăm mii de oameni din toată lumea şi, în special, personalul împăratului Abisiniei şi al reginei Angliei. Sigur, vreun deştept ar încropi din asta un roman, un asasin între patru sau doisprezece negrişori misterioşi. Heumann aşează pistolul pe măsuță, îşi şterse palma cu degetele aceleeaşi mâini; dacă s-ar fi aflat de față cameristul şi-ar fi spus: Domnul consilier tocmai şi-a manifestat aversiunea față de literatura polițistă. Apoi Heumann se ridică din fotoliu şi se îndreptă spre uşa din hol. Strigă undeva în direcția scărilor chemând-o pe menajeră să vină cu cafeaua; se întoarse înapoi în fotoliu şi privi spre fereastră... Şi în timp ce se uita pe geam şi în adâncul sufletului era înciudat – cameristul îşi cunoştea bine stăpânul – luă pistolul colonelul Seibt şi-şi fixă asupra lui privirea vie şi veselă...

Pistolul, dotat cu o țeavă scurtă, era lung de zece centimetri, patul îl avea încrustat cu sidef, iar pe sidef era gravată într-un blazon metalic monograma lui Victor Heumann cu data comemorativă şi cu inițiala asociației studențeşti de apărare. Colonelul Seibt aveaşi el un

pistol asemănător cu monograma lui şi cu aceeaşi dată. Acelaşi pistol cu monogramă şi dată avea şi preparatorul şi conservatorul Raster, a cărui casă se afla aşezată puţin pieziş faţă de vila Heumannilor, acelaşi pistol îl aveau încă cincisprezece alţi membri de fapt, mai puţini căci trei erau morţi, iar alţi trei le înstrăinaseră.

Dar în ţară puteau exista într-adevăr mai multe asemenea pistoale şi ca atare cercetarea foştilor membri ai asociaţiei de apărare în contextul crimelor din Kneppburg şi Zorna putea fi inutilă. Cu toate acestea o investigaţie fusese întreprinsă, de îndată ce, în urma celei de a doua crime, preluase cazul Heumann. O făcuse cu tact – cum afirma el însuşi – ceea ce însemna că nu-şi învinuise foştii prieteni direct de asasinarea copiilor, ci doar în gând, iar cercetarea o întreprinse pe ocolite.

Şeful suprem al poliţiei criminale din ţară părea binevoitor doar în momentele când se afla într-o societate aleasă, ca de exemplu la teatru, fapt ce nu se întâmpla prea des. Se ducea acolo doar din obligaţie, în urma vreunei invitaţii pe care n-o putuse refuza nici chiar invocând o cercetare ce nu suporta întârziere; de exemplu când îl invita ministrul sau preşedintele Camerei. Deci trebuia să se ducă şi să pară binevoitor, dar dacă după reprezentaţie cineva i-ar fi întrebat ce s-a jucat, n-ar fi ştiut ce să răspundă, dar de obicei nimeni nu-l întreba aşa ceva. Era un specialist renumit din alt domeniu decât cel artistic şi aşa cum spunea el însuşi fanteziile pe scenă, pe pânză şi în piatră adică piesele, tablourile şi statuile, precum şi muzica şi cărţile îl interesau foarte puţin. Astfel că, în societate vorbea mai degrabă despre criminalistică, despre criminalitate, despre procedura penală – ceea ce nu constituie chiar cel mai stimulator subiect de discuţie – şi curios lucru

câteodată vorbea, faptul era într-adevăr remarcabil, despre fleacuri menajere şi despre ele, poate ca despre nimic altceva, ştia să converseze cu uşurinţă. În acele momente putea să pară multora şi mai amabil. Dar când era la serviciu, de exemplu, în biroul său de la etajul cinci al prezidiului poliţiei – şeful suprem al poliţiei criminale din ţară lucra la prezidiu pentru că tot acolo se afla şi centrala criminalistă – sau când se afla acasă în calitate de cap de familie şi părinte, nici pe departe nu mai arăta aşa de amabil. Şi pentru că timpul petrecut la serviciu sau acasă alcătuia cea mai mare parte a vieţii sale, iar şederea acasă însemna în plus viaţa lui particulară, era clar că nu expresia amabilă din societate era cea naturală, ci cealaltă. Om dur, rece, rigid în comportament, cu un chip de asemenea dur şi rece, care – în mod curios şi spre deosebire de alţi oameni de acest fel – îl întinerea, om cu ţinută militărească şi cu pas energic, vorbind economicos şi concis, adică la fel cum acţiona. Când era vorba de vreun asasin acţiona brutal şi dacă ar fi fost concomitent şi judecător, n-ar mai fi existat în puşcărie niciun condamnat la închisoare pe viaţă. Deşi nu era nici ministru, nici ambasador luase cu ani în urmă poziţie aşa de energic la nişte dezbateri în legătură cu suspendarea pedepsei capitale, încât mulţi afirmau că din cauza lui aceasta nu fusese abolită. Contribuise de asemenea în mare măsură la definitivarea formală a legii despre parazitism, lege care pentru majoritatea specialiştilor era un nonsens, iar după alţii era, în forma în care trecuse, o batjocură adusă libertăţii fiindcă presupunea, fapt nepomenit nicăieri în lege, că toţi oamenii trebuie să se întreţină prin muncă, şi că parazit, culpabil de judecată şi pedeapsă putea deveni şi un tânăr de peste optsprezece ani de care – pasager şi

pentru scurtă durată – aveau grijă proprii lui părinți. La serviciu nimeni nu îndrăznea să i se împotrivească, ceea ce la urma urmelor era impus de gradul pe care-l avea. Heumann, binevoia să admită doar sugestiile şi obiecțiile care erau de la prima vedere prea grave spre a-şi putea permite să le ignore. În familie, după moartea soției doar arar i se împotrivise cineva. I se împotrivea cameristul, nu prin cuvinte, ci prin comportare, prin gesturi, prin mers, prin clătinarea capului, dar Heumann găsise mijlocul să se împotrivească la rândul lui acestei opoziții tăcute. Să se împotrivească la fel, fără pronunțarea unui singur cuvânt: prin simplul fapt că-l ignora în mod ostentativ. Altfel rar dacă-i imputa câte ceva, cameristul era om grijuliu. Aşezarea ruginei şi prafului pe armele din vitrină nu era un lucru prea grav şi Heumann n-o luase nici el ca atare, iar ideea noilor fişe de cartotecă îi venise intempestiv.

Acasă i se împotrivea însă din când în când şi menajera Betty, o bătrână simplă, aceasta exact invers decât cameristul, mai puțin prin comportament şi mai mult prin vorbe, şi ei Heumann îi ținea piept altfel, şi anume tot prin cuvinte. Vorbea cu ea cu voce ridicată, fără să se fi putut spune însă vreodată că ar fi țipat, vorbea cu ea cum se vorbeşte cu o slujnică, deşi fără ton jignitor. Betty se obişnuise de mult cu felul lui de-a fi, încă de pe când trăia soția lui Heumann – şi nu se supăra. În taină zâmbea şi dădea din mână, era destul de bătrână şi înțeleaptă ca să ştie ce înseamnă un om – fie el şi consilier criminalist – în această unică viață pământească. Lui Heumann i se împotrivise şi fiul său mai mare Mart, i se opusese continuu, intransigent, curajos, numai că totul fusese inutil; de data aceasta consilierul Heumann găsise o altă modalitate de contracarare, aceea de a nu se opune de loc. Lăsase curs

liber conflictului aşa cum se face în cazul unui lucru care nu te priveşte. Pur şi simplu nu lua cunoştinţă de fiul său.

Când Mart terminând de studiat dreptul se mutase din capitală în alt oraş şi plecase de acasă, motivase faptul – rece şi practic – prin aceea că-şi găsise un loc la o societate cinematografică. Acasă venea de două ori pe an, dintre care o dată de Sâmbăta morţilor, la mormântul mamei sale. Niciodată nu venea însă de ziua tatălui său şi nici de Crăciun. Cu toate acestea nimeni n-ar fi putut afirma – nici cameristul, nici Betty, ba chiar nici Mart – că consilierul criminalist Viktor Heumann ar fi fost om rău. Nu puteau spune asta nici subalternii, chiar dacă aveau câteodată chef să-l strângă de gât, nici adjunctul lui, comisarul şef Wania şi nu afirmase aşa ceva nici actualul ministru de interne, deşi era clar că nu-l iubea pe Heumann, care la rândul lui îl iubea şi mai puţin. Heumann era pur şi simplu un om dur, rece, dar dintr-o bucată, şi severitatea ca şi atitudinea lui distantă adăugate puterii pe care o avea, făcuseră din el un stăpân. Una din puţinele fiinţe care reuşea să-i vorbească ca oricui altcuiva şi în acelaşi timp critic – iar el accepta acest lucru – era bătrâna văduvă a generalului Meyerbach.

Acum Heumann stătea în fotoliu, în camera de lângă birou, în care se afla vitrina cu arme, bufetul, tabloul cu vânătoarea vijelioasă. Încăperea avea pereţii căptuşiţi cu lemn. La dreapta lui stătea comisarul Wania, la stânga colonelul Seibt, cel care locuia cu un etaj mai sus în trei camere lângă acoperiş dotate cu nişte dependinţe grozave şi care tocmai ţinea în mână un pistol. Stătea între ei şi undeva pe fundul sufletului i se năştea ciuda. Stătea şi privea spre fereastră. Afară era o seară întunecoasă fără zăpadă, ba chiar se făcuse noapte;

Heumann privea în bezna aceea fără pic de zăpadă... şi din când în când se uita la colonelul Seibt care fixa mereu pistolul, iar în gând îi apărea din nou ziua memorabilă când îl primise. El, Seibt, Raster şi alţi membri ai asociaţiei studenţeşti de apărare.

Asociaţia studenţească fusese fondată în capitală pe la mijlocul secolului trecut de un celebru patriot. Membrii ei erau recrutaţi din tineretul universitar aparţinând unor familii suspuse, totuşi regulamentul ei era pe atunci destul de binevoitor, căci originea candidaţilor nu era decisivă. Din asociaţie făceau parte băieţi din familii de industriaşi, negustori, ofiţeri, dar şi din familii de meseriaşi, de muncitori, ba chiar din cele sărace, şi în măsura în care preşedinţii asociaţiei fuseseră oameni înţelepţi – şi existaseră destui de acest fel pe parcursul acelor lungi decenii – fuseseră atenţi ca să nu aibă supremaţie cei bogaţi, ci să existe întotdeauna un echilibru. Asociaţia nu fusese doar un club de societate, ci şi avangarda instrucţiei militare, iar calitatea de membru nu o decidea originea pentru că se afirma că apărarea patriei e o datorie a tuturor. Decidea doar faptul dacă aspirantul era student, fiind vorba explicit despre o asociaţie studenţească. Să devii membru era posibil de la optsprezece ani, deci de la vârsta când se intră de obicei în facultate. Membrii se întruneau la diferite jocuri, petreceri şi ospeţe, dar şi la exerciţii, în special de tir, tirul fiind de când lumea considerat norma de bază a apărării patriei. După şapte ani primiseră o diplomă şi o plachetă de argint. Iar ceva mai târziu şi pistolul, cu mânerul sidefat, cu monogramă, cu dată şi cu iniţialele asociaţiei. Ulterior aceste instrumente de tir fuseseră interzise şi rămăseseră doar plachetele şi diplomele. Pistoalele primite în acele vremuri binecuvântate proveneau de la

firma Meyerbach şi aveau o structură specială.

Ziua memorabilă când Heumann primise împreună cu ceilalţi pistolul fusese o duminică de octombrie de acum treizeci şi cinci de ani. Festivitatea avusese loc la castelul Boock, în care proprietarul nu mai locuia de douăzeci de ani.

Comisariatul militar îşi avea aici clubul pentru ofiţeri, un alt club ce se afla tot acolo aparţinea Asociaţiei de ocrotire a monumentelor, mai era şi consiliul local al ştiinţei şi culturii, o bibliotecă publică, atelierul unui gravor foarte bătrân şi o arhivă botanică, un fel de ierbar uriaş. O parte a castelului fusese închiriată pe parcursul celor douăzeci de ani Asociaţiei studenţeşti de apărare. Acolo se ţineau banchetele, se jucau cărţi, şah, biliard, aşa că era în acelaşi timp şi un fel de Cazino unde studenţii erau învăţaţi să mânuiască armele, iar în curte şi în pivniţă să tragă cu ele. În acea duminică de octombrie, de-acum treizeci şi cinci de ani, absolvenţilor le împărţise diplomele, plachetele şi pistoalele preşedintele de atunci al Asociaţiei, colonelul Meyerbach – prin pură coincidenţă omonimul fabricantului armei – le împărţise în cadrul unei ceremonii deosebit de festive. Ceremonia avusese loc seara, în sala mică a castelului, care avea unul din pereţi împodobit cu steagul şi emblema asociaţiei. Colonelul Meyerbach stătea lângă perete la masa pe care se aflau diplomele, plachetele şi pistoalele în tocuri, iar aghiotantul, un locotenent-major se afla alături pregătit să i le înmâneze. Studenţii stăteau în faţa lui atenţi, într-un şir impecabil aliniat şi-i urmăreau concentraţi fiecare mişcare. Mişcările colonelului Meyerbach erau sprintene şi hotărâte, mişcarea mâinii sale drepte întrucâtva curioasă, smucită, ca, de marionetă, iar când începuse discursul festiv punând din când în când dreapta pe masă, se

auzea în continuu un fel de ciocănit, ca şi cum cineva ar fi stat după uşă şi ar fi cerut să intre – colonelul avea în locul mâinii o proteză. După discurs toţi cântaseră un cântec, apoi colonelul Meyerbach dăduse pe loc repaus. Începuse să strige numele, locotenentul-major îi înmână obiectele ca un asistent care ar întinde instrumentele chirurgului în timpul operaţiei, iar el le împărţea. Când terminase de împărţit şi masa rămăsese goală, spusese:

— Aşa, şi acum priviţi pistoalele pe care vi le-am dat. Aveţi în stăpânire o armă foarte neobişnuită, cum nu mai are aproape nimeni. Cine va ghici despre ce e vorba, o să bea din paharul de aur.

Absolvenţii începură să privească pistolul, să-l cerceteze, să vorbească între ei, colonelul Meyerbach îi observa de la masă, îi urmărea, ciocănea cu proteza, nimeni nu reuşea să descopere particularitatea pistolului. Nu era nici sideful de pe pat, nici placheta de metal cu emblema asociaţiei, cu data şi monograma, nu era nici forma pistolului, nici calibrul – 6.35 era un calibru curent – particularitatea nu era nici la scobitura trăgaciului, care deşi mai deosebită nu era totuşi excepţională. Multă vreme nimeni nu putuse ghici şi colonelul Meyerbach se resemnase în gândul lui. Şi deodată cineva avu revelaţia. Heumann fusese acela. Avea ochiul ager în materie de arme încă de pe atunci. Numai că ceea ce se petrecuse fusese aproape incredibil. Câteodată timpul fuge, se scurge, aleargă şi nici nu se pune problema dacă a trecut o oră, două sau trei, în timp ce altă dată câteva biete secunde, un singur fragmenţel de timp decid unele lucruri, ale căror urmări durează ani întregi. Şi lucrul acesta se întâmplase chiar în clipa când Heumann descoperise particularitatea pistolului. În acea fracţiune de iluminare descoperise particularitatea şi Raster. Poate că unul din ei o aflase

cu câteva secunde mai devreme, nimeni n-ar putea şti acest lucru şi nimeni n-o să-l mai afle vreodată. Adevărul e că Raster a fost cel care a exclamat primul:

— Asta e, pun capul şi un inel pe deasupra dacă nu e aşa. Pistolul ăsta are filetajul ţevii inversat.

Heumann îşi aminti scena astă-seară, la el în cameră, de parcă s-ar fi petrecut ieri. După treizeci şi cinci de ani fruntea i se încreţi, iar mâna strânse mânerul scaunului pe care stătea. Privea mai departe undeva spre fereastra, care îi despărţea de noaptea întunecoasă şi fără zăpadă, şi în suflet i se năştea ciuda. Tăcea.

După descoperirea lui Raster, în sala mică a castelului izbucniseră strigăte, chiote, aplauze... colonelul Meyerbach bătuse cu proteza în masă şi spusese:

— Da, aşa e. Excelent! Ţevile tuturor pistoalelor din lume au filetajele marcate spre dreapta. Filetajul ţevii spre stânga e o excepţie. E la fel ca la scările din vechile castele gotice, a căror răsucire spre dreapta avantaja apărarea, când lupta se dădea cu arme albe. Aşa că admiraţi-vă pistoalele, iar Raster va bea din paharul de aur.

— Colonelul Meyerbach a fost destul de repede avansat la gradul de general şi a murit acum douăzeei de ani, spuse deodată colonelul Seibt şi se îndreptă în fotoliul său în timp ce continua să privească pistolul lui Heumann. Ce mai face soţia lui? Heumann îşi întoarse privirea de la fereastră şi răspunse:

— El a murit, azi ar fi avut nouăzeci de ani. Soţia lui e bine, are grijă de nepot, o s-o vezi aici peste câteva zile... şi apoi alte câteva gânduri, amintiri şi imagini i se perindară prin cap.

După preţioasa constatare că pistoalele aveau filetajul ţevilor orientat spre stânga, toţi absolvenţii se

mutaseră din sala mică în cea alăturată, adică în sala mare a castelului, împodobită cu statui şi fresce şi cu o masă uriaşă pe care era pregătit un adevărat ospăţ.

Heumann îşi aminti că îi serviseră trei cadeţi, ca un simbol al prieteniei, şi că mâncaseră peşte, iepure, un căprior, precum şi bucăţi de carne de vită şi pui, iar la urmă veniseră farfurii cu capete şi picioare de porc fierte cu hrean. Cine vroia putea să ia şi slănină. Şi fusese desigur şi destulă băutură. Se băuse apă rece ca gheaţa din fântâna castelului, bere, vin, gin, coniac, whisky, până dimineaţa. Când dincolo de ferestre, ţinutul întunecat începuse să devină cenuşiu şi se iveau zorile, în marea sală de ospeţe a castelului avusese loc o întâmplare.

— Conflictul între Zenger şi Raster, spuse Heumann colonelului Seibt, care privea mai departe pistolul şi cum începu să vorbească îşi fixă iar privirea asupra ferestrei încăperii, dincolo de care era o noapte întunecoasă şi fără zăpadă... Conflictul celor doi le-a desemnat şi caracterele.

Colonelul zâmbi şi tăcu, iar Heumann îşi îngustă puţin ochii şi-i dezlipi de pe geam. Când ţinutul întunecos de dincolo de ferestre începuse să devină cenuşiu şi sosiseră zorile, în sala mare a castelului, Raster destul de beat, alunecase pe fotoliul capitonat de sub statuia unui zeu sau poet grec – statuia aceea îl interesa pe tânărul Heumann tot atât de puţin ca şi azi – şi începuse să strige şi să agite paharul de aur din care băuse. În faţa lui, la câţiva paşi de fotoliu stătea Götz, un băiat frumos de douăzeci şi cinci de ani pe care mulţi îl iubeau ba chiar îl şi răsfăţau un pic, deşi Götz avea un singur defect că niciodată nu bea prea mult. Nu că n-ar fi vrut, dar era abstinent de nevoie, din cauza stomacului bolnav ce nu suporta alcoolul. Götz tocmai

termina facultatea de Farmacie. La un pas de el stătea Heumann şi-l fixa cu privirea pe Raster care stând în fotoliu agita paharul şi striga, iar lângă Heumann era Dessewffy cu o figură destul de obosită şi ştearsă. Se mai afla acolo şi Zenger, un student brutal, care după terminarea dreptului rămăsese în armată şi devenise ofiţer, la fel ca Seibt. Zenger se uita la Raster, care aşezat în fotoliu se agita şi răcnea şi în acelaşi timp se juca liniştit cu pistolul.

— Sunt sătul. Nu mai suport, striga Raster cu paharul în mână.

În jurul fotoliului pe care şedea se îngrămădiseră studenţii şi pentru toţi era clar că vorbele lui Raster se adresau lui Zenger. Începură să se audă diverse glasuri aprobatoare sau de împotrivire, şi Götz strigă:

— Hai jos şi lasă astea. Nu-i nimic. Şi mai adăugă: îţi spun că nu e nimic, că nu s-a întâmplat nimic. Şi în aceeaşi clipă cineva i se adresă tot lui Raster:

— Ce tot ţipi? Ce nu mai suporţi? Doar Götz nu e sclavul tău... şi fu clar pentru toţi că vorbele astea n-ar fi trebuit pronunţate. La auzul acestei propoziţii, Raster fu cuprins de o furie cumplită – era spre dimineaţă târziu şi Raster era deja destul de beat – cheful lui de a fi şi mai războinic crescu, de altfel putea să-şi permită acest lucru căci de pe atunci era mare şi puternic ca o gorilă, aşa că începu să strige şi mai tare şi să agite paharul de aur. Ba chiar în cele din urmă aruncă cu acesta după Heumann. Dumnezeu ştie, de ce tocmai după el. Poate pentru că stătea mai aproape decât Zenger, poate pentru că Heumann îl privea fix şi cu ură, poate că paharul îi alunecase din mână din greşeală într-un moment nepotrivit... pur şi simplu aşa se întâmplase, dar paharul nu-l atinsese pe Heumann, acesta se ferise şi fusese lovit Dessewffy care stătea în urma lui. Se

declanşase o mare veselie, îl lăudaseră pe Heumann, râseseră de Dessewffy, dar atenţia rămăsese concentrată asupra lui Raster aflat în fotoliu. Iar Raster începuse să ameninţe că o să rupă gâtul oricui îl va aţâţa pe Götz împotriva lui, dar în acelaşi timp se uita la Zenger care-l privea liniştit şi se juca cu pistolul; deodată pistolul străluci şi în mâna lui Raster. Şi-atunci se făcu auzit Zenger. Privi paharul de aur, care zăcea pe pământ, undeva în spatele lui Dessewffy, îşi privi propriul pistol pe care-l ţinea în mână, se uită apoi la Raster în fotoliu şi spuse:

— E mai sigur dacă-l lipeşti exact pe os. Chiar în ceafă.

După care se întoarse spre Götz şi spre micul grup, ca şi cum i-ar fi luat pe toţi ca martori, flutură pistolul în aer şi adăugă:

— Nenorocitului ăstuia îi fac eu de petrecanie într-o zi.

Dacă se referea la Raster sau la altcineva din asociaţie, tânărul Heumann nu ştiuse cu siguranţă nici atunci în clipa când se petrecuse faptul, şi cu atât mai puţin azi. Ştia doar ce ştiau cu toţii că pe Raster îl interesase întotdeauna Götz, că citea notiţele lui de la Farmacie de care se arăta interesat deşi n-o studia, şi că era gelos pe oricine ar fi încercat să aibă o mai mare influenţă asupra acestuia decât el însuşi... detaliile îl interesau pe Heumann la fel de puţin ca şi statuile greceşti, Götz îi era indiferent, pe Zenger nu-l iubea şi pe Raster cu atât mai puţin. Conflictul din sala mare a castelului se terminase târziu spre dimineaţă, însă cu totul altfel decât s-ar fi părut la prima vedere. Atenţia tuturor se îndreptase în modul eel mai neaşteptat şi brusc spre Dessewffy şi Heumann.

Dessewffy cunoscuse până la sfârşitul verii acelui an

pe fata unui țăran, care avea o proprietate în apropierea castelului Boock, era poate cel mai bogat țăran din ținut. Dar prietenia lor luase sfârşit la o lună după seceriş. Dessewffy avea impresia că Heumann îşi avusese partea lui de contribuție la acest fapt, fiindcă era singurul dintre membrii asociației care-l vizita pe țăran, şi pentru că spre deosebire de el – de Dessewffy, destul de rudimentar ca gândire şi neinteresant – îl descria adesea în mod pitoresc fetei țăranului pe bunicul său, maiorul Heumann; pe vremea aceea tânărul Heumann încă nu semăna cu consilierul criminalist de mai târziu. Îi descria şi viața din capitală, călătoriile în străinătate, precum şi felul în care studia dreptul şi se ocupa de arme... Fata țăranului îl urmărea pe Heumann cu emoția şi respectul caracteristic fiicelor câmpiilor, luncilor şi staulelor, Dessewffy se estompase şi dispăruse treptat din ochii ei, poate şi pentru faptul că ea însăşi era bogată, în timp ce Dessewffy, cu tot numele lui ales, provenea dintr-o familie complet sărăcită. Apoi, când se despărțise definitiv de Dessewffy – fără ca totuşi Heumann să-i ia acestuia locul – Dessewffy răspunsese cu o faptă iresponsabilă. Într-o seară călduță dăduse foc uneia din şurile țăranului. Şura arsese toată; nu rămăsese din ea nici măcar o bârnă înnegrită. Dar totul s-ar fi dat uitării pentru totdeauna dacă, o lună mai târziu, Heumann n-ar fi auzit undeva în sat vorbindu-se despre cauza incendiului. Faptul s-ar fi dat uitării şi pentru că asigurările acoperiseră pierderea, dar Dessewffy nu uitase niciodată că Heumann pomenise despre motivele incendiului. Prima impresie, aceea că Heumann avusese partea sa de contribuție în ruperea acelei prietenii devenise pentru Dessewffy convingere, astfel că urii inițiale i se mai adăugase ceva. Şi acum, în marea sală a castelului Boock, spre dimineață, când

ținutul întunecat de dincolo de ferestre începuse să devină cenuşiu şi se apropiau zorile, după conflictul între Zenger şi Raster, Heumann zărise deodată, în spatele lui Dessewffy, paharul de aur căzut pe jos, după ce Raster îl aruncase spre el dar îl nimerise pe Dessewffy... şi Heumann izbise brusc cu piciorul în pahar. Îl izbise aşa de puternic încât îl ridicase de pe duşumea şi era de mirare că nu nimerise în vreuna din marile ferestre ale sălii. Poate că Raster strigase ceva, dar nimeni nu-l băgase în seamă, atenția tuturor fiind îndreptată spre Dessewffy. După cum mai înainte se răzbunase pe țăran pentru fiica lui, aprinzându-i şura de paie, tot aşa acum se răzbună pe Heumann aruncându-se asupra lui. Încăierarea nu durase poate niciun minut. Cadeții aduseseră o oală cu apă aproape înghețată şi o aruncaseră în capul lui Dessewffy, care după o clipă se ridicase şi se retrăsese într-un colț... Consilierul criminalist Heumann îşi rememora totul ca şi cum s-ar fi petrecut ieri şi spre deosebire de amintirea vitejiei lui Raster privind descoperirea filetului țevii orientat spre stânga, această a doua chestiune îl lăsa rece. Era o întâmplare depăşită, de acum treizeci şi cinci de ani; se petrecuse spre dimineață, pe când se iveau zorile.

La uşa dinspre hol bătu cineva; în cameră intră Betty cu cafeaua şi cu serviciul de ceşti.

— Toate au fost prostii, spuse sec Heumann.

Wania privi ceşcuțele pe care Betty le pusese pe masă, şi zise:

— Aveți nişte ceşti noi de porțelan foarte frumoase, domnule consilier criminalist, n-am mai băut din ele. Probabil un Meissen vechi, de unde le-ați cumpărat?

— N-am cumpărat nimic, dădu Heumann din mână, se aflau băgate pe undeva pe aici. Apoi îi făcu semn lui

Betty să se ducă, şi privi din nou spre fereastră în spatele căreia se afla noaptea întunecoasă şi fără zăpadă... în clipa aceea colonelul Seibt ridică capul, aşează pistolul pe masă şi spuse:

— Toate-s prostii. Conflictul de la castel a avut loc spre dimineaţă, în zori. Îmi aduc bine aminte, o lungiserăm toată noaptea şi spre dimineaţă eram cu toţii ameţiţi. Toţi, Dessewffy, Raster, Zenger şi tu, Victore. Era normal ca spre dimineaţă, după sărbătorire şi benchetuială să se întâmple aşa ceva, era de la sine înţeles, eram tineri... apoi în cameră se aşternu liniştea.

— Doar dacă, spuse Heumann după câtva timp, doar dacă întâmplarea ar putea avea vreo legătură cu cazul nostru actual. Dacă cearta dintre Raster şi Zenger de la castelul Boock de acum treizeci şi cinci de ani ar fi în legătură cu asasinarea celor doi copii. Dacă afirmaţia aceea a lui Zenger despre împuşcarea în ceafă ar fi în legătură cu asasinatele din septembrie şi noiembrie anul acesta, ţinând cont şi de faptul că pistoalele sunt de acelaşi tip, zise dezgustat şi dacă în clipa aceea ar fi fost prezent cameristul, probabil că ar fi gândit: Desigur, domnul consilier ca orice adevărat detectiv ar dori să aibă mereu tot materialul bine ordonat. Apoi Heumann adăugă: Un scriitor de romane ar pune toate acestea în planul cărţii ca să fie – cum se zice – pitoresc. Dar să lăsăm chestiunea asta, totul nu e decât prostie şi nonsens.

— Azi am văzut într-un magazin universal, spuse comisarul Wania, vaze colorate de piatră, însoţite de servicii de masă şi şerveţele asortate. Aşezate pe masă cu o floare frumoasă de aceeaşi culoare...

— O să fie totul la fel, zise Heumann, într-o singură culoare. Să ai totul într-o singură culoare e destul de monoton... spuse, iar dacă ar fi fost cameristul de faţă ar

fi gândit probabil: Domnul consilier a început să vorbească despre gust.

Tocmai atunci se auzi din nou un ciocănit, dar nu la uşa dinspre hol, ci la cea de la cabinetul de lucru şi în prag apăru cameristul. Intră ţeapăn, cum era obişnuit să meargă, şi dacă n-ar fi păşit, ar fi putut să pară că stă. În mână avea o agendă.

— Arată-mi, îi făcu semn Heumann din fotoliu. Cameristul se apropie de fotoliu, îi dădu agenda şi dintr-o singură privire, Heumann trecu în revistă toate rândurile scrise. La urmă reveni la unul din nume.

— Ăsta e cel care a dispărut, adăugă el, şi-i dădu agenda lui Wania.

— E condamnatul care a fugit din închisoarea din Bruxelles, încuviinţă Wania. Stopek în Polonia şi Belgia, Anatol Briccius la noi... şi-i înapoie agenda lui Heumann. În clipa când Heumann luă agenda de la Wania se uită din nou spre fereastră şi apoi – pentru prima dată în seara aceea – îşi privi ceasul. Fusese doar o clipă, dar cameristul băgă de seamă, cu toate că ar fi fost suficient să observe faţa lui Heumann. Nu m-am înşelat, îşi zise, e supărat şi o să fie şi mai rău. Iar Heumann îl privi şi spuse:

— Nu te culca.

Cameristul ieşi pe uşă fără să-şi mişte corpul, şi ştia acum cu siguranţă că se va întâmpla ceva deosebit. Se apropia miezul nopţii şi în cameră atmosfera era încordată. Wania şi Seibt poate că nici nu observaseră. Nici coloneii, ba nici comisarii de poliţie nu sunt obligaţi să analizeze tot timpul atmosfera, mai ales când se află la prieteni şi se distrează şi în special atunci când nici nu le trece prin cap că ar putea exista vreun motiv de încordare. Dar cameristul, care cunoştea amănunţit cursul lucrurilor din casă, la fel ca şi în zilele trecute, ba

chiar şi în lunile şi anii ce se scurseseră, simţea şi ştia. În cameră ajungea să fie scăpărat un chibrit.

Cameristul se opri o clipă în hol lângă piedestalul de culoare albă pe care se afla telefonul – obiectul acela decorativ – ca şi cum ar fi vrut să cântărească ce să facă. Apoi încet şi ţeapăn o luă spre bucătărie la menajera Betty, care începuse să se pregătească de culcare.

— Mâine, îi spunea în acest timp Heumann în camera lui Wania, să începeţi o anchetă generală pe urmele lui Anatol Briccius. Dacă e aşa de prost, pe cât o mărturisesc numele false, în două zile trebuie să punem mâna pe el. Dacă e între-adevăr autorul ambelor crime şi ne-a scăpat până acum, atunci n-ar trebui să fie aşa de prost. Descrierea e suficient de exactă?

— Suficient, spuse Wania şi bău din cafea, având brusc senzaţia că ceva i-a strâns beregata; e descrierea trimisă de închisoarea din Bruxelles şi corespunde descrierilor lui Briccius pe care le ştim până acum. Totul probează faptul că e căutatul Stopek, o să mai cer fotografii de-ale lui din Bruxelles şi Cracovia. În cartoteca noastră n-a apărut niciodată sub numele de Stopek sau Briccius şi n-a fost văzut nici la locul faptelor. Dar numele lui... comisarul dădu din mână şi nu termină propoziţia. Se gândea: numele ăsta fals e bine ales. Briccius mai există la noi şi încă destui. Unul a fost chiar poet celebru. Şi Wania trecu apoi la sărbătorile Crăciunului.

— Da, Crăciunul, spuse Heumann, Crăciunul. Vă aştept, comisare să veniţi şi contez şi pe doamna dumneavoastră. Anul acesta, în afară de comisar care va fi însoţit de doamna, îi aminti colonelului Seibt, vine şi doamna Meyerbach. Apoi adăugă: Crăciunul ăsta mai rău ne face. Numai griji.

— Majorităţii oamenilor le aduce bucurie, zâmbi

Wania şi se gândi în sinea lui: Griji, şi cu toate astea ne cheamă în fiecare an şi e bucuros că suntem aici. Iar cu glas tare adăugă: E curios ce farmec are Crăciunul. Nicio sărbătoare n-are farmecul lui, cum mai ţine lumea la tradiţie. Ne atrage la fel ca acum opt sute de ani.

— Fiindcă suntem obişnuiţi cu el încă din tinereţe, spuse Heumann plictisit, reflex format în copilărie. E înrădăcinat şi ne urmăreşte toată viaţa.

— Cel puţin suntem urmăriţi de ceva frumos, zâmbi colonelul Seibt şi termină de băut cafeaua, şi cel puţin o dată pe an redevine şi omul copil... şi poate că abia acum. Observară el şi Wania, că Heumann nu prea era în apele lui. Poate că acum observară privirea lui rece îndreptată spre geamul ce-i despărţea de noaptea întunecoasă în care tocmai începuse să ningă... poate că observaseră că Heumann încerca să se stăpânească, că parcă se înăbuşea. Poate că acum observară că vorbeşte de Crăciun cu o oarecare crispare.

Wania o pusese pe socoteala faptului că se pomenise cu puţin timp înainte, de insuccesul în urmărirea ucigaşului necunoscut, iar Seibt pe cea a amintirii neplăcute a lui Heumann în legătură cu ziua comemorativă din castelul Boock şi poate şi că se datora şi vreunei oboseli subite. Se ridică din fotoliu, se ridică şi Wania şi în cele din urmă şi Heumann. Luă de pe masă pistolul, se duse cu el la vitrină şi-l băgă în toc.

— Până la ajun mai e timp, le spuse domnilor, veniţi pe la şapte, o să mâncăm la şapte şi jumătate. Cameristul are liber, pe Betty o s-o ajute Kamila şi doamna Meyerbach. Ştiţi ce-am auzit o dată despre ea, spuse pe un ton întrucâtva lejer, că ar şti să prevadă viitorul. N-am întrebat-o niciodată despre acest lucru şi nici n-o întreb, poate că e doar o bârfă. Dar chiar dacă ar fi astfel, zâmbi, pentru noi n-ar avea nicio importanţă.

Poliția e interesată rar de viitor. Din punctul nostru de vedere, crimele au loc totdeauna în trecut, iar dânsa nu se pricepe la aşa ceva... spuse, şi dacă ar fi fost de față cameristul ar fi gândit: Iată! A făcut ultima încercare de glumă, demnă de stimă într-un moment de groaznică supărare... apoi Heumann îşi trecu privirea peste lambriurile de lemn de deasupra bufetului şi peste tabloul furtunoasei vânători. După care ieşi cu oaspeții în hol şi-i conduse până la scară. Colonelul Seibt se duse sus, în locuința lui, iar comisarul Wania coborî în fața casei, unde se afla automobilul său.

VII

Cu ceasul la mână, cu magnificul fular la gât, ţinând în mâini pachetul cu cravatele şi micul conifer, Viki urca încet şi liniştit scările, perfect conştient de acest lucru, deşi capul îi era uşor ca o pană şi i se cam învârtea.

Când, cu câteva clipe în urmă, mai stătea încă pe trotuarul din faţa vilei şi privea în urma jaguarului până ce acesta dăduse colţul, văzu că în casa preparatorului Raster mai era lumină, şi abia apoi – cu totul involuntar – realizase că şi la ei era lumină, cam la două ferestre. Când se uită la ceas văzu desigur că e miezul nopţii – ştia acest lucru încă din automobil – dar de fapt nu se gândise la oră, ci la obiectul care-o arăta, la darul de aur şi la cel ce i-l făcuse. Ajunse încet şi liniştit pe scări la etaj, acolo deschise uşa şi intră.

Holul era în penumbră, aşa cum se întâmplă când întunericul e străbătut de locuri mai luminoase sau de reflexele unor surse de lumină camuflate; cel mai bine se zărea piedestalul antic pe care se găsea telefonul. Totul ar fi luat o altă înfăţişare prin răsucirea comutatorului, dar Viki nu avea nevoie de lumină, ajunse la cămăruţa lui pe întuneric.

Când apucă clanţa auzi un foşnet. Pe coridor se deschise uşa băii şi apăru o umbră subţire şi înaltă.

— Culcaţi-vă şi dormiţi, spuse incredibil de încet cameristul, când se apropie de Viki, nu aprindeţi lumina în cameră. Ce s-ar rezolva acum mai greu, o să se rezolve

mâine mai uşor. Viki zâmbi, dădu din cap şi se strecură în cameră.

Cameristul e bun, gândi, dar toate astea nu mă afectează. Aprinse lampa de pe divan – lumina ei era slabă – brăduţul, pacheţelul de la Greta şi punguţa cu jocul de buzunar le aşeză pe un scrin scund de lângă uşă. Apoi se descălţă şi începu să se dezbrace. Fularul, pe care-l avea la gât, îl aşeză pe spătarul scaunului, vechiul ceas, această rămăşiţă a copilăriei, îl aruncă pe masă, ceasul de aur îl scoase de pe mână şi-l aşeză pe măsuţa de lângă divan. Când se dezbrăcase şi era pe punctul de a-şi pune pijamaua, îşi aminti că ar fi trebuit să se spele puţin; avea o chiuvetă de culoarea lămâii chiar în cameră, în spatele unei perdele, dar în cele din urmă renunţă. Nu tânjea după apă rece. Se aşeză pe divan lângă pijamaua neatinsă, cu mâinile în poală şi cu capul plecat, aşa cum stau oamenii care-şi savurează fericirea, şi brusc îl cuprinse din nou acea veche senzaţie. Senzaţia că se înalţă. Privi lampa şi ceasul şi se întinse pe spate.

Într-o zi, spre seară, o să termin cu toate tentaţiile, o să iau automobilul şi-o să ies în natură. O auzea pe diseusă cum cânta pe scenă... Apoi o auzi mai clar, mai intens, ca şi cum ar fi cântat undeva în spatele zidului...

O să mă aşez în iarbă la marginea pădurii
Inima mea obosită o să danseze voioasă
Capul meu trist n-o să mă mai doară
Când o să ies în livadă, când o să ies la câmp.

Dumnezeule, gândi, ce fericire că am astfel de prieteni, mai ales în casa asta... şi-şi dădu seama poate pentru prima oară că e acasă, în cămăruţa lui, că stă întins pe spate pe divan şi că e miezul nopţii...

Şi ce dacă, îşi spuse, şi ce dacă sunt acasă şi e miezul nopţii, nu-mi pasă deloc. Peste o jumătate de an n-o să mai fiu aici nici la miezul nopţii, nici dimineaţa, voi călători cu Barry prin Turcia. Şi-şi aminti de oraşele despre care povestise în timpul cinei turcul cel prosper cu mustaţă.

Sunt frumoase, le spusese în timpul cinei turcul, şi o să le vizitaţi cu siguranţă. Sunteţi tineri şi tinerii trebuie să cunoască lumea. Trebuie să o cunoască şi bătrânii, pentru că ce-au cunoscut ei în tinereţe nu le ajunge până la moarte. Vizitaţi Ankara, Adana, Bursa, şi în special Izmirul şi Istambulul. Izmirul sau Smirna, e întinsă în jurul unor golfuleţe marine, într-o parte se ridică la mare înălţime un deal pe care se află o uriaşă moschee dominând oraşul, şi lângă ea restaurante cu terase de pe care se vede întregul oraş şi marea. Să vă duceţi acolo, le recomandase la cină domnul Maglajlija, aşa se numea turcul cel bogat, nu trebuie să urcaţi pe jos, deşi aţi putea-o lua încetişor de-a lungul marelui bulevard care şerpuieşte uşor într-acolo, puteţi însă ajunge cu autobuzul sau cu taxiul, avem multe, numai maşini americane mari şi frumoase, şi acolo sus lângă moschee să mâncaţi şi să beţi într-unul din restaurante. Mâncaţi şi beţi, priviţi însăşi oraşul şi marea şi o să constataţi ce frumoasă e lumea. Moscheea albă şi casele luminoase se reflectă pe cerul albastru azuriu, care odată cu venirea serii îşi schimbă încet azurul într-o albăstreală tot mai intensă, şi pe moschee şi în zeci de case se aprind luminile albastre neobişnuit de strălucitoare ale neonului. Aceste lumini de neon albastre şi neobişnuit de strălucitoare există şi în alte oraşe ale noastre, spusese domnul Maglajlija; în Europa nu fac impresie, se pierd, au nevoie de cerul înserării aşa cum e el în Orient. În albul Izmir ele par a fi albastrele

nestemate stelare ale unui decor ireal, de vrajă. Oare se poate descrie un basm? Dar mai înainte ca deasupra Izmirului să se lase cu adevărat seara şi cerul să se întunece, încep brusc, concomitent în toate moscheele, să cânte muezinii rugăciunile de seară, şi cântecul lor umple oraşul, bulevardele, pieţele, golful şi străduţele... Se aude, spuse domnul Maglajlija, departe pe marea cea întinsă, se aude până în Cipru, şi la Varna şi la Atena.

...Iar Viki pe divan, scăldat de lumina lămpii pe care o avea pe măsuţă, cu capul uşor ameţit şi cu senzaţia că se înalţă, îşi amintea de Istambul.

Istambulul e cel mai frumos oraş al lumii, zisese domnul Maglajlija la cină, cel puţin aşa se spune, se mai spune însăşi de Praga şi de Lisabona. Dacă n-aţi vedea Istambulul ar fi ca şi cum n-aţi fi fost la noi. Oraşul aşezat pe două ţărmuri, înconjurat de un golfuleţ şi de marea care străluceşte şi sclipeşte colorat, oraşul cu portul în care se află corăbii, ba chiar şi vapoare oceanice mari. Zeci de moschei uriaşe ca nişte catedrale şi alte sute mai mici ca nişte capele, înalte şi zvelte minarete... Ca degetele unei mâini suple înălţate spre boltă având două sau trei inele – balcoanele circulare – se ridică din marea de case minaretele, spusese domnul Maglajlija, ca nişte lănci, orientate spre cer, care vor să-l străpungă şi să se unească cu el, acesta e Istambulul. Muzeele din vechile moschei şi palate ale sultanilor cu încăperi magnifice, curţi şi havuzuri, cafenele, ceainării, cofetării cu coca-cola, lapte de oaie, coniac, votcă, cu rahat, halva, migdale şi miere, localuri unde se fumează din narghilele, restaurante unde se serveşte peşte şi hălci de carne de berbec cu varză condimentată, cu bucătărie franţuzească şi englezească. Hoteluri din beton şi sticlă; sute de reclame de neon pe bulevardele de pe ţărmul nordic al oraşului, iar vizavi, pe cel sudic,

bazarele. Bazarele cu carne, cu păsări, cu varză, cu unt, ouă, mirodenii şi fructe; pepeni, banane, smochine, curmale, ananas, nuci de cocos, portocale, precum şi mere, pere, prune, vin şi piersici, şi apoi cel mai mare bazar. Cel mai mare, la Aksaraye, le recomandase domnul Maglajlija, trebuie să-l vedeţi neapărat. Săptămâni întregi puteţi merge prin labirintul de străduţe şi mici magazine, străduţă lângă străduţă, prăvălioară lângă prăvălioară, cele mai diverse mărfuri pe care abia puteţi să vi le imaginaţi. Parfumuri, covoare, pipe, servicii lucrate în relief, farfurii, căni. Radiouri, televizoare, frigidere, statuete din lemn, abanos şi fildeş. Lampioane metalice, felinare cu geamuri colorate, taburete. Papuci brodaţi din brocart, tablouri, tapiserii, săpun, corali şi oglinzi. Şi în special, prăvălioare pline de aur, argint şi pietre preţioase. Asemenea motive de inele, brăţări, cercei şi agrafe de aur n-o să vedeţi nicăieri, nici în Persia sau India. Ore întregi puteţi merge prin bazarul de la Aksaraye, zile şi săptămâni, prin labirintul de străduţe şi prăvălioare şi mereu... domnul Maglajlija tăcuse o clipă apoi spusese... şi mereu veţi merge sub acoperişul de sticlă...

Când soarele apune la Izmir, cerul e albastru azuriu. Când apune la Istambul se scufundă într-un amurg incandescent. Oraşul parcă arde şi cu toate acestea pretutindeni e pace ca-n raiul lui Alah, ca şi cum nici n-ai fi pe lumea asta.

Domnul Maglajlija era desigur puţin poet, dar Viki ştia că nu exagerează. Îşi dădea seama după zâmbetul şi după expresia din ochii lui, din felul cum se priveau companionii care stăteau împreună cu el, şi citea acest lucru şi în ochii lui Barry Piret. Anul viitor, în iunie... se gândi pe divan cuprins de acea senzaţie dulce de înălţare, o să mă duc acolo cu Barry. O să intrăm în

micul lui Jaguar doar noi doi aşezaţi în faţă, în spate o să avem valizele, tatăl lui o să se îngrijească de noi peste tot. Şi o să plutim aşa pe aripile adierii... şi deodată Viki îşi imaginã un covoraş zburător cu pernițe din atlas şi mătase... cu nişte frunze de palmier şi flori de trandafir... Simți brusc chiar un parfum dulce şi îmbătător de iasomie... şi chiar atunci auzi un zgomot.

Un zgomot şi o lovitură puternică şi tăioasă.

Şi parcă covoraşul zburător s-ar fi prăbuşit şi odată cu el şi atlasul, mătasea, palmierii, trandafirii şi dulcele parfum de iasomie... senzația de înălțare dispăru. Capul însă îl simțea în continuare uşor şi i se învârtea încetişor. Se ridică de pe canapea, privi în fața lui şi zări o fantomă.

În prag stătea tatăl său.

Stătea în prag nemişcat şi mut, aşa cum se stă în pragul celulei unui criminal. Stătea nemişcat şi drept cum se stă la trecerea în revistă a recruților. Stătea drept şi rece, privindu-l în ochi, aşa cum se înfruntă lepădăturile. Pe fața lui brună nu tresărea niciun muşchi şi prin ochii puțin îngustați nu trecea nicio pată de lumină. Avansă un pas în cameră, îşi privi ceasul de la mână aşa cum îl priveşte călăul când se duce să ia condamnatul. Apoi pipăi orbeşte în spatele lui şi încuie uşa. Viki îşi reveni întrucâtva. Senzația de înălțare dispăru, iar în capul care era mai departe uşor şi se învârtea lent se stinse ceva. În această stare între somn şi trezie se ridică încet şi se aşează pe divan.

— Ne-am făcut cadouri, spuse în cele din urmă ca pentru sine, peste câteva zile e Ajunul, şi avu impresia că-şi auzea propriile cuvinte venite din afară.

Consilierul criminalist, care se afla lângă uşă se mişcă puțin. Privi prin camera aflată în penumbră. Apoi întinse mâna şi răsuci comutatorul. Lumina slabă a

lămpii de lângă divan se pierdu în strălucirea gălbuie a lustrei şi camera se lumină până în cele mai îndepărtate colţuri. Apoi consilierul criminalist privi spre scrinul cel scund şi zări pe el brăduţul, pachețelul, şi un ambalaj de la magazinul universal. Privi spre masă şi văzu pe ea ceasul cel vechi. Se uită la scaun şi zări un fular. Şi din nou stătu nemişcat şi mut, nemişcat şi drept, drept şi îngheţat, şi pe faţa lui nu tresărea un muşchi şi în ochii îngustaţi nu zăreai nicio sclipire luminoasă.

— Aranjaserăm încă de acum o lună să ieşim azi, spuse Viki, doamne dumnezeule doar se apropie Crăciunul.

Consilierul criminalist îşi fixă privirea pe lampa de lângă divan, a cărei lumină se pierdea, apoi şi ceva mai jos unde strălucea aurul, după aceea asupra pijamalei de pe divan care zăcea la picioarele lui Viki. Apoi se mişcă din nou. Se apropie de divan. În clipa aceea Viki pe jumătate treaz, pe jumătate adormit îşi încordă involuntar muşchii mâinilor.

— Am fost la restaurant, spuse a treia oară şi avu impresia că propriul glas izbucnise prea brusc... Erau acolo furnizorii domnului Piret şi ne-au invitat la cină. Pe mine, pe Barry şi pe Greta, spuse şi vocea îi era din nou limştită. Am primit de la Barry ceasul acesta de aur... arătă la măsuţa de lângă divan, sub lampă, şi avu impresia ca aceste cuvinte le-a spus cu totul hotărât şi puternic.

Apoi consilierul criminalist vorbi:

— În primul rând ridică-te când îţi vorbesc, spuse încet ca şi cum ar fi cântărit fiecare sunet, şi pe faţa lui tot nu se mişca niciun muşchi, iar în ochi nu i se vedea nicio lumină şi Viki se sculă de pe divan, îşi puse pe duşumea picioarele goale şi se ridică. Când cineva trebuie să stea în faţa altcuiva şi să aştepte să vadă ce o

să i se spună, cu ochii care nu pot privi nicăieri şi cu mâinile lăsate de-a lungul corpului, se naşte totdeauna o situaţie curioasă. Persoana respectivă poate părea în această postură ca un câine în faţa stăpânului. Viki stătea cu mâinile de-a lungul corpului, privea undeva spre uşă, şi deşi imaginile acelea frumoase se estompaseră, capul îl simţea în continuare uşor şi puţin răvăşit, iar ceea ce se întâmpla în preajma lui realiza doar pe jumătate.

În al doilea rând, spuse consilierul criminalist ceva mai repede, ce se scurge acolo în spatele ghetelor?

Viki se urni, se îndreptă spre ghetele care se aflau pe covor. Le ridică şi văzu că sub ele rămăsese o băltoacă de apă. Le duse în hol. Se întoarse şi lăsă uşa deschisă în urma lui.

În al treilea rând, spuse consilierul criminalist şi se întoarse spre scrinul scund, ce e cu brăduţul ăsta? De unde l-ai tăiat? Să nu-l mai văd aici.

Viki se duse la scrin, luă pomişorul şi ieşi din nou în hol. Acolo ezită o clipă unde să pună pomul şi deodată zâmbi. Acesta era primul lui zâmbet de la sosirea temnicerului în celulă. Dădu din cap şi duse pomişorul pe micul balcon care se afla la capătul coridorului lângă baie, coridor pe care se afla şi odaia cameristului.

Şi acum îmbracă-te, spuse consilierul criminalist, când Viki se întoarse în cameră, şi pe faţa lui nu tresărea niciun muşchi, iar prin ochi nu-i trecea nicio lumină. Viki luă de pe divan pijamaua şi se îmbrăcă în tăcere.

Poate că abia în clipa aceea, sau poate că mai înainte când ieşise cu pomişorul începuse să realizeze ce se întâmplă. De data aceasta nu pe jumătate, ci pe deplin. Stătea acum în pijama lângă divan la fel ca la început, stătea din nou cu mâinile lipite de-a lungul corpului şi aştepta, dar spre deosebire de data trecută avea în urma

sa anumite acţiuni împlinite. Acţiunile executate de un câine la ordinul stăpânului... Şi abia acum ajunse consilierul criminalist la problema care-l interesa.

Nu e prea mult timp de când ţi-am spus ceva. N-a trecut aşa multă vreme încât să fi uitat. Orice persoană cu o inteligenţă cât de puţin normală nu poate avea o memorie aşa de proastă încât să se poată scuza cu acest pretext, spuse consilierul criminalist şi Viki ştia bine despre ce era vorba. O ştiuse din prima clipă. Ştiuse şi când i se adresase cameristul chiar dacă nu o înregistrase ca atare, o ştia chiar de la bar. Că se va isca un conflict din cauza întârzierii lui. O ştia chiar dacă percepea pe jumătate, chiar dacă se afla într-o stare de somnolenţă, chiar dacă capul îi era uşor şi i se cam învârtea. O ştiuse şi în decursul după amiezii, în excursie.

— Am avut şi noi o întâlnire înainte de Crăciun, repetă el şi auzi că glasul îi e liniştit şi puternic, ne-am făcut daruri şi furnizorii ne-au chemat la cină. Am venit, preciză el, la miezul nopţii.

— Ţi-am spus, consilierul criminalist ridică acum vocea, dar faţa şi ochii îi erau în continuare nemişcaţi şi reci, ţi-am spus că ai voie să întârzii cel mult până la zece. La zece trebuia să fii acasă. Ai venit la miezul nopţii, ai smuls pomişori din pădure, ai stat în cârciumă. Domnul Piret poate să le permită copiilor lui să stea noaptea la bar şi să cineze cu comercianţi, domnul Piret poate să facă ce vrea cu copiii lui. Ai venit la miezul nopţii, şi erai beat turtă.

În momentul acela şi pentru prima oară, în această cameră Viki ar fi vrut să se împotrivească. Să strige că nu e beat, că nu a putut să plece mai devreme, că seara aceasta în care primise daruri aşa preţioase fusese o seară memorabilă şi festivă... că mâncaseră într-adevăr,

dar că băuseră doar vin, aşa cum se obişnuieşte în asemenea seri... şi să repete iar că era ceva aranjat de mult... nu reuşea însă nici să deschidă gura. Consilierul criminalist se apropie de măsuţa de lângă divan, îşi fixă privirea pe chipul lui Viki şi spuse:

Cred că n-ar trebui să existe niciun motiv ca să primeşti cadouri de aur de la Bartolomeu Piret. Darurile de aur nu se dau doar aşa de ochi frumoşi, şi mie nu-mi convine şi nu-mi place. Pe viitor să fii acasă cel târziu la nouă. Şi dacă o s-o lungeşti măcar cu un minut peste ora permisă, o să regreţi tot anul.

Apoi se întoarse şi se îndreptă spre uşă. Privi încă o dată lucrurile de pe scrinul cel scund, pachetelul de la Greta şi punguţa cu jocul de buzunar şi deschise uşa. Se întoarse din nou în cameră şi rămase în prag, la fel ca atunci când intrase.

Stătea nemişcat şi mut, aşa cum se stă în pragul celulei unui criminal, stătea ţeapăn şi rece, avea atitudinea obişnuită celui care sfidează în faţă lepădăturile.

Pe faţa lui brună nu tresărea niciun muşchi, iar prin ochii puţin îngustaţi nu se zărea nicio strălucire luminoasă. Apoi ridică capul asemenea călăului când îl cheamă pe condamnat şi spuse cu tonul cu care se vorbeşte unei slugi:

În ceea ce priveşte Turcia, scoateţi-o din cap. N-o să te duci nicăieri. N-o să pătrunzi niciun milimetru pe pământul ei, la Dardanele.

Şi consilierul criminalist Heumann ieşi în hol, închise uşa şi paşii lui amuţiră cum amuţesc paşii judecătorului după ce a pronunţat sentinţa şi se duce undeva să se spele pe mâini.

VIII

Dimineața – prima zi a vacanței de Crăciun – Viki se sculase la opt. O umbră îi voala fața, iar ochii îi erau întunecați. Simțea o durere în cap şi o oboseală neobişnuită. Se duse ca un somnambul la perdeaua în spatele căreia se afla chiuveta de culoarea lămâi. Dinspre coridorul băii se auziră paşi, evident paşii cameristului, iar când privi pe fereastră, în jos spre stradă, văzu că în fața vilei se afla Chevroletul de serviciu.

Apoi, când consilierul criminalist coborî, se urcă în Chevrolet şi plecă, Viki îşi puse pe mână ceasul cel nou de aur şi ieşi în hol. La aparatul telefonic de pe piedestalul antic de culoare albă – obiectul acela de podoabă – formă numărul casei Piret.

— Şi de-aia n-ai dormit? râse Barry la celălalt capăt al firului, de-aia te doare capul? De-aia eşti obosit, Viki, râse el, mi se pare că exagerezi cu tatăl tău. Până la sfârşitul lui iulie mai e încă o jumătate de an.

— Ce-a spus o dată rămâne valabil, spuse Viki, nu se dezice. Dar ai dreptate... spuse, şi vocea lui scăzută se mai întări deodată, o să mergem chiar de-ar fi să mă omoare. Ne întâlnim mâine când te întorci de la munte?

Şi Barry, aflat la celălalt capăt al firului, dădu din cap cu însuflețire şi se declară de acord. Se înțeleseră unde să se întâlnească mâine în cursul dimineții şi Viki se linişti.

Când aşează receptorul observă un lucru curios. Că mai e obosit, dar că nu-l mai doare capul.

În bucătărie îşi luase la micul dejun o bucăţică de pâine cu unt şi ceai, şi tot timpul cât mâncase se tot uitase la ceas. Betty spălă vasele, apoi le şterse, şi pe când făcea toate acestea Viki îşi dădu seama că nu prea e în apele ei. În cele din urmă spuse că domnul consilier se va întoarce târziu, fiindcă se ţinea o sesiune de Crăciun la prezidiu.

— Un fel de şedinţă de sărbători, spuse ea şi Viki gândea în sinea lui: Mulţumescu-ţi doamne că se întoarce târziu, mulţumescu-ţi doamne pentru fiecare zi, oră şi minut în care nu e aici... şi privi spre geamul bucătăriei; afară începuse să ningă iar. Apoi se ridică şi intră din bucătărie în hol. Când tocmai voia să intre în biroul tatălui său se ivi cameristul...

— O să citesc în birou, îi spuse cameristului, deşi sunt obosit. O să recitesc toate documentele care se află sub acoperişul ăsta mizerabil. Numai că n-am pus... îşi aminti deodată, lanţul de la uşă.

Cameristul dădu din cap şi afirmă că o să pună el lanţul la uşă, dar că azi domnul consilier criminalist vine într-adevăr târziu.

— O să vină poate chiar la noapte, spuse sec, are sesiunea de dinaintea Crăciunului. Iar şedinţele poliţiei de dinaintea Crăciunului nu se termină înainte de miezul nopţii, fiţi sigur de asta, domnule Viki.

Şi cameristul îşi îndreptă pasul ţeapăn şi mare spre celălalt capăt al holului, se duse spre uşă ca să fixeze lanţul la locul lui astfel ca domnul consilier criminalist şef să fie nevoit să sune dacă din nefericire s-ar întâmpla totuşi să sosească mai devreme. Viki intră în biroul tatălui său.

Deschise câteva panouri din bibliotecă, mascate de

lambriuri de lemn, numite eronat aici safeuri, scoase din ele unele mape cu documente pe care le ştia deja bine, precum şi altele, necunoscute – ultimele. Fuseseră însemnate cu litera W şi cuprindeau cele mai noi date. Duse toate mapele pe măsuța neagră care se afla în colț, se aşează în fotoliul de piele de culoare închisă şi le deschise pe cele noi.

Chiar deasupra se afla biletul, scris de camerist, era cu siguranță nota din seara trecută pe care i-o dictaseră cei de la biroul criminalist de informații. Nota cameristului suna astfel:

20 decembrie, orele 22.

Azi 20 decembrie, la orele patru după-amiază inspectorul Melk împreună cu asistentul Ambrosius au efectuat conform înțelegerii şi cu acordul proprietarului percheziția unei cămăruțe şi a dependințelor corespunzătoare din Vila lui Raimund Sebetani de pe strada Pârâului nr. 6, sectorul 8, care conform mărturiei proprietarului Sebetani fusese locuită acum patru zile timp de patruzeci şi opt de ore (adică de la 14 la 16 decembrie) de subchiriaşul ocazional cunoscut sub numele de Anatol Briccius, mecanic auto, de treizeci de ani, născut... necăsătorit, locuind anterior conform informațiilor noastre la... după declarația lui Sebetani având cam înălțimea de 1,70, de carură mai degrabă puternică, cu păr castaniu, pieptănat pe spate, cu fața nebărbierită şi aspră, ochi probabil de un castaniu închis, chiar negru (Sebetani nu ştie precis). Sebetani afirmă că subchiriaşul Briccius a lăsat camera în starea în care-i fusese închiriată cu două zile mai înainte, n-a luat nimic din ea nici din dependințe, după cum tot aşa n-a lăsat nimic în urma lui. Chiria pentru cele două zile, precum şi cheile vilei, le-a lăsat pe masă, în cameră, într-un plic

verde. Sebetani nu ştie precis în ce perioadă a zilei următoare (16 decembrie) a plecat Briccius definitiv din vilă, intrarea principală nu fusese nevoit s-o descuie, întrucât se încuie doar pe din afară. Sebetani totuşi, crede că a părăsit camera până în ora cinci seara. El însuşi s-a întors acasă după cinci şi n-a auzit nimic care să-i arate că Briccius ar fi fost încă înăuntru. Abia seara a bătut la uşa camerei, pe care însă a găsit-o goală, iar pe masă plicul pomenit cu banii şi cheile. Inspectorul Melk n-a găsit nici în cameră, nici în dependinţe nimic care să-i fi aparţinut lui Briccius sau care să fi amintit de şederea lui de două zile (după declaraţia lui Sebetani, Briccius avea un cufăr mic, negru, din material sintetic, cu două catarame argintii). Cu aprobarea proprietarului Sebetani, inspectorul Melk a dus cheile şi plicul verde la analiza dactiloscopică (terminată azi, acum o oră). Compararea cu amprentele persoanelor luate în evidenţă din cartoteca centrală n-a dus la niciun rezultat. Sfârşit.

Viki termină de citit nota de ieri seară şi prima idee care-i venise fusese că ar trebui să meargă să-l caute pe domnul Sebetani din strada Pârâului şi să-l întrebe de Briccius. Era probabil singura urmă mai consistentă în cazul asasinării copiilor despre care ştia şi el. Pe când se gândea în ce calitate s-ar fi putut prezenta domnului Sebetani şi cum şi-ar fi putut motiva interesul, privirea îi căzu pe o foiţă ataşată cu o clemă de nota de ieri, însă în mod curios dedesubt. Pe foiţă era notat de mâna tatălui său:

„Urmărirea generală a lui A. Briccius decretată la douăzeci decembrie seara". Apoi Viki privi în celelalte documente care se aflau în mapa W. Nu erau de fapt chiar documentele propriu-zise, ci fotocopiile lor, precum şi note şi pasaje extrase de consilier din

depoziţiile câtorva persoane, depoziţii referitoare la bărbatul cu numele de Anatol Briccius. Deasupra fiecărui pasaj era trecut numele celui care făcuse depoziţia, data naşterii, starea civilă, profesia şi adresa.

O oarecare Camila Weber, necăsătorită, chelneriţă la hotelul Mercur declarase că, la sfârşitul lui noiembrie anul acesta, servise timp de câteva seri în restaurantul hotelului un bărbat, care în ultima zi (douăzeci şi cinci noiembrie) i se prezentase sub numele de Anatol Briccius, montor auto, petrecuse o noapte cu el..., îi spusese că pleacă a doua zi, că o să se întoarcă în capitală înaintea Crăciunului şi că o să tragă la ea la hotel (pe marginea acestei foi fusese însemnat fără dată: „N-a venit”.). După informaţiile noastre în acea perioadă Briccius trebuia să plece într-un sat neidentificat din nordul ţării, la rude. Urma nota: „Descrierea lui Briccius coincide cu descrierea ulterioară a lui R. Sebetani...”

Deasupra altui pasaj se afla numele Marta Mora, celibatară, vânzătoare de îngheţată la „Semiluna de aur”... urma apoi data naşterii şi adresa. Făcuse cunoştinţa bărbatului cu numele Anatol Briccius pe opt decembrie după primul spectacol de seară, la localul unde lucra, şi a doua zi după-amiază avusese cu el o întâlnire la Galeria de arte plastice. Fuseseră la cinematograf, apoi la restaurantul „La regele Ioan” şi în fine la locuinţa ei. Bărbatul nu i se prezentase, dar, îi arătase un act din care rezulta că e vopsitor (!) şi în actul acela citise numele Anatol Briccius... Nu mai apăruse apoi. „Descrierea lui coincidea cu cea a lui C. Weber”.

Viki mai privi încă trei astfel de pasaje extrase din declaraţiile referitoare la Briccius în timpul şederii lui în capitală, toate datau de la începutul lui decembrie şi toate erau date de femei. De chelneriţe, vânzătoare şi ajutoare de lucrătoare. Un singur document era totuşi

curios. Era fotocopia protocolului semnat la cincisprezece decembrie, la un comisariat de poliție din capitală de către inginerul numit Zamora şi descria un bărbat cam de 1,70 înălțime, cu siluetă puternică, cu păr castaniu, pieptănat pe spate, cam de treizeci de ani, care coborâse la douăzeci şi unu noiembrie, adică o zi după crima din satul Zorna, din trenul venind dinspre Kolarovo, cu o geantă maro în mână. Coborâse în gara districtuală şi în hol îşi cumpărase țigări. Într-o asemenea gară districtuală nu coboară mulți oameni, iar cei veniți cu trenul se împrăştie de regulă imediat. Şi astfel a putut domnul Zamora să observe că bărbatul descris după ce îşi cumpărase țigări rămăsese curios de mult timp în hol uitându-se prin jur ca şi cum ar fi aşteptat pe cineva, sau ca şi cum „ar fi cercetat să vadă cine aşteaptă în fața gării". Domnul Zamora l-a urmărit în hol timp de zece minute bune, pentru că el însuşi îşi aştepta soția ce trebuia să sosească cu trenul din Plesnice, şi esențialul e că domnul Zamora nu-şi aştepta singur soția. Îl întovărăşea fiica sa de doisprezece ani. Mai întâi n-avusese impresia că bărbatul descris ar fi privit-o mai insistent pe fiica sa, această impresie o căpătase abia a doua zi când citise în ziare ştirile despre crima din Zorna.

— N-am anunțat imediat – iată afirmațiile exacte ale lui Zamora – bărbatul acela putea să nu aibă nicio legătură cu asasinul. Abia pe cincisprezece decembrie nu m-a mai lăsat conştiința să dorm şi m-am dus. Bărbatul descris plecase din holul gării districtuale cam după cincisprezece minute şi astfel îi dispăruse domnului Zamora de sub ochi.

Particularitatea acestei declarații consta în faptul că nu-l numea pe Anatol Briccius, ci făcea portretul unui bărbat, portret ce era în concordanță cu descrierile lui

Anatol Briccius cunoscute până atunci...

Viki închise dosarele W şi încercă să-şi reprezinte nu numai chipul lui Briccius, dar şi vestimentaţia lui care era descrisă în toate aceste însemnări şi declaraţii. În hotelul Mercur, Briccius purta un costum mai vechi, bine cusut, cămaşă albă şi cravată albastră, poate şi pantofi negri, precum şi un trenci verde, pe cap nimic. La fel fusese îmbrăcat când avusese întâlnirea de la Galeria artelor plastice. Numai în holul gării districtuale îmbrăcămintea lui arăta altfel, acolo purta o scurtă de piele de culoare maro închis şi nişte pantaloni gri. Viki şi-l imagină o clipă pe Anatol Briccius şi abia apoi îi veni în minte lucrul acela curios. Lucru care nu reieşea din niciunul din pasajele citite şi anume: de unde venea bănuiala că Briccius ar fi fost asasinul. Cum ajunseseră la concluzia că tocmai omul acela să fi putut comite ambele crime. Viki medita o clipă la acest fapt, frunzări din nou mapele, se uită la ce cuprindeau şi ajunse la concluzia că în mapele W nu se afla totul. De altfel avusese această bănuială mai de mult... deschise alte mape.

Citi declaraţiile locuitorilor din Kneppburg şi din învecinatul Kolarovo, mai citi şi declaraţiile oamenilor din satul Zorna, le ştia aproape pe dinafară. Cea mai interesantă i se păruse declaraţia mătuşii mortului, a lui Frederich Delmar, Angela Delmar, care-l găsise pe băiat la o cotitură a râului Milostná, la douăzeci noiembrie seara, dar care nu-i spusese nimic tatălui, fratele ei, negase descoperirea şi o recunoscuse abia a doua zi dimineaţa, când venise la locul acţiunii şi comisarul Wania. Dar femeia aceea era smintită şi declaraţia ei n-avea cu siguranţă importanţă pentru poliţie. Pledă în acest sens şi fotografia ei care se afla în mape, o femeie palidă, sfrijită, de vârstă mijlocie, cu buze curioase şi

privire holbată... Viki o privi a suta oară. Dar nici declarația femeii care văzuse în Zorna în timpul evenimentului un automobil – era al învățătoarei din satul vecin, poreclită „prințesa cea trufaşă” – nici declarațiile copiilor din Zorna şi din Kneppburg, cei din urmă care văzuseră victimele nu spuneau nimic. Nicio persoană străină nu fusese în zilele şi clipele critice zărită pe undeva, poate cu o singură excepție pe care însă n-o descrisese nimeni cu precizie. Viki deschise alte mape.

Văzu din nou fotografia tinerei fete, zăcând prăbuşită după un tufiş cu fața în iarba din pădurice, şi puțin mai departe coşulețul cu ouă, şi alte fotografii ale unor detalii şi ale împrejurimilor. Capul, ochii, buzele cu surâsul fără griji, iarba uşor călcată în picioare. Văzu iar fotografia băiatului, zăcând cu fața la pământ, în frunzişul uscat şi în iarba ofilită de pe malul râulețului. Sub o salcie, pe jumătate acoperit de tufişuri, şi tinicheaua care se afla în apropiere, şi iarăşi se uită la fotografiile împrejurimilor şi detaliilor, toate acele imagini erau colorate, şi cele ale feței, ochilor şi frunții băiatului, şi cele ale buzelor lui zâmbitoare.

La fotografii era ataşată o listă cu tot ce se găsise asupra victimelor şi în imediata lor apropiere, erau dezolant de puține lucruri; în niciun caz nu se putea trage vreo concluzie asupra asasinului. Revăzu fotografia funcționarului vamal Seibt, tatăl fetei moarte, o față lată, brună, cu mustăcioară, şi o privire destul de nehotărâtă şi goală... şi imaginile a două jocuri de buzunar. Fiecare din aceste fotografii era împărțită în două, sus era prezentat unul din capetele jocului, jos celălalt: acestor cadre le erau ataşate date despre firma care le produsese şi mențiunea locurilor unde se vindeau. Magazinele de acest profil se găseau

pretutindeni şi în aşa mare număr că o cercetare sistematică a vânzătorilor ar fi fost inutilă, în această împrejurare putând fi de ajutor doar întâmplarea sau norocul. Viki deschise alte mape care se refereau la fotocopiile rezultatelor autopsiei.

Rezultatele disecției ambilor copii coincideau în esență. Rănile fuseseră provocate de o armă de foc în partea de jos a marii protuberanțe a cefii; locul opririi glonțului era partea anterioară a craniului; după direcția orificiilor de intrare şi ieşire ale glonțului pistolul fusese ținut uşor înclinat în sus, după reziduul de pulbere din jurul rănii focurile de armă se trăseseră din imediată apropiere, cauza morții – deteriorarea țesutului cerebral. La aceste rezultate era ataşată o altă fişă amănunțită – Viki citi iarăşi descrierea fețelor victimelor pe care încremenise un zâmbet, precum şi opinia specialiştilor că victimele nu presimțiseră ce le aştepta atât de curând, că asasinul scosese pistolul din buzunar şi-l lipise de ceafă brusc şi neaşteptat, poate în clipa celei mai cordiale înțelegeri şi în fine citi concluzia că nici pe hainele, nici pe corpurile copiilor nu fusese constatată urma vreunei violențe înaintea decesului. În ultimele mape pe care le deschisese, erau extrase din diferite expertize de specialitate, de exemplu din cercetarea fragmentelor microscopice găsite de poliție la locul faptei. Aceste expertize – Viki ştia – n-ajutaseră la prinderea asasinului, importanța lor consta în faptul că puteau contribui la stabilirea culpabilității persoanelor bănuite... în ultimele mape se aflau şi referințe asupra armei cu care se comisese crima şi acestea erau poate cele mai interesante.

Şi în Kneppburg şi în Zorna ucisese aceeaşi armă. Un pistol de calibru 6,35, cu filetul țevii orientat spre stânga, o armă destul de curioasă şi neobişnuită. Acest

lucru era demonstrat de o expertiză amănunţită, bazată pe concluziile autopsiei. Pistolul nu se găsise însă, nu se găsise nici glonţul, nici tubul cartuşului. Şi de aceea nu exista fotografia lor. O fotografie era totuşi. Dar nu fotografia armei ucigaşe, ci cea a unei arme asemănătoare. Fotografia unui pistol de calibru 6,35 cu filetul ţevii îndreptat spre stânga, cu mânerul de sidef de pe care fusese îndepărtată emblema de metal, pe mâner se vedeau orificiile rămase după scoaterea niturilor. În prima parte a fotografiei pistolul stătea pe o placă cenuşie, în cea de a doua parte era redată ţeava lui, iar în a treia se afla imaginea mărită a gurii ţevii. Era deci un fel de model sugestiv pentru felul cum arată ţeava cu filetajul pe stânga, precum şi întreg pistolul ucigaş. În total în mapă se aflau cincisprezece documente referitoare la pistol, asta era totul şi Viki presimţi că aceste date – deşi extrem de importante pentru poliţie – pentru el n-aveau nicio valoare. Pentru el singura urmă interesantă ar fi putut fi acea ultimă ştire despre Anatol Briccius la Raimund Sebetani din strada Pârâului şi ştirea despre Briccius urmărit de poliţia întregii ţări, chiar dacă nu ştia cum se ajunsese la această situaţie. Tocmai căuta hârtia ca să-şi însemne adresa proprietarului vilei şi descrierea lui Anatol Briccius când în birou intră cameristul.

Se opri în mijlocul camerei, privi – în glumă – în toate părţile, fără să-şi mişte însă corpul – modul în care glumea el consta mai degrabă în mişcări decât în cuvinte – apoi îl privi pe Viki care era aşezat în fotoliu lângă masa neagră. În ciuda oboselii care persista, Viki fu nevoit să surâdă.

— Smirna aceea n-o luaţi chiar aşa în tragic, spuse cameristul şi se aşează pe un scaun lângă măsuţă, cine n-are câte un necaz în viaţă? Dificultăţile apar încă din

tinereţe, la şcoala primară, aşa că ce să zici mai târziu când băiatul sau fata cresc, domnul colonel Seibt v-ar putea argumenta chiar ştiinţific, căci e şi puţin sociolog. Ştiţi ce-a scris un psiholog elveţian, cartea e pe aici pe undeva... cameristul arătă spre bibliotecă... că omul trebuie să înveţe în tinereţe să învingă orice obstacol, ca să dovedească mai târziu că e pregătit pentru viaţa care aduce cu ea inevitabile dezamăgiri. Da, domnule Viki, zise cameristul şi privi la mapele care stăteau în faţa băiatului pe măsuţă. Da! Viaţa aduce inevitabile dezamăgiri. În toată istoria omenirii n-o să găsiţi un singur om care să nu se fi lovit de vreo greutate, neplăcere sau piedică, pe care să nu-l fi dezamăgit niciodată nimic. Aparţine destinului omenesc să fim câteodată – ba chiar mai des – trişti şi abătuţi.

— M-am desensibilizat, spuse Viki, dumnezeule cum m-am mai desensibilizat în toţi aceşti ani, poate mai mult decât Mart. Mă pricep să nu iau cunoştinţă de el, să nu mă gândesc la el. Dar cum pot să mi-l scot tot timpul din gând, când suntem aşa de strâns legaţi? Interdicţia de a merge în iunie la Smirna şi Istambul mi-a distrus toate planurile. Faţa lui Viki era din nou acoperită de o umbră, iar ochii voalaţi îl priveau pe camerist care stătea ţeapăn şi nemişcat în fotoliu, şi brusc începu iarăşi să-l doară capul. Faţă de lovitura primită lucrul acesta nu însemna nimic. Cameristul aprobă imperceptibil din cap şi spuse:

— Într-adevăr, nu m-am aşteptat să se ajungă, din cauza unei întârzieri, aşa de departe, să vă interzică călătoria. O să mă mai gândesc şi-o să vă spun părerea mea. Desigur... cameristul se mişcă puţin în fotoliu, îşi aşează mâna dreaptă pe masă, peste mapele din *safe,* m-am aşteptat mai de mult la un conflict din cauza domnului Piret.

— Credeți, izbucni Viki, că îmi interzice Turcia din cauza lui?

— Am impresia că şi din cauza lui, aprobă cameristul. Conflictul a început să dospească de cum a început să bănuiască că e cel mai bun prieten al dumneavoastră. De cum a simțit că vă îndepărtează de aici şi că de îndată ce sunteți cu el vă aflați în cu totul altă lume. Cred că fiecare întâlnire, vizită, a fost pentru el ca un fir de praf aruncat în ochi, pentru că în felul acesta începuserăți să-i scăpați din mână. De ce n-a avut niciodată nimic împotriva relațiilor cu colegii de clasă? V-ați gândit vreodată la asta, împotriva domnului Hoffmann sau Richter? Şi ei sunt prietenii dumneavoastră, dar cu ei nu prea vă vedeți în afara şcolii, vin rar pe aici, vorbiți rar cu ei la telefon; ei nu-l sperie. Domnul Piret însă da. Ba acum chiar v-a invitat în Turcia, şi încă în vacanță, o lună sau două, e prea mult pentru el. Ştiți, domnule Viki... cameristul îşi înclină calm trupul țeapăn şi zâmbi uşor, ştiți, eu chiar cred, că aştepta prilejul ca să vă poată interzice călătoria. Cred că a fost bucuros că ați venit târziu aseară. Şi mai am o impresie... cameristul se întoarse o clipă spre uşa dinspre hol, pentru că se auzeau paşi, era Betty, apoi vorbi mai departe: Am impresia că vă interzice călătoria şi prietenia cu domnul Piret şi dintr-un motiv personal. Dintr-un motiv care-şi are explicația în propria lui tinerețe. Uitați ce cred, domnule Viki, adăugă el şi zâmbi, când cineva e muşcat în tinerețe de un şarpe, va avea grijă de copiii lui, ca ei să nu meargă la soare pe un câmp pietros plin de mărăcini. Când cineva a urât şahul în tinerețe se simte ofensat dacă urmatul lui e pasionat după şah. Dânsul n-a fost nici în tinerețe obişnuit să cedeze, asta-i impresia mea, dar a intervenit ceva când a trebuit să cedeze, cine ştie dacă n-a fost vorba tocmai de vreo prietenie, de vreo

călătorie, putea fi vorba însăşi de cu totul altceva... a fost tras pe sfoară, respins, umilit, domnule Viki... cameristul se înclină puțin şi zâmbi, nu vă supărați, pun capul jos că niciodată, e clar, nu şi-a recunoscut vina; totdeauna a căutat vinovatul în celălalt sau în împrejurări, pur şi simplu nu s-a împăcat cu persoana aceea, n-a aplanat conflictul. Iar acum când are un fiu care are aceeaşi vârstă ca a lui pe vremuri, îl leagă ca să compenseze în propriul suflet înfrângerea de atunci. Nu ştiu despre ce a fost vorba, n-am nici cea mai mică idee, poate că faptul s-a întâmplat chiar în asociația studențească. Despre asta ar putea şti domnul Seibt şi domnul Raster, dar e totuna, întâmplările din tinerețe pur şi simplu nu trebuie să le cunoaştem; aici are importanță nu întâmplarea de atunci, ci schema. Dacă am dreptate, spuse cameristul şi-şi puse iarăşi mâna dreaptă pe masă, pe dosarele din *safe.* Înseamnă că încă de-atunci din tinerețea lui, a căpătat repulsie față de relațiile emoționale, că încă de pe-atunci a învățat să fie rece şi dur, sau poate că a fost invers, că încă de pe-atunci avea repulsie față de sentimente şi era dur şi rece şi faptul acesta l-a determinat să se îndepărteze şi să renunțe la toate prieteniile; pe scurt acum nu suportă şi nu trece cu vederea o relație prea amicală nici la dumneavoastră. Cu domnul frate al dumneavoastră a procedat exact la fel.

Cameristul tăcu o clipă şi privi încremenit la dosarele de pe masă. Apoi spuse:

— Într-un fel a avut parte de o compensație. În poliție a ajuns departe.

— De ce să plătesc eu, zise Viki? Cum să suport tot timpul situația? Din cauza asta mă doare capul. Şi sunt obosit. Mi-e rău chiar şi fizic. Interdicția lui de ieri a atins culmea. Azi dimineață Barry m-a liniştit un pic la

telefon şi uitaţi-vă ce mi-a dat ieri. El nu mi l-ar fi cumpărat niciodată.

Cameristul se aplecă în fotoliu şi privi la mâna lui Viki.

— Frumos şi scump, ca şi cureaua de altfel. El ştie?

— Ştie. Încuviinţă Viki, eu însumi i-am atras atenţia ieri noapte, de altfel trebuia să-l vadă pe măsuţa de lângă divan. Şi mi-a spus un lucru fantastic. Că n-ar fi trebuit să existe motiv... şi abia acum după mai multă vreme Viki zâmbi vrând-nevrând, motiv ca să primesc de la Barry cadouri de aur.

— Îl necăjeşte faptul, spuse cameristul, că vi l-a cumpărat, altcineva, şi mai mult tocmai el, cel mai bun prieten al dumneavoastră. Lui probabil că nu i s-a întâmplat niciodată în viaţă aşa ceva. Poate că nu a avut prilejul să primească nici măcar de la o fată un cadou. Poate că şi asta l-a enervat. Cât priveşte interdicţia aceea, Istambulul şi Izmirul...

— Ba cred, spuse deodată Viki din fotoliu, îndreptându-se brusc, ca şi cum ar fi explodat pe neaşteptate ceva în el, cred că e un atentat la libertatea personală. Că e distrugerea individualităţii şi asta e o mare grosolănie.

Viki era palid, cu o mână îşi atinse fruntea ca şi cum l-ar fi durut şi mai rău capul, iar ochii lui de un cenuşiu luminos fură învăluiţi de o umbră. Cameristul era liniştit, dar faţa îi împietri şi mai mult. Privi o clipă spre geamul, în spatele căruia fulguia, apoi îi făcu semn lui Viki să se aşeze din nou.

— Luaţi-o mai uşor, spuse când Viki se aşeză în fotoliul de culoare închisă; înarmaţi-vă deocamdată cu răbdare. Omul răbdător suportă ceea ce pe altul l-ar doborî. Rămâneţi la părerea dumneavoastră şi amintiţi-vă c-o să vină odată şi timpul dumneavoastră,

cum a venit şi timpul fratelui dumneavoastră.

— Dar când, întrebă Viki, când o să fie? Eu nu pot să fug de aici ca el, trebuie să rămân în oraş. Nu pot s-o rup de tot cu Barry, n-o să reuşesc nici să nu mă duc în Turcia Dar dacă... Viki îşi reveni puţin în fotoliu, paloarea de pe faţa lui dispăru şi privirea i se fixă o clipă pe fereastră, dacă m-aş muta la familia Piret? Cu siguranţă c-ar avea o cameră pentru mine, au o vilă uriaşă, probabil c-ar ieşi cu bucluc. Ce-ar face dacă aş fugi şi m-aş muta la familia Piret?

— N-ar fi o soluţie fericită, clătină din cap cameristul fără să-şi mişte corpul, ar veni acolo după dumneavoastră şi-ar face scandal.

— Dar dacă m-ar goni chiar el din casă? zise deodată Viki şi zâmbi ca un om care ajunge pe neaşteptate la ceva măreţ. Ce-ar fi? N-ar mai putea să vină după mine la familia Piret dacă m-ar alunga chiar el.

În acest moment cameristul râse reţinut şi spuse cu o voce înaltă şi totuşi înceată.

— Asta e, domnule Viki, aţi ajuns la miezul problemei. Nu eu am fost acela care vi l-am dezvăluit, aţi ajuns singur la el şi e foarte bine aşa. Şi cameristul privi în glumă prin cameră, ca şi cum ar fi căutat stafii şi adăugă: Dacă v-ar alunga din casă şi dumneavoastră v-aţi duce la Piret, n-ar putea veni la ei decât înfrânt. Şi în asta ar consta forţa dumneavoastră. Forţa dumneavoastră constă în faptul că nu are cum să vă sancţioneze. Vă poate porunci, interzice, dar pentru neascultare vă poate pedepsi doar cu ameninţări. Vă poate interzice să plecaţi la Istambul şi Izmir, dar dacă totuşi vă duceţi nu vă poate da nici în judecată, nici nu vă poate condamna la închisoare şi nici... Cameristul se înclină uşor şi spuse: nici să vă gonească din casă nu poate. Ştiţi ce-ar fi dacă s-ar răspândi vestea că domnul

consilier criminalist şef şi-a alungat propriul fiu din casă? Plecarea fratelui dumneavoastră a putut-o ascunde. Domnul Mart îşi terminase facultatea, îşi găsise loc în altă parte, dar dumneavoastră studiaţi încă. Domnule Viki... spuse cameristul după o clipă, paloarea de pe faţa lui Viki dispăruse cu totul şi nu mai rămăsese nici urmă din durerea de cap – domnule Viki! În viaţă ne lovim de obstacole la care trebuie să luăm seama. Ca de exemplu interdicţiile care decurg din legile bine gândite. Nu e nevoie să înşeli, să trişezi, să furi, să juri strâmb, e interzis să ştirbeşti integritatea corporală a individului... deşi pentru un atentat la integritatea sufletească nu există un paragraf... e interzis să pui foc, sunt însă şi interdicţii care nu sunt bune, ştiţi, prin însăşi esenţa lor. Din acelea care-i dăunează omului şi trupeşte şi sufleteşte; pe acestea nu trebuie să le luăm în seamă. După cum unele ordine pot fi imorale, tot aşa pot fi şi unele interdicţii. Mai studiaţi, domnule Viki, cameristul arătă spre masă, aceste mape?

Spre prânz pe Viki îl cuprinse neliniştea. Se adăugase la oboseala pe care continua s-o resimtă şi simţea nevoia să se întindă o clipă. Stătea întins pe divan în cămăruţa lui cu mâinile sub cap, faţa îi era acoperită de o umbră şi ochii lui cenuşii erau nemişcaţi. Privea fix în tavan, din când în când scotea stânga de sub cap şi privea frumosul ceas de aur, gândurile îi alergau de la un lucru la altul. Se gândea la mape – documentele despre crime la care se uitase în cursul dimineţii – se gândea în acelaşi timp la Hoffmann şi la vizitarea cârciumilor sărăcăcioase. Se gândea la misteriosul Anatol Briccius despre care nu ştia de ce e bănuit de poliţie şi la acel Sebetani la care locuise două zile Briccius. Se gândea la interzicerea călătoriei din vacanţă şi-şi reamintea cuvintele cameristului; îşi reamintea tot ce-i spusese azi.

Dar cel mai mult se gândea la Barry.

La prânz, familia Piret trebuia să fie acolo, în orăşelul balnear de munte, ca să vadă hotelul unde aveau să petreacă Crăciunul, seara urmau să se întoarcă acasă. Gândurile negre se estompau şi slăbeau din când în când, iar în momentele când Viki realiza că se va întâlni a doua zi cu Barry şi că se va duce fie ce-o fi la Istambul şi la Smirna, dispăreau cu totul. La prânz când se dusese în bucătărie, gândurile negre se destrămaseră; persista doar oboseala. Mâncase puţin. Supă nu luase şi Betty nu-i reproşase asta cu niciun cuvânt. Se mişca liniştită prin bucătărie, ca un spirit, şi spunea doar lucrurile cele mai obişnuite. Că trebuie să cumpere cafea şi gemuri pentru sărbători. Că în frigider sunt de cinci zile şase sticle cu bere, care ocupă loc, şi că poate or să se bea de Crăciun. Că peştele, salatele şi ciupercile sosesc poimâine. Îi pusese pe masă lui Viki o cicoare rumenită şi cremă de hrean, o farfurie cu cartofi prăjiţi şi un şnițel. Viki luă câte puţin din toate, apoi scoase din frigider o limonadă şi când căuta un pahar o auzi pe Betty spunând:

— Nu vă necăjiți. O să-i vină mintea la cap şi o să renunțe.

Viki ştia că nici ea nu credea ce spune, dar îi era totuna. Era hotărât să se ducă în Turcia cu Barry cu toată interdicția. Bău limonada rece şi se întoarse în camera lui. Afară încetase să fulguiască şi strălucea soarele. Se simți din nou deprimat.

Era ora două după-amiază şi Viki zăcea din nou pe divan, faţa îi era umbrită şi privirea fixă. Zăcea obosit cu mâinile sub ceafă, apăsarea se menținea, iar capul, plin de gânduri şi imagini, îl durea. Felul în care durerea aceea de cap apăruse şi dispăruse în cursul zilei amintea de nişte nori care se adună şi se împrăştie, şi iar se

adună fără ca cineva să ştie de ce. La ora trei se scula şi, ca şi cum ar fi vrut să-şi oprească durerea de cap, oboseala şi apăsarea, se clăţi la lavoarul galben citron. Ieşi apoi în hol. La uşa de lângă scări atârna lanţul pus, Betty era probabil în bucătărie, se auzea radioul iar cameristul se afla în odaia lui. Viki intră în camera unde se găsea vitrina, scrinul acela de sticlă înalt de doi metri, şi-l deschise. Începu să se uite la arme.

Le cunoştea la fel de bine ca şi documentele din mape. Le ştia de copil, întrucât consilierul criminalist nu le încuiase niciodată. Cândva – cu mulţi ani înainte, când mai trăia mama, iar Mart era încă acasă – văduva generalului Meyerbach sugerase în timpul unei vizite ideea ca vitrina să fie încuiată. Ce-ar fi dacă, spusese ea de parcă ar fi citit undeva în văzduh, cineva nedorit ar umbla acolo... şi consilierul încuviinţase – poliţiştii sunt prudenţi cu astfel de lucruri – totuşi spusese că scrinul nici nu mai avea cheie şi că faptul n-avea nicio importanţă. Da. Punerea sub cheie n-avea rost. Doamna Heumann se temea de arme, iar fiii – Mart şi Viki – spre deosebire de alţi băieţi de vârsta lor nu manifestau interes pentru ele. Esenţialul era că nu se putea trage cu acele arme fiindcă nu existau cartuşe. Câteva se găseau totuşi pentru pistolul comemorativ, câteva primite ca amintire, dar despre acelea nimeni nu ştia unde sunt. Nici doamna Heumann, nici Mart şi nici Viki. Erau ascunse într-o cutie lungă de lemn, acoperită cu staniol verde şi galben, şi arăta atât de banal, semăna puţin cu pianina din barul Iran, şi nici nu se putea zări în vitrină. Se găsea în partea de jos – cea fără sticlă – printre diferite alte lucruri. Într-adevăr nu se putea întâmpla nimic chiar dacă un „musafir nedorit” ar fi scotocit înăuntru, aşa că vitrina nu se încuiase nici după acea vizită a văduvei generalului şi aşa rămăsese în

continuare.

Era trei şi jumătate, soarele dispăruse şi începuse iarăşi să ningă mărunt, când Viki scoase din tocul său pistolul comemorativ al tatălui. Era curat, fără urmă de praf, ca şi cum abia ar fi fost fabricat şi predat în mod festiv studentului – ţeava, mânerul de sidef cu monograma, cu data şi iniţialele asociaţiei străluceau. Viki îl privi o clipă, îl privi lângă bufetul de sub marele tablou întunecos reprezentând vânătoarea cea sălbatică, apoi lângă măsuţă, lângă geam, îl privi ca pe o foaie de album îngălbenită; faţa lui fină şi frumoasă era umbrită, iar ochii cenuşii erau întunecaţi. Poate simţea o repulsie, poate vrăjmăşie, poate dezgust, poate chiar ură, nu faţă de obiectul pe care-l ţinea în mână, ci faţă de proprietarul lui şi în acea clipă îşi dădu seama – probabil pentru prima oară în viaţa lui – de un lucru foarte ciudat. Că tatăl său primise de la colonelul Meyerbach acum treizeci şi cinci de ani, la castelul Boock, la fel ca şi ceilalţi membri ai asociaţiei în afară de acest pistol şi o diplomă şi o plachetă, şi că pe amândouă le ţinea undeva pe fundul scrinului, în partea de jos a vitrinei – cea fără sticlă – între diferite lucruri... dar nici măcar o dată nu le pusese pe zid sau pe vreo poliţă, aşa cum se face de obicei cu astfel de obiecte comemorative.

— E clar că nu-şi aminteşte prea bucuros de acea asociaţie, spuse Viki cu pistolul în mână, de fapt cameristul poate să aibă multă dreptate. Poate că a suferit o înfrângere, poate că i s-a întâmplat ceva groaznic de neplăcut... Viki privi pistolul, îl cântări în mâna; o clipă se uită în jur la fereastră, la lampă, la partea de jos a vitrinei cea fără sticlă, apoi la tabloul acela mare şi întunecat ce atârna pe lambriul de lemn de deasupra bufetului, pe care era imortalizată vânătoarea

sălbatică. Prin cap îi străfulgeră imaginea tatălui şi brusc îl cuprinse ameţeala. Apăsarea aceea pe care reuşise s-o stăpânească. Avu impresia că aude un automobil în faţa casei, sări la geam să vadă dacă nu cumva se întorsese tatăl său; în faţa vilei era pustiu şi gol, doar zăpadă pufoasă fără nicio urmă, nu trecuse pe acolo niciun suflet. Deschise uşa holului şi privi intrarea, lanţul era tot pus, după care se întoarse la vitrină şi deschise partea de jos. Capul începu să i se învârtească mai tare. Privi prin cameră şi deodată – peste câteva minute – se auzi o împuşcătură.

Cameristul şi Betty dădură năvală în cameră. Menajera era palidă la faţă, arăta ca o moartă; cameristul îşi păstrase calmul.

Menajera ţipă chiar în pragul uşii. Cameristul se opri lângă vitrină şi rămase drept şi ţeapăn.

Viki se afla în mijlocul camerei învăluit de un norişor de fum, cu pistolul în mână, cu faţa spre bufetul deasupra căruia atârna, pe lambriul de lemn, tabloul cu vânătoarea sălbatică şi chipul lui era liniştit asemenea oglinzii unui lac dimineaţa.

— Nu s-a întâmplat nimic, le spuse el, eu am tras.

Pe bufet se afla cutia cea lungă de lemn, lipită cu staniol, şi deasupra ei în lambriul de lemn, la mică distanţă de tablou – o gaură.

Chiar atunci, menajera care se afla în prag îşi reveni şi exclamă:

— Dumnezeule, domnule Viki, dacă ar veni domnul consilier... În acelaşi moment îşi reveni şi cameristul. Se apropie de fereastră şi o deschise. În cameră pătrunse aerul rece al iernii.

Chiar atunci se auzi soneria.

— Linişte, spuse cameristul care era lângă fereastră, nu e domnul consilier. Domnul consilier e la prezidiu la

adunarea de dinaintea Crăciunului. Trebuie să fie colonelul, fiindcă a auzit împuşcătura...

Betty se duse în hol să deschidă, cameristul luă cutia cu cartuşe de pe bufet şi o puse în vitrină, în partea de jos a acesteia unde stătuse întotdeauna. Viki băgă pistolul în tocul care se afla pe fotoliu, dar cameristul clătină din cap, scoase pistolul şi-i curăţă ţeava şi mânerul cu batista. Apoi îl puse împreună cu tocul în vitrină. În cameră intră colonelul Seibt şi cameristul îi zâmbi.

— Am auzit o împuşcătură, spuse colonelul şi zâmbi şi el. Doar n-ai înnebunit Viki?

— Ce voi n-aţi tras? îi răspunse Viki şi se sprijini de masă. Continua să rămână liniştit şi Seibt îi replică:

— Asta a fost altceva. Noi am tras în curtea şi în pivniţa castelului.

— Puţin mai sus, zise cameristul cu privirea aţintită pe lambriul de lemn de deasupra bufetului, şi aţi fi atins rama tabloului. Trebuie să facem ceva.

— Sunt două posibilităţi, râse colonelul, era clar că era în bună dispoziţie, fie să umplem gaura cu ghips şi să dăm cu vopsea maro, fie să atârnăm tabloul cu câţiva centimetri mai jos. Şi mai e şi o a treia posibilitate, să le facem pe amândouă. Să sperăm că tata n-o să observe... În aceeaşi clipă gândi şi cameristul: într-adevăr, domnul consilier criminalist abia dacă o să observe. Nu e atent la poziţia tablourilor din casa lui.

Betty aduse un ciocan mic şi un cleşte; ghips nu exista în casă. Era normal şi n-aveau de unde să procure, n-avea nici Seibt, dar aduse o farfurioară cu apă, un pămătuf şi vopsea maro. Aceasta din urmă era a lui Viki din epoca când aveau desenul obligatoriu la şcoală. Cameristul scoase tabloul, trase din lambriu pironul pe care atârnase, gaura rămasă nu se observa.

Bătu pironul ceva mai jos, netezi cu cuțitul gaura pe care o făcuse glonțul. Apoi o umplu cu o bucățică de ziar şi o vopsi cu culoare maro. Între timp Seibt luă de pe covor glonțul, care curios nu rămăsese în lambriu ci ricoşase, şi găsi şi tubul cartuşului. Cameristul se apropie de fereastra prin care pătrunsese în cameră aerul rece al iernii şi o închise. În cele din urmă atârnă din nou împreună cu colonelul tabloul pe zid. Şi Seibt spuse:

— Adevărat, Viki, că am tras în acei ani, dar acolo era, băiete, o asociație şi trăgeam cum ți-am spus, în curte şi în pivniță. E altceva decât să iei pistolul şi să tragi în casă, şi fără amortizor. Ai avut noroc că nu e patrula în fața vilei, că n-au auzit nimic... şi cameristul, care privea glonțul gândi: Bietul de el după ziua de ieri asta îi mai lipsea. Nici nu mă mir că a tras. Când Viki se mai linişti, spuse în chip de scuză:

— A fost aşa o idee. Mă durea capul şi eram obosit.

Apoi treptat ieşiră toți din cameră. Betty duse ciocanul, cleştele, farfurioara cu apă, pămătuful şi vopseaua, abia acum era liniştită cu adevărat. Cameristul mergea țeapăn şi drept, ca şi cum nici n-ar fi mers, ci ar fi stat; în palmă avea glonțul. Iar colonelul Seibt, sănătos şi vesel, privea undeva în pământ.

— Nu te mai gândi la asta, îi spuse lui Viki în hol lângă piedestalul antic, până la călătoria din vacanță mai e încă vreme. Tata e surmenat de lucru, am impresia că dosarul acela îi dă mare bătaie de cap, aşa că acasă e pur şi simplu dezagreabil. N-aduce anul ce aduce ceasul, asta e valabil întotdeauna. Şi pentru tatăl tău, cu toată experiența lui... colonelul Seibt râse, poate că o să fie valabil.

Viki nu mai era obosit; nu-l mai durea nici capul şi nici apăsarea n-o mai simțea. Toate îi trecuseră. Se duse

în cămăruța lui, se așează pe divan și-și privi ceasul de aur.

Familia Piret se pregătește să se întoarcă de la munte, își spuse, e patru, diseară sunt aici. Ce-o să zică Barry când o să-i spun mâine dimineață ce am făcut... se întinse pe spate și cu zâmbetul pe buze privi în tavan.

IX

Cafeneaua Bristol se afla în apropierea podului Egid Seibt şi avea câteva lucruri specifice. Nu era nici foarte mare încât ai senzaţia că te pierzi în ea ca într-o gară, dar nu era nici aşa mică, încât să aibă mesele înghesuite şi să se audă fiecare cuvânt. Serveau două dudui mai vârstnice şi un chelner tânăr care încasa şi banii; era poate fiul proprietarului, iar serviciul era rapid şi precis. În fine, cafeneaua era plăcută. Avea perdeluţe la ferestrele dinspre bulevard, pereţii din lemn şi câteva oglinzi.

Viki ajunse acolo la ora nouă dimineaţa. Purta o scurtă albă, pantaloni din catifea reiată deschişi la culoare şi un pulover albastru. La gât şalul de la Greta şi pe cap o beretă. Îşi atârnă şi haina şi bereta în cuierul făcut din suporturi rotunjite de lemn şi se uită de jur-împrejur. Cafeneaua era aproape goală cum era şi normal în timpul dimineţii, şi mai ales ţinând cont de faptul că peste două zile avea să fie Crăciunul şi lumea n-avea timp de cafenele. Se aşează într-un colţ, lângă geam, şi-şi comandă un ceai. După tot ce se întâmplase ieri se simţea bine. Oboseala şi durerea de cap îi trecuseră iar gândurile negre nu-i mai reveniseră. Pe faţa şi în ochii lui se citea totuşi încordarea. Niciodată până atunci de câte ori îl mai aşteptase pe Barry nu fusese aşa de emoţionat şi de încordat. Chelneriţa îi aduse ceaiul, apoi veni şi Barry. Venise în pantaloni negri de catifea reiată, avea o curea lată, galbenă, şi un

pulover alb. Părul ceva mai lung era cam umed din cauza zăpezii care mai cădea cu intermitențe. Era o zăpadă foarte măruntă. Pe chip avea un zâmbet calm şi mulțumit. Se aşează în fața lui Viki cu un fel de seriozitate glumeață, îl privi direct în ochii de un cenuşiu luminos ca şi cum ar fi vrut să analizeze orice sclipire a lor şi spuse:

— Sunt bucuros că te văd aici. Plec şi eu o zi şi se şi întâmplă ceva. O să iau o cafea.

— A năvălit la mine în odaie ca un demon, începu Viki şi-i spuse lui Barry tot ce se întâmplase alaltăieri noaptea. Ieri am fost toată ziua singur; a plecat încă de dimineață la o şedință. Aşa că am trecut în revistă documentele despre crime şi apoi am avut e discuție cu cameristul... Şi Viki relată tot ce-i spusese cameristul. Ei, iar după-amiază, Viki zâmbi şi Barry avu impresia că asemenea zâmbet frumos, plăcut şi binevoitor nu văzuse poate încă niciodată la Viki... după-amiază am luat pistolul, l-am încărcat şi-am tras. Şi după o clipă de tăcere îi descrise lui Barry tot ce se întâmplase.

— Zău Barry! Viki luă o țigară de la Barry şi-l lăsă să i-o aprindă. Zău nu e nicio filosofie să tragi. Poate nici împuşcătura nu e prea zgomotoasă, deşi pistolul era fără amortizor. Ai o oarecare senzație când iese glonțul fiindcă-ți zvâcneşte mâna. Trebuie să-l ții destul de puternic şi pentru început ceva mai departe de tine.

În acel moment chelnerița îi aduse lui Barry cafeaua, iar în cafenea intrară două doamne.

Când intră două doamne într-o cafenea, şi aceasta e pe jumătate goală, cei care stau înăuntru se uită totdeauna la ele, mai ales atunci când localul nu e mare şi e în timpul dimineții. Viki şi Barry le priviră şi observară că şi doamnele se uită la ei. Băgaseră cu siguranță de seamă că au în față doi băieți foarte

frumoşi, bine îmbrăcaţi, unul în pantaloni negri, celălalt într-unii deschişi la culoare din catifea reiată, cu pulovere alb şi respectiv albastru, şi lucrul acesta se vedea şi pe expresia feţelor lor îngrijite, arătau ca nişte cântăreţe de operă. Se aşezaseră la măsuţa de alături, lângă fereastră. Una rămăsese cu astrahanul pe ea desfăcut la piept, dedesubt se vedeau lucind perlele; cealaltă îşi scosese blana şi-o pusese pe marginea scaunului, îşi comandară cafele şi începură să-şi povestească ceva.

— Până acum am tras doar cu puşca cu aer comprimat, râse Barry. De fapt şi pe la barăcile de tir şi cu arcul. La vânătoare n-am mers; tatei nu-i place. La ce te-ai gândit, Viki, când ai tras? La vreun *cowboy?*

— Da de unde, râse Viki, m-am gândit la ca totul altceva. M-am gândit că am prins asasinul. Că trag în picioarele lui, ca să nu fugă. Ce spui de camerist şi de Seibt...

— Cameristul şi Seibt sunt oameni înţelepţi, afirmă pe un ton admirativ Barry; totul trebuie luat cu înţelepciune şi nimeni nu te obligă să respecţi opreliştile absurde. Interesant mi se pare faptul că tatăl tău e gelos pe mine. Că ţi-a interzis să faci călătoria din cauza mea.

— Asta e teoria cameristului, spuse Viki, dar e posibil.

— E sigur, Viki, dar te rog nu-ţi face inimă rea! Şi nu te mai gândi la faptul că nu trebuie să existe motive să-ţi fac cadouri de aur. Barry zâmbi, iar Viki fu şi el nevoit să surâdă, avea o senzaţie foarte plăcută. Senzaţia pe care o ai când iubeşti pe cineva, când poţi să crezi în acesta şi să te afli în siguranţă deplină lângă el. Şi apoi – ca doi oameni legaţi cu un lanţ puternic care privesc împreună tăcuţi la un al treilea – Viki şi Barry se uitară la doamnele de la masa vecină. Aveau capetele apropiate

unul de celălalt şi-şi povesteau ceva despre o cunoştinţă... şi Barry întrebă:

— Viki, speri deci să găseşti asasinul?

Întrebase oarecum nesigur şi îngrijorat, iar Viki simţind lucrul acesta se simţea bine.

— Sper, spuse, şi-şi scutură ţigara, sper! Dacă reuşesc va fi cel mai mare succes al tinereţii mele. O să şterg cu buretele tot ce mi s-a întâmplat vreodată în casa părintească, ar fi o satisfacţie şi pentru Mart. Ştii ce ţi-am spus la bar. S-ar face o vâlvă cum n-a mai fost pentru nimeni. Ce-ar face nu reuşesc într-adevăr să-mi imaginez. Ştii Barry... Viki se înclină spre Barry şi-şi încetini vocea, am mai descoperit încă ceva... Ieri seară, când am adormit şi cred că nu mă înşel. Spunea că ar ieşi la pensie dacă s-ar mai întâmpla o crimă şi i-ar scăpa asasinul. Dar eu cred că ar ieşi la pensie şi în cazul că aş găsi eu asasinul, cred, că ar fi soluţia cea mai bună care mi-ar permite apoi să-i spun:

— Aşa şi acum plec cu Barry în Turcia. Şi când mă întorc de acolo plec de-acasă; mă mut. Viki radia, zâmbea şi nu-l scăpa pe Barry din ochi.

Barry bău din cafea şi spuse:

— Nici nu ştii cât aş dori să reuşeşti. Ai nevoie de ajutor?

— Trebuie să cercetez cârciumile, spuse Viki, şi aş mai dori să vizitez un om la care a dormit un oarecare Anatol Briccius. Şi povesti ce ştia din protocol despre domnul Sebetani şi despre Anatol Briccius. E singura sursă pe care o am, şi aş vrea să pornesc pe urmele ei acum de sărbătorile Crăciunului. A, da, să nu uit, Viki zâmbi şi scutură ţigara, clasa noastră. Nu ţi-am spus la bar. Colegii mei se interesează tot mai mult de succesul meu în urmărirea asasinului. Şi nu atât Richter, el mă întreabă mai ales de tine, dacă o să fii acasă de sărbători

sau în munți, cât Hoffmann, cel care stă în spatele meu. Ar vrea să mă însoțească în vacanță prin cârciumi. Dar eu te aştept pe tine, spuse Viki, aştept să vă întoarceți de la munte. Poate că o să mergi cu mine. Şi imediat întrebă:

— Cum a fost ieri la munte, Barry?

— E destulă zăpadă, în afara oraşului e mai multă ca ieri când am fost în excursie, pe autostrăzi treceau pluguri. Avem trei camere într-un hotel, de la douăzeci şi cinci decembrie la două ianuarie. Am condus automobilul până acolo şi înapoi, tăticu s-a odihnit. Ascultă, Viki, n-ai vrea să mergi cu noi? Amândoi izbucniră în râs, apoi Barry mai adăugă*:* Noi râdem de ce ți s-a întâmplat alaltăieri, dar tot aici o să ajungi. Fie că prinzi asasinul, fie că nu. După ce termini şcoala o să pleci din casă ca fratele tău, dar n-o să pleci din oraş ca el, o să rămâi aici şi-o să vii la noi. Ajunul în anul acesta Viki la voi...

— Va fi groaznic, încuviință Viki, toată seara să fiu cu el la masă, să ascult discursurile despre criminalistică, criminalitate, codul penal; le ştiu pe dinafară, nu-mi ajută la urmărirea asasinului. Tot e bine că vin Wania şi Seibt, că vine şi văduva generalului. Păcat că nu vine şi Raster, cum îl mai urăşte, e groaznic...

— Raster! încuviință Barry brusc ca şi cum şi-ar fi amintit de ceva; se ridică şi se duse spre peretele unde atârnau ziarele din ziua aceea. Viki privi în urma lui, se uită cum se duce şi ia de pe perete „Expres”-ul, îl vedea şi într-una din oglinzi şi deodată din senin îi veni chef să bea vin!...

— Uită-te, spuse Rarry când se întoarse cu „Expres”-ul de dimineață, cu mâna stângă sprijinită de cureaua galbenă a pantalonilor lui de catifea reiată, uită-te aici Viki, scrie despre Raster. Am văzut ştirea

acasă din pură întâmplare. Raster e de fapt un savant celebru, Viki.

Articolul avea titlul *O mărturie extraordinară despre moartea lui Clement al II-lea,* subtitlul: „După nouă sute de ani savanții descoperă o crimă", şi dedesubt câteva rânduri în cursive. În aceste rânduri erau date numele medicilor legişti, ale chimiştilor şi istoricilor care deschiseseră în domul din Bamberg, sarcofagul papei Clement al II-lea, şi printre acele nume era şi numele preparatorului şi conservatorului Bernard Raster care contribuise la descoperire în calitate de expert invitat... Articolul pomenea de domnia împăratului Heinrich al III-lea care încercase să stăpânească Roma, Italia şi toată creştinătatea, destituise trei papi şi-l ridicase pe episcopul bamberghez Snidger ca să poată primi demnitatea papală. Snidger a fost apoi ales papă şi a primit numele de Clement al II-lea. A păstorit însă, doar nouă luni şi şaisprezece zile. A murit la nouă octombrie 1047 în mânăstirea sfântului Toma, când s-a întors dintr-o călătorie la Roma. Înainte de moarte a scris la mânăstire o scrisoare: „Am fost doborât în mânăstirea voastră de o grea boală trupească din care cred că de-abia o să-mi revin..." Mai departe articolul atrăgea atenția, că şi contemporanii acestuia afirmau că papa fusese otrăvit. După nouă sute de ani specialiştii deschiseseră racla lui din domul din Bamberg şi încercaseră să stabilească cauza morții. „Au putut cerceta doar câteva țesuturi uscate, o coastă, părul şi câteva oase, explica articolul, asta era tot ce se găsise în raclă, iar asasinarea prin otrăvire se putea dovedi doar în cazul în care papa nu fusese otrăvit cu o otravă organică, pentru că aceasta se dizolvă în corp". Rezultatul probelor era interesant: în coastă se găsise un procent ridicat de plumb. „Era de zece ori mai mare,

atrăgea atenția articolul, decât cel normal din oasele oamenilor vârstnici, şi acest conținut ridicat răspunde proporției de plumb stabilită de Minot şi Aub în oasele oamenilor morți prin otrăvire". Astfel fusese dovedit că papa murise otrăvit cu plumb şi, pentru că trăise într-o epocă agitată din punct de vedere politic – în epoca luptei pentru putere dintre curia papală şi împăratul german – se putea concluziona că fusese ucis. Bernard Raster era unul din cei care contribuiseră la această descoperire şi articolul se termina cu un mare elogiu adus acestui „chimist şi arheolog criminalist".

Viki puse ziarele pe scaunul gol şi meditä o clipă. Apoi bău din cafea, privi doamnele de la masa vecină şi spuse:

— E interesant ce se descoperă. O crimă după nouă sute de ani. O crimă de acum o lună însă e mult mai greu de descoperit. Sunt bucuros, Barry, că Raster a avut succesul ăsta.

— Crezi, Viki, că tatăl tău a citit articolul? întrebă Barry.

— Poate că nu, spuse Viki, poate însă că cineva i-a atras-atenția. Colaboratorii lui îi aduc cu plăcere la cunoştință cam orice. Dar ştii ce Barry? Viki râse brusc şi-şi scutură țigara în scrumieră, o să-i spun eu însumi despre articol. Când vom cina în Ajunul Crăciunului. O să mă adresez lui Wania şi lui Seibt; o să fiu atent să văd cum se comportă el şi o să-mi fac o părere. Iar pe la Raster o să trec până la Crăciun. O să mă duc şi la mormântul mamei, mai adăugă el şi stinse țigara.

La măsuța vecină sosise a treia doamnă. Arăta şi ea ca o cântăreață de operă, iar celelalte două o salutară cu voce tare. Îşi scoase blana, şi-o aşează pe spătarul scaunului şi fu imediat întrebată despre un oarecare Seppa. Barry zâmbi şi spuse:

— Întâlnirea de dinaintea sărbătorilor. Pun capul că acu, acu încep să vorbească despre prăjituri şi crapi. Mă bucur Viki că ţi-ai revenit, nici nu ştii cât mă bucur. Îţi spun din nou. Nu-ţi bate capul cu asta, cameristul şi colonelul au dreptate, ca şi Betty de altfel. Fie că-ţi permite să pleci în călătorie, fie că nu, n-ai să-i asculţi. Cât e ceasul?

Viki zâmbi fericit şi-i arătă ceasul.

— Te grăbeşti? Vrei să pleci?

— Ar trebui, Barry îşi depărtă picioarele, îşi puse degetele mari ale mâinlor după cureaua pantalonilor lui negri de catifea reiată şi se sprijini comod pe spătar. Ştii că atunci când sunt cu tine mă apucă graba, râse el. Viki pot să-ţi povestesc ceva? Am auzit-o şi eu ieri în munţi la vila noastră. Ne-a povestit-o Iacob Holbach şi mi-a plăcut mult.

— Actorul de film? ridică Viki privirea, iar când Barry încuviinţă, spuse:

— Poţi să povesteşti şi o oră. O să te ascult fără să mă mişc. Dar Barry, Viki îl măsură pe Barry din cap până la cureaua în care îşi sprijinise degetele groase de la mâini, să luăm nişte vin...

Barry o chemă pe chelneriţă şi comandă două pahare de vin alb şi dulce. Apoi începu:

— E un caz curios, Viki, ce ne-a povestit Holbach şi m-am gândit că de cum mă întorc o să ţi-l spun şi ţi-e. Dar întâmplarea se termină ciudat...

— Nu se poate termina totul cu bine, clătină Viki din cap, am citit odată că romanele nu trebuie să aibă numai sfârşituri fericite, nici viaţa nu-l are. Holbach a citit întâmplarea, sau e ceva adevărat?

În acel moment sosi chelneriţa şi aşeză pe masă o tavă cu două pahare de vin şi Barry toastă:

— Finalul afacerii noastre însă va fi bun, nu mă

îndoiesc de acest lucru. Hai noroc.

Şi după ce sorbiră şi-şi aprinseră alte ţigări, mai adăugă: Holbach nu ne-a spus dacă a citit-o sau e adevărată, poate că şi-a imaginat-o, dar Greta era făcută praf. Erau doi prieteni pe viaţă şi pe moarte. Poate că erau de aceeaşi vârstă, Holbach nu ne-a spus precis, afirma doar că unul era ceva mai în vârstă şi celălalt ceva mai tânăr, asta ca să-i deosebim...

— Ar fi putut să-i deosebească dacă le-ar fi dat numele, râse Viki şi mai bău puţin vin, iar Barry dădu din cap şi continuă:

— Tânărul de la o vreme era cam trist şi abătut, aproape bolnav, şi celălalt băgase de seamă; nu ştia însă ce se ascundea în spatele acelei stări. Îl întreba adesea pe tânăr ce are, de ce se chinuie şi se necăjeşte, dar acesta dădea doar din umeri; poate că nu ştia nici el singur... şi aşa a trecut vremea.

Holbach n-a precizat câtă vreme s-a scurs, dar dădea de înţeles că se întâmpla primăvara. Odată pe la începutul verii tânărul îi spuse celui mai în vârstă:

— Azi e aşa frumos, hai să ne plimbăm după-amiază, hai să mergem undeva în natură, undeva prin lunci şi câmpii şi... Viki tresări, zâmbi şi clătină capul, iar Barry gâmbi şi el şi încuviinţă din cap. Da, spuse, la fel ca în cântecul de la bar, pe care-l cânta Garone. O să ies la câmp. Dar n-are nici în clin, nici în mânecă cu cântecul acela, o să vezi când termin. În povestea lui Holbach totul e altfel. Hai să ne plimbăm undeva în natură, undeva prin lunci şi câmpii, a spus deci tânărul celui mai în vârstă, acesta încuviinţă şi plecară. Merseră pe unde îi purtară picioarele, prin lunci, câmpii, merseră în neştire, trecură de un crâng, apoi de un iaz, acolo se opriră un moment şi schimbară câteva cuvinte despre raţe, apoi merseră mai departe până au ajuns într-un loc

minunat. În depărtare spre răsărit era un mic sat, înspre sud se întindea o pădure, la apus erau alte câmpii şi lunci, dar ceea ce se afla chiar în faţa lor era un uriaş lan de maci. Vă puteţi imagina cu precizie, a spus Holbach, un lan de maci. Când înfloreşte un asemeaea lan e ca o mare fermecată. Macii tocmai înfloriseră, locul era plin de flori albe şi roşii, cât vedeai cu ochii, numai şi numai flori albe şi roşii, şi amândoi erau aşa vrăjiţi că tânărul spuse:

— Vino să ne aşezăm o clipă între maci. S-au aşezat pe un răzor mai ridicat din iarbă, au stat şi-au privit la câmpul acela înflorit de maci. Auzi... se întrerupse deodată Barry şi-şi întoarse puţin capul spre măsuţa de alături, iar Viki zâmbi şi dădu din cap. Doamnele de la măsuţa alăturată tocmai vorbeau despre pregătirea crapului de Crăciun...

— Spune mai departe, Barry, îl îndemnă Viki, iar Barry continuă:

— Deci stăteau şi priveau câmpul de maci şi cel mai în vârstă avu deodată o impresie ciudată. Că cel tânăr care în ultima vreme se chinuia, tânjea şi era aproape bolnav, începe să se mai învioreze. Dar asta încă nu era nimic. Soarele apunea încet, începea seara şi macii albi şi roşii îşi schimbară deodată culorile. Se învăluiră în alte culori minunate şi din câmpul acela începu să se răspândească un parfum. Un parfum dulce, vrăjit, a spus Holbach, greu de exprimat, şi prietenul mai în vârstă avu impresia că tânărul se înviorează şi mai mult. Pierduse paloarea de pe faţă, a spus Holbach, tristeţea din ochi, ştii Holbach se pricepe la aşa ceva, e doar actor, pe scurt, deodată tânărul se învioră cu totul. Se ridicară din iarbă când soarele apusese, sătucul dinspre răsărit era verde şi albastru, pădurile dinspre sud puţin mai luminoase, câmpiile şi luncile de la apus se înecau în

asfinţit... aşa se întâmplă întotdeauna la apusul soarelui, ceea ce se află spre apus e încă luminat, iar ceea ce e la răsărit se învăluie în umbră, e un fel de iluzie optică. Pe scurt se ridicară, priviră pentru ultima oară macii înfloriţi, respirară ultima oară aerul dulce şi plecară...

— Barry, şopti Viki, scuturând scrumul şi înclinându-se peste pahare spre capul lui Barry ne cunoaştem de atâta vreme, dar n-am ştiut până acum că te pricepi să povesteşti aşa frumos. Povesteşti ca un poet. Dar Barry scutură capul şi spuse:

— Nu râde. Holbach povestea mai bine. Şi apoi continuă:

— Deci când au plecat... s-au întors acasă... cel mai în vârstă ştia precis că tânărul e schimbat, ca şi cum ar fi sosit din cea mai minunată staţiune balneară – şi Holbach în vila aceea balneară a spus: ca şi cum ar fi venit de aici... – se bucura şi şi-a spus în sine: Ce idee bună, că ne-am dus să ne plimbăm, uite de ce e în stare o astfel de plimbare prin lunci şi câmpii până la lanul de maci, ar trebui să mai mergem acolo. Şi într-adevăr, după o săptămână s-au dus din nou. S-au aşezat iarăşi pe răzorul înălţat din iarbă, şi au privit din nou lanul de maci. Când a apus soarele, culoarea florilor a căpătat altă nuanţă şi se revărsa din ele un parfum suav şi dulce şi tânărul din nou s-a întremat, era ca schimbat, s-a întors acasă şi mai liniştit şi mai vesel... şi aşa se tot duceau la câmpul acela. Apoi s-a întâmplat că au venit iar la câmpul de maci şi câmpul era schimbat. Florile căzuseră şi în locul lor lanul era plin de mici măciulii verzi. S-au aşezat pe răzorul înălţat din iarbă şi au privit măciuliile acelea verzi, iar când soarele a apus, verdele lanului s-a întunecat, s-a albăstrit, era frumos, şi un parfum proaspăt şi dulce se răspândea în văzduh.

Tânărul continua să se simtă bine şi astfel veniră la câmp poate a patra oară. Şi câmpul se schimbase iarăşi. Măciuliile se copseseră şi nu mai erau verzi, ci cafenii. Iar când au venit data următoare, măciuliile erau deja coapte, cafeniul lor întunecos bătea în violet, şi, când soarele apusese, se scursese din ele cel mai greu şi mai dulce parfum pe care-l simțiseră vreodată aici. Dar nu ăsta e sfârşitul, spuse Barry şi deodată ridicând puțin capul arătă uşor în spatele lui, iar Viki ridică şi el capul şi zâmbi iar. Doamnele de la măsuța alăturată tocmai vorbeau ceva despre prăjiturile de Crăciun.

— Ai avut dreptate, spuse Viki, parcă ai fost ghicitor. Vorbesc despre prăjituri. Cea de-a treia mi se pare că le spune o rețetă. Cred că cea a cozonacului de Linz. Dar spune mai departe, iar Barry bău din vin şi continuă:

— Sfârşitul e aproape. Într-o frumoasă zi veniră prietenii la câmpul de maci, care acum se schimbase a treia oară. În locul măciuliilor cafeniu-violete găsiră acolo o mirişte pustie. Măciuliile fuseseră strânse, iarba cosită, şi în locul lor era doar un pustiu mare. Se aşezară pe răzorul înălțat ca de obicei, dar frumusețea dispăruse. Dispăruse şi parfumul. Când soarele apusese, în fața lor se întindea doar o pârloagă întunecoasă, iar aerul era ca oriunde în altă parte. Se întorseseră acasă agale şi trişti, Holbach spusese:

— E de mirare, dar când omul se obişnuieşte cu un lucru apoi îi vine greu fără el, se întorseseră acasă ca de la înmormântare. Când sosiseră, celui tânăr i se făcuse rău şi în câteva zile începuse din nou să slăbească. Din nou tristețea, moleşeala, din nou mâhnirea aceea, slăbea aşa repede că trezea groază. Cel mai vârstnic era disperat şi nu ştia ce să mai facă, desigur că îl dusese pe cel tânăr la doctor, cine ar fi putut să-i ajute mai bine. Numai că doctorul nu putea nici el să facă minuni. După

o săptămână de tratament decisese ca tânărul să fie dus la spital. Spitalul era, spusese Holbach, o clădire mare şi întunecoasă cu gratii la ferestre, cu un coş înalt şi cu o poartă grea de stejar. Tânărul nu rămăsese mult timp acolo. Era tot mai trist, mai abătut, slăbise şi bătea câmpii astfel că după o lună, odată spre miezul nopții, liniştit şi fără durere murise. Barry tăcu o clipă, întoarse capul spre măsuța vecină şi spuse:

— Peste un an, pe la începutul verii, mergea domnul acela singur şi părăsit pe drumul ce ducea în natură, spre lunci şi câmpii şi avea impresia că ajunsese la locul cunoscut. În depărtare, spre răsărit, se afla sătucul, spre sud pădurea, la apus alte câmpii şi lunci, ba şi răzorul înălțat acoperit cu iarbă era acolo, dar de câmpul cu maci nici urmă. În fața lui se întindea un câmp cu cartofi şi nişte tufe uscate. Îşi spusese că s-a înşelat, că e în altă parte, că n-a fost niciodată aici, şi-şi mai spusese că s-a autosugestionat în mod curios în legătură cu sătucul şi pădurea şi continuase să caute câmpul de anul trecut. Îl căutase mai departe, cutreierase tot ținutul, rătăcise peste tot, dar câmpul cu maci de anul trecut nu-l mai găsise. Nu-l găsise nici anul următor, nu-l găsise niciodată, niciodată în viață, nu-l mai găsise până la moarte. Asta e tot.

Era spre ora unsprezece dimineața când Barry îi făcu semn chelneriței că vrea să-i plătească. Doamnele de la masa învecinată plătiseră mai de vreme, se îmbrăcaseră, îşi încheiaseră blănurile şi când plecaseră, Viki observase, chiar dacă doar într-o oglindă, că priviseră iar spre el şi spre Barry, şi le mai zărise prin geam, cum îşi luau la revedere pe trotuar în fața cafenelei, fiecare plecase în altă parte, una la dreapta, a doua la stânga şi a treia traversase strada, de parcă s-ar fi desfăcut în zbor pe trotuar un trifoi. Tânărul chelner, fiul

proprietarului, se apropie de masă şi fără creion şi hârtie făcu socoteala.

— Doamnele care au stat aici lângă noi, spuse pe un ton lejer Barry pe când plătea, mi s-au părut cunoscute. Nu erau cumva artiste?

— Cântărețe, zâmbi politicos chelnerul, de la Opera de stat... şi Barry dădu din cap zâmbind.

Afară era o frumoasă zi de iarnă, zăpada nu mai cădea, strălucea soarele. Pe trotuar treceau oameni, nu erau prea mulți acum spre prânz, dar nici puțini nu erau, şi Barry îl duse pe Viki spre podul Seibt.

— Vezi, că povestirea lui Holbach n-a avut nimic comun cu cântecul de la bar.

Peste o clipă se opriră în fața unei papetării a cărei vitrină era plină de mărfuri. Peste tot erau crenguțe de brad, stanioluri, funde aurii, mai în spate se aflau betleemuri de hârtie colorată, îngeri cu sfeşnice neinflamabile, precum şi cutii cu nişte fişe de cartotecă albe ca zăpada

— Aşadar în clasă colegii se interesează cum avansezi în căutarea asasinului, spuse Barry lângă vitrină, Richter pare a fi un băiat de treabă. Cât îl priveşte pe Hoffmann, chiar dacă scot săptămânalul ăla, n-ar trebui să trăncănească.

Viki stătea cu mâinile în buzunarele scurtei şi privea cutia cu fişele de cartotecă. Era împodobită cu o panglicuță roz, cu o crenguță şi cu o potcoavă argintie pentru noroc. Înaintea vitrinei se mai opriră câțiva oameni şi Viki şi Barry plecară mai departe.

În fața podului Egid Seibt, unde se afla micul loc de parcare o luară spre dreapta pe calea Kelich. Viki îşi aminti că exact pe aici trecuse alaltăieri perechea cu buldogii, dintre care unul poate că fusese călcat de un automobil, pe calea Kelich se opriră în fața unui magazin

cu arme.

În vitrine se aflau arme cu aer comprimat, puşti, pistoale şi revolvere, precum şi sirene de alarmă, cartuşe şi ţinte. Erau şi fotografii colorate de animale, de exemplu fotografia unui cerb, sub care se afla inscripţia „Noroc la vânătoare" şi de jur-împrejur era plin de podoabe de Crăciun.

— N-o să descopere împuşcătura mea de ieri, zise Viki şi zări puloverul alb al lui Barry, precum şi cureaua lui galbenă şi pantalonii negri reflectaţi în sticla vitrinei, cameristul a astupat gaura din lemn şi a dat cu vopsea, Mai mult, a atârnat şi tabloul mai jos. Ei şi chiar dacă ar observa mi-e totuna. Am tras şi gata. Să mă împuşte dacă vrea.

— Ei aş, spuse Barry, şi ce dacă, alţi oameni merg la vânătoare şi acest fapt are prioritate.

Priviră vitrinele, apoi lângă ele se opriră alţi oameni şi ei plecară mai departe. Calea Kelich era foarte lungă, se întindea peste două cartiere, cam la mijloc se afla Institutul de biologie în care Bernard Raster prepara schelete. N-ajunseră însă până acolo. Cotiră într-o stradă laterală, purtând numele unui mare astronom şi se opriră încă o dată în faţa unui magazin cu jucării. Marionete, păpuşi, animale, cuburi, maşini, trenuri, aeroplane, teatre de păpuşi, baloane, patine pe rotile, iar în geam, din nou imaginea puloverului alb al lui Barry. Viki o privi, iar buzele lui surâdeau. Apoi cu privirea începu să caute un anume lucru printre mărfurile pestriţe. Vru să spună ceva dar Barry i-o luă înainte.

— Aici nu sunt jocuri de buzunar, Viki, nu-i nimic. Nu e magazinul care te interesează. Aici asasinul tău n-ar fi reuşit.

Râseră şi Viki spuse:

— Ne mai întâlnim până în ajun, nu?

— Sigur, încuviinţă Barry. Ajunul e abia poimâine! Zău Viki e păcat că nu vii cu noi. Ce să fac singur acolo? Greta o să schieze, poate şi tăticu, eu precis că nu. Pe mine veşnica practicare a aceluiaşi sport mă scoate din sărite. Mereu aceleaşi capete înfierbântate, urlete, slalom transpirat. Nu-mi place de altfel să le văd nici revărsare dezinvoltă, în treninguri şi maieuri, de pe stadioane, dupu meciuri. Viki dacă plecăm undeva, trebuie să vii cu noi. Doar n-o să-l împingă vrăjmăşia aşa departe să nu-ţi permită să ne însoţeşti pe undeva o săptămână. Doar n-o să te închidă.

Se despărţiră lângă zidul care închidea grădina unei case joase. Tot lângă zid stătea o bătrână cocoşată şi neagră cu o mână întinsă, pe pământ într-un fel de tavă de nuiele avea legaturi de pătrunjel şi bucăţi de hrean. Se despărţiră veseli. Viki se simţea foarte bine.

X

Clopotele bisericii din apropiere sunau tocmai amiaza, în timp ce Viki dădu colțul şi păşi pe strada unde locuia. Soarele, care strălucea, când ieşise cu Barry din cafenea, era din nou acoperit de nori şi o zăpadă măruntă se cernea pe pământ. Când trecu de casa lui Bernard Raster, Viki observă, că la geamuri erau lăsate storurile şi trase concluzia că conservatorul nu era acasă. E amiază, îşi spuse şi e plecat la Ottingen să restaureze scheletele de sub mănăstire. Doar elevii au liber de Crăciun... şi-şi puse în gând să-l viziteze pe Raster cât mai curând. Când ajunse la vilă, avu impresia că vede pe asfaltul umed şi albit urmele automobilului şi-şi spuse cu un oftat: E acasă. Când urcă la etaj şi pătrunse în hol îşi dădu seama că avusese dreptate. Cameristul stătea lângă bucătărie şi încetişor – ca şi cum nici n-ar fi vorbit – îi comunică lui Viki că domnul consilier e în cabinetul de lucru.

— E de necrezut, spuse, dar domnul consilier criminalist are azi *o* dispoziție formidabilă. A întrebat cum stă madam Betty cu pregătirile de Crăciun şi când vine Kamila să dea ajutor. S-a interesat şi dacă va fi suficient caviar. Iar după-amiază vrea chiar să iasă cu automobilul, n-ați observat că e garajul deschis?

— Are o dispoziție formidabilă, vrea chiar să iasă, clătină din cap Viki şi se duse la bucătărie. Spre deosebire de ziua de ieri, când îl duruse de câteva ori

capul şi simţise oboseală şi apăsare, azi îi era aproape foame.

Betty îi dădu o supă concentrată de vacă, carne, varză creaţă rumenită şi apoi plăcinte.

— Am luat trei conserve mari de caviar, spuse Betty, două roşii şi una neagră. Domnul consilier a vrut. Kamila vine abia mâine şi domnul consilier a spus să-mi ajute la pom. Are o dispoziţie, cum n-a avut-o poate tot anul.

După moartea doamnei Heumann, Mart şi Viki nu-şi mai făcuseră pom de Crăciun. Erau însă bucuroşi, când pomul împodobit stătea în camera de oaspeţi, plin de lumânări care ardeau, dar singuri nu-l făceau. Îl împodobeau menajera şi cameristul. Când Mart plecase din casă, Viki pierduse complet interesul pentru căminul său şi în cele din urmă şi pentru pom. Pomul îl împodobesc Betty şi Kamila, îşi spuse Viki în bucătărie în timp ce mânca plăcinta, el are o dispoziţie grozavă. Ce minune... După prânz Viki bău limonadă şi se duse în camera lui. Când trecu prin dreptul cabinetului de lucru văzu că uşa era întredeschisă. Ce s-o fi întâmplat că are aşa dispoziţie, gândi şi apoi, când se afla în cameră, îi trecu prin cap un lucru zguduitor. Ce-ar fi să fi prins asasinul?

Unele gânduri sunt aşa obsedante, încât omul o anumită perioadă nu se poate gândi la nimic altceva. Şi chiar dacă se gândeşte la altceva, lucrul acela e în strânsă legătură cu gândurile îndărătnice, se contopeşte cu ele... Viki se gândea la Barry, la călătoria din timpul vacanţei împotriva voinţei tatălui său, la Ajunul Crăciunului, dar în acelaşi timp nu înceta să-şi spună: Are dispoziţie bună, ce-ar fi să fi prins asasinul... şi avea un sentiment curios. Până acum ştiuse că n-au prins asasinul, că sunt neputincioşi, că toate eforturile lor

falimentează, îşi imaginase urmările care decurgeau de aici pentru tatăl său... acum pentru prima oară se gândea că au pus mâna pe asasin, şi undeva pe fundul sufletului faptul îl indispuse. Dacă l-au prins, îşi spuse, adio speranţelor mele. Va fi slăvit. Dispoziţia o să-i treacă însă repede şi va fi şi mai rău decât a fost. Dar acum e în bună dispoziţie. Viki privi pe geam jos, spre garajul în care se afla Renaultul lor cu perdeluţe, garajul era deschis... Îşi clăţi mâinile la spălătorul galben citron şi ieşi în fugă din cameră. Pe camerist îl găsi în cămăruţa lui.

— Vă înşelaţi, clătină cameristul din cap, n-au găsit asasinul. Nu-l au până acum nici pe Briccius. N-au absolut nimic. Dacă ar fi avut ceva v-aş fi spus de îndată ce aţi sosit. De ce e azi domnul consilier criminalist... cameristul zâmbi, în astfel de dispoziţie, nu ştiu nici eu. Poate că se bucură cu adevărat de Crăciun.

— Trebuie să întreprind ceva, spuse Viki şi în sinea lui răsuflă întrucâtva uşurat, trebuie să studiez ultimele ştiri şi poate să pornesc în căutarea proprietarului vilei. În căutarea lui Sebetani acela. Şi a unor cârciumi. A unora de la periferie, aşezate în maghernițe, în ocoale, şi şoproane, pe biete străduţe uitate de lume. Barry nu e aici de sărbători şi eu ar trebui totuşi să-i telefonez lui Hoffmann. Sper, spuse, că domnul Wania o să ne spună la masa din ajun câte ceva despre crime şi că o să aflu date importante pentru cercetările mele.

Deodată, cameristul care stătuse până atunci în mijlocul camerei, se aşează, îl chemă pe Viki să ia şi el loc, şi apoi fără să-şi mişte corpul, clătină din cap.

— Domnule Viki, zise cu voce serioasă, trebuie să vă spun ceva. Am vrut să v-o spun încă de ieri, pe când cercetaţi în cabinetul de lucru documentele acelea, dar am vorbit mai mult despre interzicerea călătoriei.

Cameristul îşi fixă privirea încremenită undeva dincolo de capul lui Viki şi tăcu, iar lui Viki inima începu să-i bată tare. Aşa serios cameristul nu mai vorbise cu el de multă vreme. Îl privea încordat şi aştepta să vadă ce-o să spună. În fine cameristul vorbi.

— Domnule Viki, spuse el fără să îşi mişte privirea, îl urmăriţi pe asasinul celor doi copii, problemă căreia nu-i vine de hac nici poliţia. Nu v-a trecut niciodată prin cap, când eraţi cu domnul Piret şi cu sora lui la bar de exemplu... că efortul dumneavoastră e zadarnic?

— De ce-ar fi zadarnic, se miră Viki, poate fi încununat de succes, şi cameristul zâmbi uşor şi vorbi mai departe:

— Aşa vi se pare câteodată, domnule Viki, în clipe de iluminare. Aveţi însăşi momente când începeţi să vă îndoiţi. E în dumneavoastră destul romantism şi înflăcărare, cum se întâmplă la vârsta aceasta, dar romantismul şi înflăcărarea nu-l descoperă singure pe asasin. Aici e nevoie de o muncă poliţienească sistematică şi ramificată.

— Ştiu, încuviinţă Viki, e tocmai ce spun şi eu. Mă apuc de treabă încă de sărbători şi probabil împreună cu Hoffmann. Sistematic şi ramificat, râse. Iar după sărbători o să mai am şi alte ajutoare.

— Pe domnul Piret... spuse cameristul.

— Da, încuviinţă Viki, el e principalul. Voi avea însăşi jumătate din clasa noastră, de exemplu pe Richter. Vor merge prin cârciumi ca nebunii.

— Până la opt şi jumătate seara, ca să puteţi fi la nouă acasă, spuse cu blândeţe cameristul, domnule Viki. Ce vreţi să faceţi dumneavoastră e mai degrabă un joc. Aici e nevoie de o aparatură uriaşă, de cercetări de laborator, de investigaţii în cartoteci... nu exclud desigur întâmplarea şi norocul, norocul şi întâmplarea nu

încetează să joace un rol nici în cadrul cercetărilor moderne, dar să te bazezi numai pe ele nu se poate. Domnule Viki, scoateți-vă din cap ideea asta.

— Ştiu că e greu, spuse mirat Viki, dar cine poate fi mai aproape de problemă decât mine, când pot citi, aici alături, la el, toate documentele şi ştirile.

— Ei, spuse cameristul şi se gândea desigur la poliţişti, ei sunt mult mai aproape, şi totuşi dau greş.

— O să mă sfătuiesc cu Raster, oftă Viki, ştie atâtea localuri şi cârciumi...

— Şi poliția le ştie, spuse cameristul, şi cu siguranță că pe ici pe colo le vizitează, fac razii. Dar de ce mereu cârciumile alea? Urmărirea asasinului nu depinde doar de ele. Poate că nu depinde de loc de ele.

— Ba o să mă sfătuiesc cu Wania însuşi, spuse Viki îndărătnic şi stăruitor, ca şi cum ar fi luptat pentru pâine, se pare că ține la mine şi ar înțelege.

— Înțelege, râse cameristul fără să schițeze niciun gest, înțelege romantismul tineretului. Poate că şi el la vârsta dumneavoastră era la fel, până să cunoască viața adevărată şi să capete înțelepciune. Ce ar putea să vă sfătuiască însă, când el însuşi – după cum se vede până acum – nu ştie ce să facă. Domnule Viki, spuse cameristul şi privi în gol... Scoateți-vă ideea asta din cap. Vă risipiți zadarnic timpul şi energia. N-o să ajungeți la asasin.

Dacă un om care se concentrează mai multă vreme asupra unei intenții observă deodată că n-o poate pune în practică, simte în cel mai rău caz o zguduire, şi cu siguranță o dezamăgire. Viki se uita la camerist ca la o fantomă şi brusc parcă-şi pierduse graiul, ca şi cum i s-ar fi uscat gâtul. Simți că se prăbuşeşte ceva în el. Că planul lui e zdruncinat, dar nu numai atât. Că e zdruncinat şi tot ce decurgea din el... şi pe fața şi în ochii

lui, până acum încă destul de clari, apăru umbra. Iar cameristul ca şi cum ar fi simţit, ce se întâmplă cu el, se ridică, trecu în spatele fotoliului şi zise:

— Ştiu. Sunt asemenea cazuri. Băiatul descoperă o ascunzătoare secretă, salvează o corabie de piraţi, împuşcă un urs... sunt asemenea cazuri, ştiu – în romane. Şi mai ştiu că tineretul le citeşte şi se lasă influenţat de ele. Dar viaţa e aici puţin mai complicată decât o descriu autorii de romane poliţiste şi de aventuri. Ştiu că vă iau speranţa. Dar e mai bine să te uiţi drept în ochi mai devreme decât mai târziu. Vă scutiţi cel puţin de dezamăgirea la care cu siguranţă că aţi ajunge. N-o să ajungeţi, domnule Viki la asasin, şi cine ştie, poate că n-o să ajungă la el nici poliţia.

În cameră se lăsă liniştea. Viki stătea cu faţa acoperită de umbră şi privea nemişcat înainte. După o clipă, poate ca să se mai agaţe de încă ceva, spuse:

— Sunt şi cazuri, care nu se rezolvă... Cameristul încuviinţă imperceptibil.

— Există asemenea cazuri, li se spune deschise. Un astfel de caz a fost de exemplu cel al lui Jack Spintecătorul care, aparţinea unei celebre familii engleze. Câte sunt, cameristul ridică ochii fără să se mişte, câte sunt ele din întregul procentaj, e greu de spus. Poate cele la care lipseşte orice motivaţie logică. Când cineva e omorât din ură, gelozie, invidie... când cineva e ucis ca să fie jefuit, ca să dispară ca martor sau din motive sentimentale, cercetarea e desigur mai uşoară. La multe din aceste motive se ajunge imediat la locul faptei, la altele în cursul autopsiei, la altele prin identificarea persoanelor cu care victima avea relaţii. Dar aici, în cazul din Kneppburg şi Zorna nu e cunoscută nicio motivaţie acceptabilă cu excepţia celei care se dă în cele din urmă întotdeauna acestui gen de

cazuri, că asasinul o face de plăcere, că e nebun. Poate că tocmai cazul acesta o să rămână deschis, şi v-aţi angajat într-un lucru fără speranţă.

Viki îl privi pe camerist, care stătea în spatele fotoliului drept şi nemişcat ca pe un amvon şi se uita undeva în perete, îl privea şi nu putea să-şi revină. Apoi cameristul vorbi iar:

— Judecaţi singur, domnule Viki, spuse. După tot ce ştiu până în momentul acesta, şi ştiu, în special din rapoartele de la centrală, destul de puţine lucruri deocamdată, deci după aceste lucruri situaţia se prezină astfel încât căutatul Briccius e cu siguranţă asasinul. Asasinul din Kneppburg şi Zorna. E – după câte se ştie – un oarecare Stopek, Anatol Briccius e un nume fals, un puşcăriaş din Bruxelles, care era condamnat la închisoare grea, nu ştiu deocamdată amănunte. Nici cum a fugit nu ştiu, a ajuns în secret la noi, a făcut rost de haine, bani, şi acte pe numele Briccius, s-a mişcat liber pe aici trei luni şi a făcut prăpăd. Cum a ajuns poliţia la concluzia că evadatul Stopek e Briccius, şi că Briccius e vinovatul din Kneppburg şi Zorna nu ştiu. Trebuie să fi aflat abia alaltăieri sau acu o zi două, e logic... Cameristul tăcu şi Viki îl privi concentrat şi uimit. Pe faţa lui persista umbra şi ochii îi erau voalaţi. Tăcea, nu întreba nimic, dar precis cameristul simţise interesul lui. Spuse:

— De ce e logic că poliţia a aflat toate lucrurile astea despre Briccius abia alaltăieri, sau acu o zi două? Mai întâi pentru că alaltăieri s-a decretat urmărirea lui generală. N-o să găsiţi textul ei în documentele domnului consilier, dar eu ştiu. Şi au decretat urmărirea lui pe numele Stopek-Briccius, puşcăriaş fugit din Bruxelles, care în plus e bănuit şi de crimele din Kneppburg şi Zorna. Dacă un oarecare Briccius ar fi fost

mai de mult bănuit s-ar fi decretat urmărirea lui mai înainte. La fel dacă ar fi fost mai demult bănuit că e evadatul Stopek din Bruxelles, aşa e logic. Un lucru mai e totuşi sigur, spuse cameristul, care stătea în continuare în spatele fotoliului ca un predicator, fără ca măcar să clipească din ochi, Stopek acela e nebun. Au venit ştiri despre el din Bruxelles. Cineva de la prezidiu se mira că a fost băgat la închisoare şi nu la ospiciu. Dar asta e, de fapt, domnule Viki, un lucru secundar, spuse cameristul, aici e vorba de altceva. Într-adevăr, scoateţi-vă lucrurile astea din cap. În fine poate simţiţi singur, chiar dacă aţi găsi de o sută de ori asasinul, pe domnul consilier criminalist nu-l veţi urni din loc. Dumneavoastră n-o să aveţi niciun folos, cel mult se va spune, ia te uită, aşchia nu sare departe de trunchi, a moştenit talentul tatălui. Cel mult o să vă asiguraţi ceva protecţie dacă după terminarea şcolii veţi voi să intraţi în poliţie, dar aţi avea-o şi fără asta. Şi tot aşa recompensa pentru urmărirea asasinului n-o să v-o dea fiindcă până azi n-au semnat niciuna, semnarea recompensei ar fi luată ca o înfrângere, iar domnul consilier criminalist cu greu ar accepta. Când o să găsiţi asasinul, domnul consilier o să răsufle uşurat. O să aibă cazul fericit rezolvat, o să aibă siguranţa că aceste crime nu se vor mai repeta. Nici n-o să-şi dea demisia şi nici n-o să iasă la pensie... Cameristul zâmbi imperceptibil, poate doar că n-o să mai scrie manualul acela, dacă vrea cu adevărat să-l scrie, asta o să fie tot. O să fie tot, şi dumneavoastră n-o să câştigaţi nimic. Scoateţi-vă ideea asta din cap.

Viki se întoarse în cameră complet zdrobit. Se uită la uşa cabinetului de lucru al tatălui său – care era tot întredeschisă – şi-şi spuse: Este el în dispoziţie bună, dar pe asasin nu-l are, nu-l are... şi în ciuda grelei

dezamăgiri simți adevărul spuselor cameristului. În cămăruța lui se întinse pe divan şi începu să-l doară iar capul. Ce avantaj ați avea dacă ați găsi asasinul... îi răsuna în cap, cel mult o să se spună că aşchia nu sare departe de trunchi, îi seamănă... Scoateți-vă ideea asta din cap, e romantism curat... îi răsuna în cap, n-o să ajungeți la asasin. Poate că n-o să-l prindă nici poliția. Briccius ăla e nebun... Viki închise ochii şi oftă din greu. Aşadar m-am înşelat, totul e pierdut. Şi, s-a înşelat şi Hoffmann. În niciun fel de cârciumi, ocoale şi şoproane de la periferie, nicăieri. Dacă o fi Briccius, poate că-l vor prinde. Dacă nu e el, poate că n-o să-l prindă niciodată... şi Viki începu să-şi observe ceasul de la mână, cureaua ceasului, ale cărei bucăți erau din aur cizelat, lucrate cu reliefuri mărunte, şi-şi spuse: Când i-oi spune lui Barry, şi începu să se gândească la Barry şi la călătoria în Turcia. Se gândea la călătorie şi la Barry şi sufletul i se mai uşură. Nu se poate face nimic, ofta din când în când şi, continua să se gândească la Barry şi la călătorie, iar capul încetă să-l mai doară. Apoi se auzi un ciocănit şi în uşă apăru cameristul.

— Domnule Viki, spuse nemişcat, vă cheamă domnul consilier. Trebuie să vă duceți în cabinetul de lucru.

— Ce vrea? se îngrozi Viki şi se ridică de pe divan, dar cameristul ridică din umeri şi spuse încet:

— N-am nici cea mai mică idee. Principalul e, că dispoziția cea bună durează. Pe masa de scris are o portocală din care mănâncă. M-a întrebat, dacă sunt astă-seară acasă, şi mi-a spus că nici el n-o să fie, m-a mai întrebat dacă am ascultat comunicatul despre starea şoselelor. Se pare că vrea într-adevăr să iasă undeva cu Renault-ul dumneavoastră. Ştiu că diseară se duce la o şedință. Tot la prezidiul poliției.

— Este deci în toane bune, spuneți, râse Viki şi

cameristul încuviinţă.

— Poate că vă cheamă, domnule Viki, spuse, din cauza interzicerii călătoriei aceleia. Poate că se răzgândeşte chiar acum. Ca un fel de dar de Crăciun...

Viki intră în cabinetul de lucru cu o senzaţie de indiferenţă, totuşi nu-şi putea reprima o oarecare curiozitate. Oare să vrea doar să anuleze interdicţia, se gândi, asta să fie, şi-aşa repede...

Intră în cabinet şi-l văzu pe tatăl său la masa de lucru, pe care în afară de telefon şi de ceas se afla o farfurie cu o portocală decojită, altceva nimic, privi faţa tatălui său şi observă că într-adevăr zâmbeşte. Făcu câţiva paşi timizi spre masă şi în clipa aceea consilierul criminalist se sprijini de masă şi se ridică.

Brusc Viki îşi dădu seama de un lucru la care nu se gândise de loc. Că tatăl său îl cheamă fiindcă a descoperit împuşcătura de ieri. Împuşcătura din camera vecină trasă cu pistolul lui. Că a observat că tabloul atârnă mai jos ca înainte, că a găsit şi gaura, urma glonţului în lambriul de lemn. Impresia durase însă doar câteva secunde. Aproape imediat Viki o respinsese. Tatăl său avea într-adevăr bună dispoziţie, zâmbea, nu era cu putinţă să fi descoperit împuşcătura... şi consilierul criminalist vorbi în cele din urmă, stând în picioare la birou, liniştit, cu un glas aproape amabil.

— Brăduţul pe care l-ai adus din excursie, aruncă-l de pe balcon. Cad ace din el, să nu se facă balconul ca o cocină. Apoi adăugă:

— Ieri ţi-am interzis călătoria cu Piret în Turcia... şi tăcu.

În scurtul moment de tăcere care urmă, Viki zâmbi în sinea lui şi-şi spuse: Aşadar, asta era. E oare cu putinţă? Şi îngrozit ridică capul şi încuviinţă slab.

— Bine, spuse consilierul rămânând în continuare

destul de amabil, doar zâmbetul îi dispăru de pe faţă şi privirea îi alunecă pe fereastră afară unde începuse iar să ningă, deci totul s-a aranjat. În loc de Turcia, du-te în Alpi, şi poţi veni o săptămână cu mine în Danemarca. Nici acolo n-ai mai fost. Şi încă ceva, spuse şi-şi întoarse privirea de la fereastră, încă ceva, Viki. Să fim consecvenţi. În viaţă sunt lucruri pe care trebuie să le tranşezi şi să le rezolvi până la capăt, jumătatea de măsură nu e valabilă în cazul lor. Câteodată e nevoie şi de puţin curaj, dar vreau să cred că îl ai. Consilierul criminalist vorbea în continuare amabil, şi deşi nu zâmbea, faţa nu-i mai era rece şi nici ochii împietriţi şi puţin stinşi, era însă grozav de liniştit şi Viki era descumpănit şi îngrozit. Descumpănit fiindcă nu revenise asupra interzicerii călătoriei, îngrozit de faptul că vorbea destul de amabil, ba chiar îi spusese pe numele de botez. Aştepta încordat să vadă ce va spune mai departe. Şi consilierul criminalist spuse:

— Pe scurt, nu doresc să mai continui relaţiile cu Piret. Tăcu şi privirea lui Viki se înceţoşă.

— Nu te vei mai duce la el şi n-o să-l mai chemi la noi, Viki, glasul consilierului era mereu calm şi amabil, n-o să vă mai vedeţi nici în cafenele şi nici n-o să vă mai scrieţi sau telefonaţi. Vei întrerupe cu el orice relaţie, şi asta imediat. O să-i spui că eu ţi-am cerut-o, ca să nu te distragă de la învăţătură şi să poţi să te concentrezi asupra şcolii. Fiindcă aveţi cu totul alte interese, înclinări, convingeri, pentru că o să urmaţi în viaţă căi deosebite, şi n-are sens să aveţi relaţii şi să vă împrieteniţi, când sunt pe lume destui alţi oameni, faţă de care şi tu şi el sunteţi mai apropiaţi decât unul faţă de altul. În fine, pentru că pur şi simplu nu doresc continuarea relaţiei voastre. Scuză-te aşa cum trebuie şi roagă-l să nu se supere pe tine. Poimâine e Ajunul

Crăciunului, consilierul criminalist îşi vârî mâna în buzunar şi glasul lui continua să fie amabil, ba chiar binevoitor, până atunci să se sfârşească totul. Ştiu. Că e destul de dur, tocmai acum de Crăciun, dar câteodată e mai bine să faci ceva imediat decât cu întârziere şi indecizie. Mai e ceva. Trebuie să-i înapoiezi ceasul, Viki. E de la sine înţeles şi lucrul acesta trebuie făcut până în ajun.

— Nu e cu putinţă, strigă deodată Viki ca şi cum şi-ar fi revenit dintr-un vis groaznic, Dumnezeule, asta n-o s-o fac. Nu mă poţi sili să fac asta. La asta...

— Nu ţipa, spuse consilierul criminalist liniştit şi faţa nu-i era rece şi ochii nu-i erau împietriţi, şi nici glasul aspru, nu ţipa. O să aflu dacă ai ascultat şi sper că n-o să fiu nevoit să intervin. Cred că îţi dai seama că-ţi cer un lucru corect şi îţi imaginezi că altfel o să fie rău. Voi regreta... spuse consilierul din spatele biroului şi bătu uşor cu mâna în masă... dar ce să-i faci. Va fi foarte, foarte rău... repetă şi pe faţă i se ivi acelaşi zâmbet pe care-l avusese la început, poate doar mai puţin îngăduitor.

Viki se împletici aproape leşinat afară din cabinetul de lucru.

În primele clipe nu fusese deloc capabil să gândească.

Apoi zăcuse pe divan încuiat în cămăruţa lui într-o stare de semileşin şi doar din când în când devenea conştient de dorinţa teribilă pe care o avea să se împotrivească şi să se răzbune.

XI

Zăpada apărută şi strălucitoare care căzuse aproape tot timpul în ultimele zile încetase brusc. Bulevardele şi străzile capitalei scăldate de luminile colorate ale Crăciunului, erau curate, uscate, totuşi dincolo de oraş, la ţară, zăpada se menţinea. În satele şi orăşelele învecinate se aflau suficiente locuri albe binecuvântate, precum şi pante şi derdeluşuri unde tineretul local putea să se dea cu sania şi să schieze. Aşa stăteau lucrurile în orăşelul Ottingen, care se afla la zece kilometri de capitală.

Orăşelul Ottingen era parcă decupat dintr-o carte cu poze. Avea o piaţă veche, mare, înconjurată de case joase burgheze, şi toate acele case aveau portice. În casele cu portice se aflau, unele lângă altele, prăvălioare şi magazine; coloniale, măcelării, papetării, încălţăminte şi lucruri din piele, păsări şi acvarii, cofetării, patiserii, lăptarii, librării, saloane de coafură, magazine cu jucării, cu porţelanuri, sticlă, cuţite... pe scurt cu tot ceea ce o familie cumsecade trebuie să aibă în viaţa de toate zilele. Nu lipseau nici cârciumioarele, cafenelele şi vinăriile. În piaţă se afla şi o biserică, primăria, arhiva şi comisariatul de poliţie. Prin orăşel curgea un râu, peste care se afla un străvechi pod de piatră cu porţi şi lanţuri. În sudul orăşelului era o mânăstire benedictină cu o biserică, obiectiv curent al vizitatorilor, pentru că în biserică se aflau nişte fresce preţioase iar sub ea erau

criptele gotice. Ceva mai încolo începea câmpia, mărginită pe o latură de o pădure, şi câmpul acela mărginit de pădure era de fapt o costişe, tăiată în partea de jos de un şanţ şi o şosea, pe care se ajungea la autostrada ce ducea în capitală. În partea de nord a orăşelului, dincolo de râu – deci în direcţie opusă – se afla alt monument istoric. Pe una din numeroasele coline se afla castelul Ottingen. Castelul avea două părţi. Prima parte era cetatea propriu-zisă, construcţie originară străveche cu porţi, cu catacombe, ferestre, turnuri şi ziduri gotice, acolo se afla muzeul. Puţin mai jos, şi în legătură cu ea era o clădire mai nouă, castelul. Iar la castel, în curtea lui interioară se afla o vinărie spaţioasă, fapt ce contribuia în mare măsură la renumele Ottingenului, ba chiar adevărul era că de fapt vinul era acela care-i asigura renumele, vinul băut acolo şi provenit din viţa căreia îi mergea grozav de bine pe dealurile dimprejur.

Şi în acest Ottingen, într-una din casele cu portic din piaţă locuia familia Knippsen.

Knippsenii aveau doi băieţi şi o fetiţă. Băiatul mai mare şi fetiţa deşi copii vioi şi zburdalnici, erau totuşi ascultători şi corecţi, aşa că părinţii nu aveau greutăţi cu ei. Mijlociul, Jürg, care avea paisprezece ani, era şi el tot vioi, în plus şi destul de corect, dar mai ales foarte vesel, nepăsător şi întreprinzător, iar cu el părinţii aveau câteodată dificultăţi. Profesorii spuneau despre el că e un băiat drăguţ şi inteligent, învăţa bine, deşi aproape că nu studia acasă, bineînţeles asta mergea la vârsta lui, era în clasa a patra de liceu şi în această clasă copiii inteligenţi n-au nevoie să înveţe prea mult dacă programele sunt făcute cu cap, iar profesorii sunt buni. Acasă, tatăl lui Jürg folosea şicane, pedepse – era doar pedagog de profesie, directorul şcolii vinicole locale – şi

credea că printr-o măruntă şi sistematică înfrânare va slăbi veselia şi spiritul de iniţiativă al băiatului. Şi ca să fim drepţi trebuie să recunoaştem că metoda nu-i reuşise şi Jürg continua să crească sănătos şi întreprinzător. Din toamna acestui an însă însuşirilor lui Jürg li se adăugase un obicei nu tocmai salutar. Se strecurase imperceptibil, tiptil, pe furiş şi ajunsese să se manifeste tocmai în societatea băieţilor mai mari. Jürg se dedulcise la ţigări.

Ştiuse de la început că acasă nu se putea lăuda cu acest obicei, că dimpotrivă trebuia să-l ascundă cu grijă. Ştia că i s-ar fi înrăutăţit situaţia dacă tatăl său ar fi aflat ceva. Tatăl lui nu trebuia să găsească niciun fir de tutun, cu atât mai puţin o ţigară întreagă. Şi aşa găsise Jürg un mod formidabil de a-şi face o ascunzătoare sigură în care să poată fuma când avea poftă: plecase de la constatarea că cea mai bună ascunzătoare e cea aflată la vedere. Tatăl său era fumător şi avea pe masă în camera lui, într-o cutie, un număr de ţigări. Dacă Jürg ar fi luat ţigări din cutia aceea, tatăl său şi-ar fi dat curând seama. Jürg nu făcuse nici mai mult nici mai puţin, decât, dimpotrivă, să pună ţigări în cutie şi în schimb se servea de acolo ori de câte ori dorea. Când erau să fie aproape consumate punea în cutie altele noi şi aşa se făcea că situaţia ţigărilor din cutie era aproape mereu aceeaşi, ele nu se împuţinau, deşi erau fumate de directorul vinicol însuşi.

Cu două zile înaintea Ajunului, a doua zi a vacanţei de Crăciun, când familia directorului vinicol îşi procurase deja bradul, iar pe după scrinuri şi în diverse ascunzători se aflau puse bine cadourile, Jürg şi camarazii săi se dădeau cu sania în afara oraşului, pe un deal din apropierea cetăţii. Se dăduseră cu sania toată după-amiaza. Spre seară, sătui de joacă,

hotărâseră să se ducă la cetate. Nu se duceau desigur la cetate să viziteze muzeul, ci mergeau la castelul învecinat să viziteze vinăria şi să bea vin.

În această regiune vinicolă faptul că tineretul bea vin nu era considerat ca un păcat, nici să zicem în cazul, unui elev de şcoală primară. În familiile din Ottingen – ca şi în altele foarte numeroase – după masă se bea vin, se bea mai des decât berea şi hotărât, nu se putea spune că tineretul de aici ar fi fost din cauza aceasta degenerat.

Multora li se părea chiar dimpotrivă, şi ca probă se aduceau numele câtorva concetăţeni importanţi din Ottingen care se afirmaseră în viaţă spre fericirea şi cinstea ţării. În orăşel se aflau aşezate pe case plăci comemorative, în cetate, în vitrine, erau scrierile lor, iar pe coridoare busturile lor. De altfel, tineretului local nici nu-i plăcea să bea prea mult vin şi în mod obişnuit îl bea amestecat cu apă. Şi niciun hangiu din oraş nu refuza să toarne un asemenea pahar cu vin oricărui băiat. În ţinutul unde sunt oameni înţelepţi vinul e cinstit ca şi pâinea şi după această apreciere se şi acţionează în consecinţă.

Băieţii, printre ei şi Jürg, se duseseră deci după ce se dăduseră cu săniile la cetate, la vinăria castelului. Lăsaseră săniile afară în curte şi se aşezaseră înăuntru într-unul din numeroasele separeuri de lângă masa de stejar. Doi din cei mai maturi şi unul din cei mai mici comandaseră vin fiert, ceilalţi nefiert şi sticle de sifon, iar Jürg şi mulţi alţii îşi aprinseseră ţigări. Deşi hangiul serviabil adusese tuturor vin, nu i-ar fi plăcut să vadă la cei mai tineri ţigări şi-apoi nu era sigur dacă la o eventuală întâlnire cu părinţii băieţilor în cauză n-avea să scape vreo vorbă, aşa că cei mai tineri îşi ţineau ţigările sub masă, în momentele când hangiul intra în separeu.

Când ţigările fuseseră aprinse şi vinul era pe masă, unul din băieţii mai mari, fiul unei moaşe, spuse:

— Aşa e că n-aţi zburat niciodată pe mătură?

Râseră cu toţii şi alt băiat, fiul farmacistului, îi replică:

— Ei cum. Doar nu suntem vrăjitoare.

— Aş vrea să zbor câteodată, râse fiul arhivarului şi se sculă de pe scaun, întinse mâinile şi adăugă:

— Să mă întind aşa şi să zbor într-o călătorie deasupra pământului până la mare.

— La ce ţi-ar folosi, spuse fiul farmacistului, poţi să zbori cu avionul. E suficient să te duci în capitală la liniile aeriene şi să-ţi cumperi bilet unde vrei. Chiar şi în Persia.

— Nu e acelaşi lucru, spuse fiul moaşei, în avion e închis ca într-o cuşcă, poate cel mult să se uite pe ferăstruică. Dar pe mătură zboară în văzduh aşa cum pe pământ merge cu motocicleta. Poate conduce mătura şi zbura unde vrea. În avion nu poate să facă acelaşi lucru, acolo trebuie să zbori unde vrea pilotul.

Apoi vorbi Jürg:

— Dacă s-ar putea zbura pe mătură ar fi ceva, dar adevărul e că nu se poate.

Stăteau şi fumau, iar Jürg bău trei păhărele de vin.

Cam în jurul orei şase seara Jürg spuse:

— Mi se învârte capul de parcă aş fi pe mătură.

Se ridică de pe scaun şi începu să alerge în jurul mesei cu o nesiguranţă simulată, imitând zborul pe mătură.

— Şi eu zbor pe mătură, zise fiul moaşei, se ridică şi el de pe scaun şi-l imită pe Jürg.

— Eu zbor cu mătură cu reacţie, afirmă fiul farmacistului şi începu să alerge foarte repede în jurul mesei.

Apoi Jürg se porni să mişte mâinile şi să-i plesnească peste cap pe cei aşezaţi pe scaune, când trecea în fugă pe lângă ei. Câţiva dintre aceştia se ghemuiseră pe scaune, alţii se ridicaseră şi începuseră să-l alerge pe Jürg. Îl alerga şi fiui moaşei. Pe fiul farmacistului îl alergau alţii. Curând veni cârciumarul şi spuse:

— Băieţi, ajunge cu prostiile, gata!

— Domnule Krachner, spuse fiul farmacistului, nu ştiţi ce fac băieţii ăştia. Zboară pe mătură!

— Domnule Krachner, zise Jürg, iar el zboară cu avionul cu reacţie.

— Şi tu Jürg, spuse cârciumarul, ai fumat!

Se dezlănţui un râs grozav şi Jürg spuse:

— Şi dumneavoastră ştiţi tot. Vedeţi şi sub masă?

Treptat băieţii plătiră, Jürg fu asigurat de hangiu că n-o să se plângă tatălui său şi că nici n-o să se dea de gol, apoi plecară. În curte, la lumina felinarelor se bătură mai întâi cu bulgări de zăpadă, după care îşi împărţiră săniile şi o luară încet spre drumul care ducea de la castel în jos de-a lungul şoselei. Drumul luminat de felinare era plin de zăpadă aşa că toţi îl coborâră pe sănii. În tot acest timp lui Jürg i se învârtea teribil capul. Dădea din mâini, ţipa că zboară pe mătură şi într-adevăr – cum i se învârtea capul – avea senzaţia că se înalţă. Când ajunseseră jos, Jürg ardea tot. Inima îi bătea şi avea faţa înroşită. Cel mai mult i-ar fi plăcut să se întoarcă înapoi la cetate şi să-şi dea drumul încă o dată. Dar niciunul din băieţi nu vrusese să i se alăture... ce, să mă caţăr iar sus, nici nu mă gândesc... spusese fiul farmacistului, şi aşa se face că Jürg se întorsese în oraş cu băieţii.

Trecuseră vechiul pod cu porţi şi lanţuri şi nimeriseră pe celălalt mal al râului, unde se afla piaţa, biserica şi, la marginea oraşului, mânăstirea benedictină. Merseseră

pe chei, pe trotuarul de lângă apă fiindcă pe el se afla zăpadă, trotuarul de vizavi din fața caselor era măturat, câteva magazine – şi acestea erau destule pe chei – aveau încă deschis, dar toate, chiar şi cele închise aveau vitrinele luminate şi pline de podoabe de Crăciun. Acolo pe chei băieții se despărțiră pe rând. Când ajunseră la colțul străduței Dante, care aducea aminte de un podeț între două rânduri de case străvechi, ceva în genul Punții suspinelor din Veneția şi prin care se putea ajunge în piață, îşi luă rămas bun şi fiul farmacistului – locuia în piață la fel ca Jürg – dar Jürg nu i se alătură.

— Eu mai dau un ocol pe aici, spuse Jürg, nu e aşa târziu. Capul i se învârtea uşor, fața continua să-i ardă destul de tare, simțea în sine o uşurință plăcută, cea pe care poate s-o producă o picătură de vin, amestecată cu aer proaspăt şi cu un drum prin zăpadă...

Jürg nu se gândea deocamdată de loc acasă.

Merse cu fiul moaşei, singurul care mai rămăsese din grup, tot pe chei spre partea de sud a oraşului, mergeau mereu pe trotuarul de lângă râu, Jürg îşi trăgea sania ca şi cum ar fi dus după sine un cal şi fiul moaşei spuse:

— Chestia cea mai tare e că vrăjitoarele alea au zburat într-adevăr pe mătură. Sunt mărturii şi acolo... arătă cu mâna în spatele său peste râu înspre cetate şi se gândea la muzeul cetății, asta era în Evul Mediu şi le ardeau pentru aşa ceva.

— Dar cum puteau să zboare, râse Jürg, mătura n-are motor şi de zburat poate zbura doar ce are motor.

— Cu unele excepții, desigur, remarcă fiul moaşei, ca de exemplu păsările. Ele, spuse el şi se gândea la vrăjitoare, zburau într-adevăr, dar de fapt în vis. Aveau vise foarte vii care durau toată noaptea. Zburau la adunare, şi acolo era un regiment întreg de vrăjitoare ca ele şi venea la ele Lucifer şi alți diavoli, ca de exemplu

Uriel şi Satanael, şi acolo mâncau, beau, dansau şi făceau orgii. Vrăjitoarele cu dracii.

— Şi ce fel de orgie, întrebă Jürg, capul i se învârtea uşor şi corpul şi-l simţea uşor, ce fel de orgie? Aşa ca...

— Ştii bine că aşa, încuviinţă fiul moaşei. În jurul focului era iarbă, pietre, pădure, toţi se pileau, se despuiau, şi se târau unii pe alţii. Doar se găsesc pe unele imagini vechi, nu le-ai văzut niciodată la cetate?

— Şi aveau din cauza asta copii, spuse Jürg, care erau vrăjitori mici.

— Ba nu ieşeau copii de aici, clătină din cap fiul moaşei, e ceva asemănător cu faptul că un om nu poate avea copii cu o maimuţă sau cu un cal. Astea sunt poveşti. Când te culci pe o gorilă, spuse fiul moaşei cu seriozitate, ce iese de aici nu e nici maimuţă, nici om. Dar asta nu e tot. Vrăjitoarele alea zburau şi la nord...

— Şi ce dacă zburau spre nord, spuse Jürg, şi smuci sania din spatele său.

— Ce dacă, zise fiul moaşei, şi privi spre râul pe jumătate îngheţat, află că acolo la nord lucrurile erau puţin mai altfel. Acolo nu zburau la draci, ci la regina gheţurilor. Regina gheţurilor le atingea cu o bucată de gheaţă fermecată, gheaţa aceea le îngheţa şi apoi le dădea să bea. Şi în timp ce beau simţeau în cap ca şi cum dintr-o floare ar fi ţâşnit mii de rachete luminoase...

— Mă rog ţie, ce prostie mai e şi asta, râse Jürg aşa zgomotos că un om de pe celălalt trotuar de lângă prăvălii se întorsese spre ei, simţeau în cap, ca şi cum... cum ai spus?

— Ca şi cum dintr-o floare ar fi ţâşnit mii de rachete luminoase... spuse sever fiul moaşei, şi apoi se închinau reginei gheţurilor.

— Se închinau reginei gheţurilor, râse Jürg, ce poveste mai e şi asta. Cum poţi să ştii ce făceau, ce de

mai născociri.

— Eşti un măgar, spuse fiul moaşei, doar lucrurile astea apar şi ele prin cărţile alea vechi, e sigur că miroseau numai a zăpadă. Cred că n-ai fost niciodată la muzeu.

— Bine, spuse Jürg, se închinau regelui şi miroseau doar a zăpadă, ea le atingea cu o bucată de gheaţă, bea, în cap simţeau, cum ai spus... şi se despuiau?

— Da, încuviinţă fiul moaşei, şi asta e în tablourile de la muzeu.

— O să mă duc la muzeu, spuse Jürg şi se gândi, o să mă duc mâine după-amiază, apoi adăugă:

— Deci lucrurile astea li se păreau. Ai spus că aveau visuri. Dar dacă visurile acelea erau aşa vii e fiindcă probabil beau nişte leacuri. Droguri.

— Sigur că da. Beau diferite leacuri şi se ungeau cu alifii. Din măselariţă, mac, grăsime de liliac şi ar trebui să ştii pe unde se ungeau, sper că nu crezi că doar pe mână... Şi fiul moaşei începu să-i spună lui Jürg pe unde se ungeau vrăjitoarele şi îi mai spuse şi multe alte lucruri. Mergeau pe chei domol şi agale, lui Jürg i se învârtea uşor capul, îşi simţea corpul uşor şi în plus acum răsuflarea i se făcuse mai scurtă. În fine ajunseră în regiunea de sud a oraşului în apropierea bisericii şi acolo după colţ se afla căsuţa în care locuia fiul moaşei.

— Eşti încă destul de prost, Jürg, spuse fiul moaşei la câţiva paşi de casă, nu prea te pricepi la lucrurile astea, şi Jürg, căruia i se învârtea capul, se simţea uşor şi avea răsuflarea scurtă, avu deodată chef de o ţigară şi mai mult chiar de o picătură de băutură.

— Aş mai bea ceva, spuse cu glas deodată schimbat, fiul moaşei îşi dădu seama repede de starea lui Jürg, aş mai bea, aş fuma şi aş mai asculta cu plăcere câte ceva...

Fiul moaşei se gândi o clipă, aruncă jos sfoara de care

trăgea sania şi spuse:

— Aşteaptă. Apoi dispăru după colţul casei.

— Mama e acasă, spuse când se întoarse, e lumină la geamuri, păcat. Ştii ce? Dacă n-ai ţigări îţi dau eu şi să ne înţelegem pentru mâine. Vino la noi mâine la patru, sunt precis singur cel puţin până la şapte, o să bem rom.

Îi dădu lui Jürg o ţigară, i-o aprinse, apoi Jürg spuse:

— Vin mâine la patru. La noi din păcate nu se poate, mereu e cineva acasă, dacă nu e tata, atunci frate-meu sau soră-mea, o să vin la voi.

Îşi dădură mâinile, Jürg îşi trase sania şi plecă. Capul continua să i se învârtească, corpul şi-l simţea uşor, doar răsuflarea îi era din nou mai lentă... şi deodată avu chef să zboare.

Să zboare până-n nori, mai departe, tot mai departe, să coboare spre pământ, din nou să se ridice în înălţime, şi acolo sus să se rotească, să danseze, să se răstoarne... tare n-avea chef să se întoarcă acasă. Avea şi mai puţin chef decât atunci când mergea cu băieţii pe chei şi fiul farmacistului o cotise pe mica stradă Dante, afară era frumos, geruia foarte slab, nu ningea... şi din această împotrivire îndărătnică se născu o idee. Ideea să mai coboare măcar încă o dată. Era în regiunea de sud a oraşului, la o bucăţică de drum de mânăstirea benedictină, în spatele căreia se întindea câmpia magnifică mărginită de pădurea ce cobora până spre şosea. Jürg îşi spuse:

— Acolo aş zbura ca un zmeu, şi mai mult n-a mai stat pe gânduri.

Trebuia să treacă pe lângă mânăstire. Era seară şi în lăcaşul sfânt era destulă lumină. Când ajunse la poarta împodobită cu statui de îngeraşi, cu statuia sfântului părinte Benedict şi având pe fronton inscripţia aurită *Hoc signum magni regis est...* ascunsese involuntar

țigara în palmă. Pe poarta mânăstirii tocmai ieşeau câțiva oameni. O femeie cu un şal – Jürg avusese impresia că e îngrijitoarea bisericii – un bărbat mai scund cu un cufăraş şi altui mai înalt, puternic, cu o geantă mare, de culoare închisă... în clipa aceea Jürg observă un lucru interesant. Şi pe când mergea cu fiul moaşei pe chei, pe celălalt trotuar, cel cu casele şi magazinele, trecuse pe lângă oameni, dar la aceia nu fusese atent, căci îşi asculta prietenul... acum însă era singur şi recunoştea că observa oamenii într-un fel cam ciudat. Cel mare, puternic cu geantă putea fi în realitate pitic, de statură fie foarte mică, fie mijlocie, iar cel mic putea fi mare şi puternic, poate doar pe țârcovnicească o percepea aşa cum era în realitate... Jürg îşi spuse lângă poarta mânăstirii:

— Sunt probabil beat în toată puterea cuvântului, beat, ca şi cum nici n-aş fi băut vin, ci vreun leac, şi duse țigara pe care-o ținea în palmă la buze. Oamenii merseseră câțiva paşi în fața lui de-a lungul zidului mânăstirii, luminat de sus de o lampă electrică, aceeaşi care le lumina urmele pe zăpadă.

La un moment dat unul din bărbați se întorsese, ca şi cum ar fi vrut să se asigure cine trage sania în urma lor, apoi dădură colțul şi Jürg nu le mai auzi paşii. Când ajunse în spatele mânăstirii se trezi la marginea câmpiei şi acolo se opri.

Pe câmp era întunericul care e în afara oraşului unde nu există lumină electrică, întunericul acela însă nu era de nepătruns. Era slab înviorat de cerul care reflecta lumina din orăşel, lumina vitrinelor, geamurilor, reclamelor şi lămpilor, era înviorat şi de mica mulțime a stelelor – căci atunci când cerul e atins de lumina pământească sunt întotdeauna puține stele pe el. Costişa înzăpezită se vedea alburie, întretăiată în partea

de jos de un şanţ după care se întindea şoseaua oraşului, luminată de felinare aşezate pe stâlpi înalţi. În stânga, jos, de-a lungul câmpiei, se afla pădurea. Sub copacii mărginaşi şi pe ramuri se zărea blând zăpada, care părea totuşi mai închisă la culoare decât zăpada de pe câmpie, în pădure era însă întuneric bezna. Jürg termină de fumat ţigara şi se aşează pe sanie. Apoi viră puţin ajutându-se de gheaţă, îşi făcu vânt şi o porni în jos pe costişa de un alb întunecos.

Costişa – nu prea lungă – era destul de abruptă şi Jürg în timp ce zbura pe ea căuta să trăiască fiecare secundă până în adâncul sufletului său tulburat. Spre stânga îi alerga prin faţa privirii pădurea întunecată şi lui i se părea că zboară de-a lungul unei jungle teribile. În faţă vedea apropiindu-se şanţul şi şoseaua, pe care tocmai treceau trei automobile cu toate luminile aprinse şi lui Jürg i se părea că e vorba de nişte concurenţi la curse, el însuşi avea senzaţia că zboară pe mătură. Capul, care până acum i se rotise lent, începuse să i se învârtă şi mai tare, iar corpul pe care şi-l simţea uşor se uşurase parcă şi mai mult şi în plus simţea pe faţă aerul înţepător de iarnă preschimbat de zborul săniuţei în vânt... Deodată îl străfulgeră ideea că atunci când o să ajungă jos, la şanţ, o să aterizeze în pădure, lângă foc, la adunarea vrăjitoarelor simţea pe faţă vântul înţepător al iernii, sub el zăpada trecu iar prin cap că o să aterizeze la regina gheţurilor şi la regele zăpezii şi pe mâna în care ţinea şnurul simţi frigul. Cu câţiva metri înaintea şanţului îşi înfipse ghetele în zăpadă, se răsuci brusc şi se opri. Şezând, se întinse fericit apoi se ridică. Privi spre şosea, trecea iarăşi un automobil, mergea în sus spre Ottingen, luă sfoara în mână, trase sania şi privi deasupra lui spre costişe. Văzu acoperişurile mânăstirii şi cupolele bisericii. Apoi se îndreptă încet cu sania spre

marginea pădurii, acolo însă zăpada era călcată în picioare, arăta ca o potecă bătătorită pe care se putea ajunge sus.

Nu ajunsese încă la pădure când zări un om.

Omul stătea la marginea pădurii sub un copac ceva mai sus de locul spre care se îndrepta Jürg, stătea sub copac pe poteca aceea bătătorită. Jürg nu ştia cum ajunsese acolo, dacă apăruse de jos din şosea sau coborâse de sus, de la mânăstire, putea să fi ieşit la fel de bine şi direct din pădure, lui Jürg îi era cam totuna, se mira doar puţin că nu-l văzuse când coborâse panta.

Poate că s-a uitat la mine cum am zburat jos, îşi spuse, eu nu l-am văzut. Poate însă că nu m-a văzut, că a apărut abia acum. Ce-o face acum seara în locul ăsta pustiu? Lui Jürg nu-i era frică. Îşi simţea mai departe corpul uşor şi capul puţin rotitor, faţa nu-i mai ardea de gerul din timpul cursei, se îndreptă cu sania spre pădure şi avea impresia că omul acela poate că nici nu-l vede. Apoi veni clipa când îl văzu. Jürg observă că omul îi ieşise întrucâtva nesigur în întâmpinare pe câmp, ba că îi făcuse chiar semn cu mâna. Stăteau unul în faţa celuilalt pe coastă la câţiva metri de primii copaci ai pădurii, pe poteca bătătorită.

— Te rog, băiete, spune-mi, râse necunoscutul şi privi în jos spre şosea, unde tocmai treceau două automobile în direcţia Ottingenului, cunoşti locurile? Cel puţin atât cât să mă poţi sfătui încotro s-o iau?

Jürg trase de sfoară şi râse. Îl privi pe necunoscut, ca şi cum ar fi vrut să se convingă dacă nu e cineva din Ottingen care-l ştie şi-şi bate joc de el, râse şi-şi trecu mâna peste faţa care-i îngheţa plăcut.

— Râzi tu, dar eu nu mă simt prea bine, spuse necunoscutul. Mă bate gheata, şi în plus m-am rătăcit şi nu ştiu cum să merg mai departe. Ştii tu cumva?

— Cum să nu ştiu, dacă sunt de aici, vorbi în fine Jürg. Ştiu fiecare piatră.

— Şi poţi deci să mă sfatuieşti? întrebă necunoscutul a treia oară şi privi în sus spre pantă.

Jürg râse din nou, de data asta însă în sinea lui. Omul s-a rătăcit, îl jenează o gheată şi vrea să-i fie arătat drumul. Cred că nu spre Ottingen, care e aici pe culme şi din locul unde stau se văd acoperişurile mănăstirii şi turnurile bisericii. Vrea să ştie probabil cum să ajungă la autostrada care duce spre capitală, îşi spuse Jürg, poate că s-a căţărat aici pe deal de pe şosea, unde îşi are automobilul. Dar de ce n-o fi oprit mai degrabă vreun şofer pe sosea şi s-a urcat până aici... îşi zise Jürg, apoi acolo există şi indicatoare... Brusc Jürg simţi o superioritate asupra necunoscutului. În ultima vreme simţise de mai multe ori această superioritate asupra altuia, ba chiar de câteva ori asupra tatălui său când observase că n-avea nici cea mai mică bănuială despre fumatul lui... acum simţea superioritate faţă de acest necunoscut şi îi trecu fulgerător prin cap ceva la care altă dată abia dacă s-ar fi gândit. Să-i arate omului un drum greşit. Să glumească pe socoteala lui. Sau să-l facă să sufere o înfrângere. Fusese însă o idee de-o clipă care ieşise din capul lui uşor ameţit, simţea că o să-i arate corect omului drumul. Întrebă:

— Încotro? La regina gheţurilor, sau la birt?

Necunoscutul se sprijinise pe un singur picior, ca şi cum ar fi vrut să şi-l odihnească pe celălalt şi oftase. Se căutase în buzunar şi scosese ţigările. Jürg observă că are mănuşi, şi în acelaşi timp, abia acum îi văzu mai bine faţa. Necunoscutul era destul de palid, avea ochelari cu rama neagră şi o mustăcioară mică, sever ajustată. Mustăcioara era neagră şi pe faţa palidă arăta curios şi bătător la ochi.

— Probabil că m-am îmbătat de-adevăratelea, îşi spuse Jürg, sesizez cumva greşit, cum o fi putut să se rătăcească... În clipa aceea, omul scosese din buzunar şi chibriturile, îşi aprinse o ţigară, expirase fumul şi Jürg avusese impresia că se mai uşurase puţin.

— Tu încă nu fumezi, spusese apoi necunoscutul, aşa că nu-ţi ofer o ţigară. Aş fi bucuros să aflu care e drumul spre capitală, apoi mi-aş scoate gheata. Poate am în ea vreo piatră sau vreun cui, mă jenează.

— Fumez, râse Jürg fără nicio jenă şi trase de sfoara saniei, de ce n-aş fuma, cine-mi interzice? Dacă e vreun cui în gheată, ar trebui să fie bătut cu o piatră dacă s-o putea găsi vreuna aici în zăpadă, probabil însă că nu.

— Atunci ia, spuse necunoscutul şi-i dădu o ţigară lui Jürg. I-o aprinse şi zise:

— Vino puţin mai încoace, permite-mi să mă aşez pe sanie, să mă descalţ. Îmi spui încotro trebuie să merg?

Jürg se apropie cu sania de locul indicat de bărbat, sub primii pomi ai pădurii, dincolo de poteca bătătorită, şi abia acum realiză cel dintâi lucru cidat. Acum, sub primii pomi ai pădurii îşi dădu seama de glasul omului. De faptul că acel glas era destul de neliniştit. Jürg examinase faţa omului, îşi dăduse seama în special de paloarea ei, de ochelarii negri şi de mustăcioară, percepuse greşit şi dimensiunile staturii, omul ar fi putut fi scund şi tânăr, putea fi însă şi înalt şi vârstnic, dar de faptul că glasul îi era destul de neliniştit îşi dăduse seama abia acum. Sub cel dintâi pom, necunoscutul cu ţigara ţinută cu mănuşa, se aşează pe sanie, iar Jürg cu ţigara în mâna îngheţată se aşează lângă el. Necunoscutul fuma încet, nu mai era precipitat ca la început, privea în faţa lui la costişa alburie, înzăpezită, privea în jos la şosea, în sus spre deal – de aici, de la marginea pădurii nu se mai vedeau

mănăstirea şi turlele bisericii – şi Jürg se gândi de ce nu-şi scoate gheata şi de ce tace... Probabil până termină de fumat, îşi spuse, ca să se odihnească... sau de ce oare? Jürg simţi deodată că deşi fuma i se accelerase răsuflarea şi-i venise iar chef să bea ceva... concomitent avu totuşi altă senzaţie ciudată. Senzaţia că necunoscutul şovăie, ezită în mod curios. Nu ştia în legătură cu ce şovăie şi ezită, dacă în legătură cu scoaterea ghetei sau în dilema referitoare la drumul spre oraş, nu ştia, avea doar impresia că şovăie şi ezită... şi răsuflarea i se acceleră şi cheful să bea ceva îi crescu. Spuse:

— Până în oraş sunt zece kilometri, şi mai mult, depinde dacă se socoteşte până la periferie sau până în centru. Zece sunt până la margine. Se merge pe aici, pe şoseaua asta, Jürg arătă spre pantă, dincolo de şanţ şi expiră fumul... acolo se poate opri un automobil.

— În ce direcţie, spuse ezitând necunoscutul cu glasul întrucâtva înăbuşit, în sus sau în jos?

— În jos, râse Jürg şi scutură scrumul ţigării în zăpada de sub picioarele sale, în sus se merge la Ottingen. Automobilele, care merg în jos, ajung la autostradă, asta e la trei kilometri de aici, iar acolo se poate opri alt automobil. Tăcu şi-şi spuse în sinea lui: Deci nu mi-am bătut joc de el. I-am spus corect drumul.

— Şi vreun autobuz nu trece pe aici spre oraş? spuse ezitând necunoscutul şi glasul îi tremura uşor.

— Merge, încuviinţă Jürg, expirând cu viteză şi fumând mai precipitat, trebuie însă să vă duceţi la Ottingen, în piaţă, lângă farmacie. Doar că acum e seară, poate e ora şapte, nu ştiu precis când trece autobuzul. Când să ajungi în piaţă, autobuzul poate tocmai să plece şi să aştepţi altul ar dura cel puţin o oră, acum seara trec mai rar. E într-adevăr mai bine să

coborâți pe şosea şi acolo să opriți un particular.

— Aşa o să fac, încuviință necunoscutul, se întoarse puțin spre Jürg şi-l privi, dar Jürg se făcu că nu vede, îi trecu doar prin cap gândul ce bine ar fi fost să fi avut la el o picătură de vin sau de rom... expiră fumul, scutură țigara şi se prefăcu că priveşte liniştit în fața lui. În clipa aceea observă alt lucru care însă nu-l privea direct pe necunoscut: anume că pretutindeni în jurul lor e linişte şi că sunt complet singuri. Că în spatele lor e întunericul pădurii... doar pământul era acolo mai luminos din cauza zăpezii, dar nu se mişca nicio rămurică... Câmpia din față şi dealul cu mânăstirea erau liniştite, nemişcate şi doar din şosea se auzeau din când în când trecând maşinile.

— Am avut noroc că te-am întâlnit aşa târziu seara, spuse încet necunoscutul, ca şi cum ar fi prelungit clipa prezentă, şi glasul continua să-i tremure, într-un astfel de loc să întâlneşti pe cineva... cum de nu eşti acasă? Nu le e frică din cauza ta?

— Ba da, râse Jürg, dar cum continua să respire şi să fumeze repede, râsul acela era întrucâtva greu de observat, eu m-am îmbătat puțin azi.

— Îmbătat? se miră omul şi-şi scutură țigara pe zăpadă, cu ce? Cu vin, cu rom...

— Cu vin, pronunță cât de uşor putu Jürg şi de data aceasta se întoarse şi el spre necunoscut, văzu fața destul de palidă, rama neagră a ochelarilor şi mustăcioara mică şi clar conturată, mâine mă duc la un prieten şi acolo o să fie şi rom. Şi mai vreau, spuse şi deja privea iarăşi în fața lui spre câmpie, mai vreau şi să învăț câte ceva

— Totdeauna e bine să înveți ceva, spuse nesigur omul, rentează. Şi ce-o să înveți, cum se bea romul?

— Să cunosc viața, râse Jürg şi simți cum capul

continuă să i se învârtă, şi corpul îi e uşor, încă n-o cunosc prea bine.

— Eşti încă tânăr, spuse încet şi rar omul, ca şi cum tot ar mai fi ezitat şi ar fi prelungit clipa şi glasul lui deveni deodată şi mai înăbuşit şi mai sufocat, de parcă ar fi fost vlăguit de o apăsare, nelinişte sau frică... apoi Jürg observă ultimul lucru extrem de curios. Omul scutură ţigara şi Jürg observă că şi mâna înmănuşată în care o ţinea îi tremura. Îi tremura ca şi glasul. Şi spuse repede:

— Sunt încă tânăr, e adevărat, dar poate e totuna. Ceva, ceva tot am trăit.

— Şi ai viaţa înainte, spuse omul.

— Şi taică-meu tot aşa îmi spune, râse Jürg deodată tare şi se mişcă pe sanie, am un tată foarte sever. Mereu îmi interzice câte ceva, mă chinuie, inutil însă.

În clipa aceea – destul de neaşteptat – omul aruncă ţigara în zăpadă, probabil nu vroia să-şi ardă mănuşa cu mucul ei, privi în jos spre şosea, unde trecea din nou un automobil, privi în sus spre coastă, şi duse mâna care era lângă coapsa lui Jürg în buzunar, de parcă deodată i-ar fi îngheţat în mănuşă.

— Şi cum o să înveţi mâine să cunoşti viaţa, spuse şi glasul îi tremura aşa de tare încât unele sunete abia se auziră... Jürg nu-i vedea faţa, privea înaintea lui la câmpul întunecat, dar simţea că omul era încă mai palid, mai încordat, şi în sufletul uşor ca o pană zâmbi tainic. Cum să cunoşti viaţa, ce întrebare... Apoi spuse:

— O să aflu despre orgiile vrăjitoarelor. Cum zboară la adunarea lor şi se împreunează, cum se spune cu dracii. Şi cu regina gheţurilor, şi cu regele zăpezii... şi râse încet, suflă uşor fumul din gură, şi în aceeaşi clipă simţi că necunoscutul a scos mâna de lângă el din buzunar şi i-a pus-o delicat pe spate. Cum mănâncă, cum beau,

dansează, zâmbi Jürg şi-i trecu prin cap: gata. A terminat de fumat şi se descalță... şi deodată simți în spate deasupra gâtului un fel de cerculeț rece asemănător unei bucăți de gheață vrăjită de la regina gheţurilor... cum danseaza şi fac contrabandă cu diverse lucruri... spuse şi privi în fața lui la dealul de un alb întunecat... şi rumeneala feții lui aprinse şi surâsul de pe buze încă nu dispăruseră, când, undeva – aproape de el, auzi o împuşcătură. Împuşcătura răsunase parcă undeva în pădure, în spatele lui, sau poate chiar lângă sanie... în ceafă simți o pişcătură slabă, ca atunci când pe piele se aşază o muscă şi în plus un fel de larmă mută în capul, care continua să i se învârtă, o larmă scăldată parcă în lumină... ca şi cum ar fi avut deodată în el o gălăgie teribilă şi o lumină orbitoare... un fel de floare din care îşi luaseră zborul mii de rachete luminoase... şi în lumina aceea văzu imagini ale unor oameni cunoscuți, ale orăşelului, părinților, camarazilor, ale domnului Krachner, cârciumarul, şi ale fiului moaşei... şi asta a fost ultimul lucru pe care l-a văzut şi simțit – poate cu excepția câmpului întunecos şi a şoselei din vale – în unica şi biata lui viață pământească. Ţigara îi căzu dintre degete, mâinile îi alunecară între picioare, apoi se lăsă în jos pe sanie, ca şi cum ar fi vrut să se închine zeului zăpezii. După care se prăvăli cu totul, cu gura, cu ochii şi cu fruntea în zăpada rece, întunecoasă.

Omul sări de pe sanie cu o secundă mai înainte ca fața băiatului să atingă zăpada. Îndesă pistolul în buzunarul hainei, aruncă din el o cutie mică şi rotundă de sticlă lângă corpul băiatului, şi dispăru în pădure. Fugea prin pădurea întunecoasă în jos spre şosea şi zăpada îi scârțâia sub picioare, se izbea de cioturi şi ramuri, dar nu căzuse. Când fusese jos lângă şosea, cu fruntea şi fața ude de sudoare, se oprise o clipă şi se

înclinase deasupra şanţului.

Apoi trecuse în fugă şoseaua pe partea cealaltă, unde se afla o pădurice mică şi rară, care însă acum seara era şi ea întunecoasă, acolo îşi îndreptase ochelarii şi-şi pipăise faţa şi mustăcioara. După care pornise grăbit în direcţia capitalei trecând pe lângă pădurici, câmpii şi lunci care se aflau de-a lungul autostrăzii. După vreo cinci kilometri de mers rapid, lângă o bancă de beton îşi dăduse seama că ningea şi atunci se oprise o clipă ca să se odihnească.

XII

Cu o zi înaintea Ajunului, la orele zece dimineaţa – după o noapte în care ninsese destul – Viki sunase cu o sticlă de whisky Royal Castle la uşa locuinţei lui Bernard Raster. Presimţise că azi Raster nu se dusese la Ottingen, că era acasă, fiindcă dimineaţa fuseseră luminile aprinse în locuinţa lui şi avusese dreptate. Raster era acasă, deschisese şi pătrunsese înăuntru.

Raster îi atârnase cojocelul în cuier şi-l introduse în camera de primire. Acolo îl observase mai bine şi i se păruse că băiatul se schimbase întrucâtva. Faţa lui frumoasă şi plăcută era palidă, ochii de un cenuşiu luminos erau voalaţi, iar mersul şi poziţia corpului său lăsau impresia că e obosit. Dar asta nu era tot, Raster se pricepea la oameni, ştia despre ei mai mult decât se ştie în mod obişnuit, şi acum avea impresia că Viki s-ar fi putut afla sub influenţa unui drog. Nu e cu putinţă, se gândi, niciodată n-a avut înclinare spre aşa ceva. Mai degrabă să nu se fi întâmplat iar ceva la ei acasă. Să nu fi avut iar vreun conflict cu taică-său şi să fi luat ceva prafuri. O să văd eu, gândi Raster, poate o să-mi spună. Poate că tocmai de aceea a venit, şi-i făcu semn lui Viki cu capul să ia loc. El însuşi se aşează într-un fotoliu lângă geam şi închise o clipă ochii.

Viki se aşează şi mai să nu-şi creadă ochilor. Puse sticla de whisky pe masă şi-l privi pe Raster ca pe o arătare. La un pas de fotoliul acestuia, pe un postament negru, se afla un mic schelet, picioarele, toracele şi

mâinile le avea late, capul turtit. Plasat astfel chiar lângă fotoliul lui Raster care arăta ca o gorilă puternică, părea a fi un pui veştejit de pitic, şi asta încă nu era nimic. Raster însuşi arăta ciudat. Fruntea lui joasă era brăzdată de cute şi sub ochi avea cearcăne întunecate, ca şi cum ar fi vegheat nopţi în şir. Poate mă înşel, gândi Viki, dar de ce-o arăta deodată aşa de uzat? Probabil că văd prost, îmi joacă feste propria mea stare, dar poate că a adormit cu totul! Viki îşi atinse fruntea şi privi scheletul. Îl vedea ca prin ceaţă. Apoi observă că Raster a deschis ochii.

— Domnule Raster, spuse Viki şi arătă spre masă, asta v-o aduc pentru Crăciun, e o prostie. Dar trebuia să v-o aduc, fiindcă nu veniţi la noi în ajun.

Raster se ridică din fotoliu, se apropie de masă şi despachetă sticla. Privi eticheta şi pe faţa lui obosită, de gorilă, apăru un zâmbet.

— Mulţumesc, Viki, spuse, îţi aminteşti de nevoile curente ale omului. Nevoile curente sunt de fapt cele principale, pentru că prin ele trăieşte omul mai departe. Dacă ar şti domnul tată, spuse ironic, ar avea obiecţii, nu?

Viki ridică din umeri, zâmbi şi paloarea feţei lui frumoase mai crescu puţin. Era curios, dar aici în această casă, faţă-n faţă cu Bernard Raster, cu apariţia lui de gorilă care şi bea adesea, se simţea în siguranţă. De altfel, aceeaşi senzaţie o avea în prezenţa lui Raster şi Mart – când mai era încă acasă. O senzaţie asemănătoare avea Viki şi în prezenţa colonelului Seibt, a cameristului şi a menajerei, dar la Bernard Raster era cea mai bună. Raster aparţinea oamenilor pe care tatăl său nu-i iubea, lui Viki îi interzisese să aibă de-a face cu el, deşi Raster era puternic şi fizic şi moral şi ştia multe, Viki avea în el un apărător. Zâmbi, paloarea feţei îi

dispăru puțin şi Raster zise:

— Viki, mi se pare că ceva nu-i în ordine cu tine. Arăți cumva ciudat. S-a întâmplat ceva la voi?

— Domnule Raster, spuse Viki, dacă arăt ciudat există un motiv, ca să vă mărturisesc, percep totul ca prin ceață... S-a întâmplat ceva la noi acum trei zile şi din nou ieri. Acum trei zile am venit acasă la miezul nopții de la o întâlnire cu Barry şi Greta şi ca pedeapsă mi s-a interzis să plec în vacanță în Turcia şi mi s-a ordonat să fiu acasă până la orele nouă. A doua zi am vorbit despre asta cu cameristul, care mi-a spus...

Raster se duse la bar, care se afla în perete lângă uşa ce dădea în camera vecină, şi aduse pe masă păhărele şi o sticlă de vin franțuzesc roşu.

— Viki, spuse apoi, cameristul are dreptate. Interdicțiile şi ordinele pot fi şi rele. Totuşi, nu trebuie să fie neapărat rău intenționate. Desigur, ce e valabil e faptul că nu sunt rău intenționate, totuşi şi mie mi se pare că a interzice o călătorie de vacanță pentru o singură sosire la miezul nopții e o pedeapsă destul de disproporționată.

— M-am hotărât să plec cu Barry, încuviință Viki, chiar dacă o să mă omoare. Sunt major şi nimeni nu mă poate împiedica să plec cu Barry la Smirna şi Istambul. Numai că dumneavoastră nu ştiți ce s-a întâmplat ieri, şi asta e culmea. Ieri mi-a interzis orice fel de relație cu Barry şi mi-a ordonat ca până mâine să-i înapoiez cadoul ăsta... şi Viki îşi arătă ceasul de la mână.

Raster, care tocmai deschidea sticla, rămase o clipă nemişcat, clătină capul şi-şi fixă privirea pa mâna lui Viki. Iar Viki, iarăşi destul de palid, spuse:

— Mi-a interzis orice fel de relație cu Barry şi eu m-am hotărât. Nu numai că plec cu el la Istambul, dar am să rămân acolo.

Raster deschise în tăcere sticla şi turnă vinul în pahare. Viki simţi că devenise serios. Pe faţa lui latră de gorilă nu se clintea un muşchi, ridurile de pe frunte păreau a se fi adâncit mai mult, iar cearcănele de sub ochi deveniseră mai întunecoase. Viki îşi duse mâna la frunte şi zise:

— Ştiţi, domnule Raster, eu chiar mă gândesc dacă n-ar trebui să plec la Istambul încă de pe acum, după Anul Nou.

— Aşteaptă, Viki, Raster zâmbi deodată îngăduitor, ca şi cam s-ar fi trezit, aşteaptă, să nu înnebunim amândoi. Bea mai întâi. Ridică paharul, Viki îl ridică pe al lui şi băură. Raster clătină capul şi spuse:

— Ştii că poţi veni la mine când vrei, că te poţi baza pe mine şi că o să te ajut. Dar... şi Viki presimţi ce-avea să-i spună Raster, presimţi deşi gândea şi percepea ca prin ceaţă, presimţise încă acum o clipă, când venise aici cu sticla de whisky şi trecuse strada, presimţise faptul încă de ieri seară, când se hotărâse să-l viziteze pe Raster şi să-i spună tot. Şi Raster vorbea şi constată cu uimire, că băiatul acesta, care îi păruse azi schimbat, care fusese palid şi obosit, care poate fusese chiar sub influenţa unor droguri sau prafuri, acum asculta de-a dreptul liniştit. În unele momente i se părea totuşi că nu-l ascultă şi se gândea că e cu mintea aiurea şi de aceea e atât de liniştit. Dar vorbea în continuare şi căuta să dea cuvintelor lui greutate.

— De ce-ai pleca în Turcia după Anul Nou, Viki, îl întrebă el, de ce aşa dintr-o dată, de ce aşa brusc? Nu poţi fugi astfel de acasă, eşti încă tânăr, n-ai terminat şcoala. Poţi să pleci după maturitate sau după facultate, cum a făcut Mart. Poţi să-ţi spui că te vei duce cu Piret în Turcia, în vacanţă, împotriva voinţei tatălui tău, dar să pleci pentru câteva zile şi să nu te mai întorci? Ar

însemna de fapt să fugi. Să fugi şi din şcoală...

— Bine, interveni Viki în discursul lui Raster, bine. Deci n-o să fie după Anul Nou, ci în vacanţă. O să mă duc acolo în vacanţă, cum m-am înţeles cu Barry, şi o să rămân acolo. O să rămân şi n-o să mă mai întorc. Raster bău din vin şi clătină din nou capul, acum însă mai slab.

— Viki, spuse, de ce să rămâi tocmai acolo? N-ajunge să pleci în vreun oraş vecin şi să rămâi în ţară? La fel ca Mart? Ce-ai să faci în Turcia, din ce-ai să te hrăneşti, turceşte nu ştii... şi Viki îl întrerupse pe Raster a doua oară.

— Domnule Raster, spuse, în Turcia aş reuşi să mă întreţin. Domnul Piret are depozite la Smirna şi la Istambul, are o grămadă de prieteni şi cunoscuţi şi eu nici n-ar trebui să lucrez în cancelaria lui, aş căra şi saci în port dacă ar fi cazul, dar aş fi acolo şi aş pleca de-acasă. Şi asta e principalul.

— Se pune însă întrebarea, spuse Raster şi bău din nou, ce ar face tatăl tău în acest caz. O să afle unde trăieşti, ce faci, e suficient să întrebe la legaţia Turciei, sau să vorbească cu Piret şi... şi Viki îl întrerupse a treia oară pe Raster.

— Şi ce dacă află, spuse şi se făcu puţin mai palid, sunt major doar, paşaportul mi-e valabil, o să am viză în regulă, n-o să mă poată urni. Nu poate să pună să fiu reţinut şi să fiu tras înapoi. Nu poate să se atingă de mine chiar dacă ar alerta tot Interpolul.

În clipa aceea, Raster sări din fotoliu şi dintr-un singur salt ajunse la celălalt cap al mesei la care stătea Viki. Îl cuprinse pe după cap şi umeri şi-l zgudui.

— Viki, ce e... spuse şi-i privi faţa foarte palidă... şi chiar atunci Viki întredeschise buzele şi oftă.

— Nimic, spuse el, lipsit parcă de viaţă, nimic, domnule Raster, mi-a trecut. A fost doar o slăbiciune.

Vedeți, adăugă el în timp ce şedea din nou în fotoliu, vedeți, trebuie să plec. Nu mai rezist mult! Trebuie să plec de la el, dacă nu acum imediat, în iunie atunci şi pentru totdeauna. V-am mărturisit dumneavoastră, pentru că ştiu că n-o să mă trădați.

După o lungă tăcere Viki vorbi din nou.

— Nu se poate face nimic, domnule Raster, spuse obosit, acesta o să fie ultimul ajun când mai sunt acasă. Aş înnebuni chiar azi, dacă n-aş şti că vor fi cu noi colonelul Seibt, doamna Meyerbach şi Wania, şi mă bucur de asemenea la gândul că o să le spun în fața lui, ca să audă, despre descoperirea dumneavoastră din domul din Bamberg.

Raster se sprijini de fotoliu şi-şi puse mâinile mari de gorilă pe brațele acestuia. Apoi, pentru ca cel puțin deocamdată să nu trebuiască să se întoarcă la planul ciudat al fiului fostului său camarad, se agață de ultima constatare. Spuse:

— N-am descoperit singur, Viki, am colaborat doar, era vorba despre identificarea plumbului în oase, fapt după care se putea constata dacă Clement al II-lea a fost otrăvit, Dacă deci era vorba despre o crimă.

— Şi a fost descoperită abia peste o mie de ani, spuse Viki buimăcit, să nu fi fost dumneavoastră, nu s-ar fi constatat niciodată. Mă bucur la gândul că o să i-o pomenesc mâine la cină.

— Nu să nu fi fost eu, clătină Raster capul, să nu fi fost progresul pe care l-au făcut ştiințele, biologia, chimia, fizica. Fără acest progres n-am avea cunoştințele actuale şi crima ar fi rămas tăinuită mai departe. Ei, Viki... Raster zâmbi deodată şi ridurile de pe frunte, precum şi cearcănele de sub ochi îi slăbiră puțin, cât ai progresat în urmărirea asasinului? Nu mi-ai mai spus nimic de multă vreme. Tot mai încerci?

— Domnule Raster, spuse Viki şi atinse cu mâna păhărelul de vin roşu care se afla pe masă în faţa lui, ăsta e un capitol separat. Nu ştiţi că ieri după-amiază cameristul m-a făcut să-mi schimb toate convingerile. Cu ocazia sărbătorilor de Crăciun voiam să vizitez cu Hoffmann, colegul meu, câteva cârciumi. Hoffmann vorbea de unele de la periferie, în ocoluri, şoproane, iar după Crăciun voiam să merg şi cu ceilalţi, în special cu Barry. Dar cameristul mi-a spus că sunt romantic şi că niciodată n-o să pun mâna pe asasin. A spus, că poate n-o să-l prindă nici poliţia, că va fi un caz deschis. Poate că tot aşa o să fie şi peste o mie de ani. Nu ca în cazul papei, acolo era vorba de recunoaşterea crimei, aici e vorba de un asasin şi pe acesta n-o să-l găsească nici în o mie de ani. Şi chiar dacă da, spuse Viki ca prin ceaţă, n-o să mai fie nimic valabil.

Raster îl privea pe Viki atent, scrutător şi pe faţa lui lată de gorilă nu se mişca niciun muşchi. Viki avea totuşi impresia că ar fi zâmbit imperceptibil. Dar nu era sigur, îl vedea pe Raster ca prin ceaţă şi-i străfulgeră prin cap că toate astea sunt produsul propriei lui stări ciudate. Iar Raster – pe când îl privea pe Viki atent şi scrutător, fără să i se mişte un muşchi pe faţă – avu din nou impresia că băiatul era sub influenţa, vreunui drog sau praf, şi îşi spuse în sinea lui: Acum ştiu ce s-a întâmplat la el, cunosc conflictul pe care l-a avut acasă, dar dacă a luat ceva o să-l întreb. Şi spuse tare:

— Cred, Viki, că cercetarea n-ar duce într-adevăr la nimic. Cameristul are dreptate şi aici, e pierdere de vreme. Dar am observat, Raster zâmbi, iar pe faţă şi în ochi i se văzu oboseala, am observat că te-ai uitat la scheletul ăsta. Da, cel de lângă fotoliu. Nu l-ai văzut încă, e nou.

— E ciudat, spuse Viki şi vocea îi tremură, poate e

scheletul vreunui copil...

— Nu e schelet de om, Viki, spuse Raster privind spre fereastră, e scheletul unui ursuleț, şi chiar atunci din stradă se auzi un zgomot.

Viki se ridică şi sări la fereastră.

În fața casei lui Bernard Raster oprise un automobil Coborâră din el doi bărbați.

— E probabil poliția, spuse liniştit Raster, descoperirea vreunui os suspect, nu te lasă în pace nici de Crăciun. La puțin timp în locuință răsună clopoțelul.

— Mă duc, spuse Viki şi se făcu deodată foarte palid, nu trebuie să mă vadă aici. Mă duc.

— Nu te teme, zise Raster, tatăl tău n-o să afle nimic, de altfel acum nu vei mai reuşi. Stai liniştit, spuse, poate că nu e poliția. Poate că sunt de la asigurări. Şi Raster ieşi liniştit din cameră în vestibul şi închise uşa după el.

Viki auzi cum intrară în antreu doi bărbați.

— Poliția criminală, îl auzi Viki spunând pe unul din ei, domnul Bernard Raster...

— Desigur, îl auzi Viki pe Raster, cred că ne cunoaştem. Poftim... şi Viki auzi cum Raster deschide uşa camerei vecine.

— Nu vă reținem mult, spuse al doilea polițist, în timp ce pătrundeau înăuntru şi, în aceeaşi clipă Viki se apropie de uşa lângă care se afla barul.

Îşi dădu seama că tremură puțin, dar numai fizic. Sufleteşte era destul de liniştit. Niciodată în viața lui nu ascultase la uşi, nici chiar când tatăl lui avusese conferințe acasă, în cabinetul de lucru, deşi era clar că se refereau la asasinarea copiilor, considera faptul ca necuviincios, acum însă nu putu să se stăpânească. Stătea în spatele uşi camerei învecinate ținându-şi răsuflarea, tremura uşor, dar era liniştit. Auzi cum polițiştii încă se mai scuzau – față de Bernard Raster,

cunoscutul specialist criminalist – auzi cum Raster le oferă scaune, apoi auzi prima propoziție...

— Domnule Raster, spuse polițistul, avem autorizație judecătorească să vă luăm cu împrumut pistolul de la asociația studențească de apărare şi câteva cartuşe. E vorba de o comparație. Ştiți singur cât e de importantă folosirea metodelor comparatistice...

— Presimțeam, îl auzi Viki pe Raster, că o să veniți odată şi după mine. Se caută făptuitorul a două omoruri de copii, pistol de calibru... cu filetajul spre stânga.

— Făptuitorul a trei crime, spuse uscat polițistul, a treia de ieri seară – din Ottingen, şi lui Viki i se opri inima.

După o vreme, pe care o putea hotărî doar ceasul lui, Viki auzi, că din fața casei pleacă automobilul, apoi Raster se întoarse în camera de primire. Fața lui de gorilă zâmbea, Viki vedea ca prin ceață că e un zâmbet aproape dezgustat, ochii îi erau cu totul nemişcați şi liniştiți... Viki văzu lucrurile astea dintr-o singură privire. Deodată i se tăiară picioarele şi fu nevoit să se aşeze pe taburetul care se afla în apropierea barului.

— Vino-ți în fire, spuse Raster liniştit. Nu trebuie să fii aşa de sensibil. Vrei să mergi la Smirna, să rămâi acolo, să-ți întemeiezi acolo o existență, şi aproape ți se face rău când vin să împrumute un pistol. Da, zise şi-i zâmbi lui Viki, care între timp îşi revenise puțin, al treilea caz al tatălui tău e aici. O crimă făptuită ieri seară, azi spre dimineață l-au găsit. În josul mănăstirii benedietine, pe dealul de lângă pădure. A fost împuşcat stând pe sanie. Au venit să-mi ia cu împrumut pistolul şi cartuşele, ca să le analizeze. Sunt, spuse Raster şi se duse de lângă Viki spre masă, bănuit de crimă.

— Că sunt bănuit de crimă, adăugă peste o clipă când şi Viki era aşezat în fotoliu lângă masă, palid, emoționat,

desigur nu mi-au spus-o. Au remarcat doar, că merg la Ottingen să conserv schelete şi că băiatul din Ottingen a fost omorât cu un pistol asemănător celui pe care-l am eu, Bernard Raster... Şi deodată Raster începu sa râdă, începu să râdă cu gura până la urechi, sări din fotoliu şi se duse în fugă la bar. Acolo deschise o sticlă, turnă într-un păhărel, care se afla lângă sticlă şi strigă:

— Mi se pare Viki, că nu e nimic mai uşor ca tatăl tău să dea greş a treia oară.

Când după o anumită vreme Viki îşi veni mai mult în fire, Raster şedea din nou în faţa lui în fotoliu lângă masă şi avea înaintea lui un rom. Viki vedea romul acela ca prin ceaţă şi tăcea. Tăcea şi avea impresia că Raster zâmbea în continuare. Apoi deodată nu mai reuşi să tacă şi foarte istovit spuse:

— O să aveţi neplăceri din cauza asta? Raster ridică capul şi râse.

— Neplăceri, râse, le îndur eu. Îndură omul multe, chiar şi bănuiala de crimă. Trebuia să vină odată şi odată la mine pentru pistol, ştiam şi fără acest Ottingen. Tatăl tău începe să cerceteze pe la cei mai apropiaţi, asta ţine de obiceiurile poliţiei. Începe să-i bănuiască pe toţi. Bănuiala şi neîncrederea sunt o metodă şi un principiu, care ţin de părerea că suntem cu toţii răufăcători potenţiali. Sunt curios, dacă o să vină şi la colonelul Seibt. Eu, ca eu, tatăl tău nu m-a iubit niciodată, dar Seibt locuieşte sub acoperişul vostru şi e prieten cu taică-tău, dacă se poate spune aşa. La el nu poate trimite poliţia, imaginează-ţi că şi-ar trimite oamenii în propria-i casă. Ervine, i-ar spune probabil lui Seibt, nu te supăra, îmi trebuie pistolul tău, mâine ţi-l înapoiez, e o necesitate, crede-mă... şi Raster începu din nou să râdă şi bău din rom. Apoi adăugă:

— Vezi totuşi, Viki, ce precaut e. Nu se lasă stăpânit

nici de ură. N-a emis un mandat de arestare contra mea, deşi pun capul că ar fi făcut-o bucuros.

— Probabil că nu poate, spuse Viki obosit şi cu efort, mandatul de arestare se emite cred doar contra, făptaşului...

— Desigur, încuviinţă Raster, nu se arestează pentru o simplă bănuială. Şi pentru percheziţia domiciliului ar fi trebuit să dispună de o hotărâre judecătorească. Dar pun gâtul că mă va pune de aici înainte sub observaţie şi că voi fi chemat la audiere. Depoziţia martorului se numeşte. La ce oră am părăsit ieri mânăstirea, Ottingenul, dacă n-am văzut nimic suspect. Dacă am văzut ceva când am trecut cu automobilul pe şosea pe la poalele dealului, dacă l-am cunoscut pe acel nefericit de băiat, la ce oră am venit acasă, adică aici în locuinţa mea... asta se numeşte audierea martorului, iar ce-o să le răspund eu va fi depoziţia martorului. Şi mai departe vor ancheta dacă n-am fost vreodată în Kneppburg şi Zoma, dacă nu m-a văzut cineva acolo, dacă n-am cumpărat vreodată jocuri de buzunar. Raster râse din nou, bău rom şi apoi vorbi Viki. Îşi revenise complet.

— Domnule Raster, spuse acum fără efort şi liniştit, trebuie să vă spun ceva ce cu siguranţă nu ştiţi. N-o să fie chiar aşa cum spuneţi. Ştiu din documentele care sunt la noi acasă şi de la camerist că ei de fapt, îl ştiu pe asasin. E un oarecare Stopek, care a fugit din puşcăria din Bruxelles şi trăieşte la noi sub numele de Briccius. Trebuie să fie puţin smintit, domnii ăia cică se miră că a fost închis, trebuiau, zic ei, să-l vâre la balamuc şi acum trei zile au decretat urmărirea lui generală în toată ţara. Aşa că nu vă vor bănui probabil mult timp.

Raster râse, ridică din umeri, apoi se ridică.

— Viki, spuse el, trebuie să-ţi dau şi eu ceva de Crăciun. Aşteaptă-mă o clipă şi bea, arătă spre sticla de

vin roşu, apoi ieşi din cameră.

Viki bău – până atunci aproape nu se atinsese de vinul acela roşu, franţuzesc – apoi îşi scoase batista şi-şi şterse fruntea. Faţa lui frumoasă, plăcută, mai era palidă, ochii de un cenuşiu luminos erau tot înceţoşaţi, gândea şi percepea încă înceţoşat, dar în fundul sufletului se simţea liniştit. Toate astea mi le provoacă starea mea specială, îşi spuse, mulţumesc domnului că e aşa. Privi micul schelet de lângă fereastră, scheletul ursuleţului şi gândi: Acum sunt la Raster, în casa lui, ce se mai poate întâmpla? Ce-o să mai fie peste o oră, peste o zi, peste o săptămână... o să fie sfârşitul lui. Publicul, ziarele, cine mai ştie ce, renunţarea, plecarea, pensia. Şi în vacanţă cu Barry la Istambul... îşi privi ceasul şi începu să se gândească la Barry.

Apoi se deschiseră uşile şi intră Raster. Faţa lui de gorilă zâmbea uşor, pe fruntea largă nu era niciun rid, sub ochi nu se afla niciun cearcăn, din oboseala lui ca după o noapte nedormită nu rămăsese nicio umbră. Raster era plin de viaţă şi proaspăt ca dimineaţa. Se apropie de Viki şi-i dădu un tablou.

— Un accesoriu pentru camera ta, Viki, spuse vioi, e un fleac, dar e ciudat. E romantic ca sufletul tău, Viki. Şi zici că-i viu, adăugă.

Era un tablou colorat şi sugestiv şi reprezenta un lucru formidabil. Trunchiuri de copaci, rămuriş des, frunze verzi uriaşe, ferigi, liane, ierburi, pe scurt jungla. Două gorile negre şi păroase, stând ghemuite sub copaci, alte două în ramuri, privind în jos şi strâmbându-se. Şi în faţa lor, în prim plan, un băiat tuciuriu, aproape gol cu o mână uşor ridicată, ca şi cum ar fi predicat.

— Tarzan, râse Raster, fiul sălbăticiei.

Apoi Raster bău încă o dată din rom şi spuse:

— Mai spune-mi ceva, Viki. După tot ce s-a întâmplat la voi în ultimele zile, după toate şocurile pe care le-ai trăit, n-ai luat azi ceva pentru amortizare, întărire, liniştire... şi Viki încuviinţă.

— Am luat prafuri, încuviinţă el. Foarte puternice, nu ştiu cum le spune, aveau imprimat pe ele doar litera R. Le-am găsit acasă rămase de la mama, ştiu că le lua din când în când.

Şi Raster privi spre fereastră şi spuse:

— Uită-te, Viki, iar ninge.

Viki îşi ascunse obrazul în cojocel şi străbătu în fugă strada până la vila lor. Când ajunse la etaj i se învârtea capul şi pe frunte şi faţă simţea o sudoare rece.

XIII

1În dimineaţa când Viki îl vizitase pe Bernard Raster, consilierul criminalist şef Heumann se afla pentru a doua oară la Ottingen. Prima oară venise cu Wania şi cu echipa lui la orele două jumătate noaptea, o oră după ce şeful poliţiei locale anunţase cu glas ridicat, dar liniştit, serviciului de informaţii criminalist din capitală, îngrozitoarea descoperire. La vremea aceea de noapte, Viki, în cămăruţa lui se zbătea nelinişţit pe divan, pe jumătate adormit, pe jumătate veghind şi n-avea idee că trei camere mai încolo tatăl său fusese trezit de telefon, că se îmbrăcase în grabă şi că peste câteva minute în faţa vilei lor se oprise în linişte automobilul. În afara oraşului lângă automobilul lui Heumann mai apăruseră altele trei şi peste câteva minute răsăriseră în urma lor – se aflau acum pe autostradă – alte automobile care nu mergeau însă la Ottingen, ci se opreau la toate pompele de benzină şi servisurile din ambele direcţii, care funcţionau noaptea, săreau din ele oameni care-i chestionau pe salariaţi. Maşinile cu Heumann, Wania şi oamenii lui ajunseseră pe şoseaua de la poalele Ottingenului la orele două jumătate. Lăsaseră automobilele sub costişa înzăpezită, lângă şanţ şi urcaseră spre pădure. În tot acest timp, costişa şi pădurea erau păzite de poliţia locală, poliţiştii stăteau jos pe şosea şi sus sub mănăstire, ca nimeni să nu ajungă la locul faptei din nicio direcţie.

Şi la drept vorbind niciunul din locuitorii

Ottingenului nu încercase aşa ceva. Oraşul n-avea nici cea mai mică idee despre groaznica crimă. La ora două şi jumătate noaptea oraşul îşi dormea liniştit somnul de dinaintea Crăciunului, pe acoperişurile caselor se afla zăpadă, o zăpadă nouă – măruntă şi strălucitoare – se aşezase pe ele. Iar undeva deasupra castelului ardeau stelele, fapt destul de curios pe vreme de ninsoare – deasupra castelului cerul era aproape senin. Cine veghea în oraş în afara poliţiei, fără să ştie deocamdată despre crimă erau doar farmacistul şi fiul lui, care totuşi spre dimineaţă epuizat de oboseală adormise, şi apoi fiul moaşei. Acesta ieşise chiar de câteva ori în timpul nopţii până în piaţă, unde plin de nelinişte aşteptase lângă sediul poliţiei. Şi mai veghea desigur în special familia Knippsen. Veghea lor era însoţită de nelinişte şi frică deşi erau calmaţi în fiecare clipă telefonic de farmacist şi chiar de fiul moaşei.

În seara fatală, cum totuşi Jürg nu se mai întorcea de la săniuş, mama lui plecase să-l caute. Erau cam orele nouă. Îl căutase mai întâi prin grădină uitându-se să vadă şi dacă nu rătăceşte vreo pasăre domestică, îl căutase prin oraş, în piaţă – ba chiar între timp se oprise pentru un iaurt la lăptăreasă, care mai avea deschis la ora aceea, fiindcă îşi spăla prăvălia – îl căutase pe chei, pe pod, apoi trecuse şi pe la castel, la vinăria cetăţii şi vorbise cu hangiul, care-i spusese că băieţii plecaseră de la el cam înainte de ora trei. Doamna Knippsen se întorsese acasă şi atunci directorul şcolii vinicole pusese mâna pe telefon şi chemase familia farmacistului. Abia când se întorsese nevasta, nicio clipă mai devreme întrebase dacă fiul lor se întorsese acasă de la săniuş.

— E aproape zece şi derbedeul nostru încă n-a venit, strigase directorul viticol şi vocea îi tremura de mânie, nu ştiu ce-i fac când o veni. Unde poate să fie de atâta

timp? Sunt prea blând cu el, asta e!

Farmacistul răspunsese că fiul lor e deja acasă, intenționat nu spusese de la ce oră, ca să nu-l aţâţe şi mai mult pe director contra fiului său, spusese că Jürg mersese pe chei cu fiul moaşei şi că probabil mai era acolo. Directorul viticol sunase imediat la moaşă şi-şi stăpânea cu greu furia şi necazul. Dar aceste sentimente îi trecuseră repede. Moaşa îi spusese că Jürg nu e şi nici n-a fost la ei, că fiul ei e de mult acasă şi c-o să-l întrebe. Băiatul declarase ca Jürg mersese cu el până la căsuța lor, că acolo se despărțiseră, că era poate şapte şi jumătate, şi că după aceea Jürg plecase desigur spre casă. Spusese acest lucru destul de nesigur, dar nu fiindcă ar fi minţit, ci pentru că-i trecuse brusc prin cap, dacă nu cumva Jürg după toate vorbele şi povestirile schimbate în timp ce mergeau de-a lungul cheiului şi în fața căsuței lor, nu se dusese încă pe undeva, dumnezeu ştie unde e şi ce face, şi în fața acelei imagini pe fiul moaşei îl cuprinsese un fel de părere de rău necunoscută până atunci. Abia în acel moment, pentru prima oară, pe fruntea directorului viticol apăruse sudoarea. Aşezase receptorul şi nu mai zăbovise. La fel ca toți părinții nefericiților copii de dinainte chemase şi el poliția locală, să fi fost ora zece. Comandantul local era încă la sediu – dar chiar dacă ar fi fost acasă, ar fi fost acelaşi lucru – deci comandantul local încercase mai întâi să-l liniştească pe directorul viticol, dar în timp ce spunea în receptor cuvintele unei consolări sărăcăcioase creierul îi lucra deja febril. Informat de cazurile din Kneppburg şi Zorna şi cu întrebarea îndărătnică în suflet dacă, nu cumva e vorba în oraşul lui despre o crimă asemănătoare, ordonă – imediat după ce termină cu directorul – să iasă în împrejurimile oraşului doisprezece oameni în trei automobile – toate câte le

avea spre folosință – echipajele urmând să păstreze legătura prin emițătoarele cu unde scurte. Doi din cei doisprezece bărbați trebuiseră să fie smulşi căminului lor, iar şase dintr-un restaurant de la bere, comandantul local declarase la ora zece seara starea de alertă generală a poliției din Ottingen, deci ceva nemaivăzut, la care n-ar fi recurs niciodată din cauza unui băiat rătăcit, să nu fi fost cele două cazuri anterioare. Dar despre această alarmă de la ora zece seara n-avea deocamdată idee nimeni din oraş. Căci comandantul local făcuse în afară de aceasta încă un lucru bun. Îi obligase la tăcere în legătură cu dispariția lui Jürg Knippsen nu numai pe părinții lui îngroziți, dar şi pe farmacist şi chiar pe fiul moaşei şi pe mama lui. Dispariția lui Jürg Knippsen trebuia să fie deocamdată strict tăinuită, căci nu era încă noapte şi oraşul mai era animat, oamenii puteau să fugă din case, să-şi comunice ştirea verbal şi telefonic şi comandantul ştia, că la scurt timp după aceea, Ottingenul lui putea fi răsturnat cu susul în jos. Trei maşini ale poliției ieşiseră la zece şi jumătate. Două dintre ele străbătuseră mai întâi oraşul, oamenii din restaurante şi vinării se miraseră de ce tocmai azi – cu o zi înainte de Ajunul Crăciunului – verifică paznicii locali aplicarea legii prin localuri, unul din cele două automobile mersese şi sus, la castel, la vinăria cetății şi după ce deținuseră promisiunea tăcerii îl chestionaseră pa cârciumarul Krachner, căruia aproape că îi venise rău, celelalte maşini patrulau în împrejurimile oraşului. Cercetarea împrejurimilor oraşului durase o oră şi jumătate, adică până la miezul nopții, şi rămăsese fără rezultat. Din punctul de vedere al poliției din Ottingen, era ce-i drept un insucces – dispăruse un băiat şi nu fusese găsit – dar dacă se pleca de la faptul că poliția nu putea şti încă cu siguranță că era vorba despre o crimă,

insuccesul se dovedea a nu fi fost aşa de mare. Dacă se pleca de la premisa că poliția nu putea stabili dinainte că va descoperi în zona ei cea de a treia crimă din seria asasinatelor de copii, nu se putea condamna nici ceea ce comandantul local nu făcuse în primele minute după apelul tatălui lui Jürg. Nu făcuse un lucru, care în clipa când automobilele se răspândiseră în împrejurimile orăşelului, adică la zece jumătate noaptea, ar fi fost inutil: pusese să se cerceteze doar împrejurimile oraşului şi scăpase din vedere ținutul înconjurător, de exemplu zona din direcția capitalei. Asasinul putea avea un avans de câteva ore, dar hotărât lucru de acest fapt poliția din Ottingen nu trebuia acuzată.

Poliţiştii ieşiseră a doua oară în împrejurimi după scurta consfătuire de la douăsprezece şi jumătate. De data aceasta, comandantul local, pentru mai multă siguranță, anunțase centralei criminalistice din capitală dispariția băiatului. După ora unu noaptea, oamenii dintr-unul din automobile începuseră să cerceteze dealul de sub mânăstire, câmpul acela înzăpezit şi pădurea, ce se întindea de-a lungul lui şi în cele din urmă – înainte de unu şi jumătate – găsiseră băiatul. Trei minute după descoperire, comandantul local anunțase deja din cancelaria sa din oraş rezultatul centralei criminaliste şi o oră mai târziu, la două şi jumătate, Heumann, Wania şi oamenii acestuia se aflau la locul crimei.

Comandantul local cu cei doi adjuncți ai săi îi aşteptau deja în câmp, în apropierea băiatului mort. Poliţiştii aprinseseră reflectoarele pe care le târâseră cu greu din maşină împreună cu bateriile voluminoase şi imaginea pădurii ardea în lumină. O clipă fusese ca pe o scenă de teatru. Copacii înzăpeziți, în mijlocul lor sania, şi lângă ea băiatul prăbuşit cu fața în zăpadă. Fotografii

poliţiei făcuseră într-un minut sute de poze. Înregistraseră şi zăpada din preajma descoperirii şi drumul de-a lungul pădurii pe care se vedeau clar doar propriile lor urme, fiindcă pe cele ale asasinului le acoperise zăpada ce căzuse spre seară. Luaseră jocul de buzunar, care zăcea în apropierea băiatului şi era uşor presărat cu zăpadă, scormoniseră apoi cu grijă în locurile unde ar fi putut să se afle tubul cartuşului şi cartuşul, le găsiseră şi mai găsiseră la un pas de sanie şi chiştocurile umezite a două ţigări. Le luaseră cu zăpadă, le puseseră într-o cutie de sticlă şi apoi medicul legist se apucă în fine de treabă, sub lumina puternică a reflectoarelor. Ridică corpul băiatului şi în lumina reflectoarelor apăru faţa lui Jürg. Heumann, care până acum se uitase fără să spună un cuvânt, îl privi pe Wania, da, pe faţa băiatului era un zâmbet. Acelaşi zâmbet ca cel de pe figurile celor două victime anterioare. Apoi Heumann se înclină puţin spre băiat – pe care medicul îl sprijinise între timp cu spatele de sanie – şi-i privi în fugă îmbrăcămintea. Chemă fotograful ca să fotografieze detaliat întreaga vestimentaţie a băiatului. Apoi îi făcu semn cu capul doctorului să-şi continue munca. Doctorul pipăi faţa băiatului, ochii, gura, încercă flexibilitatea mâinii şi a degetelor şi spuse:

— Va fi mai nesigur ca altă dată, zăpada, gerul... disecţia va hotărî. La prima privire aş spune cinci până la opt ore... Aşezară băiatul pe o targă şi-l transportară pe şosea până la o maşină care plecă imediat cu el în capitală, ca să poată fi făcută autopsia în timpul nopţii. Apoi acoperiră bancheta saniei cu un fel de învelitoare şi o duseră şi pe ea în automobil. După care câţiva bărbaţi pătrunseră în pădure şi abia atunci se uită Heumann la comandantul local.

Concomitent, din capitală plecaseră deja alte automobile poliţieneşti spre Ottingen şi spre terenurile înconjurătoare, şi în cabinetul de lucru al lui Heumann de la prezidiu, unde se afla şi centrala criminalistă se şi îngrămădiseră primele informaţii, luate de la salariaţii pompelor de benzină şi ai servisurilor din ambele direcţii ale autostrăzii. Totodată se desfăşurau şi nenumărate razii nocturne în întreprinderile şi pe străzile capitalei, în toate staţiile şi în metrou, în curs era şi cercetarea curţilor şi a caselor în satele din jurul Ottingenului şi dincolo de el, ba chiar şi în nefericitul orăşel. Heumann nu mai ţinea cont de liniştea oraşului, de altfel era trei şi jumătate dimineaţa şi îngrozitoarea veste se aflase abia peste o oră, când începuseră să se scoale cei mai matinali cetăţeni din Ottingen. La ora patru dimineaţa Heumann şi Wania erau din nou la prezidiu, în capitală.

În cabinetul de lucru al lui Heumann de la etajul cinci al prezidiului, telefoanele nu mai conteneau. Tot timpul soseau raporturi despre rezultatele raziilor din diferite localuri, străzi şi gări, mulţi oameni fuseseră asiguraţi că era improbabil ca asasinul din Ottingen să se fi aflat printre ei... de altfel aceste ştiri nu le asculta Heumann, ci inspectorul Melk, adjunctul lui Wania, după care treceau şi prin secţia de informaţii, unde erau bătute la maşină. Heumann citea depoziţiile oamenilor de la servisuri şi pompe... şi, prima urmare a acestor depoziţii fusese avansarea de către Wania secţiei de urmărire, a descrierii câtorva maşini care trebuiau să fie reţinute. La ora cinci dimineaţa fuseseră aduse în cabinetul de lucru al lui Heumann primele rezultate ale expertizelor. După cum era de aşteptat, nu se găsiseră amprente de degete pe jocul de buzunar, ceva însă tot se găsise de astă dată: amprentele distincte ale degetului mare, arătătorului şi mijlociului unei mănuşi. Amprenta mănuşii se găsise şi

pe mucul umezit al unei ţigări. Pe cealaltă se găsiseră amprentele a două degete, care erau evident – fapt ce s-a confirmat repede – amprentele degetelor victimei. Tubul cartuşului şi glonţul arătau că se trăsese din nou dintr-un pistol cu calibrul 6,35 şi că era vorba de o armă cu filetajul spre stânga, faptul putând fi confirmat şi de autopsie. Înainte înca de a avea certificatul preliminar de disecţie, consilierul criminalist se hotărâse să întreprindă ceva, era cinci şi jumătate şi dincolo de geamurile cabinetului său de lucru se menţinea întunericul.

— Trebuie să ne folosim de toate posibilităţile şi mijloacele în cursul acestei dimineţi, a acestei zile nenorocite, se adresă el lui Wania şi inspectorului Melk, în cursul acestei dimineţi aş vrea să am pistolul lui... Bernard Rastal. Desigur, dădu din mână şi faţa lui era aproape demenţial de rece, ştiu că dacă ar fi el n-ar fi omorât tocmai în Ottingen, unde vine zilnic să conserve schelete. Dar vreau pistolul lui şi analiza lui amănunţită. Apoi spuse, fără să se mişte vreun muşchi:

— Vreau să se verifice pistoalele tuturor posesorilor... membrilor Asociaţiei noastre studenţeşti. Am aici, zise inspectorului Melk, lista lor nominală. Vreau să fie verificate şi pistoalele care se află azi în vitrina muzeului local... să se efectueze analiza microscopică. Dacă se poate cel mai bine ar fi ca proprietarii pistoalelor să ni le împrumute pentru o zi. Pentru mai multă siguranţă, în cazul că s-ar împotrivi cineva să aranjăm pe cale judiciară, luaţi legătura cu secţia juridică corespunzătoare, îi spuse lui Melk. Şi intensificaţi urmărirea lui Briccius, omul ăsta n-a fost încă găsit, aici e slăbiciunea noastră. Să mai aşteptăm două-trei ore, mâncăm ceva, şi eu plec din nou la Ottingen. Sunaţi-l, îi spuse comisarului şef Wania, pe comandantul local ca

până la sosirea mea să nu se apuce să-l interogheze pe fiul moaşei. Îl poate interoga doar pe fiul farmacistului, iar după interogatoriu, până la venirea mea, să-l izoleze acasă, atenţie la telefon. Comunicaţi comandantului să lase paza acolo, lângă pădure şi câmpie şi să nu dea voie încă nimănui la locul faptei, probabil că ştie asta, şi nicio ştire ziariştilor. Ziariştii să ni se adreseze nouă. Dacă adorm, îi mai spuse lui Wania, puneţi să mă trezească peste o oră, nu mă mai duc acasă. Heumann se ridică de la masă şi se duse spre cealaltă uşă care dădea în cabinetul lui. Cu mâna pe clanţă, se întorsese încă o dată spre Wania şi Melk şi spusese pe un ton incolor:

— Încă ceva. Domnilor, aveţi grijă de redactarea procesului-verbal al declaraţiei domnului Ringwald referitor la felul în care, cu ani în urmă, a dăruit pistolul nepotului său, zoolog la Copenhaga, chemaţi la telefon poliţia daneză, să ceară o declaraţie conferenţiarului dacă a avut tot timpul pistolul şi în fine... Heumann ridică puţin privirea şi se uită rece la subordonaţii lui... în fine puneţi să se semneze protocolul cu domnul Dessewffy despre felul în care a pierdut pistolul acum opt ani, undeva în Egipt... Adresele le luaţi din evidenţa centrală, şi dumneata, inspectore, îi spuse lui Melk, pleci chiar acum la Ottingen. Intră în mica încăpere, care se afla lângă cabinetul lui de lucru şi unde nu era telefon şi nici alte instalaţii neliniştitoare. Se afla acolo ca într-o celulă mai confortabilă, doar o măsuţă, un scaun şi un divan.

La şase jumătate dimineaţa – afară era încă întuneric, cum este la sfârşitul lui decembrie – Heumann stătea din nou în cabinetul său de lucru. Stătea la masă, bea o cafea fierbinte şi trecea în revistă ştirile care veniseră în cursul acelei ore de odihnă. Din cele patru maşini suspecte care trebuiau reţinute până la ora şase şi un

sfert fuseseră prinse două – posesorii, administratorul parcurilor oraşului şi un arhitect – erau în afara oricărei bănuieli. Despre Anatol Briccius nu aveau în continuare nici cea mai mică veste. În cursul raziilor în localuri, pe străzi şi în gări, până la ora şase dimineaţa, fuseseră reţinuţi o sută douăzeci de oamenii, printre care cinci hoţi de buzunare şi o prostituată beată, care afirma că cel mai bun vin de pe lume e în Ottingen... Heumann îşi privi dezgustat ceşcuţa de cafea. Wania se anunţă cam pe la ora şapte. Intră în cabinetul lui Heumann cu două descoperiri.

Prima se referea la sanie. Graţie cercetării microscopice se descoperiseră pe bancheta saniei mai multe fire. Câteva din ele erau aceleaşi cu firele materialului din care erau cusuţi pantalonii de schi ai băiatului, alte două erau diferite şi desigur proveneau din îmbrăcămintea criminalului, ceea ce coincidea cu constatarea că făptuitorul stătuse la un moment dat pe sanie lângă băiat, firele aveau totuşi doar valoare probantă, neputând să contribuie prea mult deocamdată la cercetări. Heumann puse prima descoperire pe masă şi întinse mâna după cea de a doua probă.

— Un certificat de disecţie încă incomplet, spuse Wania, se efectuează încă nişte examene chimice şi mai au nevoie de o oră. Nimic nou, totul ca mai înainte.

Heumann înregistră rapid cu privirea rândurile şi puse hârtia pe masă. Totul ca mai înainte. Expertiza disecţiei lui Jürg Knippsen era asemănătoare cu cele din cazurile Antoniei Seibt din Kneppburg şi a lui Frederich Delmar din Zorna. Împuşcat cu un pistol de calibru 6,35, cu filetajul ţevii spre stânga, din apropiere, în ceafă, locul intervenţiei acelaşi, moarte instantanee, cauza – sfâşierea ţesutului cerebral. Pe corp nicio urmă

de violentare antemortem, motivaţia sexuală directă exclusă. Se găsiseră doar urme de alcool şi nicotină în sângele băiatului şi aceasta a fost singura deosebire faţă de rezultatele disecţiilor anterioare.

La şapte şi jumătate dimineaţa trăsese în faţa prezidiului un automobil, pentru Heumann şi Wania, care se urcaseră în el. La ora opt dimineaţa – se luminase deja – cei doi erau din nou în Ottingen. La comisariatul orăşenesc, erau aşteptaţi în cancelaria sa de către comandantul local în prezenţa adjunctului său, a inspectorului Melk şi a altor câţiva specialişti din echipa lui Wania, care nu se mişcaseră de la faţa locului. Clădirea comisariatului, sau cum i se spunea „staţia de poliţie" se afla în piaţă, era o clădire cu două etaje cu arcade, care avea perspectivă directă asupra a tot ce se întâmpla în oraş. A sărbătoririi zilei naţionale şi a şefului statului, a procesiunii din joia verde, a înmormântărilor şi demonstraţiilor muncitorilor viticoli aflaţi în grevă. Când Heumann aflat în cancelaria comandantului se apropiase de geam şi privise piaţa, văzuse pretutindeni în lumina dimineţii mulţime de oameni, pe trotuare şi sub arcade grupuri de cetăţeni, care se aflau masaţi în special în faţa clădirii staţiei de poliţie. Desigur, îi văzuseră venind, iar automobilele lor se aflau în faţa clădirii. Heumann se întoarse spre comandantul local şi-şi fixă privirea pe petliţele lui aurii.

— Desigur oamenii ştiu deja despre crimă, declară comandantul local, au aflat despre ea de dimineaţă devreme şi sunt îngroziţi. Părinţii băiatului sunt acasă, se află la ei o asistentă medicală şi câţiva vecini. Fraţii băiatului, o fată şi-un băieţel, au fost luaţi acum o clipă de arhivarul local în vila sa din afara oraşului, ca să se găsească dincolo de raza de acţiune a întâmplărilor. Au telefonat din nou ziarişţii, am aranjat conform ordinului

dumneavoastră. Locul faptei l-au putut fotografia deocamdată din depărtare, doar câmpia şi pădurea, dacă o să le iasă ceva din cauza luminii.

— O să vină iar, spuse dezgustat Heumann şi se îndreptă spre masa comandantului, o să vină încoace ca la un loc de pelerinaj, ca să prindă ce se poate pentru ediția de azi, mâine e Ajunul Crăciunului şi nu se scrie despre crime. Dacă o să vă bată la poartă daţi-i afară, se adresă el comandantului şi-apoi se aşează la masă, în fotoliul lui, şi zise:

— Knippsen e un nume destul de curios. Strângeți toate datele despre familie, o să le luăm cu noi. În cursul dimineții interogați toți băieții care au fost împreuna cu el ieri, aveți grijă să nu fie toți la un loc înaintea audierii, interogați-l şi pe cârciumarul de la castel, apoi pe părinții băiatului şi până la douăsprezece trimiteți-mi o informare amănunțită despre ultimele trei zile ale vieții lui. Evidența oaspeților din hotelurile dumneavoastră o s-o ia inspectorul Melk, şi comandantul local se întoarse spre adjunctul lui, care ieşi imediat din cancelarie.

Apoi tot comandantul local luă de pe masă o hârtie şi spuse:

— Avem aici deocamdată, domnule consilier criminalist şef, domnilor... depoziția lui Richard Nufsbiegl, fiul în vârstă de treisprezece ani al farmacistului local, singurul băiat pe care l-am audiat deocamdată conform dorinței dumneavoastră. Gabriel Dadelbeck, fiul moaşei...

— Arătaţi-mi-le, spuse Heumann din fotoliu şi luă din mâna comandantului hârtia.

Depoziția fiului farmacistului descria cum nouă băieți se dăduseră cu sania în douăzeci şi doi decembrie pe dealul de dincolo de castel, cum după aceea, când începuse să se întunece, se duseseră la vinăria

castelului unde băuseră şprițuri, cum apoi se bătuseră o clipă cu bulgări în curtea interioară, cum coborâseră de pe dealul castelului pe sănii pe o cărare laterală, pe care Jürg voise să mai meargă o dată, cum trecuseră apoi podul şi merseseră pe chei în oraş. Cum Jürg nu se dusese pe străduța Dante spre casă, ci o luase mai departe pe chei cu fiul moaşei... nu întâlniseră niciun om străin, nu-i oprise nimeni, nu mersese nimeni în urma lor, Jürg era vesel şi zicea asta şi asta... Heumann îi dădu înapoi hârtia comandantului şi-l privi pe Wania. Amândoi aveau impresia că tot aşa vor povesti toți băieții, totuşi Wania spera ca măcar unele declarații să aducă date mai prețioase, se baza în special pe audierea fiului moaşei. Apoi din nou vorbi comandantul local:

— Pe Nufsbiegl nu l-am adus aici, spuse, a făcut declarația acasă, farmacistul a fost rugat să nu-l cheme la telefon pe fiul său în eventualitatea că va fi sunat, dar ne-a răspuns că doarme încă. E exclus să influențeze pe oricare altul din grup, cu fiul moaşei, Gabriel Dadelbeck, zise, v-am aşteptat pe dumneavoastră, domnule consilier criminalist şef. Permiteți-mi să vă spun mai întâi ceva despre situația în care se află băiatul acesta. Am avut impresia că a înnebunit astă noapte. A venit aici la stație de câteva ori în timpul nopții, s-a aşezat jos, lângă poartă, s-a tot schimbat de pe un picior pe altul, nu ştia încă nimic despre crimă, doar despre dispariție, l-a întrebat pe sergentul nostru Kurz dacă l-am găsit pe Jürg... la ora şase dimineața ne-a telefonat mama lui că băiatul a aflat despre crimă şi că s-a prăbuşit. Am trimis la el pe doctorul nostru cu indicația să nu se mişte de acolo până veniți să-l audiați...

— Cum a aflat băiatul la şase dimineața despre crimă? întrebă Wania pe comandantul local, în timp ce Heumann tăcea, şi comandantul spuse:

— De la o vecină, care venise la mama lui şi-i spusese. Băiatul a auzit prin uşa întredeschisă.

— Daţi-mi o încăpere, Heumann se ridică brusc şi-şi privi ceasul, să vină cu mine comisarul. Trimiteţi maşina după băiat, să vină şi doctorul cu el. Inspectorul Melk să-i cerceteze între timp pe ceilalţi.

Pe Gabriel Dadelbeck îl aduseră în douăzeci de minute. Avea faţă palidă, descompusă, ochii obosiţi, holbaţi şi tremura. Îl lăsaseră să se aşeze o clipă pe coridor şi doctorul, care-l însoţise, le spusese lui Heumann şi lui Wania în încăpere:

— Băiatul a avut un şoc nervos uşor. Când am venit la el de dimineaţă zăcea la pământ şi plângea. N-am observat niciun semn de isterie. Acum e mai liniştit, deşi nu complet, i-am făcut doar o injecţie slabă... o să mă îngrijesc de el după ce-şi va face declaraţia. Aş vrea să stau lângă el în timpul interogatoriului.

Heumann încuviinţă în tăcere şi Wania îl chemă pe băiat.

Îl aşezară la un metru de biroul lui Heumann pe un scaun, lângă doctor. Wania se aşeză departe în colţul cancelariei.

— Aţi mers, aşadar, singuri pe chei spre mânăstire, spuse Heumann liniştit şi privi undeva spre fereastră, poate ca să nu-l neliniştească pe băiat, despre ce-aţi vorbit?

— Despre vrăjitoare, se cutremură băiatul, cum zboară pe mătură, pe Jürg îl interesa.

— Despre asta vorbiserăţi încă la vinărie, spuse Heumann, pe chei aţi povestit mai departe?

— Că astea sunt doar visurile lor, bâigui băiatul şi-şi holbă ochii spre Heumann, că-şi dau cu alifii... nu m-am gândit la nimic rău...

— Desigur că nu, încuviinţă Heumann, doar nu-ţi

impută nimeni nimic. Poți să ne ajuți, ați fost doar prieteni. Ce alifii foloseau, ca să aibă vise...?

— Din măselariță, se bâlbâi băiatul, din lilieci, e şi la muzeu... Jürg a căpătat chef... şi băiatul tăcu şi nu putu continua.

— Chef pentru ce, spuse Heumann şi pentru prima oară ridică puțin glasul, repede, n-avem timp. Pentru ce a căpătat chef... şi-şi fixă pentru prima oară ochii reci asupra băiatului.

— De țigară, bâigui acesta palid ca moartea şi doctorul lângă el îi puse mâna pe umăr, şi să bea...

— Ce om era acela, care v-a observat, când mergeați pe chei, ştii să-l descrii? spuse Heumann, dar fiul moaşei clătină îngrozit capul.

— Nu ştiu despre nimic, gemu el.

— Şi când stăteați în fața casei voastre, spuse Heumann şi privi iar spre geam, acolo v-a văzut cineva cum vorbeați... şi fiul moaşei îşi holbă îngrozit privirea la Heumann şi articulă:

— Ne-a văzut cineva acolo? Dumnezeule, eu nu ştiu... dar Heumann îl întrebă mai departe.

— Deci Jürg a căpătat chef, pe chei, de băutură şi de o țigară, spuse, v-ați dus iar la birt?

— Nu, răspunse repede băiatul, nu, am mers în direcția casei noastre. Nu i-am dat nimic, zise iarăşi grăbit, n-aveam nimic de băut.

— I-ai dat o țigară, spuse uscat Heumann şi băiatu! încremeni, apoi începu să tremure. După ce doctorul îl linişti, Heumann îl întrebă:

— Unde i-ai dat țigara? Pe chei, sau în fața casei voastre?

— În fața casei, gemu încetişor băiatul.

— Şi a fumat-o?

— A fumat-o, eu i-am aprins-o, şopti.

— Cât timp ați stat în fața casei?

— Doar o clipă, apoi ne-am despărțit, spuse băiatul şi Heumann întrebă:

— A terminat de fumat țigara până v-ați despărțit, sau mai avea o bucățică...?

— Mai avea o bucățică, spuse băiatul.

— Câte țigări i-ai dat? zise Heumann şi-l privi iar pe băiat.

— Doar una... fiul moaşei se făcu iar palid ca moartea, apoi ne-am despărțit.

— Şi unde s-a dus Jürg...?

— Am crezut că acasă, răspunse Gabriel Dadelbeck şi începu să plângă.

Interogatoriul durase cam cincisprezece minute. Confirmase declarația fiului farmacistului şi adusese câteva date, care erau interesante mai de grabă în sine, decât ca o contribuție la cercetare. Heumann dădu drumul băiatului, schimbă încă câteva cuvinte cu doctorul şi apoi se întoarse cu Wania în cancelaria comandantului local. Puse să fie chemată o dactilografă şi-i dictă el însuşi interogatoriul băiatului. Concomitent, în alte încăperi ale comisariatului, oamenii lui Wania îi interogau deja pe ceilalți băieți, iar adjunctul comandantului termina informarea despre familia cu nume curios, despre familia Knippsen. Apoi Heumann se apropie din nou de geam şi privi în piață. Erau şi mai mulți oameni decât atunci când veniseră, Heumann avea impresia că în piață se pregătea o demonstrație. Privi o clipă tăcut la oamenii adunați, după care îşi aprinse încet o țigară şi se întoarse spre comandantul local.

— Liniştiți-i cumva pe oamenii ăştia, spuse rece, anunțați la radioul local că se cercetează intens şi că se obțin rezultate... Să nu spuneți că suntem pe urmele lui.

Iar pe ziarişti, dacă vin, alungaţi-i şi trimiteţi-i la noi, o s-o scot eu la capăt cu ei... Apoi adăugă:

— Aflaţi ce persoană străină a întârziat ieri în mânăstire, la ce oră a plecat ultimul vizitator, cine a fost şi încotro a luat-o... şi chiar în clipa aceea pe masa comandantului sună telefonul. Era interurbanul pentru Heumann. Funcţionarul de la prezidiu îi comunică textul ediţiei speciale a „Expresului".

— Cel de al treilea asasinat de copii azi noapte la Ottingen, îi spuse funcţionarul lui Heumann la telefon, aşa sună titlul scris cu litere de o şchioapă. Şi sub el: Le va pune în cele din urmă capăt poliţia?

— Luaţi măsuri pentru interzicerea subtitlului, strigă Heumann, să fie lăsate doar faptele fără comentariu, şi trânti receptorul.

— Aflaţi, spuse imediat după aceea comandantului, la ce oră a părăsit ieri mânăstirea Bernard Raster...

Apoi Heumann primi alt telefon...

Wania şi comandantul local îşi dădură seama că e un telefon destul de important şi serios. În timpul convorbirii Heumann nu se adresă pe niciun nume, zise o singură dată lapidar „vă rog", apoi dădu fără chef câteva informaţii despre mersul cercetărilor şi la sfârşit răspunsese ezitant la o întrebare.

— S-ar putea presupune aşa ceva dacă urmele ar duce în străinătate. În măsura în care noi n-avem urme, nu le are nici altcineva.

Apoi veni al treilea telefon, de data aceasta pentru comandantul local.

— Doctorul a pus să fie transportat băiatul acela, Dadelbeck, la clinica neurologică a profesorului Grenze din capitală, spuse comandantul după ce închisese, trebuie să se destindă puţin. Alţi cinci din cei nouă băieţi au nevoie de ajutor medical.

Inspectorul Melk şi alţi câţiva poliţişti rămăseseră la Ottingen. Heumann şi Wania se urcaseră în automobilul care aştepta în faţa comisariatului cam pe la ora zece şi jumătate. Şoferul fusese nevoit să claxoneze ca oamenii să se dea la o parte, să poată ieşi. Când trecuseră prin piaţă, Heumann privise iarăşi la grupurile de oameni peste care cădea acum zăpada, începuse iarăşi să ningă... apoi trecuse cu privirea peste grămada pomilor de Crăciun, care se vindeau lângă zidul bisericii. Când ieşiseră din piaţă şi pătrunseseră în strada pe care se mergea spre şosea îi spusese lui Wania:

— Persoana care m-a sunat era ministrul. M-a întrebat dacă n-ar trebui să cerem ajutorul Interpolului al cărui membru sunt.

Apoi tăcuse plictisit şi nu mai spusese niciun cuvânt. Abia când automobilul pătrunsese pe autostradă, îşi aprinsese o ţigară şi adăugase:

— Când te gândeşti că mâine e Ajunul Crăciunului.

XIV

Era Ajunul Crăciunului.

De fapt nu era încă, ci începea. La cinci, în decembrie e deja întuneric, totuşi Ajunul începe puţin mai târziu, când la radio şi la televiziune începe adevăratul program de Crăciun şi când primele familii se aşază la masă. Acum era cinci. Ajunul abia începea şi afară nu ningea, dar era ger. Şi Viki...

Viki stătea întins pe divan în cămăruţa lui la lumina lămpii de pe noptieră şi se simţea la fel ca atunci când fusese în vizită la Raster. Faţa îi era palidă, umbrită, iar ochii voalaţi. Se simţea obosit, gândea şi percepea ca în ceaţă, dar era complet liniştit. Era complet liniştit şi deşi presimţea că starea lui se putea schimba în cursul serii, că îl putea durea capul ca alaltăieri, că-l puteau bântui gândurile negre, depresiunea, totuşi nu prea se gândea la această posibilitate. Prafurile pe care le lua de ieri, se aflau deasupra lavoarului. Zăcea pe divan cuprins de oboseală şi ceaţă, cu toate astea complet liniştit şi urmărea timpul pe ceasul său de aur, pe care trebuia să i-l înapoieze azi lui Barry, se gândea la faptul că azi încă trebuie să se despartă de prietenul lui, şi se mai gândea la crima de ieri.

Crima din Ottingen!

Asasinarea unui băiat pe sanie, pe costişă, lângă pădure!

Seara de alaltăieri!

A fost acolo cu Wania de două ori, îşi spuse gândindu-se la tatăl său, poate că e acolo şi azi. Îl vânează pe Briccius, dar poate că în realitate îl bănuieşte şi pe Raster. Dar indiferent de ce avea să se întâmple, trebuia să fie o înfrângere pentru el. Grea, cea de a treia şi ultima, îşi strânse Viki buzele. Şi acum e seara de ajun. Apoi cineva sună.

Viki era sigur că e văduva generalului Meyerbach, trebuia să vină la cinci şi jumătate. Auzi în hol paşii slujnicei ocazionale, ai Camilei, care venise la ei de la ora două şi care trebuia să plece. Se ridică de pe divan şi privi pe geam. Văzu întunericul fără zăpadă, luminat de două lămpi, lumina uneia cădea pe garajul unde se ascundea Renault-ul lor cu perdeluţe, vizavi la ferestrele casei lui Raster văzu lumină, pe stradă zăpadă îngheţată, şi nici picior de om. Viki se duse spre spălătorul galben citron şi mai luă un praf. Pe când îl ducea spre gură, îşi spuse că de fapt în afară de Raster nimeni nu remarcase nimic deosebit la el, desigur cine să fi observat, cameristul avea liber, tatăl său nu-l văzuse toată ziua de alaltăieri şi, nici azi – în Ajunul Crăciunului – nu era acasă, iar Betty era teribil de ocupată cu pregătirea cinei şi nu ştia unde-i stă capul. Poate că n-o să observe nimeni, nici acum la cină, îşi spuse, înghiţi praful şi bău apă. Apoi se pieptănă, luă una din cravatele de la Greta şi sacoul de culoare închisă şi ieşi pe uşă.

În hol ardeau lămpile. Coloana antică albă cu telefonul – obiectul acela de podoabă – parcă dispăruse de tot în lumină, se vedea ca în ceaţă. Tot în ceaţă stătea, în apropierea uşii de lângă scări, văduva generalului într-o manta neagră şi tocmai îşi scotea încet îngrozitoarea bonetă păroasă cu fundă, slujnica ocazională Camila stătea în spatele ei cu mâinile pe

gulerul mantalei, Betty se afla înaintea ei şi văduva spunea:

— Slavă domnului că am ajuns. Aveţi aici o căldură aşa plăcută, iar afară e ger.

Betty zise:

— Domnul consilier încă n-a venit, şi azi, în seara de ajun, e la prezidiu, ştiţi, probabil e în legătură cu Ottingenul ăla înspăimântător...

Văduva se cutremură şi oftă:

— Groaznic, îngrozitor, am şi eu un nepot, când mă gândesc... apoi îi zâmbi trist lui Viki, care tocmai ajunsese lângă ea şi îi dădu mâna. Viki o salută ca în vis. Văzu că are haine de culoare închisă cu dantele albe de Bruxelles pe umeri, îi amintea de un gândac alb şi negru sau de o pisică din jocurile acelea mici de buzunar. Slujnica ocazională îi luă mantaua şi Viki văzu că dantelele de Bruxelles de pe umeri nu făceau parte din rochie, erau un accesoriu, un şal. Pe şal avea o broşă, în ureche cercei, pe degete inele, pe cap o coafură complicată, probabil o perucă, şi Viki îşi spuse în sinea lui: Slavă domnului că e aici. Apoi observă că văduva generalului venise cu o geantă şi-şi spuse: Acolo are probabil cadourile. Voise să-şi ia şorţul şi să ajute la bucătărie, mai înainte însă dorise să vadă pomul, aşa că o conduseseră în camera de oaspeţi.

La şase şi jumătate, Camila părăsise vila, în jurul orei şapte veniseră ceilalţi musafiri precum şi stăpânul casei. Era îngheţat ca şi cum n-ar fi stat sub un acoperiş, ci undeva afară pe câmp. La şapte şi jumătate toţi stăteau în sufrageria încălzită, la masă, ascultând muzică de Crăciun, iar Viki, obosit, dar complet liniştit îi observă ca pe mici schelete înceţoşate de ursuleţi. Stătea pe o latură a mesei, lângă colonelul Seibt, în faţă se afla consilierul criminalist cu comisarul Wania, la unul din

capetele mesei stătea văduva cu inele, cercei, perucă şi dantele de Bruxelles, în celălalt capăt doamna Wania, soţia comisarului şef... masa avea forma unui dreptunghi. Pe faţa de masă albă, chiar în mijloc era o coroniţă de brad, împodobită cu lumânările aprinse, în jurul ei străluceau cupe şi pahare, iar în faţa fiecărui mesean erau farfurioare pentru oase, diverse farfurii şi tacâmuri. Apoi venise Betty şi adusese cinzano, lămâie şi gheaţă, deci aperitive şi lui Viki îi trecu prin cap de ce nu le-o fi adus din prima clipă. Heumann turnă doamnelor şi comisarului Wania, Seibt îi turnă lui Viki şi sieşi, în fine Heumann îşi turnă şi lui, şi dacă cameristul ar fi fost aici şi-ar fi spus: Da, aperitivul trebuia să fi fost pregătit, domnul consilier îşi are regulile lui la masă! Apoi ridicaseră cupele şi consilierul ţinuse – cum se şi cuvenea dat fiind că stăpâna casei nu mai trăia – un toast. Spusese doar: Noroc! şi lui Viki i se păruse ceva nespus de prostesc. Luase însă cuvântul văduva şi îndreptase lucrurile. Noroc şi Crăciun Vesel, spusese, noroc în toate şi fericire. Să ne binecuvânteze Dumnezeu şi să apucăm cu sănătate şi în putere următoarea naştere a Domnului. După toast, la care luase parte şi menajera, apăruse pe masă un castron cu supă de peşte, iar când supa se aflase în farfurii se aşternuse un moment liniştea. Văduva generalului şi colonelul Seibt stăteau cu capul aplecat. Apoi începuseră cu toţii să mănânce, în afara doamnei Wania, a cărei farfurie era goală ca un tezaur de biserică.

Soţia comisarului şef era o femeie liniştită, timidă, inexpresivă, avea totuşi o coafură frumoasă din păr de culoare închisă şi o brăţară. Se ştia despre ea că nu se pricepe să gătească şi nici să facă curăţenie, de altfel avea servitoare, şi că nu suportă sângele nici măcar în fotografie. Se obişnuise totuşi în toţi acei ani de căsătorie

cu comisarul criminalist cel puțin cu faptul că putea să asculte şi să vorbească despre probleme criminalistice. Supă de peşte nu mâncase, ca peşte putea mânca cel mult rasol de păstrăv, şi de acest lucru se ținea întotdeauna cont la Heumann. Când Betty, după supa de peşte adusese la masă crapi prăjiți şi în aspic, doamna Wania primise rasol de păstrăv. După peşte veniseră alte mâncăruri şi doamna Wania ciugulise câte puțin. Gustase din salate, din sparanghelul cu unt, şi din cartofii prăjiți, dar de maioneză şi de dulciuri nu se atinsese, nu luase nici hrean fiindcă era cu frişcă. Deosebit era şi modul în care vorbea. Vorbea în propoziții exclamative cu un glas mereu timid şi liniştit, şi folosea puține vorbe. Aşa se făcea că atunci când manifesta o uşoară mirare, multora li se putea părea că e un strigăt modest ieşit din adâncurile sufletului ei. Pe când beau vin, iar la radio se auzea o muzică suavă de Crăciun, doamna Wania spuse:

— Ce colinde frumoase. Ce program frumos. Consilierul Heumann se ridică, închise radioul şi dădu drumul televizorului aflat în sufragerie pe un postament jos şi care putea fi văzut de la masă... era opt şi trebuia să înceapă cuvântarea de Crăciun a şefului statului. Îl anunță o fată frumoasă şi zâmbitoare care avea un trandafir pe umărul rochiei de brocart. Vorbise despre pace, dragoste, înțelegere, vorbise despre faptul că trebuie ajutați cei săraci, care n-au de lucru, locuiesc prost şi n-au bani să meargă la doctor, vorbise despre echitate, despre dreptul fiecărui om la fericire şi mântuire veşnică... şi terminase cu un salut adresat fericitei solii a stelei de la Betleem şi cu urări de Crăciun fericit şi binecuvântat tuturor cetățenilor din țară şi străinătate. Mai înainte să înceapă să se cânte colinda națională de sărbătoare, consilierul şef Heumann se

ridică, închise televizorul şi dădu drumul la radio. Apoi o chemă pe Betty să aprindă lumânările în pomul din camera de musafiri. După care toţi cei din sufragerie se ridicară, trecură în camera de oaspeţi lângă pomul de Crăciun, iar Viki îi percepea ea pe nişte urşi mici ce păşeau dintr-o ceaţă în alta. Cea dintâi păşi în cameră văduva cu cercei, cu şalul din dantelă de Bruxelles, zâmbind ca o mamă bună, după ea venea doamna Wania, aşa de liniştită şi inexpresivă de parcă nici n-ar fi păşit. Apoi intră comisarul Wania şi colonelul Seibt, pe faţa acestuia era un zâmbet sănătos, vesel, reuşea să fie un ţăran elegant şi faţă-n faţa cu pomul de Crăciun. După el intră consilierul criminalist cu faţa nemişcată şi cu ochii reci, apoi Viki. Pomuleţul strălucea de zecile de lumânări, ramurile lui se clătinau încet sub greutatea ciocolăţii, podoabelor de sticlă şi a lanţurilor argintii, sub el pe covor zăceau diverse pachete şi cutii, iar în vârful lui, aproape lângă tavan, strălucea o stea mare de aur. Tot acolo, în camera aceea, lângă pomuleţul strălucitor şi în muzica colindelor de la radio rămăseseră şi după ce-şi împărţiseră cadourile, deschiseseră toate cutiile, pachetele şi săculeţele şi-şi exprimaseră reciproc mulţumirile. Viki îşi dădu seama că mulţumise frumos familiei Wania, văduvei şi colonelului Seibt, precum şi menajerei, care-i cumpărase cravate, doar cameristul nu auzise mulţumirile lui pentru cartea de călătorie, fiindcă nu era de faţă, şi în sinea lui era bucuros că nimeni încă nu observase starea lui specială. Îşi dădu seama că lângă bradul luminat şi pe fondul muzical al colindelor se mănâncă sandvişuri şi caviar negru şi roşu – precum şi prăjiturele, de care doamna Wania nici nu se atinge, tort de îngheţată, că se bea vin, cafea, coniac, jus... el se servi cu apă rece şi îngheţată, erau bune la oboseala lui, şi cu mintea înceţoşată, deşi

complet liniştită, aştepta momentul când tatăl său va începe discuția despre ceasul de aur pe care-l avea la mână şi despre Barry. În loc de asta îl auzi cum vorbeşte despre prăjiturile de Crăciun.

— S-a întâmplat o nenorocire, povesti consilierul criminalist şi bău din cafea, tocmai când se coceau prăjiturile astea, mi-a spuse menajera, au întrerupt pentru două minute curentul, s-a produs brusc o suprasolicitare a rețelei, poate din cauza satelitului. Fapt pe care menajera nu l-a observat şi le-a copt cu două minute mai puțin... Nu ne-am obişnuit încă să punem becuri electrice în pom, explică şi bău din vin, deşi e exact acelaşi lucru. Femeia nu s-a obişnuit cu sistemul electric al pomului de Crăciun, spune că tehnica nu merge cu poezia aşa că aprindem tot lumânările. Camila asta, explică şi bău din coniac, a spălat odată din greşeală paharele cu leşie, străluceau desigur ca oglinda, dar se putea bea din ele doar coniacul, fiindcă miroseau a săpun. Trebuia să le fi limpezit cu apă multă de la robinet... povestea mici întâmplări domestice în care se complăcea în societate, şi dacă ar fi fost de față cameristul, ar fi gândit: Domnul consilier criminalist glumeşte în felul său cunoscut... lui Viki i se păreau însă prostii. Apoi vorbi văduva generalului.

— Desigur, spuse, ce pot să ajut, o să ajut, cel puțin să curăț verdețurile, să desfac mazărea, Camila n-a putut s-o salveze cu totul pe madame Betty... văduva generalului vorbea despre faptul că voise să ajute mai mult la bucătărie, la prepararea mâncării.

— Ce muncă istovitoare, să fierbi, să coci, ce grijă şi atenție pentru o masă aşa plină... spuse doamna Wania, şi era clar că-şi mărturisea astfel uimirea față de cina servită, şi darul pentru vitrină... se gândea probabil la

ceşcuţele pe care le primise de la consilier, iar colonelul Seibt bău din vin şi începu să-şi amintească de asociaţia studenţească.

— Îmi aduc aminte, spuse vesel cu privirea la consilierul şef şi la văduva Meyerbach, de una din sesiunile noastre din Ajunul unui Crăciun, la castelul Boock, la felul în care un ţăran ne-a trimis printr-o slugă un purcel. Venise şi fata lui, pe atunci erau pe acolo Zenger, Götz, Dessewffy...

— ...care i-au aprins – ţăranului şura, omul acela o fi crezut poate că vor să-i fure fata, sau... interveni brusc Heumann şi Seibt râse, bău vin şi continuă să povestească despre generalul Meyerbach. Aminti munca efectuată ca preşedinte al Asociaţiei, îşi aduse aminte de înălţarea lui de la gradul de colonel la cel de general şi pomeni şi de firea lui amabilă.

— De fapt el a preluat asociaţia, spuse văduva cu un zâmbet plăcut, ca maior. Ştiţi cum se baza pe voi, cum vă iubea. Ştiţi că proteza nici nu-l mai deranja? Se obişnuise aşa mult cu ea, spuse văduva, că poate nici n-ar fi mai ştiut ce să facă cu mâna... apoi răsună numele lui Bernard Raster.

— Şi de domnul Raster, spuse văduva şi Viki ridică capul şi se uită la ea nemişcat, bărbatul meu îşi amintea adesea. De făptura lui de uriaş. Domnul Raster mi-a trimis de Crăciun o hartă din plastic reprezentând o corabie atacată de piraţi, iar după Anul Nou o să mă viziteze... şi în acea clipă Viki zâmbi şi îi străfulgeră prin cap: Dacă n-o să-i închidă, şi apoi – azi de fapt pentru prima oară – luă şi el cuvântul. Privi la Wania, la soţia lui, la Seibt, clipi în direcţia feţei nemişcate, indiferente a tatălui său şi vorbi:

— Preparatorul Raster, spuse şi se auzi pe sine însuşi ca în ceaţă, a demonstrat la Baroberg, o mie de ani mai

târziu, că papa Clement al II-lea a fost asasinat. Că a fost otrăvit. Au fost pline ziarele de ştirea asta... şi atunci răsună vocea consilierului şef.

— Expresul, spuse sec, fără să i se mişte faţa, dar că papa ar fi fost ucis n-a demonstrat nimeni. Comisia a arătat doar, spuse indiferent, că a murit otrăvit cu plumb.

— Poate că e acelaşi lucru, râse colonelul Seibt, doar nu s-o fi sinucis.

— Strict judecând, spuse comisarul Wania, descoperirea plumbului în oase după o mie de ani, nu e într-adevăr o dovadă cu totul sigură a crimei. E doar foarte probabil.

— Am citit în legătură cu asta un articol în *Le monde,* şi altul în *Monitor,* remarcă văduva. Şi-i zâmbi blând lui Heumann, acolo au scris mai amănunţit decât în *Expres.* Erau pe atunci lupte între Roma şi regele Henric al III-lea care s-a arătat a fi destul de perfid. Succesorul lui Clement al II-lea, Damanas a fost şi el otrăvit peste un an. Apoi au început să vorbească despre biblioteci. Şi Viki simţi că s-a schimbat vorba de la Bernard Raster. Dar în sufletul lui era bucuros. Realizase ce-şi propusese şi avusese succes. Văzuse ca prin ceaţă că tatăl său fusese neplăcut impresionat şi-l auzise chiar exprimându-şi dezacordul. Aştepta să-l audă adresându-i-se dintr-o clipă în alta referitor la ceasul de aur de la Barry, probabil că-l văzuse de mult pe mâna lui şi era pregătit să se împotrivească. Dar se întâmplă altceva. Deodată se înclină spre el comisarul Wania care zâmbi şi spuse:

— Peste un an şi jumătate o să termini şcoala, Viki. Te-ai gândit la ce-o să faci?

Viki fu uimit de brusca întrebare, dar percepea ca prin ceaţă şi era liniştit. Îşi aminti de călătoria pe care

urma s-o facă în vacanţă cu Barry în Turcia, îşi aminti de Smirna şi Istambul şi zâmbi uşor.

— Dacă o să termin şcoala, zâmbi. Ce-o să fie după... încă nu ştiu.

— Cum să n-o termini, râse colonelul Seibt, ce-o să fie după aceea cred că e clar. O să mergi desigur la drept, ca Mart, sau la criminalistică. Ca să rămână în familie... şi-apoi vorbi iar Heumann. Era clar că trebuia s-o facă.

— Pentru drept şi criminalistică e nevoie de o minte ascuțită, de nervi buni, spuse încet privind în acest timp spre uşă, să spunem lucrurilor pe nume, e ca la armată...

— Dar medicina, spuse colonelul, pentru ea e nevoie de sentiment.

— Dar şi de o mână fermă, replică Heumann şi bău din vin.

— Poate că Viki are, spuse gânditor Wania... şi Viki simți că se uită la el... Wania îl privea într-adevăr pe Viki, fața lui frumoasă şi palidă, buzele şi ochii cenuşii, voalați... Poate că Viki are înclinații artistice.

— N-a desenat niciodată, spuse Heumann, n-a cântat nici la pian, nici la chitară, şi nici din voce nu s-a produs în vreun fel mai deosebit. Pentru aşa ceva trebuie să existe premise.

Viki privi bradul şi observă că multe din lumânări se stinseseră de mult. Era complet liniştit. Constata totul ca şi cum nu s-ar fi referit la el. Apoi se auzi glasul văduvei.

— Poate, spuse, că ar fi un bun actor.

După o clipă de tăcere, în care timp se auzise doar radioul – cântau nişte şcolari colinde din toată lumea – vorbi din nou Heumann. Era o situație aşa de groaznică că lui Viki îi veni ideea să se ridice şi să iasă un moment. Dar era liniştit, rămase şi se uită la pomişorul stins.

Consilierul criminalist începu să vorbească despre tineret.

— Azi tineretul e aşa de zăpăcit, spuse şi privi la rândul lui spre pomişorul stins, că nu se gândeşte de loc la viitor. Termină şcoala şi nu ştie ce-o să facă mai departe. Motoare aviatice, nave oceanice, maşini de calcul, toate astea interesează acum doar tineretul proletar, pe cel bogat nu. Acesta se încălzeşte în distracţii, băuturi, jazz, filme, călătorii... locuinţele şi maşinile nu-i atrag, fiindcă acasă au vile, iar automobilele le primesc cadou de cum se nasc. Şi pe urmă creşte criminalitatea. Prind teren şi drogurile. Din suprasaturaţie la unii, din sărăcie la ceilalţi. Din lipsa unui elan şi a unui ţel în viaţă. Din goana după mereu alte lucruri noi, în special dintr-o mare plictiseală existenţială şi spuneţi-mi atunci încotro se grăbeşte societatea noastră. Spre degenerare, spre disoluţie. Când mergeam eu la şcoală... Apoi consilierul criminalist spuse:

— Din cauza suprasaturării şi lipsei unui ţel existenţial, tineretul a devenit un element destructiv. Nu mai ştie ce să facă, nu se pricepe să construiască şi să creeze, ca atare dărâmă şi distruge. Se agaţă de opoziţie, de extreme şi himere. La demonstraţii merge în Buick-uri şi Mercedes-uri, după demonstraţie îi aşteaptă după colţ şoferul personal şi se duc să trândăvească la mare. Dacă degenerează tineretul, degenerează societatea, spuse şi privi pomişorul, să împiedici degenerarea tineretului este deci acelaşi lucru cu împiedicarea degenerării societăţii. Publicul ar trebui să se gândească mai mult ce provoacă degenerarea tineretului în primul şi în al doilea rând. Îndepărtarea cauzelor prime e afacerea politicienilor, îndepărtarea celor secundare e afacerea părinţilor, a şcolii şi a

noastră. Şi în timp ce la radio şcolarii cântau colinde din toată lumea, consilierul criminalist explică ce delicte ar fi necesar să se pună sub urmărire penală.

— Vânzarea alcoolului şi fumatul până în optsprezece ani, toate filmele, revistele şi ziarele de un anumit fel. Iar vânzarea şi cumpărarea drogurilor să se pedepsească cu închisoare grea. À propos, ştiţi... spuse şi zâmbi ciudat. cum se pedepseşte lucrul acesta azi, în Turcia? Cu închisoare grea de la un an la „pe viaţă". Avertismentele atârnă la recepţia fiecărui hotel. Iar faptul e valabil nu numai pentru turci, ci şi pentru străini. Şi consilierul criminalist numi încă câteva lucruri, pe care le-ar mai combate ca să frâneze degenerarea tineretului, şi prin aceasta şi a societăţii, apoi termină de vorbit, la radio şcolarii tocmai terminaseră şi ei cu cântatul şi în cameră se instală o linişte ciudată. Mai ciudată decât cea de-acum o clipă şi Viki simţi lucrul acesta. A terminat de vorbit şi e ca în mormânt, îşi spuse în sine şi prin cap îi trecu iar ca fulgerul Barry şi ceasul de aur. Nu se mai ajunse însă la el. La radio începuseră să transmită cântece din vechi maeştri şi colonelul Seibt spuse:

— Au ars lumânările, o să le schimb, poate că mai aveţi câteva. Se ridică, se duse spre pom, ridică cutiuţa cu lumânări de pe covor şi continuă:

— Da. Câteva măsuri sunt necesare, ne ducem de râpă. Tineretul nostru de aur nu ştie ce să mai facă. Dar totul trebuie să aibă o măsură, Victore, şi noi am fost tineri. Ce pe urmă elevul să nu îndrăznească să bea şi el nici măcar un şpriţ, ce s-ar spune de asta în multe din ţinuturile noastre viticole. De exemplu, spuse deodată Seibt şi începu să schimbe lumânările în brăduţ, ce-ar face Ottingenul... şi lui Viki începu să-i bată mai tare inima.

Viki presimţise de la început, că în seara aceea o să se

ajungă şi la crima din Ottingen. Presimţise că dacă nu va începe nimeni altcineva, o va face văduva generalului care avea un nepot, şi dacă nu ea, atunci chiar el, tatăl său, al cărui cap era cu siguranţă plin de problema asta. Şi cu toate că renunţase la anchetă şi nu mai năzuia, după ştiri proaspete, care i-ar fi ajutat, totuşi când se gândea că peste o clipă avea să se vorbească despre Ottingen, era foarte emoţionat şi deşi se simţea în continuare liniştit, inima începuse să-i bată mai tare. Se ajunsese aici şi vorba o adusese Seibt. Lui Viki îi bătea tare inima, dar percepea înceţoşat şi era liniştit. Prima oftă văduva generalului şi se cutremură. Apoi oftă doamna Wania, soţia comisarului, în fine luă cuvântul Heumann.

— Crima din Ottingen e groaznică, dar ce s-a întâmplat ieri după amiază şi azi dimineaţă e de-a dreptul incredibil, spuse şi faţa îi era ca piatra şi ochii îngheţaţi, oamenii au fost cuprinşi de panică.

— Părinţii sunt îngroziţi, îşi strânse văduva umerii în şalul din dantele de Bruxelles, nu e de mirare, şi eu sunt. Am şi eu nepot.

— E natural, spuse Heumann, dar asta e isterie. După o singură ştire lapidară, căreia i-am dat drumul ieri, în ziarele de după-amiază. Nu mai vorbesc de faptul că tot ieri ne-au venit sute de telegrame de la diverse cluburi de părinţi din toată ţara. Dar au venit şi scrisori în care aproape că suntem ameninţaţi şi scrisori făţiş grosolane. Oamenii îşi descarcă astfel ura. Un morar dintr-un oraş din nord scria că naţiunea plăteşte impozite pentru noi. Da, Heumann zâmbi aspru şi îngustă privirea, aşa de departe s-a ajuns. Dacă n-aţi prins asasinul în două zile, pentru ce sunteţi plătiţi? După o singură ştire lapidară în presă. Dacă n-ar fi fost azi Crăciunul aş fi vrut să văd ce-ar mai fi scris. Că nu

s-au aruncat încă asupra noastră e mai mult de nevoie decât de voie, trebuie să scrie despre naşterea Domnului. Explicaţia e însă alta, spuse dezgustat Heumann; oamenii sunt nebuni după senzaţii şi gazetarii se întrec care să le dea mai multe. Fantezia lor e fără limite şi ce ştiu ei să semene în oameni, dacă asasinul nu e în două zile după gratii, e de-a dreptul o catastrofă...

— Oamenii sunt neliniştiţi şi pripiţi, spuse colonelul Seibt serios şi aprinse lumânările în pom, ce se aude? Aveţi vreo urmă?

— Cercetarea continuă zi şi noapte, spuse Heumann, avem o grămadă de materiale, indicii, ştiri, depoziţii, bineînţeles multe sunt complet inutile, oamenii relatează şi ce nu ştiu, inventează, scornesc, fantezia lor e aproape la fel de fără limite ca şi fantezia ziariştilor. În Ottingen toate astea depăşesc desigur limitele normale. Oamenii literalmente se întrec să spună cine şi ce a văzut în acea după-amiază, sau în seara de douăzeci şi doi decembrie. Astfel, cineva a văzut în piaţă, sub colonade un om care vindea vâsc şi pe care nu-l mai văzuse niciodată în Ottingen. La papetărie a venit spre seară un om ciudat să cumpere staniol. Era ciudat pentru că avea pince-nez, care nu se mai poartă azi. O cetăţeancă a văzut la prânz în faţa bisericii o ţigancă. La noi trebuie să notăm tot, pentru că nu se ştie niciodată dinainte. Poliţia e în stare de alarmă de patruzeci şi opt de ore, asta nu interesează desigur publicul, el judecă după rezultate. Cum a scris morarul acela: Pentru ce vă plătim... Heumann se întoarse plictisit spre radio, la care începuse să cânte corul Capelei sixtinei şi văduva generalului spuse:

— Aşadar pe o parte vă înfierează, pe cealaltă vin la voi să spună nonsensuri. Pentru familia Knippsen

trebuie să fie groaznic. Stau şi mă gândesc ce-or face acum, să le fie omorât copilul cu două zile înaintea Crăciunului... şi văduva îşi duse mâna la piept, la broşa care ţinea şalul de dantelă şi se înclină uşor, era foarte abătută, şi doamna Wania oftă şi-şi privi bărbatul.

— Doamna Knippsen, spuse comisarul Wania, se află de ieri la clinica neurologică de aici, domnul Knippsen îşi petrece ziua de azi la Ottingen, în familia arhivarului local cu ceilalţi doi copii. Cred că cetăţenii s-au îngrijit de el, cum au putut mai bine. La clinica profesorului Grenze se află şi fiul moaşei aceleia, Dadelbeck, e clar că exceptându-l pe asasin a fost cel din urmă care a vorbit cu victima. Trebuie să-l fi iubit pe Jürg, pur şi simplu s-a prăbuşit din cauza întâmplării.

— S-au prăbuşit şi ceilalţi, spuse Heumann, dar nu aşa rău ca el. Faptul se explică prin aceea că are nervii mai slabi şi că a fost cu el ultima oară. După ce aprinzi lumânările, tot în cutie acolo sunt şi artificiile, Ervin, îi spuse lui Seibt; care se afla lângă pomul de Crăciun, apoi se întoarse spre văduva generalului. La radio cânta corul Capelei sixtine şi văduva generalului arătând foarte chinuită de griji şi abătută, spuse:

— Domnul colonel întreba, dacă există deja vreo urmă. Dacă aţi scrie despre ea în ziare, poate că oamenii s-ar linişti puţin. Ar vedea un rezultat... dar Heumann dădu din cap.

— Nu se mulţumesc oamenii cu atât, spuse şi privi spre Seibt care atârna artificii pe ramurile pormişorului, noi nu trebuie să comunicăm ziariştilor nimic prematur. De multe ori s-a întâmplat ca aflând vreun scrib de ăsta ceva înainte de vreme, să scrie şi să ne facă cel mai prost serviciu. E serios bănuit Stopek, spuse şi faţa îi era rece şi dură, mama lui e de origine din Cracovia, cunosc oraşul, e frumos, am fost de două ori acolo. Omul s-a

născut acolo, dar a trăit în altă parte. Acum trei ani a fost condamnat în Belgia la zece ani de temniţa grea pentru colaborare la uciderea unei fete de şaisprezece ani. A izbutit ceva care reuşeşte azi doar unuia dintr-o mie. A fugit...

— E oare cu putinţă? ridică văduva uimită capul, iar Heumann dădu din mână şi spuse:

— Şi nu numai asta. Nici nu l-au prins şi a ajuns la noi. Fie cu paşaport fals, sau fără el, în orice caz şi-a făcut rost de documente false, de bani şi haine şi a rămas la noi sub numele de Briccius. Bănuiala că e evadatul Stopek a căzut din păcate asupra lui abia la începutul lui decembrie – cineva din preajma lui s-a dat de gol – şi doar atunci s-a ajuns la concluzia că e cel pe care-l căutam şi pentru celelalte crime.

— Şi a recunoscut? întrebă văduva, Heumann şi Wania se priviră unul pe altul, iar Heumann spuse:

— N-a recunoscut. Doar n-am pus încă mâna pe el.

Colonelul Seibt termină de atârnat toate artificiile, aprinse unul şi în cameră începu să se audă fâşâitul lui. Doamna Wania privi veioza care lumina în colţul camerei şi lustra ca şi cum ar fi vrut să le stingă, apoi spuse încet, fără verb:

— Probabil un asasin foarte isteţ, şi privi un artificiu. Iar Wania privind şi el artificiul adăugă:

— Ideea că asasinul are o inteligenţă superioară fiindcă nu l-am prins noi imediat, e o eroare. De obicei e vorba despre oameni submediocri. Nu scapă graţie inteligenţei lor, ci datorită instinctului, şireteniei, vicleniei.

— Precum şi ajutorului dat de alţii, adăugă Heumann, actele, hainele, banii aceia nu şi le-a creat singur, i le-a procurat cineva. Briccius e un psihopat redus la minte. Ceea ce ştim despre el din Bruxelles şi

din Polonia probează faptul că e pe jumătate nebun.

— Şi totuşi cineva are interes să-l ajute, să-l acopere pe acest tip degenerat... spuse văduva, şi Heumann îngustând ochii răspunse:

— Şi totuşi. Poate tocmai de aceea. Declasaţii.

Chiar atunci intră în cameră menajera Betty şi pe masă se iviră nişte păhărele largi şi un vas cu gheaţă, din care apărea gâtul unei sticle. Heumann încuviinţă şi aranjă păhărelele lângă sine.

— Ei, şi alţi bănuiţi nu mai sunt? râse colonelul Seibt şi se întoarse dinspre pomişor spre masă, ce e cu pistoalele noastre, Victor?

Heumann se ridică, scoase sticla din gheaţă şi începu să îndepărteze lent dopul. Spuse:

— Cu excepţia câtorva, de exemplu cel pierdut în Egipt, cel din Copenhaga şi al tău, le avem pe toate. Le-am luat eu împrumut şi mâine, în ziua întâi, le înapoiem proprietarilor. N-are niciun rost, în direcţia asta n-o să aflăm nimic. Apoi se auzi un pocnet, dopul zbură spre tavan şi Heumann turnă vinul spumos în pahare. Pe faţă nu i se mişca niciun muşchi, era de o linişte îngheţată, iar mâna îi era puternică şi fermă.

— Aşteptaţi până după sărbători, spuse, vreau să văd sarabanda din jurnale. S-a ajuns aşa de departe, că şase ore după descoperire m-a sunat la Ottingen ministrul. Să mă întrebe dacă n-ar fi bine să cuplăm şi Interpolul.

— Trei crime în patru luni, spuse Seibt, şi pe deasupra şi copii, e şi el cu totul excedat. Tu eşti şi membru al Interpolului...

— Excedat e, dar pe răspunderea lui n-o face, spuse Heumann şi pe faţa lui rece se citea o mare plictiseală, ne pune pe noi la bătaie. El poate fi liniştit, el nu va fi revocat. N-are idee de criminalistică şi de munca poliţiei deşi ar putea să aibă, e doar fost preşedinte de

tribunal... apoi toţi ridicară paharele. Văduva spuse: Noroc, şi vocea-i era abătută, Wania repetă: Noroc, iar colonelul adăugă şi el: Noroc şi să-l prindeţi cât mai repede... în pomişor artificiile se consumaseră, la radio corul terminase de cântat, iar Viki zâmbea.

Viki zâmbea şi inima încetase să-i mai bată repede. Era obosit, faţa îi era palidă, acoperită de umbră, privirea voalată, percepea şi gândea ca în ceaţă, dar era complet liniştit, cu Ottingenul se terminase, iar tatăl său recunoscuse că e dezgustat. El nu va fi revocat, spusese despre ministru.

În pomişor ardeau lumânări noi, la radio se cântau vechi *evergreen*-uri americane, iar Viki îşi privea ceasul de aur, privea şi aştepta. Trebuie să-l fi văzut cel puţin de zece ori, îşi spuse în sinea lui, cel puţin de o sută de ori, chiar dacă nu l-a atins cu privirea, şi trebuie să-l vadă şi acum. De ce tace oare? De ce nu spune nimic despre despărţirea de Barry pe care a pus-o la cale, sau poate că nu vrea s-o facă în faţa musafirilor? Sau poate că aşteaptă să plece ei? Viki privi musafirii, văzu faţa tatălui său, dură, ochii lui de gheaţă priveau paharele cu vin spumos... îl văzu pe Wania, pe nevasta acestuia, pe văduvă, pe colonel şi pe menajeră, care acum stătea şi ea împreună cu ei, îi vedea ca pe nişte ursuleţi în ceaţă şi auzea că începuseră să se distreze, fără însă să-şi dea seama care era pretextul acestei distracţii. Îşi privi ceasul şi se gândi la Barry. La faptul că Barry pleacă o săptămână în munţi. La călătoria din vacanţă în Turcia. Precum şi la Greta, a cărei cravată o avea la gât... şi lumânările din pomişor încă nu arseseră de tot iar *evergreen*-urile de la radio încă nu se terminaseră când doamna Wania se sculă deodată şi spuse încet şi incolor:

— Asta e. Trebuie să ne cam ducem. Heumann zise că mai e timp, încă nu e nici miezul nopţii, dacă ar fi fost

cameristul aici ar fi gândit: Domnul consilier ştie ce se cade, totuşi se ridicară încet cu toţii. Colonelul stinse pomişorul şi ieşiră în hol. În mâini aveau pachetele şi pungulițe, pe care le aşezară din nou jos pentru o clipă în timp ce se îmbrăcau. Viki îşi luă rămas bun cel dintâi, ca să poată dispărea în cămăruța lui. Când se despărți de văduva generalului în mantaua neagră, cu înspăimântătoarea ei bonetă păroasă cu fundă îşi aminti de nevasta motanului din jocul de buzunar. Când îşi luă rămas bun de la doamna Wania, avu impresia că femeii îi e rău deşi nu mâncase supă de peşte şi crap, era palidă, ofilită şi-i spuse cu o voce incoloră soțului ei:

— Cum o să ajungem acasă dacă ai băut... Când îşi luase rămas bun de la Wania, avusese impresia că comisarul se uită la el zâmbind, iar colonelul Seibt îl bătu pe spate şi spuse:

— Trai pe tine, Viki. Eşti în vacanță, poți dormi şi până la douăsprezece, noi începem din nou peste trei zile.

La Viki în cameră era prea cald, aşa că se duse direct la geam şi-l deschise pentru o clipă. Afară ningea iar, fulgi albi şi mari se lăsau în lumina lămpilor de pe stradă, pe garaj şi pe trotuar, era ger.

Vizavi, în casa lui Bernard Raster era lumină aproape la toate ferestrele, acolo Ajunul Crăciunului încă nu se terminase şi Viki îşi spuse: Dar el nu trebuie să se termine nici la noi... şi închise geamul. Apoi se dezbrăcă şi se întinse. Fața îi era palidă, acoperită de umbră, ochii voalați, era foarte obosit, dar se simțea liniştit. N-au observat nimic la mine, se gândi întins pe divan în întuneric, totul a decurs bine, şi începu să asculte. Să asculte, dacă acum, când musafirii plecaseră, se aud paşi în hol şi dacă vine după el. Îşi scoase ceasul de la mână şi-l aşeză liniştit pe măsuța de lângă divan.

Asculta, oaspeții plecaseră de mult, dar el nu venise. Deodată se auziră clopotele de la biserica apropiată şi de undeva – probabil din bucătărie sau din camera unde era pomul – răsună radioul Gloria... Viki zâmbi, dădu în sinea lui din mână şi adormi.

XV

Apoi veni un moment în care în casa Heumann parcă se oprise timpul şi se întâmplase un miracol. După atâta agitaţie, încordare, zguduiri, în vila Heumann părea că se aşternuse liniştea. După cum nu spusese nimic despre înapoierea ceasului şi despre Barry în Ajunul Crăciunului, după plecarea musafirilor, tot aşa tăcuse consilierul criminalist şi a doua zi, de Crăciun, şi a treia zi... În asta consta oprirea timpului. În faptul că după ultimatumul dur – cum li se păruse el tuturor, lui Viki, cameristului şi menajerei – brusc şi neaşteptat cedase, în asta consta miracolul. În prima zi de Crăciun, devreme dimineaţa, când afară era întuneric, iar oamenii, după noaptea de ajun, cei mai mulţi încă dormeau, Viki se strecurase afară din pat şi alergase în hol la coloana antică – obiectul acela decorativ cu telefonul – ca să-l cheme pe Barry înainte de a pleca la munte şi să-i comunice desfăşurarea serii de ieri. Era nelinişţit şi nedormit, dar Barry la celălalt capăt al firului râsese.

— Vezi, Viki, spuse, că am ajuns aici. Tu n-ai crezut. Ai afirmat că niciodată nu cedează şi nu revocă, ce a spus o dată rămâne valabil, cameristul şi Seibt au avut însă dreptate. N-a spus nimic despre ceas şi nici despre mine şi la fel o să se răzgândească şi asupra călătoriei noastre în Turcia. Aşa că de fapt totul a decurs minunat ieri.

— N-a spus nimic, obiectă încet Viki, dar asta încă nu înseamnă, că s-a răzgândit şi că revocă. Poate că tace doar pentru moment, fiindcă are capul plin de Ottingenul acela. Dar Barry, încă ceva, te rog, şi Viki îi spuse lui Barry despre prafuri. Trebuie să vorbesc încet, adăugă, te-am chemat din hol. Am luat ieri şi alaltăieri nişte prafuri foarte puternice, care provoacă oboseală, dar în schimb te fac să percepi ca în ceaţă şi eşti complet liniştit şi Barry la celălalt capăt al firului deveni deodată mai serios.

— Nu ştiu cum se numesc, spuse încet Viki, e gravat pe ele R şi au rămas de la mama. Precis mi-au ajutat. Să nu fi fost ele cu siguranţă că n-aş fi făcut faţă. Acum iar nu mi-e bine şi o să iau unul.

— E prea de dimineaţă, eşti nedormit, spuse în fine Barry, dar glasul lui era nesigur, apoi adăugă:

— Viki, dacă trebuie să le iei, ca să fii liniştit, poate că ar trebui să te sfatuieşti cu cineva. Ei, spuse apoi mai vesel, când mă întorc de la munte, o să ne uităm la ele. Noi, Viki, plecăm azi spre nouă, mama şi surioara nu se îmbracă mai repede. Trebuia să fi mers cu noi la munte, Viki, o să regret până la moarte că n-ai venit. Am fi putut să-i întărâtăm pe sportivii de acolo, prin faptul că nici nu ne-am fi atins de schiuri. Pe doi ianuarie după-amiază mă întorc într-o goană şi te sun imediat...

Barry pleca deci în acea zi cu părinţii şi sora lui într-o staţiune de munte şi Viki trebuia să rămână singur până pe doi ianuarie. Şi rămase într-adevăr complet singur. În vilă era doar cameristul şi menajera Betty, consilierul criminalist era rar acasă. În toată săptămâna Crăciunului plecase dis-de-dimineaţă – aproape încă pe întuneric – cu Chevrolet-ul de serviciu şi se întorcea târziu seara, unde era şi ce făcea nu ştia nimeni, aflaseră doar că la două zile după Crăciun fusese la o

recepție la ambasada Iranului şi cu o zi înainte de Revelion la operă unde era clar că fusese obligat să meargă ca răspuns la o invitație pe care nu putuse s-o refuze. Lui Viki îi trecuse adesea prin minte dacă liniştea din casă nu se datora tocmai absenței lui, şi dacă şi tăcerea lui în legătură cu ceasul şi Barry nu era din cauză că lipsea mereu. Dar altădată, îşi spunea iarăşi, dacă ar fi vrut să-l vadă şi să-l pedepsească ar fi găsit timp, de câteva ori vorbise şi cu cameristul despre asta.

— Nu reuşesc să-mi explic de ce s-a schimbat aşa brusc, îi spuse odată cameristului, tocmai când acesta neavând treburi urgente stătea la el în cameră, de ce nu-mi spune niciun cuvânt despre ceas şi despre Barry? Câteodată cred că n-are timp fiindcă lipseşte mereu, dar dacă ar vrea să găsească timp, l-ar găsi cu siguranță. Altădată mă gândesc că are capul plin de Ottingenul acela şi că de treburile casei nu-i prea arde.

— Da, spuse cameristul cu dreapta pe spătarul scaunului şi fața îi era încremenită, nemişcată, de ce tace domnul consilier. Mă gândesc la asta încă din Ajunul Crăciunului când n-am fost aici. Poate fi interpretat că domnul consilier tace fiindcă are griji multe cu Ottingenul şi n-are timp să-şi distragă atenția cu certurile de acasă; când marele violonist exersează la domiciliu un nou concert, nici el nu are chef să se ocupe de un geam spart. Dar mie nu mi se pare că ăsta e motivul, domnule Viki.

Cameristul clătină capul, şi când văzu că Viki îl priveşte încordat, zâmbi uşor, apoi spuse:

— Şi ştiți pentru ce nu e ăsta motivul? Gândiți-vă logic. Putea părea cum spuneți, că amână pe ceva mai târziu, sau că tace din lipsă de timp sau dintr-o suprasolicitare a chestiunilor de serviciu, dacă nu v-ar fi dat termen. Dar el v-a dat un termen. Un ultimatum,

domnule Viki, cameristul dădu imperceptibil din cap, un ultimatum până la douăzeci şi patru decembrie. E o dată, şi data nu se trece cu vederea din lipsă de timp sau din cauza presiunii chestiunilor de serviciu, e un lucru mult prea serios. Mai ales când o spune domnul consilier.

— Ce decurge deci de aici, întrebă Viki, credeţi poate că s-a răzgândit într-adevăr şi că a cedat? Că renunţă de tot, şi cameristul zâmbi şi încuviinţă.

— Da, spuse. Şi continuă:

— Şi faptul e legat tot de sancţiunile de care vă vorbeam. Am afirmat că pentru neascultare n-are ce sancţiune să vă dea. Din casă nu vă poate alunga, ar fi o pedeapsă pe care nu poate să şi-o permită. Nu poate nici să instituie asupra dumneavoastră – deci în propria familie – aşa numita stare de protecţie supravegheată, fiindcă asta ar dăuna propriului renume, neţinând cont de faptul că respectiva protecţie, după legile noastre, e permisă doar până la optsprezece ani. Ar putea desigur – ideea mi-a venit nu demult şi încă n-am vorbit împreună despre ea – să vă dezmoştenească.

Viki izbucni în râs, cameristul zâmbi şi el. Apoi se ridică de pe scaun şi încet, încremenit se duse spre uşă.

— Vedeţi, spuse în timp ce mergea, dacă nu ascultaţi n-are ce sancţiune să vă aplice. Poate să vă şi dezmoştenească şi totuna e. Nu, domnule Viki, a exagerat şi o ştie. Vă lasă în pace. N-o să spună nimic în legătură cu ceasul şi cu domnul Piret, iar cu timpul va revoca şi interzicerea călătoriei voastre din vacanţă. Nu trebuie exclusă însă posibilitatea că ar putea acţiona şi altfel. Iar pe când se pregătea să apuce clanţa adăugă:

— Vă lasă în pace, nu spune nimic, tace. Ar trebui să înţelegeţi şi să tăceţi şi dumneavoastră. Nu-i faceţi dificultăţi şi nici nu-i îngreunaţi munca şi măcar un

lucru să-l respectați: să fiți întotdeauna la nouă acasă...

Viki îşi petrecu vacanța de Crăciun în cea mai mare parte acasă, în mica lui cameră, lua prafuri însă puține, căci era singur, doar din când în când ieşea afară pe străzi să se uite la galantarele magazinelor sau în biserici la micile iesle, magazinele aveau în continuare ornamentație festivă, crengi de brad, panglici de argint, neoane, doar orgile nu se mai auzeau în asemenea măsură şi nici clopoțeii şi cântecele suave ale copiilor... aştepta să se întoarcă Barry. Primi de la el două ilustrate. Prima era semnată doar de Barry şi reprezenta piața orăşelului balnear cu un fundal de munți înalți şi înzăpeziți, pe cealaltă se afla tot imaginea unor munți înzăpeziți şi era luată dintr-o belvedere. O semnau – în afară de Barry – mai multe persoane. Şi Greta, şi părinții, ba chiar una din iscălituri amintea numele celebrului actor Holbach. Din ilustrate respira zăpada, gerul şi viața luxoasă. Viki îşi petrecu vacanța de Crăciun şi fără colegi. Îl chemase la telefon Richter, vecinul de bancă, şi Hoffmann desigur, cum se înțeleseseră. Hoffmann întrebase când încep să meargă prin cârciumi, şi luat pe neaşteptate n-avusese curajul să spună că renunțase la cercetare. Se scuzase că pleacă la țară şi hotărâse c-o să-i spună totul abia la şcoală. Richter voia să ştie dacă merge cu el în seara de revelion la varieteu.

— L-a reprezentația balerinului de care ți-am spus, şi la o mulțime de alte lucruri, va fi arhiplin. Viki n-avea chef şi se scuzase la fel față de Richter: că se hotărâse pe neaşteptate să plece la țară. Şi la frate-meu, adăugase, în oraşul vecin. M-a chemat Mart şi trebuie să mă duc.

Câteodată Viki rămânea singur în vilă, fiindcă pleca şi cameristul şi menajera Betty. Cameristul avea liber şi Betty se ducea la cumpărături sau mai avea şi alte

treburi. Aşa că se plimba prin cameră ca un castelan prin castel şi-şi spunea că locuieşte destul de bine. Locuiesc destul de bine, medita, cu siguranţă mai bine decât alţi sărmani care n-au de lucru sau care câştigă doar strictul necesar vieţii, dar nu se compară cu ce are familia Piret. Nici pe departe. E cel mai mare şef al criminalisticii din ţară, îşi spuse gândindu-se la tatăl său, dar locuieşte doar puţin mai bine ca media oamenilor. Trecea prin camera de lucru a tatălui său şi privea biblioteca uriaşă care aparţinuse în cea mai mare parte mamei, privea rafturile acoperite cu lemn încrustat, cărora li se spunea aici pe nedrept seifuri, şi nici măcar o dată nu le mai deschisese şi nici nu mai luase din ele diferite mape ca să se uite ce e nou în cercetări... câteodată se mira de el însuşi. Se mira de ce n-o face şi ajungea la concluzii ciudate... Dar nu prea se gândea la asta. Lua mai rar prafurile şi se stăpânea. Părăsea marele cabinet de lucru cu sentimentul că nu mai are ce face acolo, că încăperea aceea era pur şi simplu ştearsă din viaţa lui o dată pentru totdeauna. Se plimba prin camera alăturată, unde era vitrina de sticlă cu arme şi aici rămânea mai mult timp. Privea vitrina ca pe un lucru străin, de mult epuizat ca interes dintr-un muzeu oarecare, dar trebuia totuşi să-şi învingă o stare curioasă. Nu se simţea bine. Lua însă prafuri şi se stăpânea. O dată am tras cu arma aici, îşi spunea şi privea la marele tablou întunecos al vânătorii sălbatice de pe lambriul de lemn de deasupra bufetului, încă n-a descoperit faptul. N-a descoperit şi cine ştie dacă o va face, nu vede că tabloul atârnă mai jos, n-aş mai face-o a doua oară. Iar când ieşea din odaie gândea totdeauna: Şi chiar dacă ar descoperi, mi-e totuna. Cum am şi spus deja: n-are decât să mă şi împuşte... Trecea şi prin bucătărie şi prin camera de oaspeţi, în care se afla

bradul, ale cărui ramuri erau încărcate de ciocolată, globuri, lanțuri de argint, resturi de lumânări şi artificii arse rămase din Ajunul Crăciunului. Betty se pregătea să le scoată... şi aici, în camera aceasta, lângă brad îşi aminti din nou de ultimatumul tatălui său şi de tăcerea lui. N-are cum să vă sancționeze, ar putea doar să vă dezmoştenească, îşi aminti el cuvintele cameristului, e clar că vă lasă în pace şi cu timpul va anula şi interdicția călătoriei din vacanță... şi ajuns aici îi veni să râdă, îşi privi o clipă mâna pe care avea ceasul cel frumos de aur de la Barry şi plecă din cameră cu senzația unei linişti deosebite. În cămăruța lui, deasupra spălătorului de culoare, galben citron constată că deşi i se împuținează prafurile, mai are încă destule, dar ceva din adâncul sufletului îi spunea să nu facă risipă şi să le economisească.

Apoi vacanța de Crăciun se apropie de sfârşit. În ultima zi a anului ninsese teribil. Pe la prânz căzuseră fulgi mari şi deşi, oamenii purtau umbrele ca pe timp de ploaie şi pe străzile oraşului treceau zeci de camioane – ale celor care curățau zăpada. După-amiază ninsoarea se mai rărise, Viki luase un praf şi plecase să se plimbe pe chei. Întâlnise oameni veseli, din când în când chiar mici grupuri, care se pregăteau pentru seara festivă. Îi veni ideea ce-ar fi dacă l-ar întâlni din întâmplare pe Hoffmann sau pe Richter, pe care-l iubea şi cu care putea să se ducă azi la varieteu, îşi pregătise scuza anume că se întorsese înainte de vreme de la țară şi de la frate-său Mart. Dar nu-i întâlnise. Seara însă – la ora şase – se dusese totuşi la un cinematograf. Nu ştia la ce anume se duce, intrase pur şi simplu la un cinema de pe strada Regală, în al cărui pasaj era lume multă, şi unde-şi dăduse seama că mai poate cumpăra un bilet. Stătea între oameni în vârstă, doamna din dreapta lui

mânca o portocală. Se juca o comedie despre o fructăreasă care câştigase o maşină. Iar în ziua de Anul Nou la prânz, cu o zi mai înainte decât fusese planificat, se întorsese Barry de la munte şi-l sunase imediat pe Viki.

Se întâlniseră spre seară într-o mică vinărie de pe calea Kelich. Barry venise într-o scurtă maro de blană cu catarame, cu o bluză sport de culoare albă şi cu o cămaşă roz fără cravată, la gât avea o clamă. Răspândea o răcoare proaspătă cu un uşor şi fin parfum de lapte. La garderobă îşi zvântase puţin părul negru mai lung cu batista şi spusese:

— Viki, n-am mai avut răbdare. Am venit de azi, ai mei se întorc mâine. Şi la măsuţa cu lampă roz adăugă:

— I-am povestit cazul tău lui Holbach, şi faptul că din cauza scenelor de acasă iei prafurile alea marcate cu R, un actor celebru înţelege astfel de lucruri, şi ştii ce mi-a spus, că e preferabil să te duci la doctor şi să nu te înveţi să mergi la câmpul cu maci. A mai spus că probabil ai strâns în tine prea multe conflicte acasă, şi că nu te influenţează în bine nici faptul că trăieşti într-un mediu unde se vorbeşte despre crime şi unde se anchetează. Toate astea nu te privesc şi trebuie ca atare să treci peste ele. Tatăl tău are pur şi simplu profesia pe care o are, a spus Holbach, fiecare avem una, eu sunt actor, altul disecă. A spus că probabil n-o să fie nimic serios, cine n-a avut câteodată dificultăţi, le are – pe ascuns – şi campionul lumii la box. A mai spus şi că, odată, cu timpul o să te linişteşti, o să dureze până o să-ţi găseşti un scop în viaţă, şi-o să fie bine. La sfârşit a vorbit ca un adult, râse Barry, dar ce-a spus mai înainte era bine. Viki, e Anul Nou, să bem şampanie... şi Barry chemă chelnerul şi comandă ţigări şi şampanie.

— Barry, spuse Viki, mulţumesc pentru vederi,

Holbach era şi el semnat pe cea de a doua, şi Barry zâmbi şi încuviinţă.

— Desigur, spuse, te-a îndrăgit de la distanţă. Jumătate de an va turna două filme, pe unul l-a şi început, se numeşte *Ghid pentru paradis*, şi e o comedie. După vacanţă îl aşteaptă rolul principal din *Hamlet* şi din *Livada cu vişini,* ne invită chiar de azi la premieră, lista lui cu roluri e uriaşă. La munte schia doar o oră pe zi, în rest mergea la plimbări, juca biliard, stătea în societate şi-şi studia rolurile. Viki, spuse Barry, dacă ai vrea, aş merge cu tine la doctorul Tallbrock, e prietenul familiei noastre... Se duc la el şi turcii pe care i-ai văzut, prietenii tatii, ba şi domnul Maglajlija a fost o dată la el din cauza nervului trigemen, iar la nevoie îl cheamă şi ambasadorul Turciei. Nimeni n-o să afle nimic, e vorba de secretul profesional şi consultaţia va fi trecută în contul tatei.

Chiar în acea clipă chelnerul aduse ţigările, chibriturile, paharele şi sticla de şampanie. Scoase cu îndemânare dopul din gâtul sticlei şi turnă... şi Viki îşi aduse aminte de Ajunul Crăciunului.

— La noi, Barry, e linişte, zâmbi Viki, din ajun nu s-a schimbat nimic. Tace, nu mai spune un cuvânt despre tine şi despre ceas, pare într-adevăr a fi cedat pe toată linia... ridică cupa şi spuse: Hai noroc, Barry.

— Noroc şi un an nou fericit, încuviinţă Barry, să ţină şi să fie totul în regulă.

— Să aşteptăm sănătoşi următoarea aniversare a naşterii Domnului, râse Viki, aşa a spus doamna Meyerbach... şi băură. Apoi Barry deschise cutia cu ţigări şi-şi aprinseră câte una.

— Viki, clătină Barry capul şi-şi privi ceasul de aur... nu vreau să te silesc, dar dacă ai avea într-adevăr nevoie... Ştii e cu adevărat un doctor foarte bun şi în

plus e prietenul nostru. Şi ai fi singur la el, fiindcă am aranja dinainte, acum nici nu dă consultaţii după programul normal, are liber. Şi apoi, dacă ai avea nevoie de ajutor în vederea călătoriei noastre din vacanţă, cu siguranţă că l-ar chema la telefon pe tatăl tău şi i-ar explica că excursia cu mine e în interesul sănătăţii tale, şi l-ar sfătui să nu te împiedice s-o faci. Iar faptul acesta ar avea greutate şi în ochii lui, Viki. Doar e conferenţiar şi lucrează la clinica neurologică a profesorului Grenze...

Viki se uita la Barry, fuma, bea din când în când din şampanie şi se simţea bine. Faţa îi era luminoasă, calmă, amabilă, iar ochii lui cenuşii erau şi ei luminoşi şi calmi, se uita la Barry, care în lumina veiozei de pe masă era roz, şi Barry îl înţelegea.

— Într-adevăr trebuia să vin, râse el, am mers cu Jaguarul, trebuia să mă întorc. Nu mai puteam rămâne acolo.

— Totul e în regulă, Barry, spuse Viki recunoscător, acum pot să aştept să văd când o să anuleze interdicţia călătoriei noastre, iar prafurile aproape că n-o să le mai iau. Apoi, deodată, Barry se aşează mai bine pe scaun, îşi vârî mâinile în buzunare, se rezemă confortabil de spătar şi spuse:

— Şi la drept vorbind de ce le mai iei. Viki, doar acum e totul în regulă?

În acel moment, aruncară o privire în vinărie doi oameni. Un bărbat mai vârstnic arătând ca un mecanic de locomotivă şi o femeie cu o uriaşă pălărie demodată pe care erau urme de săpadă, probabil că afară reîncepuse să ningă, dar vinăria era ocupată aşa că se întoarseră şi plecară. Viki bău şampanie, îşi scutură ţigara în scrumieră şi spuse:

— Totul e în regulă, iar prafurile aproape că nu le mai iau. Dacă aş mai avea însă nevoie şi mi s-ar termina,

atunci m-ai putea lua la doctorul acela. Deocamdată merge.

Barry vru să propună încă ceva, dar Viki ridică din nou paharul şi ciocni cu el. Apoi stinse ţigara şi începu să vorbească despre Istambul şi Smirna. Deocamdată, mergea, mergea... Dar Viki prevedea şi presimţea, că poimâine când se va duce la şcoală o să trebuiască să ia mai multe prafuri. Poate la fel ca atunci, în Ajunul Crăciunului. Căci prima zi de şcoală e totdeauna o zi pretenţioasă şi uluitoare. Se gândea încă la faptul acesta şi pe când cu capul ceva mai uşor părăsiseră vinăria şi merseseră împreună o bucată de drum pe jos. Se gândea la el şi când se despărţise de Barry la un colţ de stradă, se gândise şi în timp ce, uşor şi liniştit, venise acasă, în cămăruţa sa, unde se aşezase la masă şi-i scrisese o scrisoare lui Mart. Îi descrisese toate spaimele prin care trecuse acasă, situaţia din Ajunul Crăciunului şi faptul că tatăl său brusc şi neaşteptat – după cum se părea – dăduse înapoi. Vacanţa de Crăciun se terminase, Viki avea impresia că devenise mai insensibil, dar prima zi de şcoală – asta o simţea clar – nu mergea fără prafuri. Se duse la lavoarul de culoarea lămâii, îşi privi faţa şi ochii, şi deşi şcoala începea abia poimâine, îşi pregăti chiar atunci câteva prafuri pentru acea dimineaţă.

XVI

Şi le pregăti şi le înghiţi în cămăruţa lui, lângă spălătorul de culoarea lămâii, cu puţin înainte de a-şi lua geanta şi a ieşi.

Acel trei ianuarie se nimerise să înceapă cu o dimineaţă frumoasă de iarnă. O dimineaţă însorită, fără zăpadă, era puţin frig, iar străzile şi bulevardele oraşului erau pline de un fel de răcoare albăstruie. Mulţimea automobilelor trecea pe ele în linie dreaptă, cu viteză şi foarte silenţios, oamenii pe trotuare păşeau liniştit şi repede, iar gimnaziul de stat, purtând numele celui mai mare pedagog, avea pereţii de sticlă curaţi, strălucitori, proaspăt spălaţi. Viki însă intrase în clasă ca în ceaţă. Ca în ceaţă, deşi cu totul liniştit. Şi încă nu-şi dezbrăcase cojocelul când se şi adunase în jurul lui un mic grup. A treia crimă a asasinului necunoscut. Cât de departe a ajuns ancheta? Are poliţia vreo urmă?

— Viki, spusese proaspătul şi rozaliul Richter, cel cu bretonul mare, o să regreţi că n-ai venit cu mine de Revelion la varieteu, când te-ai întors de la ţară? Apoi de micul grup se apropie liniştitul şi inobservabilul Hoffmann, al cărui tată era editor de ziar. Cu numărul care tocmai apăruse în mână spuse:

— Îmi pare rău, Viki, că n-ai făcut nimic cu cârciumile alea în vacanţă. Trebuia să fi rămas aici. N-ai mai cercetat nimic, nu?

Viki simţi brusc, că are nevoie de mai multă lumină

decât era în acel loc al clasei, unde stătea în mijlocul grupului de colegi, aşa că se apropie puţin de perete, de marele perete de sticlă şi spuse:

— Sunt pe urmele lui, e un puşcăriaş fugit din Bruxelles, care trăieşte la noi. De sărbători au decretat urmărirea generală. Dar eu m-am lăsat de afacere, îi spuse lui Hoffmann, n-are rost. N-aş găsi asasinul, spuse şi-i luă ziarul lui Richter, care tocmai terminase de citit, şi mai ales în cârciumi. O să-ţi mai explic eu...

Apoi sună şi trebuiră să ia loc în bănci. În bancă, Viki şi Richter îşi puseră ziarul pe genunchi şi lui Viki începu să-i bată inima. La fel ca atunci, la Raster, şi acasă în Ajunul Crăciunului, când venise vorba despre Ottingen. Un sfert din ziar – aproape un sfert, în afara reclamelor şi a altor articole – era dedicat crimei de la Ottingen. În clasă intră profesorul de istorie, se înclină în faţa tablei albe, se aşeză apoi la masa modernă, care ţinea loc de catedră, şi, poate pentru că era prima zi de şcoală din noul an, nu începu să vorbească despre istorie, ci despre alte lucruri. Lui Viki îi bătea inima iar pe profesor nici nu-l auzea. „Crima din Ottingen – deşi de atunci au trecut deja zece zile – e mereu înconjurată de taină, citi Viki în ziar şi, privirea lui aluneca peste fotografiile care se aflau intercalate în text în număr mare, ea lasă impresia a fi împreună cu crimele din Kneppburg şi Zorna cea mai mare enigmă a secolului”.

Pe prima pagină, alături de acest text era fotografia orăşelului Ottingen, în fundal dealul cu castelul, cetatea şi pivniţele de vinuri, prin oraş curgea un râu peste care se arcuia podul de piatră, iar la margine clădirea mânăstirii cu biserica... cine ar fi văzut aceste imagini fără să citească indicaţiile ar fi putut crede că e vorba despre o excursie de studiu a geografiei patriei. Tot acolo mai era fotografia poliţiei locale sau a comisariatului, o

casă veche cu două etaje şi cu portic din piaţa Ottingenului... putea lăsa impresia că se prezintă casa de naştere a vreunui bărbat celebru. Urmau apoi fotografiile unor oameni...

— Ar fi prematur să dăm detalii, citi Viki interviul comisarului Wania cu redactorul revistei care fusese montat în text, avem totuşi forţe şi posibilităţi suficiente ca să găsim pe vinovat şi să-l aducem la judecată.

Urmau fotografiile unei femei tinere şi a unui bărbat, părinţii lui Jürg Knippsen, fotografia lor de la nuntă. Femeia era înfăşurată într-un voal alb, Knippsen avea la reverul sacoului negru o crenguţă de mirt legată cu o panglică şi stăteau lipiţi unul de altul. Dedesubt era următorul text: „Plini de speranţă şi credinţă în viitor". Tot acolo se mai afla imaginea unui bărbat mai vârstnic, solid şi încruntat, era directorul şcolii profesionale de vinificaţie, de data aceasta când Jürg se născuse deja, apoi fotografia directorului viticol şi a soţiei cu un băiat şi o fetiţă, fraţii lui Jürg.

„Iar la brânză beţi doar Rubiniul de Ottingen, Ottingen – marca unei calităţi mondiale", citi Viki pe reclama colorată reprezentând sticle cu vin de Ottingen, iar mai departe scria: „Asociaţia profesorilor şcolilor naţionale cere poliţiei să intensifice cercetările. Sute de mii de părinţi sunt extrem de neliniştiţi. Doamna Merkl din Habr: „Nu-mi las fata afară decât împreună cu Rolf, fata are douăzeci de ani şi o să se mărite curând". Domnul Krotz: „Bona noastră merge cu copilaşul doar în jurul monumentului sfântului Ignat, pe care-l vedem de la geam..." propoziţia îi apăru deodată lui Viki ca o glumă, dar nu râse. Era liniştit, percepea ca în ceaţă, şi inima îi bătea în continuare puternic.

„Străzile şi împrejurimile Ottingenului sunt fără copii, părinţii nu-i lasă un pas fără supraveghere", se scria mai

departe în articol. Comisarul Wania: „Asasinul nu ucide de două ori în acelaşi loc”. Redactorul ziarului: „Aşadar cu Ottingenul s-a isprăvit...”, iar Richter cu capul lângă capul lui Viki spuse: pardon, şi-şi îndreptă pagina pe genunchii acestuia, citea în altă parte... şi Viki văzu alte fotografii. Câmpurile de pe costişa de dincolo de mânăstire, mărginite de pădure într-o imagine de ansamblu... cine n-ar fi citit textul ar fi putut crede că era vorba de vânătoare de potârnichi şi iepuri. O fotografie detaliată a marginii pădurii, cu un cerculeţ negru în mijloc, locul faptei. Şi „Îmbrăcăminte adecvată sporturilor de iarnă într-un bogat sortiment pentru tineri şi maturi la magazinul universal M&S, veniţi s-o vedeţi şi dumneavoastră!”

„Pistol de calibru 6,35 cu filetajul ţevii orientat spre stânga, citi Viki textul de sub fotografia pistolului, cu unul asemănător omoară ucigaşul necunoscut. Nu s-a găsit încă niciodată la locul faptei, în schimb de data aceasta, la Ottingen s-a găsit cartuşul şi tubul lui, citi şi inima îi bătea, percepea ca în ceaţă, dar era liniştit, simţea doar că se apropie treptat, oboseala aceea... şi mai departe: „Comisarul Wania: Descoperirea nu trebuie să fie supraestimată. Chiar dacă am avea pistolul, nu ar însemna încă că am pus mâna pe făptaş...” Chiar în clipa aceea, Hoffmann care stătea pe banca din spatele lui Viki se ridică, se înclină şi se interpuse între capul lui Viki şi cel al lui Richter. Iar Richter întoarse pagina ziarului şi acolo erau alte fotografii.

Într-una era un copilaş de şase luni, într-alta unul de opt şi restul paginii cuprindea imaginea colorată a unei danturi frumoase de băiat alături de tubul cu pasta de dinţi Lavex şi cu textul: „O pastă de dinţi modernă – Fresh breath, bright white teeath...”, iar pe pagina de vizavi: „Ultima fotografie a victimei în vârstă de

paisprezece ani, Jürg Knippsen, de pe legitimaţia de elev...” şi lui Viki, deşi văzuse deja fotografia aceea înaintea începerii orei, aproape că i se opri inima. Jürg era într-o cămaşă albă deschisă la gât, iar ochii şi gura râdeau direct cititorului.

— El e, spuse Hoffmann între capul lui Viki şi cel al lui Richter, oare bietul de el, când se fotografiase atunci, presimţea ce avea să i se întâmple? Ce băiat, Viki, uită-te cum râde, şi el îl omoară. Iar tu renunţi la cercetări. Lui Viki îi căzu ziarul de pe genunchi, nu-l prinse nici Richter, se auzi în fine profesorul de la catedră.

— Hoffmann, strigă, nu mai vorbi şi stai jos. Heumann, Richter ce citiţi acolo, ştiţi măcar despre ce vorbesc? Vorbesc despre Socrate. Iar când Hoffmann se aşează în banca lui şi Richter se depărtă de Viki, profesorul spuse:

— Când l-au condus spre moarte, soţia lui, Xantipa, s-a tânguit: Pentru Dumnezeu, ai fost condamnat pe nedrept. Iar Socrate s-a întors spre ea şi-a spus: Fii bucuroasă că e aşa. Ar fi fost mai rău, dacă aş fi fost condamnat pe drept.

— Viki, îi spuse Richter lui Viki în timpul pauzei, eşti în aer cu problema asta. Sau eşti supărat, că nu dai de asasin? Şi Hoffmann adăugă:

— Ce supărat, că doar şi-o face singur. De ce renunţă? O să mai discutăm despre asta. Dar e adevărat, Viki, eşti destul de palid şi ochii parcă i-ai avea înceţoşaţi. Arăţi schimbat.

— Da, surâse Viki, am fost la doctor. O să mă operez de glanda tiroidă.

— Te rog, începu Richter să râdă şi se pipăi sub gât, glanda tiroidă e aici. Doar n-ai nimic acolo.

— Nu se cunoaşte de la prima vedere, zâmbi Viki şi se apropie de Sedlicky şi Elstner, care citeau în pauză

ziarul lui Hoffmann şi privi o altă pagină la care era deschis ziarul. Se vedea fotografia unei sănii, iar dedesubt scria: „Sania, pe care a stat asasinul împreună cu victima sa la orele şapte seara. Pe scândura saniei s-a găsit un fir din haina asasinului. Comisarul Wania: Era probabil un balonseide de culoare verde închis, dintre acelea care se poartă şi iarna dacă au căptuşeală, sunt cam un milion pe la noi. Asasinul precis nu mai are haina aceasta... Redactorul: întrebăm, când poliția va scăpa țara de stafia aceasta va fi posibilă prevenirea unor cazuri asemănătoare? Apoi Viki, care privea ziarul peste umerii celorlalți, încremeni. Pe foaie era fotografia colorată a unei sticluțe galbene de Angenal cu cuvintele: „Păziți-vă sănătatea de gripă, anghină şi răceală..." şi sub aceasta era numele tatălui său. Se afla scris astfel:

„Consilierul criminalist şef. Dr. Heumann: Prevenirea în acest caz înseamnă starea de alertă în toate oraşele, comunele şi satele. S-ar putea ajunge şi la o mobilizare armată. Prevenția noastră constă în altceva. Ea e o componentă a întregului nostru sistem de investigație". Apoi Elstner întoarse foaia şi acolo se afla iar fotografia unui băiat, dar nu era Jürg. Sub fotografie scria: „Colegul lui Jürg, Dadelbeck, fiul asistentei mamoş, ultimul care l-a văzut pe Jürg... şi sub el: „A fost anchetat a doua zi, la Ottingen, de însuşi dr. Heumann, iar acum e în îngrijire neurologică... Apoi:

Redactorul: Credeți că asasinatele vor continua?

Heumann: Poliția e în stare de alertă generală din primele ore ale dimineții de douăzeci şi trei decembrie anul trecut. Se află în această stare de fapt de la douăzeci noiembrie, de la cazul din Zorna. Unii oameni ar trebui să fie mai disciplinați.

Redactorul: Sunteți sigur, că o să-i prindeți pe făptaş?

O fotografie mare colorată cu genți, valize,

geamantane de călătorie şi sub ea:

Wania: Am spus deja că da.

În fine sosi dirigintele, care şi azi avea ultima oră. Semnă în caiet, apoi privi clasa:

— Bine aţi venit la şcoală, după vacanţă, spuse pe podium lângă tabla cea albă, unde acum – la douăsprezece – cădea soarele, sper c-aţi petrecut bine, că v-aţi odihnit şi că începeţi anul nou cu forţe proaspete. Vă aşteaptă ştiinţa despre viteză, despre zgomot şi o mulţime de alte lucruri... Viki asculta acum mai atent decât ora trecută, dirigintele era altfel decât ceilalţi şi Viki presimţea că se va referi la ceva anume. Pe genunchi avea iar ziarul lui Hoffmann, Richter lângă el se înclina din când în când spre el şi dirigintele spuse într-adevăr ceva interesant.

— S-a întâmplat, după cum ştiţi, cu o zi înaintea Ajunului Crăciunului un lucru groaznic. A tulburat toată ţara şi străinătatea. E aici Victor Heumann, spuse profesorul, dintre noi el trăieşte cel mai intens evenimentul. El singur v-ar putea spune cel mai bine cât efort şi câtă muncă a trebuit să depună poliţia de Crăciun, în timp ce noi ne pregăteam darurile, stăteam la cină, eram în munţi, iar acest efort şi această muncă o depune mai departe. Unii oameni o acuză pe motivul că făptaşul e încă în libertate, dar poliţia face tot ce e în puterea ei. Şi-l va găsi şi-l va face inofensiv. E o muncă istovitoare şi eroică, pe care trebuie s-o cinstim. Cât de jos poate cădea un suflet omenesc, cărei sălbăticii groaznice se poate lăsa pradă, ce bestie monstruoasă poate apărea dintr-o fiinţă născută cu inteligenţă şi sentimente. Heumann, spuse profesorul şi-şi fixă ochii asupra lui Viki... iar Viki se ridică, lăsă ziarul de pe genunchii săi să fie luat de Richter şi, în clipa aceea îşi dădu seama de un lucru. Abia acum, în clipa aceea,

realiză că în ziar nu era de fapt niciun cuvânt despre Briccius... şi brusc fu cuprins de îndoiala dacă nu cumva Briccius este un secret, care nu trebuie dezvăluit prematur. Dar se linişti imediat.

— Anatol Briccius, spuse şi auzi ecoul stins al propriei voci, e asasinul şi sunt pe urmele lui. Am auzit odată, că după ce-o să-l prindă, o să-l elibereze psihiatrii. Se zice că n-ar avea creierul în ordine.

Şcoala se terminase la douăsprezece şi jumătate. Afară era în continuare o vreme însorită de iarnă, fără zăpadă, doar automobilele mergeau oarecum mai zgomotos decât de dimineaţă, iar pe trotuare oamenii erau şi ei mai zgomotoşi, dar spre deosebire de azi dimineaţă mergeau mai lent, Viki era bucuros că ieşise de la şcoală. Lucru curios, dar azi tânjea după soare. Ca şi cum soarele i-ar fi făcut bine, ca şi cum lumina lui provocatoare l-ar fi liniştit şi i-ar fi dat forţă. Era cu toate acestea liniştit, crescuse doar oboseala, şi percepea în continuare totul ca în ceaţă. Mersese cu câţiva colegi până spre colţul bulevardului, geanta o avea sub braţ, iar la colţ cei mai mulţi se despărţiseră. Pe bulevard rămăsese din nou doar cu Hoffmann şi Richter. Iar Hoffmann începu imediat:

— Aşadar ai renunţat, Viki, ştii ce succes ai fi putut să ai? Într-adevăr s-ar fi putut scrie despre tine! Iar interviul din ziar, l-ai văzut pe cel cu Wania şi cu tatăl tău, ar fi putut fi filmat, ţi-aş fi ajutat eu. Ce e rău să mergi prin cârciumi, nu-ţi mai place?

— Ar fi trebuit într-adevăr să-l prind, spuse Viki gândindu-se la asasin. A fost însă o naivitate să cred aşa ceva, a fost un non-sens. Pentru asta e nevoie de o mare aparatură, de o echipă de oameni, de razii, de emiţătoare, de laborator, cum aş fi putut să reuşesc eu aşa ceva, când deocamdată nu l-a prins nici poliţia.

— Depinde de noroc, spuse liniştit Hoffmann, oricare detectiv are puțin noroc şi l-ai fi avut şi tu. În lucrurile astea are noroc mai degrabă detectivul care lucrează de unul singur decât o întreagă echipă polițienească.

— Norocul nu trebuie să fie subapreciat, Viki zâmbea uşor şi clipea din ochi, căci mergeau pe bulevard şi soarele le bătea direct în față, dar numai cu el nu se poate descoperi asasinul. Norocul şi întâmplarea sunt importante, dar nu sunt suficiente totdeauna, iar când nu se manifestă deloc, e sfârşitul. Iar cârciumile alea... Viki zâmbi iar, apoi oftă şi continuă: Cârciumile de la periferie, din diverse ocoale şi şoproane, în căsuțe joase, pe biete străduțe sărăcăcioase, care urmează să fie dărâmate... astea nu sunt locuri unde s-ar putea găsi Briccius. Da, cândva colinda vinăriile şi barurile, dar faptul acesta se întâmpla înainte să se afle că e un puşcăriaş fugit, bănuit de crime, înainte să se decreteze urmărirea lui în toată țara. Acum însă cu siguranță că e foarte atent dacă se arată pe undeva, cârciumile de la periferie, ocoalele şi şoproanele ar fi probabil ultimele unde s-ar duce. Nu, Viki zâmbi iar, am renunțat, n-are rost şi de fapt nici nu mă mai interesează. Mai degrabă o să încep să merg la golf, râse.

Ajunseră la magazinul cu fructe sudice, în galantare erau piramide de ananaşi, portocale, nuci de cocos şi banane, smochine, curmale, dar nu mai erau luminate cu lumină verde şi galbenă şi nici nu mai erau împodobite cu crengi de brad ca înainte de Crăciun. Viki îşi privi ceasul.

— L-ai primit de Crăciun? întrebă Richter şi Viki încuviință şi spuse:

— Tata a pus să fie împrumutate pistoalele tuturor foştilor membri ai Asociației studențeşti de apărare fiindcă tocmai despre ele e vorba. Calibrul 6,35 şi

filetajul spre stânga. Dar n-a ieşit nimic de aici, cred că el bănuise...

— Şi de ce le-a împrumutat? întrebă Hoffmann, nu e ciudat? Iar când Viki se uită la el, spuse:

— Doar era inutil, dacă ştia că asasinul e puşcăriaşul fugit... şi Viki îşi aminti de Raster şi încuviinţă repede. Desigur, încuviinţă, era inutil. Doar vă spun că încercarea a dat greş.

La câţiva paşi de fructărie, lângă zidul unei case stătea o băbuţă cu un coş cu usturoi, iar azi în loc de pătrunjel avea hrean, deasupra capului ei se afla o mare reclamă a unui fabricant de automobile, care nu fusese mai înainte acolo. Hoffmann râdea, Richter povestea despre varieteu şi Viki merse cu ei până la metrou.

— Trebuie să-mi cumpăr ziarul, zise lângă metrou, când se opriră, dar Hoffmann căută în servietă şi spuse:

— Ce să-l mai cumperi. Ţi-l dau eu. Viki mulţumi, băgă ziarul în geantă şi-şi privi iar ceasul. Aurul lui străluci în lumina soarelui. Apoi se despărţi de ei şi plecă.

După ce dădu colţul se odihni un moment. Lăsase în urmă prima zi de şcoală, care e întotdeauna imprevizibilă. Prima zi de şcoală după acele zguduiri pe care le trăise înainte de Crăciun. Simţea că e palid şi că ochii nu-i strălucesc, percepea în continuare ca în ceaţă şi deşi destul de obosit, era liniştit. Privi spre soare, care ardea pe cerul rece şi albastru de iarnă şi zâmbi. Avea impresia că atunci când va ajunge acasă şi când va reîncepe să citească ziarul, inima nu-şi va mai accelera ritmul. Holbach are dreptate, îşi spuse, mie poate să-mi fie totuna, nu mă mai priveşte. Prafurile mamei m-au ajutat, dacă ar fi presimţit că-mi vor folosi odată... Şi Barry...

Se gândea la Barry şi la faptul că n-o să mai ia multă

vreme prafurile acelea, şi apoi într-o stradă deosebit de însorită îşi descheie cojocelul şi-şi scoase bereta.

XVII

Ziarul lui Hoffmann fusese primul în care apăruse un reportaj mai mare despre Ottingen, după aceea, despre el scriseseră şi altele. Consilierul criminalist avusese dreptate. Motivul care-i mai ţinuse în frâu în urmă cu o săptămână, adică o oarecare consideraţie faţă de sărbătorirea Crăciunului de către public, dispăruse şi începuse hăituiala. Ziarele supralicitau în descrierea celor mai diverse amănunte ale crimei din Ottingen, tirajele şi câştigurile lor crescuseră. Interviul cu Wania şi cu consilierul criminalist, care fusese inserat în ziarul lui Hoffmann, precum şi articolele din alte câteva ziare întărâtaseră mai degrabă opinia publică. Pe la jumătatea lui ianuarie, un reporter al Expresului afirmă că Wania şi Heumann promiseseră nebulos în urmă cu zece zile ceea ce ar fi trebuit să promită în mod clar acum câteva luni, şi că vinovatul trebuia să se afle de mult după gratii. Ici şi colo începuse să apară în paginile presei şi numele lui Anatol Briccius şi opinia publică se întreba, dacă persoana căutată era într-adevăr asasinul, căci poliţia îl prezentase neclar şi nebulos, o dată ca pe o certitudine, a doua oară ca pe o ipoteză. Pe la sfârşitul lui ianuarie apăruse într-un ziar umoristic o mare fotografie colorată care arăta cum lângă un fel de gard de lemn, unde înainte de război stăteau flaşnetarii, iar şomerii vindeau covrigi, se afla un om zdrenţăros îmbrăcat în haine vărgate de ocnaş cu o etichetă pe care

scria Bruxelles şi iniţialele A.B. spre care se strecurau din toate părţile ca nişte pisici, bărbaţi în uniformă. Cel din fruntea lor trebuia să fie probabil Wania sau Heumann, faţa – în mod intenţionat – nu era clară, în spatele agenţilor care se furişau se aflau automobile poliţieneşti, câini, emiţătoare, precum şi o dubă pregătită pentru Briccius. În acest timp dincolo de gard, neobservat de nimeni, alerga vesel un om cu masca comică a unui spărgător de case de bani, după grafician adevăratul asasin. Dar cel mai agresiv articol îl scrisese un redactor al *Expres*-ului la începutul lui februarie. Scria în felul următor:

„Cum a rămas la drept vorbind cu acest Briccius? Când a descins în capitala noastră sub acest nume, a petrecut cu chelneriţele în noiembrie şi decembrie, poliţia nu s-a luat după el. Când a început poliţia să-l caute şi a luat declaraţii diverselor femei, Briccius a dispărut şi n-a mai apărut. Iar când s-a decretat urmărirea lui generală (fapt ce s-a produs abia pe 22 decembrie), pământul s-a închis definitiv în urma lui. Pentru ce a fost căutat aşa anemic între octombrie şi decembrie anul trecut, când încă de pe atunci era clar pentru poliţie că e un deţinut fugit, care făcea puşcărie pentru participarea la crima din Bruxelles? Oare era nevoie ca poliţia să-l bănuiască de trei crime locale ca să i se dedice mai mult?”

Era o mare demagogie, un atac rafinat, plin de intenţii perfide, aşa îl numise Heumann, iar purtătorul de cuvânt al ministerului replicase astfel: „Poliţia a început să-l caute pe Anatol Briccius din prima clipă, când a observat că e Stopek, fugit de la închisoarea din Bruxelles. A început să-l caute din clipa când acest condamnat a fugit şi a existat bănuiala întemeiată că a trecut graniţa şi că se ascunde la noi, adică din iunie

anul trecut. Măsuri radicale împotriva lui Stopek-Briccius au fost luate din momentul când a apărut bănuiala întemeiată că e vorba şi de făptaşul din Kneppburg şi Zoma. Încă nu s-a întâmplat ca poliţia să caute oameni în afară de bănuială, meritul activităţii poliţieneşti se află în munca cu făptaşii posibili sau reali. Articolul din *Expres* răstoarnă intenţionat lucrurile cu capul în jos, răstălmăceşte faptele şi denaturează realitatea. Apare impresia unui abuz grosolan al presei". După trei săptămâni – la sfârşitul lui februarie, redactorul *Expres*-ului revenea asupra subiectului

„Există oare Briccius, scria el, sau e o plăsmuire? Şi dacă e plăsmuire cine e autorul şi cui foloseşte? Poate poliţiei, ca să probeze opiniei publice că în fine după o jumătate de an merge pe urmele unui om în carne şi oase, şi în felul acesta pe de o parte să-şi demonstreze capacitatea de a descoperi făptaşul, pe de alta să trezească speranţa capturării lui iminente? Cine a plăsmuit aşa ceva a făcut un frumos serviciu cazului. Iar dacă l-a plăsmuit vreun demnitar din poliţie, apoi ne întrebăm, cum e oare posibil să nu fi fost încă scos din funcţie pentru inducerea în eroare a opiniei publice şi pentru incapacitate exemplară". Şi mai departe:

„Ţara noastră e probabil un mare labirint cu pustiuri, păduri virgine şi peşteri dacă se poate ascunde în ea timp de o jumătate de an un ocnaş fugit, pe deasupra şi triplu asasin". Articolul se încheia cu această propoziţie:

„Se mai oferă totuşi încă o posibilă explicaţie. Aceea că ţara noastră nu e o junglă inexpugnabilă, ci o ţară civilizată, iar asasinul – ocnaşul fugit din Bruxelles – n-a fost capturat nu fiindcă s-ar ascunde aşa fantastic în coroanele pomilor şi în hăţişul lianelor, ci pentru că ceva nu e în regulă în conducerea poliţiei criminaliste de stat".

Consilierul criminalist Heumann ceruse imediat confiscarea numărului cu pricina al *Expres*-ului, dar nu-şi putuse impune voința. Dimpotrivă, după două zile articolul constituise punctul de plecare al unei interpelări în parlament a ministrului de interne, unde fusese nevoit să vină şi Victor Heumann. A doua zi apăruse în presă un extras din expunerea lui în parlament, în care amintea şi câteva realități trecute. Cândva, în această incintă, spusese Heumann în parlament conform textului apărut în presa curentă, am contribuit la faptul că a fost promovat punctul de vedere negativ la moțiunea câtorva domni delegați referitoare la abolirea pedepsei cu moartea. Această pedeapsă a fost păstrată în legislația noastră nu din cruzime, nici din răzbunare, ci ca o sancțiune pentru cele mai mari fărădelegi, servind la îngrădirea lor – dacă nu chiar la lichidarea lor – şi la ocrotirea cetățenilor. Astăzi poliția – al cărui reprezentant sunt – este învinuită de indiferență, în al doilea rând am cerut ca presa – în măsura în care scrie despre lucruri, pe care suntem în curs să le investigăm şi cercetăm – să se consulte mai întâi cu noi. Mulți redactori prin faptul că se lasă prădă poftei de senzații tari ațâță cele mai grosolane instincte omeneşti, stârnesc în mod iresponsabil publicul şi câteodată chiar, prin publicarea de informații pe care Dumnezeu ştie de la cine le capătă, ne îngreunează munca în aşa fel de parcă ar lucra de-a dreptul contra planurilor şi îndatoririlor noastre. S-a întâmplat de câteva ori ca făptaşul să fie indirect avertizat din presă de pasul pe care-l pregătim, ceea ce ne-a cauzat o întârziere de mai multe zile... vreau în această conjunctură să atrag atenția asupra legii pentru protecția operațiilor profesionale, a celei pentru păstrarea secretului muncii polițieneşti, şi asupra legii

privind securitatea cetățenească. Azi nu am la îndemână un exemplu mai strident şi mai concludent decât articolul din *Expres*".

După dezbaterea în care Heumann şi ministrul fuseseră atacați pe motivul că voiau să facă răspunzător de insuccesul poliției pe redactorul *Expres*-ului, Heumann, ministrul şi poliția criminalistă fuseseră disculpați. Chiar dacă mulți simțiseră că pe drept cuvânt, rămăseseră totuşi cu impresia că nimic nu se terminase, şi această impresie o avea şi Heumann. Când plecase de la parlament în acelaşi automobil cu ministrul îşi dominase cu greu, cu severitate şi răceală dezgustul şi-i pusese ministrului problema demisiei sale. Ministrul se opuse hotărât intenției lui Heumann. Chiar în ziua în care se întâmplaseră aceste lucruri, spre seară, cameristul bătuse la uşa cămăruței lui Viki.

Viki se întorsese de la şcoală după-amiaza târziu. Era sfârşitul lui februarie, nu mai ningea de mult şi elevii gimnaziului purtând numele celui mai mare pedagog, reparau în orele după-amiezii terenul de sport al şcolii. Viki întors deci în târziul după-amiezii, se pregătea să se ducă la bucătărie să mănânce ceva şi se gândea la Barry, la ceas şi la excursia din vacanță. Era sigur că tatăl său cedase. Două luni văzuse ceasul de la Barry la mâna lui Viki şi tăcuse, două luni presimțise probabil, că Viki şi Barry îşi telefonează şi se întâlnesc, în casă continua să fie linişte – acea oprire a timpului, acea minune – era într-adevăr sigur că consilierul criminalist cedase. Doar la interzicerea călătoriei din vacanță nu renunțase încă deşi Viki ştia că se va duce la Smirna şi Istambul, şi ştia lucrul acesta încă de dinaintea Crăciunului. Respectase deocamdată doar ora întoarcerilor; la ora nouă era acasă. Dar odată cu trecerea iernii şi sosirea primăverii, trebuia să se

schimbe şi asta. Viki era sigur, că şi dacă va începe să întârzie cu o oră nu se va auzi un singur cuvânt. Iar acum bătea la uşa odăii lui cameristul.

— Vin să vă spun o veste, domnule Viki, spuse pe când intra şi făptura lui rigidă n-avea nici cea mai mică tresărire, poate o să vă intereseze. Domnul consilier s-a hotărât să facă un lucru, de care se fereşte de jumătate de an. A semnat o mare recompensă pentru prinderea lui Anatol Briccius. Cameristul se apropie de micul scrin de lângă uşă şi tăcu o clipă. Viki clătină capul ca şi cum nu i-ar fi venit să creadă şi cameristul continuă:

— Mâine vor apărea în presa cotidiană şi la televiziune fotografiile lui Briccius, cele din Bruxelles şi cele din cartoteca de la Cracovia, nu le-aţi văzut încă niciodată. Din documentele domnului consilier ştiţi doar descrierea lui, dar nu era nicio fotografie în niciuna dintre mape. Mâine vor fi date publicităţii şi se va plăti tot ceea ce va contribui la realizarea ţelului. Cine va aduce informaţia pe baza căreia va fi închis, o să primească peste o sută de mii. Suma, spuse cameristul zâmbind domol fără să i se mişte faţa, încă nu e exactă. Cine ştie, poate că vor să facă şi aici economii.

Viki îl privi pe camerist, prin cap îi zburau tot felul de gânduri, iar cameristul, ca şi cum le-ar fi citit, spuse:

— Aţi renunţat pe drept cuvânt la cercetare înaintea Crăciunului, domnule Viki. E februarie, domnul consilier recurge la semnarea recompensei şi poate că nici asta n-o să aibă efect. Şi încă ceva, spuse când se întoarse spre uşă şi era pe punctul de plecare, domnul consilier aşteaptă azi o vizită aleasă. Nu ştiu cine o să fie, poate vreun ziarist renumit, vreun ambasador sau însuşi ministrul, doamna Betty trebuie să facă pregătirile de rigoare. E clar că domnul consilier începe să cultive mai mult relaţiile sociale şi în propria casă.

În timp ce-şi mânca supa în bucătărie, Betty, menajera, îi confirmă faptul.

— Domnul consilier criminalist, spuse, aşteaptă o vizită mai deosebită. Dar n-o aşteaptă la cină, ci la cinci jumătate. Trebuie să pregătesc mâncare pentru patru persoane... Şi pe când Viki mânca friptură de pui, Betty spuse:

— Dar cu siguranţă că n-o să vină patru. Unul va fi domnul consilier şef, altul poate colonelul Seibt, domnul consilier şef a vorbit cu el şi au stabilit ceva împreună. Aşa că vizitatorii pot fi doar două persoane.

Puţin înainte de cinci şi jumătate sună într-adevăr cineva la uşa holului, era colonelul Seibt jovial, elegant ca totdeauna, dar azi totuşi destul de serios, cel puţin, aşa părea după expresie. Şi la cinci jumătate, în faţa vilei oprise un automobil iar din el ieşiseră doi oameni. Viki nu-i prea văzuse din camera lui, ieşiseră din maşină mai înainte de a-i fi putut zări, chiar dacă s-ar fi înclinat peste geam. Auzise cum tatăl său îi salutase în hol şi li-l prezentase pe colonelul Seibt, îi condusese cu siguranţă în camera de oaspeţi. Peste o clipă venise după Viki cameristul.

— E de necrezut, domnule Viki, spuse pe când intra incredibil de încet şi fără să-şi mişte capul şi corpul, domnul consilier începe într-adevăr să-şi intensifice relaţiile sociale. Trimite după dumneavoastră, trebuie să vă duceţi în camera de oaspeţi. Poate că vrea să vă prezinte oaspeţilor.

— Să mă prezinte, se miră Viki, nu e cu putinţă. Încă nu s-a mai întâmplat aşa ceva.

— După moartea doamnei – nu s-a întâmplat, încuviinţă cameristul şi amuţi.

Viki se duse încet şi stingherit la chiuveta de culoarea lămâiei de după perdea şi întrebă cine sunt oaspeţii. Dar

ciudat lucru, cameristul tot nu ştia.

— N-am idee cine e, spuse, ştiu doar cine nu e. Nu e ministrul, fiindcă el nu merge într-o maşină aşa mică.

Viki se pieptănă puţin lângă chiuvetă şi o clipă ezită. Pentru că în casă continua să fie linişte – o minune acea oprire a timpului – faţa lui Viki nu mai era acoperiţă de umbră şi nici ochii nu-i mai avea înceţoşaţi, ochii lui cenuşii erau din nou clari şi faţa amabilă şi fină. De aproape o lună jumătate nici nu prea mai lua prafuri, le mai folosea doar câteodată, în mod excepţional, când îşi împingea ceva din adâncul sufletului. Acum ezita dacă trebuia sau nu să ia. Chemarea lui la musafiri era aşa neobişnuită că-l făcuse nesigur şi luă praful. Pe când îşi îmbrăcase haina de culoare închisă şi ieşise din cameră în hol, faţa îi era deja indiferentă. Nu era emoţionat, nici încordat, era liniştit. Când se apropiase de uşa camerei de oaspeţi, avusese impresia că aude înăuntru glasul comisarului Wania. Dar îşi dădu seama imediat că se înşală. Nu era familia Wania, se putea vedea şi după automobilul care se afla în faţa vilei. Bătu, deschise uşa şi intră.

Lângă masa, la care acum două luni se mâncase cina din Ajunul Crăciunului, stătea consilierul criminalist cu faţa nemişcată şi rece, dar mai amabilă ca de obicei, desigur avea oaspeţi şi se afla de faţă şi colonelul Seibt. Era destul de serios, dar când intrase Viki, îi zâmbise uşor. Pe lângă el se mai aflau în cameră şi musafirii. Femeia putea avea vreo patruzeci de ani, poate şi cincizeci, iar bărbatul era mai în vârstă, corpolent, posomorât, ochii îi erau tulburi. Fuma o ţigară şi se sprijinea cu coatele pe masă ca la bodegă sau cârciumă. Pe masă era gin, un serviciu alb de cafea şi prăjituri într-o farfurie albă. Bărbatul şi femeia erau îmbrăcaţi în negru.

— Acesta e fiul meu Victor, spuse pe un ton neutru consilierul criminalist bărbatului şi femeii, ca şi cum ar fi anunţat timpul sau i-ar fi informat despre sosirea trenului şi în aceeaşi clipă lui Viki i se opri răsuflarea. În acea clipă Viki îi recunoscu, îi recunoscu mai înainte ca ei să se ridice şi să-şi spună numele, îi ştia din fotografiile din revistă, din ziare. Erau părinţii lui Jürg Knippsen.

— Presa atacă mai departe, spuse Heumann şi-i turnă doamnei Knippsen şi directorului viticol cafea – ginul era turnat deja – poate ştiţi că a fost o dezbatere şi în parlament. Să scrie că dacă făptaşul a apărut sub un anumit nume poliţia nu l-a urmărit, iar când l-a urmărit sub acel nume el a încetat să apară... să scrie, că ţara noastră e probabil o junglă, dacă se poate ascunde în ea un om timp de o jumătate de an... asta n-o face un ziar serios. Mâine, spuse Heumann şi-l privi pe Seibt, va fi oferită o mare recompensă pentru prinderea asasinului fiului dumneavoastră şi a celorlalţi copii. În presa cotidiană şi la televiziune vor fi date publicităţii fotografiile lui.

— Cât o să fie? întrebă directorul viticol, fără să-şi mişte coatele cu care se sprijinea de masă, doar ochii lui tulburi pe faţa posomorâtă clipeau, şi Heumann spuse sec:

— Va fi o sută de mii. Se va plăti şi fiecare informaţie care se va dovedi valabilă.

— În Ottingen, spuse directorul viticol şi-şi scutură ţigara în scrumieră, în după-amiaza nefericitei zile un om vindea vise...

— Ştim de el, zise Heumann, era argatul Metzger de la ţăranul Vitolsky din satul vecin. Am aflat-o a doua zi după crimă.

— Omul cu pince-nez-ul de aur a fost la papetărie,

spuse sumbru directorul viticol şi Heumann se uită la Seibt, apoi clătină iarăşi capul.

— Era dirijorul corului de la Teatrul mic, Bruno Cino Coppola, un om minunat şi un mare artist. A locuit trei zile într-unul din hotelurile dumneavoastră. Am aflat faptul a doua zi.

— Şi ce-i cu domnul acela Raster, spuse directorul viticol şi bău brusc din gin... şi Viki, aşezat la capătul mesei, tăcut, palid şi cu inima bătându-i tare, avu impresia că tatăl său îşi îngustase privirea şi-l privise şi pe el nu numai pe Seibt. Spuse rece şi sec:

— E în afara bănuielii.

Deodată se uită la Viki doamna Knippsen, la faţa lui fină, palidă, tăcută, la ochii cenuşii şi spuse înăbuşit:

— Aveţi un băiat tare frumos, domnule consilier şef. Apoi începu să plângă.

Consilierul criminalist înclină puţin capul şi pe faţă nu i se clinti niciun muşchi. Tăcea. Dacă ar fi fost de faţă cameristul, poate că şi-ar fi spus: Tace din tact. Poate însă că doar se preface. Că tace cu adevărat. Iar colonelul Seibt oftă uşor. Şi spuse:

— Doamnă Knippsen aveţi şi dumneavoastră un fiu. Frumos şi inteligent, care vă aduce bucurie...

— Şi încă o fiică, zise Knippsen şi ochii lui tulburi pe faţa sumbră clipiră, se sprijinea acum doar într-un cot, dar... şi îi tremură glasul, pe bestia aceea aş sugruma-o cu propriile-mi mâini. Cu mâinile astea l-aş sugruma, directorul viticol îşi agita iute mâinile deasupra mesei, l-aş ucide pe monstrul ăsta cumplit, dar poate că aş fi judecat pentru crimă. Ba încă, spuse violent şi-l privi pe consilier, m-ar judeca că am omorât monstrul...

— Din păcate, zise serios consilierul criminalist, ar exista doar circumstanţe atenuante, desigur, simpatia unei părţi a naţiunii şi a multor ziarişti. Dar ar fi o nouă

crimă, şi nu se poate continua aşa. Ochi pentru ochi şi dinte pentru dinte, trebuie să lăsaţi altora sarcina de a pedepsi. Actul morţii trebuie lăsat pe seama organelor legii.

Directorul viticol tăcea şi cu mâna, care încă îi tremura, ridică ceşcuţa cu cafea. Apoi stinse restul ţigării, căută alta şi spuse:

— Am auzit totuşi, că nemernicul ăla ar putea fi eliberat. Cât adevăr e aici?

— Briccius e după toate semnele aproape iresponsabil, spuse Heumann, în acest caz ar putea fi absolvit de pedeapsa cu moartea... şi când directorul viticol tresări şi zise răguşit ceva, Heumann adăugă:

— Pentru crimă se pretinde intenţia rea, aşa afirmă codul penal. Intenţia rea se exclude, când făptaşul e lipsit de uzul raţiunii, când a comis fapta în timpul dispariţiei intermitente a controlului simţurilor, în stare de beţie totală sau de inconştienţă. O circumstanţă atenuantă este ceea ce se cheamă a fi slab de minte. Psihiatrii ar putea să-l scape de pedeapsa cu moartea, şi în acest caz ar urma să i se dea închisoare pe viaţă. Care pedeapsă poate fi mai rea ca moartea. Moartea e câteodată mai bună decât o agonie înceată. Cândva m-am pronunţat contra abolirii pedepsei cu moartea, spuse rece Heumann, cunosc argumentele şi pro, şi contra, multora li se pare că pedeapsa cu moartea e o rămăşiţă a trecutului, o barbarie...

— Slavă domnului pentru ea, strigă directorul viticol, dar cum poate fi omul acela iresponsabil, când ucide astfel şi vă scapă de jumătate de an... şi în clipa aceea doamna Knippsen începu din nou să plângă. Consilierul criminalist tăcu o clipă, apoi spuse:

— Iresponsabil nu înseamnă încă nebun, care n-are prudenţă şi rafinament. Animalele n-au raţiune, dar

reuşesc să fie prudente, să se ascundă în găuri şi să se mascheze în diferite feluri în faţa primejdiei, aici lucrează simţul autoconservării şi instinctul, Omul acesta scapă graţie instinctului său anormal, precum şi graţie ajutorului lumii declasaţilor. Doamnă Knippsen, spuse, liniştiţi-vă. Beţi din gin şi din cafea. Luaţi şi prăjituri...

— Era aşa bun, plângea doamna Knippsen, era un pic sălbatic, dar vârsta era de vină, învăţa bine, toată lumea îl iubea. Şi că fuma, nu e adevărat – plângea – nu fuma, şi chiar dacă ar fi fost aşa ce dacă... şi directorul viticol bău din gin şi spuse:

— Avem o fotografie a lui, care încă n-a fost dată publicităţii. Acum o săptămână au venit la noi de la editura Sfinx şi-au spus că ar vrea să scoată o carte întreagă despre cazurile acestea. Că strâng material şi din Kneppburg şi din Zorna, în special fotografii, vor să aibă şi câteva amintiri de-ale părinţilor şi fraţilor şi eu trebuie să scriu prefaţa întregii cărţi. Le-am spus că la sfârşit ar trebui să dea fotografia criminalului. Va fi mâine în presă?

Doamna Knippsen plângea în continuare încetişor şi de data aceasta interveni colonelul Seibt. Îi dădu gin şi cafea şi doamna Knippsen bău puţin. Viki observă acum că arată foarte bătrână, că n-are probabil cincizeci de ani, ci mai puţin dar că o îmbătrânise nenorocirea, şi era palid şi inima îi bătea. Încercă şi el s-o liniştească puţin. Îi aduse o farfurie cu prăjituri şi o privea trist şi compătimitor.

— Nu vă pot da înapoi fiul, spuse consilierul criminalist, promisiunea pe care pot să v-o fac este pentru dumneavoastră poate o slabă consolare. Dar pe criminal îl vom găsi. N-o să fugă chiar de-ar trebui să alertez toate unităţile armate ale ţării. Chiar dacă aş

avea înainte pădurea virgină, pustiul şi peştera cum a scris ziaristul acela, de-ar trebui să cercetez şi sub pământ. Mâine va fi oferită recompensa iar eu o să-l arestez personal. Apoi spuse:

— O să-l arestez personal şi o să încerc... să-l duc la spânzurătoare chiar în pofida psihiatrilor...

Consilierul viticol se ridică destul de greoi de la masă, privirea îi era tulbure şi faţa posomorâtă, apoi se ridică şi soţia lui. Era plânsă şi palidă şi acum, când stătea în veşmintele negre, arăta ca moartea.

— Regret foarte mult, spuse consilierul criminalist în drum spre uşa camerei, că n-am putut spune azi că asasinul e după gratii. Dar va fi în curând. Ştiu, repetă, că asta e pentru dumneavoastră o slabă consolare. Dar se va face dreptate şi dumneavoastră veţi primi satisfacţie. Dumneavoastră conduceţi automobilul? îl întrebă pe directorul viticol.

— Soţia, răspunse acesta.

În hol, în apropierea coloanei antice cu telefonul – a obiectului acela de podoabă – doamna Knippsen se întoarse încă o dată spre Viki şi ochii ei stinşi şi plânşi îl priviră aproape cu tandreţe. Tocmai ieşise din bucătărie şi menajera Betty ca să ajute Knippsenilor la paltoane, apăruse şi cameristul.

— Trebuie să ne grăbim, spuse directorul viticol cu paltonul pe el, la şapte şi jumătate trebuie să fim în Ottingen. Vine cetăţeanul de la Sfinx pentru fotografiile casei. Vrea să aibă totul autentic în carte.

Consilierul criminalist, colonelul Seibt şi Viki îşi luară rămas bun de la familia Knippsen în uşa holului, lângă scară, iar cameristul îi însoţi până jos în stradă, la automobil. Când doamna Knippsen se aşezase, la volan, trebuise s-o ajute.

— De ce m-o fi chemat, îl întrebă Viki pe camerist

când acesta se întorsese din stradă în hol, ce o fi urmărit cu asta? A fost neplăcut.

— Nu vă faceți griji, spuse încet cameristul şi privi spre uşa biroului, care era închisă, de ce l-a chemat pe colonelul Seibt? Doar şi asta a fost inutil. La dumneavoastră încă mai înțeleg. A vrut pur şi simplu să le prezinte fiul, deşi nu ştiu... cameristul vorbea incredibil de încet... dacă era lucrul cel mai nimerit în cazul Knippsenilor. Dar pe domnul Seibt... Dacă n-ar fi la mijloc domnul consilier criminalist, ci altcineva, aş gândi că l-a chemat ca să nu rămână singur cu ei. Apoi cameristul se îndreptă încet şi țeapăn în direcția coridorului pe care se afla baia, şi unde era şi camera lui şi spuse:

— E de neînțeles chiar şi pentru ce i-a chemat. Poate pentru a le arăta interesul lui omenesc ca persoană particulară. Domnul colonel mai e aici? întrebă şi Viki încuviință. Era din nou complet liniştit. Se despărți de camerist, se întoarse în camera lui şi apoi, poate chiar fără să ştie de ce, deschise scrinul cel scund de lângă uşă, în care avea diferite lucruri personale, între ele şi tabloul cu Tarzan, pe care-l primise de Crăciun de la Bernard Raster.

XVIII

Pe la jumătatea lui martie – după o iarnă destul de aspră şi cu zăpadă – se încălzi brusc foarte mult. Deja de pe la sfârşitul lui februarie, când consilierul criminalist îi chemase în vizită pe nefericiţii părinţi din Ottingen, nu mai căzuse niciun fulg de zăpadă şi zilele fuseseră însorite. Acum – la mijlocul lui martie – temperatura crescuse peste douăzeci de grade, iar natura începuse să se trezească repede din somnul de iarnă.

În grădina vilei marelui comerciant Piret înverziseră pomii, unii arbuşti timpurii înfloriseră, iar iarba în ronduri era proaspătă şi verde, aşa că totul arăta ca un adevărat rai primăvăratic. Pe terasa din spatele vilei pavată cu plăci colorate, pe care prin coroanele pomilor cădea soarele, stăteau pe scaune albe de nuiele Viki, Barry şi Greta. Stăteau doar în cămăşi, Greta într-o bluziţă galbenă, uşoară, Barry într-o cămaşă roşie şi în pantaloni albi de catifea, iar Viki... Viki în special într-o dispoziţie grozavă. Trebuiau să pună la punct azi, el cu Barry, călătoria din vacanţă – că doar era deja mijlocul lui martie – şi apoi încă ceva. Modul cum aveau să parcurgă un drum aşa de teribil de lung cu Jaguarul lui Barry. Greta urma să fie de faţă la discuţii cel mult până la cină, apoi se ducea la întâlnire. După plecarea ei, Viki voia să împărtăşească lui Barry un secret. Un lucru care avea – cum presimţea – să-i decidă viaţa. Dar şi lucrul acesta trebuia să fie frumos şi mişcător şi Viki era fericit.

Pe măsuța albă, care se afla în mijlocul fotoliilor din nuiele, aveau vin rece, cafea şi îngheţată, precum şi o cutie de ţigări şi o scrumieră ca în tablourile abundenţei ale lui Carol Ronditi.

— Viki, spuse pe un ton lejer Barry, sunt de-a dreptul bucuros, că ai ieşit la lumină, şi că nu mai trebuie să iei nici prafurile. Dar ştii ce cred acum? sorbi din vin şi spuse:

— Că nu trebuia totuşi să fi renunţat atunci la cercetări. Nu pentru gloria din ziare, cum prezenta chestiunea Hoffmann al vostru, nici pentru recompensă, n-ai nevoie de parale. Dar putea fi o distracţie pasionantă.

— Barry, clătină Viki capul cu senzaţia de-a vorbi la o distanţă de mulţi ani despre un lucru lipsit de orice importantă, pe faţa lui frumoasă şi senină se ivise şi un zâmbet uşor, indulgent, Barry până azi Hoffmann îmi aminteşte din când în când de treaba asta. Dar n-ar fi fost nicio distracţie pasionantă. N-ar fi ieşit absolut nimic. Cum aş fi început de fapt cercetarea? Doar pe atunci nu ştiam nici aspectul lui Briccius, se putea merge doar pe urmele proprietarului vilei, a acelui Sebetani, dar era puţin. Doar poliţia l-a interogat şi ea. Şi să merg prin cârciumi, de mirare că-mi mai aduc aminte... Viki bău vin, oftă zâmbind şi se uită la Greta... Barry, nici n-ai crede poate, Hoffmann spunea de cârciumi la periferie, în ocoluri şi şoproane, în căsuţe joase, pe străduţe sărăcăcioase şi uitate de lume, pe care buldozerele le vor face curând una cu pământul, de câte ori i-am spus lui Hoffmann că tocmai acolo n-o să se ducă niciodată Briccius. De altfel vezi tu singur, recompensa au oferit-o acum o lună şi tot n-au pus mâna pe el. Totul e zadarnic, poate că are dreptate cameristul şi în acest caz. Că o să rămână un caz

deschis, iar vinovatul n-o să ajungă niciodată după zăbrele. Şi Viki zâmbi, sorbi iar din vin şi privi prin grădină aparenţele acelui rai minunat.

— Viki e un băiat înţelept, spuse Greta, era într-adevăr romantism şi azi s-a dus, la ce bun să mai vorbim? Aveţi înaintea voastră problemele legate de călătoria în Turcia, şi vă mai distraţi vorbind despre crime? Nici nu se cade s-o faceţi, voi doi băieţi aşa fini şi frumoşi.

Râseră, Barry şi Viki îşi aprinseră ţigări şi Barry spuse;

— Şi ce-i cu Richter, Viki? E adevărat că dansează aşa bine? Surioara asta a mea de aşa ceva ar avea nevoie. Tipul ei, Viki – astă-seară iar au întâlnire – e ţeapăn ca un lemn la dans.

— E sigur însă că se pricepe mai bine ca tine, îi replică Greta şi începu să amestece încet şi liniştit îngheţata în cupa cizelată, tu eşti prost nu numai la dans, ci şi la alte lucruri. Iar el nu e.

Băuseră, fumară şi băură vin aproape ca la o petrecere, din când în când luau câte o linguriţă din îngheţata care începuse să se topească încet în cupele cizelate, şi Viki spuse:

— Richter e băiat bun, stăm împreună în bancă de trei ani. Doar că e puţin gelos pe tine Barry, poate că ştii. Cred însă că nu e un defect mare, el e mai degrabă drăguţ. A, şi să nu uit, îşi aminti deodată, mi-a scris fratele meu, am lăsat scrisoarea acasă. Cică o să vină până la vacanţă să ne vadă şi să ne ureze drum bun. I-am scris cândva ce s-a întâmplat la noi şi cum stau lucrurile, teoria lui este destul de asemănătoare cu a cameristului... şi Viki tăcu o clipă şi bău vin. Îi trecu fulgerător prin cap gândul la ce-o să spună Mart când va afla despre discuţia lui de azi cu Barry, după plecarea

Gretei. Când va afla ceea ce – aşa cum presimţea – îi va decide viaţa. Presupunea că o să-i aprobe, dar nu de asta era vorba. Esenţial era acordul lui Barry şi de el era sigur.

— Bine a făcut că a plecat atunci, spuse Barry gândindu-se la plecarea lui Mart de acasă după terminarea dreptului, iar Viki zâmbi şi încuviinţă. Asemenea constatări asculta azi cu plăcere din partea lui Barry. Şi o clipă îşi imagină acea grozavă distanţă până la Istambul, Jaguarul lui Barry şi toate pârghiile de sub volan, ridică bucuros paharul şi exclamă:

— Greta, în cinstea cavalerului tău pe care nu-l ştiu, dar dacă-ţi place ţie, probabil că-i fain. Şi vezi să nu ajungi târziu la întâlnire. Ce e tatăl lui! Şi Greta spuse:

— Grădinar.

Când soarele, pe cerul senin, se ascunsese după ramurile celor doi plopi care se aflau la capătul grădinii, şi nu mai pătrunsese prin coroanele pomilor pe terasă până la scaunele albe de nuiele, apăruse într-unul din balcoanele vilei o doamnă fardată, îmbrăcată în haine lungi de culoare deschisă. Nici nu fusese nevoie să vorbească, făcuse doar un semn discret în jos. Barry, Viki şi Greta se ridicară şi intrară încet în vilă.

— N-ai mai fost de mult pe la noi, Viki, spuse doamna Piret lângă scara de marmură, care amintea de scara mică a Operei, ai fost puţin bolnav, dar acum eşti cu siguranţă sănătos, arăţi minunat. Iar acasă am auzit că s-au liniştit de mult lucrurile...

— Acasă s-au liniştit de mult lucrurile, zâmbi Viki şi doamna Piret spuse:

— Sunt îngrijorată, Viki, cu copiii ăştia. Învaţă puţin, mereu fac câte o poznă şi n-ascultă de loc. Cred c-o să-i schimb cu alţii. Barry se bucură de călătorie – zâmbi – noi, Viki, sperăm că o să-ţi îngăduie tatăl tău să pleci.

Doar n-o să-ți strice o asemenea vacanță. Să mergem să ne aşezăm o clipă, cina e abia la şapte... şi doamna Piret în hainele ei lungi de culoare deschisă îi făcu semn lui Viki şi copiilor şi se îndreptă cu un pas lin spre salonaşul albastru.

Salonaşului i se spunea albastru pentru că husele fotoliilor, tapetele şi covoarele erau de culoare albastră, chiar şi draperia persană de pe perete, ceea ce, se zice, că nu e un lucru aşa obişnuit. În colț, pe peretele albastru erau atârnate vechi arme albe, dar nu era propriu-zis o colecție, erau atârnate acolo mai degrabă ca ornament. Viki se aşează în fotoliul pe care i-l oferise doamna Piret şi zâmbi fără să vrea. Îşi adusese aminte de colecția lor de arme din vitrină. Îşi aminti de marele şi întunecosul tablou al vânătorii sălbatice de pe lambriul de lemn de deasupra bufetului. Barry îl întrebă de ce zâmbeşte iar Viki clipi doar. Nu voia să vorbească în fața doamnei Piret despre felul cum trăsese cu pistolul înaintea Crăciunului, fapt despre care tatăl său nu ştia nici azi. Apoi îşi încruntă puțin fruntea, ca şi cum un nor ar fi trecut prin capul lui şi se uită la doamna Piret.

— La noi acasă e linişte din Ajunul Crăciunului, spuse, cu tata s-a produs o schimbare. După toate scandalurile şi necazurile a devenit mai înțelept. De altfel aproape că nici nu ne vedem, lipseşte adesea până noaptea târziu, iar dimineața pleacă mai înainte de a mă duce eu la şcoală. Mart spune, că pur şi simplu a ajuns la concluzia că s-a comportat cu noi indiferent şi exagerat de sever, şi că şi-a dat seama că nu mai merge aşa. Tace, crede el, pentru că ştie că s-a înşelat. Eu bănuiesc totuşi, Viki zâmbea şi se simțea peste măsură de bine, că atunci când a cedat în Ajunul Crăciunului, a făcut-o de nevoie. Că n-ar fi renunțat la ultimatum, dacă n-ar fi fost... Ottingenul. A tăcut numai din cauza noii

crime, doar pentru că avea o altă mare grijă. Şi dacă a tăcut în ajun a trebuit să tacă şi mai departe. Doar ar fi putut spune că intenţionat mi-a dat timp ca să mă încerce. Cameristul gândeşte asemănător, dar nu chiar la fel. Concluzia lui e mai apropiată de a lui Mart. Consideră că tata a dat înapoi şi pentru că n-are ce sancţiune să-mi dea.

— Domnul consilier şef a avut griji mari, spuse ca o scuză doamna Piret, şi poate că le mai are şi acum, dacă n-a prins încă făptaşul, noi îl înţelegem. Să trăieşti într-o astfel de încordare şi să ai asemenea responsabilitate nu e nicio plăcere, doar se scrie despre cazul ăsta şi în străinătate. Nu e de mirare, că se reflectă şi în familie. Sunt sigură că dacă soţului meu i s-ar retrage clienţii sau dacă furnizorii ar urca preţurile, faptul s-ar repercuta şi la noi în familie... Ascultă Viki, îi zâmbi blând, într-adevăr n-au încă nici cea mai mică urmă? N-a ajutat nici recompensa? Nu s-a găsit încă nimeni care să dea vreo veste despre el din lumea aceea interlopă, despre care se zice că-i dă ajutor? Şi Viki clătină capul.

— Briccius e tot dispărut, spuse.

— Omul ăsta într-adevăr nu poate fi normal, încuviinţă doamna Piret şi privi peretele în colţul unde erau armele albe. I-am văzut pozele în ziare şi la televizor, are o piele întunecată, grosolană, nerasă, o expresie ciudată în ochi, lunatecă, arată ca un muncitor grevist... oftă greu, ca şi cum asta i-ar fi îndurerat inima, poate că nici n-a făcut ceea ce a făcut în deplinătatea conştiinţei sale. Poate că doctorii o să-l scape de spânzurătoare.

— Tot ce se poate, spuse Viki, am auzit lucrul ăsta mai de mult. Chiar înainte de Crăciun. Dar pe mine de fapt nu mă mai interesează, iar ceea ce e la noi acasă îmi

e totuna, mi-e indiferentă chiar şi liniştea. Eu mi-am încheiat socotelile, spuse liniştit şi-i zâmbi Gretei şi lui Barry, acum mă bucur de călătorie.

— Va fi lungă, Viki, zâmbi bucuroasă doamna Piret, azi o să vorbeşti cu Barry şi-o să fixaţi traseul. Cel mai bine ar fi să ajungeţi la graniţa turcească din Bulgaria. Drumul prin Grecia ar fi un ocol, soţul meu e totuşi pentru soluţia asta. Spune că drumul prin Grecia de nord ar fi mai interesant. Dar în cazul acesta va trebui probabil să mergeţi până la Thessalonic, pentru că de la Drama şi Zanthé până la graniţa turcească nu duce niciun drum de legătură bun şi tot aşa ar trebui să vă întoarceţi prin nord pe la Edirna. Apoi, cu zâmbetul pe buze, adăugă:

— Luaţi-vă din lucrurile care vă trebuie numai pe cele strict necesare... şi în salonaşul albastru se încinse discuţia despre tot ce să ia la ei în călătoria prin Turcia. Costumele de baie, ochelarii submarini, treninguri, pantaloni scurţi, pantaloni lungi de catifea, câte un costum de vară de gală. Cămăşi, tricouri, pulovere, şosete albe, galbene, batiste şi pentru siguranţă şi prosoape, deşi prosoapele vor fi şi la hoteluri şi la particulari. Articole de toaletă, chiar dacă cremă, pastă şi alte lucruri se pot cumpăra oriunde pe drum, şi desigur – încălţăminte. Pantofi de piele şi două perechi de pantofi de vară. Un aparat de fotografiat, o cameră de filmat, un tranzistor... şi în timp ce discuţia se încinsese despre aceste lucruri şi cuvântul principal îl avea doamna Piret, Viki se gândea mai departe. Se gândea la alte lucruri, la multe alte lucruri, despre care doamna Piret cu toată seriozitatea ei nu putea avea idee, se gândea de exemplu la frumosul fular de iarnă şi la cravatele pe care le primise de Crăciun de la Greta, la o anume fotografie a mamei împreună cu Mart, la tabloul

lui Tarzan de la Bernard Raster... şi în sine îşi spunea că toate aceste lucruri o să le transporte Jaguarul. Dar despre ele o să vorbesc cu Barry când o să fim singuri, îşi spuse, după cină, ce-o să spună oare? Iar cu voce tare i se adresă doamnei Piret:

— Principalul e că-mi voi lua acest frumos ceas. Nu m-aş mai putea lipsi de el. Şi-şi arătă ceasul de aur de la încheietură, iar în ochii lui se citea veselie şi fericire ca în ochii unui rege etrusc.

Pe urmă, curând, se ridicaseră şi părăsiseră salonaşul albastru. Doamna Piret aminti că cina e la şapte şi se despărţi de ei cu o înclinare amabilă a capului şi cu un zâmbet. Iar Viki cu Barry şi cu Greta se duseră în camera lui Barry.

Acolo cea dintâi care vorbi fu harta. Când Barry o întinse pe masă ochii lui Viki străluciră. Se simţea de parcă ar fi contemplat cea mai frumoasă carte a destinului său. Când se înclinaseră deasupra ei, el, Barry şi Greta, arătau ca un mare stat major înaintea unei bătălii vesele. Începutul călătoriei, acea porţiune necesară de-acasă o depăşiseră repede aşa cum se trece o stradă cunoscută. Abia când ajunseseră mai departe, începuseră să se gândească, fiindcă aici erau deja pe pământ străin.

— O să ne oprim câte puţin pretutindeni, aşa că pentru dus să socotim... spuse Barry zâmbind misterios: un sfert dintr-o rotaţie completă a lunii în jurul pământului. La fel pentru drumul de întoarcere şi o lună pentru Turcia. O lună şi jumătate vom fi pe drumuri. Dacă o să vrem putem să ne întindem liniştiţi la două. Cel puţin o să mergem comod şi vom putea ocoli cât de mult pe unde vom vrea. Barry se ridică de lângă hartă, se îndreptă zâmbind, se întinse, iar Viki radia de bucurie. Era fericit. Apoi trecură repede la modul cum

vor călători cu Jaguarul. Luară un stilou şi o foaie de hârtie, începură să măsoare distanţele şi ajunseră la un număr de kilometri care din când în când li se părea ameţitor. De aici mai era doar un pas până la modalitatea propriu-zisă a călătoriei.

— Viki, tu într-adevăr n-ai condus încă niciodată automobilul? spuse Greta, n-ai stat niciodată la volanul Renault-ului vostru? Şi Viki râse doar.

— Ca şi cum n-ai şti cum merg treburile la noi, râse vesel, şi de câte ori am mers în total cu el! Dar îmi place să conduc şi poate c-o să şi învăţ.

— Până la vacanţă o să ştii, încuviinţă Barry, o să te învăţ eu însumi. Apoi dacă o să vrei să-ţi dai examenul de şofer, o s-o faci. Dacă n-o să vrei, din cauza tatălui tău, de exemplu, o să fie totuna. Principalul e că vei şti să conduci şi că vom putea să ne schimbăm la volan în cursul acelei lungi călătorii.

Înaintea cinei, Greta se duse să se pregătească pentru întâlnire, ca să nu mai întârzie după-masă, iar la şapte era cina.

Se servise în sufragerie sub lustra de cristal aprinsă, în capul mesei stătea doamna Piret în rochie lungă neagră cu două semilune de aur la urechi. Mâncarea o adusese servanta. Începuseră cu salată de homari, cu aspic şi ouă.

Era opt fără un sfert când se terminase cina. Greta îşi luase rămas bun şi plecase la întâlnire, iar doamna Piret îşi luase şi ea la revedere. Uşoară şi zâmbitoare în rochia lungă de culoare închisă şi cu semilunele la urechi se retrăgea în camerele ei la fel ca doamna Bubulina înaintea morţii. Iar Viki se duse din nou cu Barry în camera acestuia.

— Barry, aş vrea să-ţi spun ceva, spuse Viki, în timp ce Barry ajunsese de la masă la pick-up ca să pună un

disc, iar faţa, ochii şi glasul îi erau cu totul liniştite, am aşteptat doar să rămânem singuri...

Barry, cu discul în mână, rămăsese lângă pick-up şi-l privea pe Viki. Zâmbise şi încuviinţase.

— Barry, spuse Viki, eu aş vrea să rămân acolo, în Turcia. Apoi adăugă:

— Să rămân acolo şi să nu mă mai întorc. Aş găsi de lucru, aş căra de exemplu saci în port.

Barry puse discul şi se întoarse spre masă. Se aşeză, îşi desfăcu picioarele, îşi băgă mâinile în buzunarele pantalonilor albi de catifea şi-l privi tăcut pe Viki. Pe faţa lui însă nu se citea nici uimire, nici încordare. Îl privea pe Viki liniştit şi amabil, doar puţin mai atent, iar Viki avusese impresia că se gândeşte la altceva decât la faptul dacă aşa ceva era posibil. Zâmbi şi spuse:

— Barry, poate că n-ar fi chiar aşa teribil. Nu sunt silit să termin şcoala, tu o s-o termini şi pe urmă nimereşti şi tu acolo. Între timp poate că o să poţi veni din când în când chiar în timpul acestui an.

— Da, încuviinţă Barry în cele din urmă, cu avionul sunt la Istambul în două ore. Desigur, că n-ai căra niciun sac în port. Tăticu s-ar îngriji de tine altfel. Dar spune-mi, Barry clătină binevoitor capul, de ce vrei să rămâi acolo şi să nu te mai întorci aici? De ce, dacă la voi e linişte, tatăl tău s-a schimbat, cum spui... şi Viki încuviinţă şi-l întrerupse pe Barry.

— M-am aşteptat, spuse, să mă întrebi lucrul ăsta. Îţi aminteşti, cum m-ai întrebat de Anul Nou în vinăria de pe calea Kelich, de ce mai am nevoie să iau prafuri dacă totul e în regulă? Şi când Barry încuviinţă, Viki continuă:

— Ei, tocmai asta e. Prafuri nu mai trebuie să iau, e adevărat, dar de acasă trebuie să plec. Situaţia care e acum la noi e trecătoare. Mereu afirm, că e linişte de

nevoie. De îndată ce va avea asasinul, spuse şi se gândea la tatăl său, gata cu idila! Mart se înşală gândind că s-a îndreptat fiindcă şi-a dat seama de greşeală. Mai de grabă are dreptate cameristul. Aşa e el, poate că din tinereţe. Singurul lucru bun e că n-are ce sancţiune să-mi dea. Mart, spuse Viki liniştit, Mart a fost acasă până la maturitate şi apoi alţi cinci ani până a terminat de studiat dreptul. E aşa de lungă perioada, că atunci când o să înceapă să facă iarăşi scandal, o să înnebunesc de o sută de ori. E mai bine să iau acum taurul de coarne decât să trăiesc într-o permanentă nesiguranţă şi să aştept, să văd când va izbucni iar. Nu mai vreau, nu mai am nervi. Vreau să dispar de aici şi să fiu pe picioarele mele.

Vorbiră despre asta doar un moment. Un moment, fiindcă Barry fu de acord. Fu de acord şi spuse, că imediat ce se va întoarce tatăl său, o să-i spună şi totul se va aranja.

— Crezi că n-o să vină după tine, remarcă gândindu-se la consilierul criminalist, crezi că n-o să te caute şi acolo? şi Viki clătină capul.

— Am paşaportul în regulă, sunt major, răspunse Viki liniştit şi voios, iar inima-i bătea de bucurie, o să primesc viza reglementară şi n-o să reuşească să-mi facă nimic. Nu-mi fac griji din asta. Doar că ar trebui să iau cu mine câteva lucruri ca amintire şi nişte haine în plus. Şi apoi doar să aştept, să vii să mă vezi din când în când.

Vorbiră, stătură îndelung şi vorbiră despre ce-o să facă Barry. Ce-o să pregătească, ce-o să aranjeze şi cum o să călătorească. În fine, Barry se ridică şi se întoarse spre pick-up, spre discul pus pe platan.

Când dădu drumul la pick-up se auzi glasul Gretei Garone:

Într-o zi spre seară o să termin cu toate tentațiile
O să iau automobilul şi-o să ies în natură.
O să m-aşez în iarbă la marginea pădurii
inima mea obosită o să danseze voioasă
capul meu trist n-o să mă mai doară
când o să ies în livadă, când o să ies la câmp.
...o să mă aşez la marginea pădurii, să privesc înainte-mi
să privesc câmpul, să privesc cerul
şi-apoi capul meu greu mâna cuiva o să-i doboare.
Imaginile şi dorurile mele o să se piardă în câmpie
...da, în câmpie.

Şi Viki, vesel şi fericit de toată după-amiaza şi seara acestei zile, îl prinse pe Barry din spate pe după gât şi strigă:

— Barry, ar trebui să mai vizităm încă o dată barul acela, Iran, înainte de a pleca.

*

În aceeaşi seară, în timp ce Viki punea la cale cu Barry călătoria din vacanță, rămânerea lui în țara semilunei, şi asculta cum cântă Greta Garone *O să ies la câmp*, consilierul criminalist Victor Heumann îşi petrecea timpul în camera cu vitrina, cu bufetul şi cu tabloul reprezentând sălbatica vânătoare. După câtva timp, scoase din nou din vitrină armele şi le privi la lumina lămpii. Din când în când băga mâna în mica cartotecă de pe măsuță – o cutie de lemn – şi extrăgea din ea câte un cartonaş. Pe cartonaşe se afla trecut numărul armei, numele ei şi o notă despre marcă şi anul fabricației. Când ajunsese la micul revolver cu care se trăsese peste mare în urmă cu jumătate de secol privi ceasul şi-l chemă pe camerist.

— Încă nu te-ai culcat, întrebă, mai eşti în picioare? şi când cameristul dădu imperceptibil din cap, spuse:

— Înaintea Crăciunului ţi-am vorbit de felul în care se aşază praful pe armele astea. Armele din tocuri sunt curate, dar cele care stau libere sunt prăfuite. Praful ajunge pe ele, după cum se vede şi prin geamul închis. Aşa că poate o să te uiţi mâine din nou şi la ele. Vreau să intre odată şi odată în muzeul poliţiei în ordine şi nu ca un morman de fier vechi ruginit. Apoi adăugă:

— Când, cu ani în urmă, am intrat ca elev în poliţie, şeful nostru avea grijă să avem Browning-urile într-o ordine exemplară. Chiar dacă le foloseam de două ori pe săptămână la exerciţii, trebuia să le curăţăm zilnic, fiindcă niciodată nu ştiam, când o să vină comandantul să le vadă. Recunoştea cu precizie dacă arma nu fusese curăţată în ziua aceea. Foile cartotecii sunt în ordine, spuse, dar n-ai putea să le scrii la maşină în loc s-o faci de mână?

— Am încercat, spuse cameristul, stând mereu lângă uşa holului şi privind liniştit şi încremenit mâinile lui Heumann, dar n-a mers. Erau prea tari pentru maşină.

Între timp Heumann căută din nou în vitrină şi cameristul văzu că ia în mână pistolul comemorativ. Îl luă ca şi altădată: dezgustat. O clipă îl privi nemişcat, îi privi mânerul de sidef cu plăcuţa metalică pe care se aflau iniţialele numelui său, şi emblema asociaţiei studenţeşti cu data înmânării solemne, apoi atinse trăgaciul şi în cele din urmă se uită în treacăt la ţeavă.

— Cât folos poate aduce metalul ăsta. Dar şi cât rău poate să facă, spuse liniştit, şi faţa lui brună şi rece se crispă puţin, tare aş vrea să ştiu toate calomniile şi vorbele care s-au spus după Ottingen, când am împrumutat pistoalele de la foştii noştri membri. M-ar interesa de exemplu, cam ce-a zis – când au venit la el

după armă – domnul Dessewffy. El, după cum ştii, nu mai are de opt ani pistolul, l-a pierdut în Egipt. Dar eu i-am lăsat, spuse gândindu-se la agenţii săi criminalişti, să se ducă la el. Şi ce-a zis Raster când au venit după armă, şi cameristul observă că îngustase ochii. Şi mai mult, ce gândea când se ducea să lucreze la Ottingen tocmai în perioada asta. Pun capul că s-au simţit jigniţi, că s-au supărat că-i bănuiesc de crimă. Şi nu mi-aş pune capul că n-au avut o bucurie răutăcioasă când peste două zile au primit înapoi pistoalele fără să se probeze că s-ar fi tras cu vreunul. Nu ştiu dacă s-a găsit printre ei vreun singur om înţelept care să fi înţeles că şi eu am crezut acelaşi lucru. Şi că pe Raster, l-am bănuit cel mai puţin dintre toţi. Oamenii sunt ofensaţi când îi bănuieşte poliţia, nu e plăcut, chiar la cei nevinovaţi apar în astfel de cazuri tot felul de complexe, se simt însă ofensaţi şi când presupun doar că-i bănuieşte, darămite când poliţia e reprezentată de fostul lor camarad. Numai că dacă n-am bănui pe nimeni, n-am mai cerceta niciodată pe cineva, şi cercetăm tocmai ca să nu prejudiciem pe nimeni şi să-l pedepsim pe criminal. Dacă-mi amintesc bine, consilierul criminalist cântări în palmă pistolul comemorativ şi cameristul observă că pe faţa lui rece şi brună apăru începutul unui zâmbet, dacă-mi aduc bine aminte, ai noştri... şi se gândea la agenţii săi criminalişti, au împrumutat pistoalele prietenilor din asociaţie cu explicaţia şi scuzele de rigoare.

Cameristul stând mereu lângă uşă şi privindu-i mâinile se gândea la ale lui. În multe puncte era de acord în mintea lui cu consilierul. Se gândea însă şi la faptul că astă-seară consilierul vorbise mult şi astfel îşi amintise de un lucru care fusese aproape uitat, respectiv de împrumutarea pistoalelor de la membrii asociaţiei

înaintea Ajunului Crăciunului şi de bănuirea lui Bernard Raster. Ştie că nu trebuia s-o facă, se gândi cameristul, acum recunoaşte şi de aceea vorbeşte. Apoi, cameristul stând lângă uşă observă încă ceva şi era curios să vadă dacă a nimerit. Imediat îşi dăduse seama. Consilierul criminalist ridică deodată capul spre lampa care lumina din plin, îşi privi ceasul şi spuse sec:

— Poți pleca. Nu mai e nevoie să rămâi treaz. Poți să te duci să te culci, domnule Fleischhacker.

Cameristul se înclină, fără să mişte capul sau corpul, iar în sine îşi spuse că nu s-a înşelat. Dedusese corect, încă o clipă de-a lui luminoasă, îşi spuse când părăsi camera, are dispoziție bună. Dispoziție bună, deşi e nouă şi jumătate seara şi e singur în vilă, cu excepția mea şi a menajerei...

Când se închise uşa în urma cameristului, consilierul Heumann privi din nou țeava pistolului comemorativ. De data aceasta îl privi de aproape şi îndelung, ca şi cum n-ar fi fost doar o bucată de metal, ci un lucru complicat în care puteau fi găsite lumi noi. După care înconjură cu el în mână măsuța şi fotoliile unde stătuse cu Wania şi cu Seibt înaintea Crăciunului şi se opri în colț, lângă etajera cu lampa. O clipă privi pistolul sub lumina ei. Apoi deodată începu să-l demonteze.

Era ora zece când termină operația. Pistolul era din nou montat şi în plus curățat şi uns cu vaselină în toate punctele cuvenite. Stătea acum pe şalul gros de lână, pe bufetul de sub tabloul cu vânătoarea cea sălbatică, şi dacă tabloul ar fi fost mai recent, din timpurile în care se trăgea cu aceste Mayerbach-uri de calibru 6,35, ar fi putut părea că s-a desprins din rama lui. Consilierul Heumann privi încă o dată ceasul, dar pe fața lui nu era nici cea mai mică urmă de umbră sau răutate. Era doar o răceală indiferentă. Apoi se apropie din nou de vitrină.

După care poate ca să-şi umple cu ceva timpul, sau poate din interes adevărat – cu greu se poate recunoaşte în suflet fina vibraţie a cauzelor – căută în partea de jos a vitrinei şi scoase cutiuţa prelungă de lemn, învelită în staniol. Şi când o deschise...

Există lucruri aşezate într-o cutie, pe care chiar dacă nu le-am numărat niciodată, ne dăm seama dacă lipseşte vreunul. Deşi aparent nu rămâne niciun loc liber, fiindcă îl completează celelalte obiecte, în cutie se mai află totuşi un mic spaţiu gol. Şi acel spaţiu gol, chiar foarte mic, aproape insesizabil atrage atenţia. Consilierul Heumann avea impresia că din cutie lipseşte un cartuş.

Privi o clipă cartuşele ca şi cum s-ar fi gândit, apoi puse cutia pe bufet. Luă pistolul de pe şalul de lână care se afla pe bufet şi privi prin cameră. Se uită o dată, de două ori, de trei ori, fără ca privirea lui rece să se fixeze pe vreun obiect de pe perete sau de pe pământ.

Arăta ca şi cum ar fi cercetat cum e aranjată camera. Cum arată lucrurile în ea. Dacă camera asta aparţine într-adevăr locuinţei lui. Şi deodată se opri totuşi la un lucru anume. La tabloul vânătorii sălbatice de pe lambriul de lemn de deasupra bufetului. Cu pistolul în mână privea copacii întunecaţi, vegetaţia, tufişurile, stâncile profilate pe cerul întunecos şi totuşi senin, vânătorii fugind cu puştile şi fiara care se pierdea disperată undeva în faţă, în întuneric, apoi se apropie de tablou şi îl mişcă cu stânga. Privirea îi alunecă spre partea de jos a ramei, după care se uită la ţeava pistolului pe care-l ţinea în mână.

Chiar în clipa aceea în casă se auzi zgomot.

Heumann aşează încet pistolul în vitrină, puse apoi în partea ei inferioară fără sticlă – cutia lungă de lemn cu cartuşe.

Chiar atunci se auzi deschizându-se uşa din dreptul scărilor din hol şi consilierul Heumann stinse lumina lămpii.

Lăsă aprinsă doar veioza de pe raftul din colţ. Îl auzi pe Viki străbătând holul şi deschizând uşa camerei sale. Privi ceasul, era zece şi un sfert. Stinse şi veioza, după care împietrit şi rece ieşi din cameră. Trecu în biroul alăturat, unde se apropie de fereastră şi tot împietrit şi rece privi o clipă casa lui Bernard Raster. Apoi se aşează la masa de lucru şi se cufundă în nişte hârtii şi documente.

XIX

Consilierul criminalist şef aşează receptorul şi privi spre fereastră. De la masa de scris nu vedea decât o bucată de cer albastru şi curat, căci biroul său din incinta centralei criminalistice din clădirea prezidiului se afla la etajul cinci şi avea ferestrele spre piaţă. Privi spre geam, văzu o bucată de cer albastru, senin, iar în cap îi răsunau nişte cifre curioase. Apoi se auzi un ciocănit. Îşi smulse privirea de la geam şi spuse: Intră!

Comisarul Wania păşi în biroul lui Heumann cu un pas destul de ciudat. Cu un pas ciudat de nesigur pentru un demnitar din poliţie. Şi încă şi mai nesigur închise uşa în urma lui. Pe faţa lui Heumann nu se mişcă niciun muşchi şi nici privirea lui rece şi posomorâtă nu se modifică. De parcă s-ar fi aşteptat la această nesiguranţă a lui Wania, ba şi mai mult parcă s-ar fi obişnuit cu ea de o bucată de vreme. Arăta ca şi cum ar fi trecut printr-o catastrofă, întinse cu greu mâna ca să primească o foaie de hârtie de la Wania.

— Arestarea lui e o problemă de câteva zile sau ore, spuse Wania cu un glas în care tremura încordarea, cu recompensa însă...

Heumann parcurse rapid cu privirea rândurile şi oftă.

Anatol Briccius, pe numele lui adevărat Stopek, puşcăriaşul fugit din Bruxelles şi asasinul copiilor căzuse în capcană. După o muncă lungă şi epuizantă, vânătoarea izbutise în fine. Dar izbutise o vânătoare de

mult mai mari proporţii decât se gândiseră vreodată, şi în succesul acesta brusc – lucrurile sunt adesea cu două tăişuri – se afla în acelaşi timp şi cauza pentru care goana după Briccius durase aşa de mult şi fusese aşa dificilă şi grea. Un simplu puşcăriaş fugit şi un asasin de copii nu s-ar fi putut ascunde atâta timp, dacă n-ar fi fost ceea ce Heumann şi Wania presimţiseră de la început, – adică dacă nu ar fi fost sprijinul prompt şi incredibil al declasaţilor. Încă de la sfârşitul lui ianuarie se părea că cele mai rele elemente criminale conspirau şi voiau poate din anume pricini de neînţeles să-l facă tocmai pe Briccius, pe amărâtul şi puţin importantul puşcăriaş şi ucigaş de copii, instrumentul punerii în practică a unora din planurile lor întunecoase, ba mai mult prin el să strige şi să-şi proclame ura, disprețul şi vrăjmăşia contra poliţiei, şi poate chiar contra lui Heumann însuşi. Faptul acesta se văzuse de la sfârşitul lui ianuarie, şi chiar dacă nu era nici pe departe încă aşa de clar, cuprindea suficient adevăr: pur şi simplu, duşmanul secular al legii se ridica şi se împotrivea. Şi tocmai această colaborare a declasaţilor în cazul Briccius, care frânase şi îngreunase munca poliţiei trei sferturi de an, permisese acum acest neaşteptat succes. După publicarea enormei recompense pentru prinderea asasinului apăruseră deodată în cursul cercetărilor şase indivizi dintre cei mai sumbri – se repeziseră ca frunzele ude dintr-un ochi de apă stătut în care ar fi pătruns un şuvoi puternic – trei din ei, după câte se părea, îi procuraseră lui Briccius ascunzătoare, bani şi un paşaport fals şi toţi aceştia erau acum la îndemână ca perele la fructărie. Briccius căzuse în capcană, cei şase alunecaseră în ea şi nici ei – nici asasinul – nu ştiau. Ocazia de a-i prinde dintr-o singură lovitură era deosebit de bună şi după consilierul criminalist era în acelaşi

timp şi singura. După părerea lui prima condiţie a reuşitei era coordonarea precisă a acţiunilor, şi el însuşi pusese la punct şi conducerea şi coordonarea. Briccius putea fi arestat imediat, însă din cauza celor care erau abia pe pragul capcanei, era mai bine să i se ofere încă o zi de libertate.

Heumann oftă, îl privi pe Wania care stătea în faţa mesei lui, şi ochii li se întâlniră. Poate doar pentru câteva secunde, dar încordarea care apăruse în birou din clipa când Wania trecuse nesigur pragul, slăbise. Ca şi cum prin privirea aceea se înţeleseseră, şi amândoi răsuflaseră întrucâtva uşuraţi. Erau totuşi foarte gravi, iar Wania în plus tot nesigur. Curioasă această nesiguranţă pentru un demnitar al poliţiei...

— Cât priveşte recompensa, spuse Heumann cu un glas încet şi grav, să se constituie o comisie. Să o împartă. Va fi greu să răsplăteşti nişte elemente criminale pe care în plus le şi căutăm. Să-şi dea părerea şi un jurist!

— O opinie prealabilă există, replică încet Wania, pleacă de la scopul pentru care a fost oferită recompensa, apoi de la faptul că scopul a fost atins, şi în fine de la aceea că nicăieri nu scrie cine e exclus de la recompensă. Refuzul legal al recompensei, spuse cu o voce sugrumată, nu e valabil.

— N-are decât s-o umfle, strigă Heumann, n-are decât să şi-o pună chiar la Banca de stat. Dar mai înainte o să stea la răcoare. După câte ştim, Raab ăsta are în contul lui trei furturi şi o escrocherie. Şi adăugă: Nu-l putem ierta din cauza ajutorului dat.

Apoi adăugă încet şi apăsat:

— Nu putem ierta crima, capul îi căzu în piept, faţa îi fu acoperită de o umbră şi în cabinetul de lucru se aşternu o linişte cum poate nu mai fusese niciodată în

clădirea prezidiului.

— Adu-mi, spuse după o vreme Heumann, ca şi cum s-ar fi trezit dintr-un somn greu, adu-mi te rog şi... arma.

Wania se întoarse tăcut şi se îndreptă spre uşă. Heumann privi în urma lui posomorât, rece, pe faţă nu i se mişca niciun muşchi. Când uşa se închise, Heumann privi iar spre fereastră la cerul acela albastru, curat. Soarele strălucea undeva la dreapta dincolo de zid, era arzător şi fierbinte dar aici în cabinet pătrundea doar indirect. Heumann privi cerul, apoi ca şi cum s-ar fi întors în întuneric, se aplecă oftând peste masa pe care se aflau câteva fotocopii şi un inventar. Luă fotografiile în mână încet, parcă dominându-se cu greu şi cu aşa prudenţă de parcă ar fi fost presărate cu otravă, le privi împietrit şi nemişcat şi la fel de împietrit şi nemişcat privi şi inventarul... dacă ar fi fost de faţă, cameristul poate că nici nu l-ar fi recunoscut în clipele acelea.

Într-una din fotografii se aflau mărite şi colorate nişte fire de stofă. Firele erau de culoare verde închis, imperceptibil ondulate, arătau ca nişte gene sau ca tulpinile subţiri ale unei plante pe un suport alb. În cealaltă fotografie era biletul de metrou de la staţia de periferie Millenshumm, dar cine mersese cu acel bilet şi încotro nu scria nicăieri, în schimb pe foaie se afla data de douăzeci şi doi decembrie. A treia fotografie fu ca o fantomă. Era o fantomă, o lovitură de tunet şi fulger şi Heumann o scăpă din mână ca şi cum ar fi paralizat dintr-o dată. Se aflau pe ea amprentele mărite ale degetelor lui Bernard Raster, Dessewffy şi ale colonelului Seibt. Heumann îşi sprijini capul în mână şi cu cealaltă căută mai departe. Pe cea de a patra fotografie erau amprentele mărite ale degetului mare, arătătorului şi mijlociului altei persoane – inelarul şi degetul mic

lipseau. Lângă această fotografie se afla o foaie cu o ştampilă pe care scria „Secţia pentru stabilirea identităţii din cadrul staţiei dactiloscopice centrale” şi pe ea era adăugată următoarea notă cu creionul: „Amprenta degetului mare, arătătorului şi mijlociului drept corespunde cu materialul prezentat”. Se mai afla acolo un inventar care era o listă cu nişte nume şi cifre, sumele recompensei fixate pentru prinderea asasinului. Consilierul Heumann privea încremenit şi nemişcat la aceste lucruri, apoi oftă greu şi meditä o clipă. Deschise sertarul mesei şi scoase două obiecte şi câteva mape.

Erau nişte ochelari cu ramă neagră mare şi cu sticlă obişnuită, din cei de care folosesc actorii, şi un smoc dintr-o mustăcioară neagră măruntă care se lipeşte sub nas şi se poate cumpăra în magazinele cu jucării. Mustăcioara era uşor deteriorată, iar ramele ochelarilor erau făcute dintr-un material pe care urma degetului era vizibilă. Mapele erau semnate cu numele lui Anatol Briccius. Heumann privi încremenit toate lucrurile acelea, nemişcat şi dezgustat şi faţa îi era întunecată şi rece ca faţa morţii. Apoi se întoarse iar spre fereastră, spre cerul albastru şi rămase astfel aşezat până în clipa când cineva ciocăni iarăşi.

Comisarul Wania păşi la fel de nesigur ca mai înainte. Aducea un nou document şi un pistol.

Heumann aşează pistolul peste mapele lui Briccius şi parcurse cu privirea documentul. După care începu să-l citească iar şi amănunţit.

Documentul avea trei părţi. Prima parte se intitula „Tubul cartuşului”, a doua „Proiectilul”, iar a treia „Pistolul”. În cele câteva rânduri, care precedau acestor trei părţi, se semnala faptul că exceptând pistolul, restul (tubul cartuşului, proiectilul) fusese descoperit în ziua de două zeci şi trei decembrie sub stratul de zăpadă, la

locul faptei.

În partea despre proiectil, un specialist descrisese urma lăsată de fundul ţevii pe capsa tubului cartuşului. În cea referitoare la pistol se afirma că prin intermediul analizei microscopice se constatase că urmele lăsate pe alveola – lucrată manual – în care intra baza tubului cartuşului, excludeau posibilitatea ca din anexatul pistol să nu se fi tras acest tub de cartuş şi, de asemenea, compararea particularităţilor proiectilului găsit proba faptul că el fusese tras din pistolul alăturat... Heumann puse pe masă documentul şi întinse mâna după pistol. Îl privi îndelung. Era un pistol Meyerbach, de calibrul 6,35 cu filetajul ţevii spre stânga. Pe mânerul încrustat cu sidef erau clare urmele emblemei rupte. Heumann privi îndelung şi în tăcere pistolul. Pe faţă nu i se mişcase un muşchi, iar privirea nu-i ezitase. Apoi aşează din nou, în tăcere, pistolul pe masă şi se uită la Wania.

Wania stătea în faţa mesei lui acum cel puţin părând liniştit. Văzuse privirea lui Heumann dură şi concentrată oprindu-se asupra expertizei, şi asupra pistolului, dar cu toată marea lui experienţă la oameni nu putea să-şi imagineze ce se petrecea în clipa aceea în capul consilierului. Când însă Heumann aşezase pistolul şi ridicase capul îşi pierduse în mod vizibil siguranţa. Privirea i se întâlni din nou cu cea a lui Heumann şi tensiunea dintre ei slăbi iarăşi puţin. Parcă ar fi răsuflat uşuraţi amândoi. Dar la Wania uşurarea dură doar o clipă. Dintr-o dată parcă tot ce înăbuşise şi tăinuise izbucnise în exterior cu forţă dublă şi Wania nemaiputându-se stăpâni spuse:

— E complet sigur? Nu poate fi vorba de o greşeală? Despre jocul unor coincidenţe...

— Eşti criminalist şi ştii... spuse Heumann încet şi

apăsat... e fără nicio speranţă. E cu totul sigur. Şi nu uita că sunt şi amprentele mănuşilor pe jocul de buzunar. Apoi cu un glas înăbuşit, sufocat, adăugă:

— Ia loc.

Şi Wania se aşează pe scaunul care se afla lângă masă. După o clipă de tăcere Heumann spuse:

— Pot să încep? şi Wania încuviinţă supus.

— Azi e cinci aprilie, începu Heumann încet şi apăsat privind rece şi posomorât în faţa lui. Mâine seară îl arestăm pe Anatol Briccius. Până atunci îi vom avea pe toţi şase, îi vom captura aproape în acelaşi timp. Aşa că mai lăsaţi-l în pace pe Briccius. Niciun fel de urmărire, spuse încet şi apăsat şi din nou îşi îndreptă privirea spre geam. Nu înţelegi pentru ce faptul acesta e unul din cele mai importante lucruri pe care vi le cer. Chiar dacă ar ieşi azi sau mâine, spuse gândindu-se la Briccius, e totuna, azi n-o să mai fugă. Cel mult o să mai întârziem o zi, ceea ce pe lângă cele trei sferturi de an de până acum e complet nesemnificativ... Până mâine seară o să-i avem pe toţi şase şi, abia apoi, sau concomitent, o să-l arestăm pe Briccius. O s-o fac eu personal. Apoi consilierul criminalist continuă: Cu Briccius n-o să avem dificultăţi. N-o să se tragă niciun glonţ, de asta sunt sigur. Omul acela are reacţiile întârziate şi în genere nu ştie să tragă. Ştie doar să ucidă în linişte, în ceafă. Dar terenul trebuie înconjurat. Cu fermitate şi cu discreţie. Două echipe de oameni selecţionaţi îmbrăcaţi în civil...

În aceeaşi clipă Wania se căută în buzunare, scoase un stilou şi un bloc-notes ca să-şi facă însemnări. Heumann îl privea concentrat. Văzu că-şi depăşeşte nesiguranţa, emoţia, dar că tace. Tace şi-şi face însemnări. Şi Heumann continuă:

— Stabiliţi să fie raportată îndeplinirea tuturor

ordinelor de către oamenii voştri spre a fi siguri că n-au uitat nimic. Ăsta e esenţialul. Pentru aşa ceva e nevoie de un agent de legătură experimentat înzestrat cu un emiţător, m-aş gândi la Melkov Ambrosius. Nu da ordin să fie urmărit Briccius până mâine seară. Aranjează în aşa fel ca în această perioadă oamenii să fie dispersaţi. Trimite doi dintre ei în strada Aluviunii abia la ora douăzeci, nu mai înainte, şi faptul acesta e foarte important. Acolo după colţ, pot să înceapă să patruleze după-amiaza. Poate că până mâine dimineaţă mai modificăm unele amănunte, tot atunci aş vrea să-ţi mai spun şi alte lucruri. Apoi adăugă: Va fi pradă multă şi opinia publică se va linişti. Ca şi domnul ministru de altfel. Să fie pregătite toate celulele pe care le avem jos, o să-i băgăm acolo. Ceilalţi pot sta câte doi sau trei; Briccius să fie singur. Primul interogatoriu o să i-l luăm noi doi imediat după închiderea lui în celulă, ăsta-i alt lucru pe care ţi-l cer. Şi cu asta cazul ar trebui clasat. Niciodată nu m-aş fi gândit că o să se termine astfel. Consilierul privi posomorât lista numelor cu recompensa respectivă în dreptul fiecăruia şi din nou îşi sprijini un moment capul în mână, apoi spuse: Asta e tot ce poţi face pentru mine. Dacă mai ai ceva neclar, o să mai vorbim mâine dimineaţă. O să se facă dreptate. E tot ce pot garanta în ceea ce mă priveşte. Am luat cazul acesta în grijă şi o să port răspunderea lui până la sfârşit. Poţi să fii liniştit.

Şi, cu faţa întunecată şi rece ca de mort, Heumann se ridică de pe scaun. Stând în picioare, deschise sertarul şi împinse în el tot ce era pe masă: ochelarii, mustaţa falsă, pistolul şi toate fişele şi fotografiile; le mătură cum se mătură gunoiul, cum se curăţă drumul de o turmă pe jumătate moartă, doar mapele pe care era trecut numele lui Briccius le lăsă. Apoi luă din sertar o frumoasă foaie

de hârtie, albă, cretată şi un plic. Şi acum comisare, spuse el – şi ciudat lucru – azi prima oară, zâmbi... şi acum o să scriu ceva.

Comisarul Wania se sculă şi după o clipă, tăcut şi cu capul plecat, părăsi biroul şefului poliţiei criminaliste.

Mai înainte de a băga foaia albă în maşina de scris, consilierul criminalist se duse în mica încăpere pe care o avea lângă birou şi unde se aflau doar un scaun, o masă şi un divan, şi unde nu era nici măcar telefon. Luă sticla de gin şi ţigările, care se aflau pe masă, şi se întoarse la maşină.

Termină de scris când cerul de un albastru curat se întunecase puţin pentru că dincolo de zid soarele, care nu se vedea, începuse să apună. Citi ce scrisese, îndreptă cu stiloul câteva virgule, adăugă cu propria mână data de cinci aprilie şi semnă. Apoi puse plicul şi lucrurile în sertar şi sună şoferul ca să pregătească maşina. După care se apropie de fereastră şi privi o clipă piaţa, care se întindea în faţa prezidiului. Zări câţiva copii care se alergau şi se îmbrânceau lângă un strat de flori roşii. Văzu şi o femeie cu un cărucior care tocmai ieşea din piaţă pe o stradă laterală. Şi mai văzu un domn bătrân cu favoriţi şi baston care privea spre cer. Apoi se îmbrăcă, o chemă în birou pe îngrijitoare şi plecă încet.

Când se închise uşa după el, îngrijitoarea zâmbi şi dădu din cap. Se întâmplase iar ca după o lungă perioada de timp consilierul criminalist să o observe. Să se uite la ea.

— A zâmbit, gândi ea, îi e bine. Nu e de mirare dacă a pus în fine mâna pe criminal. Dar cine o fi primit oare recompensa de o sută de mii? Vreun ţăran sărac? Şi luă veselă aspiratorul şi începu să cureţe covorul lung şi îngust.

XX

Apoi se întâmplă ceea ce Viki aştepta de la Crăciun.

Şi deşi aşteptase mai mult de un sfert de an şi deşi nu mai avea cel mai mic interes pentru acel fapt acum că venise momentul inima îi bătea şi o clipă rasuflarea i se opri de tot. Se produsese brusc ca un fulger din senin, la ora trei după-amiază când cerul era senin, însorit, fără un norişor, termometrul arăta douăzeci şi trei de grade şi în jurul vilei cântau păsările.

La acea oră trei a după-amiezii consilierul Heumann pătrunse în camera fiului său. Pătrunse cu o mână în buzunar. Închise uşa după el şi se apropie de scrinul cel scund, scrinul pe care cândva – în noaptea nefericită de dinaintea Crăciunului – stătuse pomişorul luat din pădure, darul Gretei şi jocul de buzunar de la magazinul universal M & S. Se apropie de el, dar nu mai părea să fie pe pragul celulei unui criminal, şi pe faţa lui brună nu era expresia temnicerului ca odinioară, azi stătea – cu mâna în buzunar – ca o persoană venită să discute în biroul subordonaţilor săi sau ca cineva care se uita cum le merge florilor din geam... Viki îşi dădu seama. Şi deşi îl mirase venirea intempestivă a tatălui său, era complet liniştit, şi ar fi rămas liniştit chiar dacă ar fi citit furie pe faţa acestuia.

— În curând se termină şcoala, spuse consilierul fără introducere de-a dreptul, cu un glas întrucâtva nesigur în mod curios amabil, vreau să-ţi comunic punctul meu

de vedere în legătură cu excursia ta din vacanță.

Consilierul criminalist avansă de lângă scrin în cameră scoase mâna din buzunar şi se aşeză. Apoi îi arătă în tăcere lui Viki un scaun. Viki se aşeză şi el iar inima îi bătea puternic. Nu de frică pentru ce avea să afle, ci de mirare şi curiozitate. Despre călătoria cu Barry din vacanță nici nu putea fi vorba, nimeni nu putea să i-o zădărnicească. Viki era liniştit, iar ceea ce simțea în timp ce inima-i bătea, era doar curiozitate. Şi consilierul criminalist spuse:

— Îmi dau consimțământul. Îmi dau consimțământul, repetă şi privi undeva, spre zid, consimt să te duci în Turcia cu Piret... şi lui Viki i se opri răsuflarea. Dar, mai înainte de a-şi putea spune: Uite că a venit şi asta, chiar dacă îmi e complet, complet... totuna... consilierul întoarse privirea de la zid şi adăugă: încuviințez, dar cu o condiție.

Apoi tăcu şi-şi privi fiul. Lucru curios, dar în clipa aceea inima lui Viki se linişti şi începu iar să respire liniştit. Poate doar ochii lui cenuşii, luminoşi clipiră puțin, poate că strânse puțin şi umerii... în fine a ridicat interdicția călătoriei din vacanță, dar pune o condiție! Şi deşi ştia, că nu-l mai poate atinge, era totuşi curios să afle care va fi. Şi consilierul criminalist spuse:

— Nu doresc ca excursia să-ți fie plătită de familia Piret. Desigur, spuse şi-şi puse uşor mâna pe masă, pot să-ți ofere ceea ce ține de ospitalitate. Ce ține, cum se spune, de bunele obiceiuri. Dar altminteri vei avea bani şi-ți vei plăti tot ceea ce nu ține de ospitalitate. Asta e condiția mea spuse acum cu un glas mai puternic, totuşi nu cu acela cu care era obişnuit să pronunțe ordinele, şi fața i se întunecă întrucâtva, nu vreau să creadă cineva că se îngrijeşte de tine, asta şi-o poate permite un plutonier, sau vreun portar, nu eu. Dacă ai cât de puțină

minte, o să recunoşti că am dreptate. Consilierul criminalist tăcu, strânse buzele şi Viki simţi că trebuie să se stăpânească să nu zâmbească. Dar în suflet nu-şi stăpâni zâmbetul. Ce condiţie, îşi spuse, nu vrea să-mi plătească familia Piret! Să mă întreţină domnul Piret. Şi-şi aminti ce-i spusese cameristul. E gelos. Nu suportă să am un prieten ca Barry, să primesc daruri de el fiindcă el însuşi probabil că n-a avut pe nimeni nicio date şi n-a primit nimic de la nimeni. Acum nu vrea să-mi dea voie să plătească domnul antreprenor pentru mine. Dar câte ceva tot poate să-mi ofere, îşi aminti, îşi înăbuşi un zâmbet şi întrebă:

— Ce înseamnă ce ţine de ospitalitate şi ce pot ei să-mi ofere...

— Cazarea la particulari, spuse fără să se gândească consilierul criminalist, ca şi cum ar fi aşteptat întrebarea, şi pe faţă nu i se mişcă niciun muşchi, cazarea la hotel însă nu. Doar dacă proprietarul hotelului ar fi vreunul din prietenii lui Piret, care ar spune explicit că te invită pe tine şi pe tânărul Piret. Invitarea la prânz sau la cină în particular, chiar într-un local public, în cazul în care va fi o invitaţie în toată regula, aşa cum invit eu de Crăciun pe comisar sau pe doamna Mayerbach... altfel toată alimentaţia o să ţi-o plăteşti singur. La restaurant, poate sa plătească Piret totul, dar tu îi vei da imediat după aceea partea ta. Vei plăti biletele de călătorie pentru toate transferurile pe mare sau pe calea ferată, dacă vor fi necesare, o să plăteşti şi jumătate din suma necesară pentru maşină. Tot pe jumătate vei plăti şi benzina şi toate serviciile, o să-ţi plăteşti taxele în legătură cu viza şi cu alte operaţii oficiale. În fiecare săptămână o să scrii acasă pe unde aţi fost şi unde vă aflaţi. Şi încă ceva... consilierul tacu o clipă. Întoarse faţa şi spuse: Când o să fii la Istambul

poate o să-mi cumperi şi mie ceva de acolo. Ce şi cum o să-ţi spun eu. Asta e tot... Şi consilierul strânse iar buzele iar Viki nu mai înceta să se mire. Să se mire cât de teribil de neînsufleţit suna totul. La fel de neînsufleţit ca şi interdicţia de odinioară să nu-l mai vadă pe Barry şi motivul cu care-o argumentase: Aveţi interese, înclinaţii, convingeri deosebite, spusese atunci în cabinetul de lucru, şi o să urmaţi drumuri diferite în viaţă. Nu trebuie să te distragi de la învăţătură, trebuie să te concentrezi asupra şcolii...

Atunci Viki plecase ameţit, împleticindu-se, pentru ca ajuns în cămăruţa lui să se prăbuşească pe divan, pe jumătate leşinat... azi îi venea să râdă de aceste lucruri. Ce, parcă era posibilă această împărţire a banilor necesari călătoriei comune? Barry, ia-mi o îngheţată, îşi imagina, o să-ţi dau banii pe ea. Barry, cât a costat pepenele pe care l-am mâncat împreună? Trebuia să râdă. Ce-o să spună oare Barry când o să-l sun peste o clipă, se gândi, şi ce-o să spună doamna Piret, o să clatine capul şi-o să gândească funcţionar de poliţie... Oare ce-o vrea să-i cumpăr la Istambul? Ce oare... şi doar aşa din curiozitate întrebă:

— Ce trebuie să cumpăr din Istambul? dar consilierul dădu din mână şi spuse:

— O prostie. Să nu vorbim despre asta, avem destul timp până pleci. Nu ştiu dacă o să reuşeşti să cumperi... Şi Viki vru sa propună ceva dar nu mai ajunse. Heumann se ridică brusc de pe scaun şi vorbi iarăşi. Ce spusese acum fusese aşa incredibil, că în prima clipă Viki crezu că visează. Mai întâi încremeni, apoi însă inima începu să-i bată nebuneşte, iar capul i se învârtea ca un carusel... Consilierul criminalist şef comunică fiului sau un lucru inimaginabil.

— Ştiu de mult, spuse cu un glas liniştit, şi în mod

curios destul de amabil stând lângă fereastra cămăruței, cu privirea ațintită în jos spre garaj şi spre ieşirea în stradă, ştiu de mult că te-a interesat cazul crimelor cu copii ba chiar că ai vrut sa urmăreşti asasinul. Că ai crezut că o să-l descoperi şi-o să-l prinzi. Trag concluzia asta din faptul ca ai venit în cabinet să te uiți la documentele din mape. Cred ca ai fost tu, spuse şi se întoarse de la geam, fiindcă cameristul n-a fost, Betty nici atât, iar altcineva nu mai e în locuință. Cam în jurul Crăciunului te-ai lăsat de prostiile astea. Poate că ți-a venit mintea la cap singură, poate că te-a determinat altcineva, poate cameristul dacă nu cumva chiar Raster... e totuna. Te-ai interesat de lucrurile astea şi eu îți pot spune acum, că în fine avem ucigaşul! Şi consilierul criminalist se îndreptă de la geam spre scaun, se aşează iarăşi şi Viki încremeni.

Viki încremeni, poate că şi întredeschise puțin gura, iar ochii lui de un cenuşiu luminos se măriră. Faptul acesta era ceva la care s-ar fi putut aştepta în special după anunțarea recompensei, s-ar fi putut aştepta de mult la el în ciuda tuturor îndoielilor plăcute, în ciuda nesiguranței, dar acum când se întâmplase îl lăsase încremenit. Consilierul cu siguranță nu văzuse, privea iar spre fereastră şi se părea că expresia fiului său nici nu-l interesează. Iar Viki îşi aminti în cele din urmă şi izbucni:

— Pe Anatol Briccius? Pe nebunul acela? şi consilierul criminalist încuviință. Abia acum îşi privi fiul şi ochii îi erau posomorâți. Apoi afirmă:

— Vezi că poliția nu e aşa proastă cum ai crezut. A durat mult, m-au atacat în ziare, m-au ponegrit, de mirare că n-a vrut nimeni plecarea mea şi a lui Wania... dar am câştigat. Poliția nu e nepricepută cum ai crezut, repetă, se întoarse iar spre fereastră şi adăugă:

— După tot ce s-a întâmplat cu tine în preajma Crăciunului, sunt gata să fac ceva. Azi la ora cinci după-amiază eu singur o să-l arestez pe făptaş. Aşa mi-am pus în gând fiindcă mă interesează problema. Faptul o să aibă loc puţin în afara oraşului, într-un loc anumit, precis stabilit. E o capcană în care Stopek a fost împins de către un tovarăş al lui, n-are idee de ce-l aşteaptă şi nu există nimic care ar putea zădărnici capturarea. Iar pe tine, fiindcă te-ai interesat atâta de acest caz, te iau cu mine. Poţi să fii de faţă la arestarea lui Briccius şi să-i vezi la treabă pe oamenii mei. Tu n-ai crezut în capacităţile lor... ai crezut poate ca domnul ambasador Hahn şi ca scribii de la *Expres* că vor trebui s-o tot lungească... Desigur... consilierul criminalist îşi întări iarăşi glasul, dar nu era tonul cu care dădea ordinele... desigur am şi aici o condiţie, altfel n-aş putea să mă încumet să fac aşa ceva. O condiţie care trebuie să fie îndeplinită precis şi fără discuţii.

După anularea interdicţiei călătoriei în Turcia, Viki încremenise, iar când auzise de condiţia plăţii cheltuielilor zâmbise în sinea lui. Acum însă venise clipa când se gândea că visează. Inima-i bătea, iar capul i se învârtea ca într-un carusel... în minte i se produsese haos şi se simţea ciudat. Primul lucru care-i veni în cap după ştirea aceea atât de neaşteptată, incredibilă şi curioasă fură prafurile. Trebuie să iau un praf, îi străfulgeră în cap şi simţi că e palid şi că i s-a înceţoşat întrucâtva privirea, trebuie să iau un praf. O să-l iau ca ultima oară când au fost aici oamenii aceia din Ottingen... îşi spuse şi văzu că tatăl său e din nou întors spre fereastră, că nu se uită deloc la el, dar era clar că încă nu terminase, ca şi cum ceea ce tocmai spusese era puţin. Şi consilierul criminalist într-adevăr continuă:

— Condiţia e să te ţii strict de indicaţiile pe care ţi le

voi da la locul respectiv dacă va fi nevoie de ele. Să nu te mişti de lângă mine decât dacă-ţi voi spune eu să dispari. Iar din clipa asta... consilierul îşi privi ceasul... n-o să mai vorbeşti cu nimeni până la ora cinci când Briccius va fi în cătuşe. Nici aici... arătă spre pământ şi era evident că se gândea la vilă, nici la telefon, arătă spre hol. Nu pot risca ca în comunicarea ta să indici ceva cuiva... În clipa aceea Viki se împotrivi parcă, făcu doar o uşoară mişcare cu capul, cu mâna, ca un fel de semnal în şuvoiul marii uimiri... dar consilierul ridică uşor mâna... nu pot risca nimic, spuse, nu mergem după iepuri, mergem după un triplu asasin. Nu pot să las o muncă aşa îndelungată şi obositoare pradă nici scribilor, spuse gândindu-se la ziarişti, cu atât mai puţin capriciului şi neatenţiei, nu pot să-mi permit un asemenea experiment. E trei şi jumătate, spuse şi ciocăni în ceasul de la mână, îmbracă-te în linişte. După patru plecăm, ca să fim acolo înainte de ora cinci.

— Vine şi domnul Wania? izbucni în fine Viki, dar consilierul clătină capul.

— Wania, spuse, e deja acolo. Noi mergem cu Renault-ul nostru. Şi consilierul se ridică de pe scaun şi se duse spre uşă. Acolo se mai opri o dată şi în mod curios adăugă cu voce blândă:

— Nu trebuie să te temi, asta e de la sine înţeles. Eşti în siguranţă, altfel nici nu te-aş lua cu mine. Îmbracă-te şi nu mai vorbi. Nici la telefon. Acasă o să te întorci singur, probabil în jur de şapte, inspectorul Melk o să te ia cu o maşină de serviciu, eu o să mai am treabă. Pe urmă o să poţi să povesteşti cui o să vrei, chiar şi cinematografiei.

Viki îşi veni complet în fire abia după plecarea consilierului.

Au asasinul! Pe Anatol Briccius! Pe smintitul pe care

poate că o să-l scape de ştreang doctorul. Viki îşi veni în fire... dar inima continua să-i bată, capul i se învârtea, se duse spre lavoarul galben de culoarea lămâiei. Pe când căuta praful, vechiul şi puternicul praf, rămas de la mama pe care-l luase ultima dată în cursul vizitei familiei Knippsen, îi tremura mâna. După aceea... înghiţi repede praful, îl bău cu apă. Apoi îşi privi faţa frumoasă şi palidă în oglinda care atârna deasupra lavoarului şi-şi spuse: De ce tremur oare? De ce? E într-adevăr groaznic, dar m-am aşteptat totuşi la asta. Sau nu e groaznic că-l are? Da sau nu? Se clăţi cu apă rece şi-şi spuse:

— Şi totuşi ce e, ce se întâmplă că mă cheamă. Ca să fiu de faţă la arestare, ca să văd că totuşi a câştigat, a învins, n-a cedat... şi se gândea la asta şi pe când se pieptăna în faţa oglinzii, iar în suflet simţea un fel de tensiune ciudată, îmbinată cu îndoieli. Şi totuşi poate va fi un alt crah al lui... se gândi, şi totuşi. Poate că Briccius o să-i scape în ultimul moment. Cine ştie unde o să-l pândească, undeva pe şosea în afara oraşului sau în vreun sat. Zice că nimic n-o să zădărnicească capturarea, dar parcă poţi să fii sigur... apoi îşi spuse: Poate să-i scape, asta ar fi o lovitură... şi în aceeaşi clipă fu din nou liniştit ca mai înainte, poate că începea deja să-şi facă efectul praful. Termină să se pieptene şi se îndreptă spre scrin gândindu-se la Barrv şi la călătoria din vacanţă. A renunţat, îşi repetă, până şi la interdicţia ei. Dacă ar şti cameristul. Dacă ar şti Betty. Dar mai ales dacă ar şti Barry. Şi-i trecu prin cap ca măcar vestea asta să i-o comunice lui Barry telefonic. Măcar asta. Şi deodată îi veni o poftă nebună să se ducă la tatăl său, care se afla probabil în cabinetul de lucru şi se pregătea de drum, şi să-l întrebe dacă poate să-i telefoneze lui Barry şi să-i comunice măcar vestea în legătură cu

călătoria în Turcia. Îi veni o poftă nebună, dar se stăpâni. Îşi aminti că ar trebui să-l roage şi tocmai de lucrul acesta n-avea chef. O să mă abţin până diseară, oftă, o să-i spun lui Barry când m-oi întoarce, şi în acelaşi timp o să-i spun totul şi despre arestarea asasinului, dacă o să reuşească cumva... şi Viki zâmbi, aruncă pe masă pieptănul, pe care-l mai ţinea în mână şi deschise scrinul.

Când ieşi în hol, observă că în vilă e o linişte neobişnuită. De nicăieri nu se auzea nici cel mai mic zgomot, iar coloana artificială în stil antic, pe care se afla telefonul – obiectul acela de podoabă – părea aşa mută, părăsită, pierdută... Viki avu brusc impresia că în casă nu se aflau nici Betty, nici cameristul, că plecaseră. Se apropie de uşa cabinetului care era întredeschisă, zări mai întâi fumul ţigaretei înălţându-se în văzduh ca un nor albăstrui, liniştit şi apoi pe tatăl său care stătea într-o scurtă de piele, şi umbla la ceva pe masă. Când îl văzu pe Viki, îşi privi ceasul şi dădu din cap a încuviinţare. Era ora patru!

Coborâră tăcuţi spre garaj. Acolo, consilierul şterse cu o cârpă geamul din faţă al automobilului şi-i făcu semn din cap lui Viki să se aşeze în spate.

— Lasă perdeluţele puţin trase, îi spuse păstrând în mod curios în continuare tonul amabil, aşează-te în aşa fel ca să fii văzut cât mai puţin. Apoi se aşeză la volan, ieşiră din garaj şi apoi pe poartă, în stradă. După care coborî, închise garajul şi poarta, se aşeză din nou la volan şi plecară. Trecură de casa lui Bernard Raster – la ale cărui ferestre erau perdelele trase – trecură prin trei străduţe şi ajunseră pe un bulevard. Viki observa că merg în direcţia podului Seibt.

Cerul era albastru; clar, soarele încălzea şi oamenii mergeau în haine uşoare de primăvară, în bluze...

Trecură de cafeneaua Bristol şi Viki îşi aminti cum se întâlnise acolo înainte de Crăciun cu Barry, şi Barry îi povestise întâmplarea cu câmpul cu maci. Când se apropiaseră de podul Seibt, Viki se înălță deodată pe canapeaua din spate şi privi fix în fața lui prin parbriz.

— Ce este? întrebă consilierul de la volan.

— Pe oamenii aceia... spuse Viki... cu câini...

— Câini, încuviință consilierul şi oameni, ce-are a face...

— I-am mai văzut odată, exclamă Viki, exact pe locul acesta. Atunci erau şase, câini adică, acum sunt cinci, pe unul l-a călcat după colț... şi Viki zâmbi. Pe stradă mergea domnul cu favoriți şi bastonaş, acum era fără palton, avea un sacou de culoare închisă, pantaloni în dungi, şi ghete cu ghetre, arăta a consilier sau a consul, alături de el femeia căra un coş mare şi galben, părea că transpiră, iar în jurul lor foiau cinci buldogi mici. La fel ca odinioară înainte de Crăciun, în ziua întâlnirii cu Barry şi Greta! Trecură pe lângă ei şi Viki se întoarse să-i mai vadă odată prin geamul din spate, tocmai dispăruseră după colț... apoi lasara în urmă parcajul de lângă podul Seibt unde cândva stătuse Barry cu micul său Jaguar.

— E multă vreme de atunci, se gândi Viki, atunci era zapadă, acum e primăvară... da, pe statuia lui Egid Seibt pictorul, pe rândunica de pe umărul lui, pe paleta cu pensulă se reflecta soarele... iar râul sub pod curgea proaspăt, sprinten... podul îl străbătură repede. Dincolo de el, la încrucişare trebuiră să aştepte culoarea verde. Semafoarele erau automate, la încrucişare nu se afla niciun polițist. Apoi, consilierul coti pe nişte străzi laterale, era un oarecare ocol. În fine ajunseră la marginea oraşului şi pătrunseră pe autostradă. Acum Viki ştia că merg în aceeaşi direcție în care mersese

odinioară, înaintea Crăciunului, cu Barry şi Greta în excursie. Şi abia aici pe autostradă, consilierul aşezat la volan deveni puțin mai vorbăreț.

— Ar trebui să iau benzină, spuse, dar o s-o fac la întoarcere. Ar fi fost bine să-ți fi luat o haină, spuse – Viki era fără pardesiu, doar în bluginşi şi într-o cămaşă – spre seară e frig, să nu răceşti. Trebuia să-ți fi luat şi nişte pantofi mai buni, nu papucii ăştia, care sunt pentru căldură mare...

Viki îl asculta pe jumătate. Din spatele perdeluței, privea pompele de benzină, servisurile, indicatoarele de viteză care fugeau cu iuțeală prin dreapta lui reflectând lumina soarelui şi-şi părea sie însuşi ca un conspirator... Când am mai mers oare cu el în Renault-ul ăsta, se gândi, poate niciodată. Acum ne ducem să-l arestăm pe Briccius. Ce-o vrea să-i cumpăr din Istambul, îşi aminti iar, nu ştie dacă o să reuşesc, despre ce să fie vorba? Vreo mirodenie tainică? Încă nu mi s-a mai întâmplat să vrea ceva de la mine... când i-o spune lui Mart... Şi continua să privească de după perdeluță stațiile de benzină, indicatoarele, reclamele strălucind în soare, şi-i era bine. Avea impresia că percepe ca în ceață... era evident că praful îşi făcuse ca totdeauna efectul, mai avea încă unu în buzunar. Apoi consilierul aşezat la volan vorbi iar:

— Nu că aş fi încântat de călătoria asta a voastră, spuse acum pe un ton puțin sec, nu că aş fi renunțat la poziția mea. Dar du-te. Pentru liniştea casei. Ca să nu poți să mi-o impuți niciodată. O lună, şi Viki se întoarse dinspre perdeluță.

— O lună? spuse indiferent şi consilierul la volan încuviință. Şi adăugă:

— Sunt curios cum o să rezolvi cu şcoala. Cum or să fie notele. Pronunță nesigur aceste cuvinte, dar mereu

destul de amabil şi Viki avu impresia că e posomorât. Răspunse liniştit...

— Vor fi bune.

Apoi îşi aminti prostia aceea grozavă cu plata în timpul excursiei şi nu putu să nu zâmbească. Şi în suflet şi cu buzele. Iar consilierul de la volan, ca şi cum ar fi citit faptul într-o oglindă, spuse pe neaşteptate:

— Iar cu plata rămâne cum am spus. Fiecare cu partea lui. Dacă nu-ţi convine, puneţi banii la un loc ca să aveţi casa comună. Dar contribuţia ta va fi egală cu a lui... şi Viki înregistra faptul la fel cum făcuse şi cu ştirea despre luna de călătorie. Ştia că va pleca pentru cel puţin şase săptămâni cum socotise cu Barry şi că ce spune el nu contează. Era emoţionat de ceea ce avea să vadă peste o clipă, dar nici acum pe drumul spre locul acela necunoscut încă nu-şi rânduise totul în cap aşa cum ar fi trebuit. Nu-şi rânduise gândurile acasă de uimire şi mirare, iar acum pe drum nu şi le rânduia poate fiindcă praful îşi făcuse efectul şi fiindcă se simţea bine şi percepea într-o uşoară ceaţă... Şi deodată îşi dădu seama de o mare curiozitate: că azi tatăl său se purtase tot timpul şi din prima clipă neobişnuit de amabil şi politicos. Dar mai înainte să-şi termine gândul tresări iar pe fotoliu. Ajunseseră tocmai la locul pe unde se putea ieşi din autostradă pe o şosea mai mică, consilierul coti şi ieşi. Făcând apoi un arc trecu pe sub autostradă şi pătrunse pe drumul care urca spre un ţinut însorit şi primăvăratic. Pe canapeaua din spate, Viki tresări.

Consilierul criminalist intrase pe un podeţ sub care curgea un râuleţ mărginit de stânci şi Viki nu-şi credea ochilor. Încă de mult dăduse perdeluţele la o parte, consilierul de la volan observase cu siguranţă acest

lucru, dar tăcuse... acum văzu podul şi râuleţul de sub el, adânc şi sălbatic, văzu stâncile şi nicăieri vreun suflet viu, vreun automobil, pretutindeni doar verdeaţă şi soare. Consilierul trecu podul şi dincolo de el, dincolo de râuleţ şi de stânci, opri la poalele unui deal cu pante blânde pe jumătate împădurit.

— Am ajuns, spuse de la volan, coborâm. Maşina o lăsăm aici, spuse ciudat de liniştit ca şi cum n-ar fi fost vorba despre o treabă destul de periculoasă, şi Viki în spaima şi uimirea momentului îşi dădu deodată seama de un lucru: că într-adevăr tatăl său e probabil sigur de cazul lui şi nu se îndoieşte de loc de reuşita arestării lui Anatol Briccius. Coborâră din automobil, consilierul încuie uşa şi arătă spre deal. Începură să urce încet coasta pe jumătate împădurită.

Urcară mai sus, pădurea era plină de soare, de cântec de păsări şi de parfumul ierbii şi al brazilor şi Viki se convingea cu fiecare clipă că tatăl său stă la pândă. Îşi dădu seama de acest lucru cu toate că simţea efectele prafului ca totdeauna: o linişte deplină, o începţoşare şi o oboseală crescândă. Consilierul criminalist mergea şi pe costişă prin iarbă şi printre brazi energic, aproape milităreşte şi tăcea. Apoi ajunseră sus şi nimeriră în locul acela ciudat de frumos. Consilierul criminalist se opri lângă primul pin, privi de jur-împrejur, iar Viki lângă el văzu că într-adevăr pândeşte.

Pădurea din dreapta la marginea căreia stăteau, era formată din pini înalţi şi maturi dintre care unul era doborât, pădurea din stânga era un crâng scund şi des, aproape un fel de hăţiş, iar între ele se întindea câmpia, coborând în depărtare, şi dincolo de ea într-o vale minusculă – la o depărtare şi mai mare – era un sătuc, se vedeau acoperişurile roşii ale căsuţelor şi turnul minuscul al unei biserici. Viki vedea că deşi nimic nu se

schimbase din decembrie când fusese aici cu Barry şi cu Greta, totul era altfel. Atunci era iarnă, pădurea, câmpul şi acoperişurile sătucului acela îndepărtat erau acoperite cu zăpadă, cădea o ninsoare măruntă şi pretutindeni se întindea liniştea solemnă a Crăciunului în care răsuna doar sunetul tranzistorului lui Barry. Acum era primăvară, pe cerul senin şi albastru ardea soarele, văzduhul era plin de cântecul păsărilor, se simțea parfumul brazilor şi al răşinii, iar câmpul dintre marginile pădurilor era verde. Era acoperit cu o cerealã destul de bine crescută, atât cât pot fi plantele în aprilie, când se produce o bruscă încălzire primăvăratică. Consilierul criminalist privea totul imobil şi rece, pe fața lui brună nu se mişca niciun muşchi şi în ochii îngustați nu strălucea niciun fulger de lumină, semăna cu un general pe front, care priveşte poziția oştilor, ca un general pe câmpie care apreciază terenul. Se uita la pinii cei maturi ca şi cum ar fi vrut să aprecieze ce se vede în spatele lor, apoi îşi privi ceasul şi spuse:

— Să ne aşezăm.

Se aşezară la marginea pădurii, pe pinul doborât şi acum – pe trunchiul acesta – se uită la ceas şi Viki. La ceasul de aur de la Barry... mai era timp, era cinci fără un sfert. Ceasul străluci în soare, consilierul trebuia să-l fi văzut, chiar dacă privea în altă parte şi tăcea.

— Cândva adunai gândaci şi fluturi, spuse, apoi se căută în buzunar, scoase o țigară şi şi-o aprinse, ți-a trecut de mult. Aici s-ar putea strânge destui gândaci.

Viki vedea cum din țigară se ridică o coloană subțire de fum albastru, care se risipeşte imediat în văzduhul curat şi primăvăratic al pădurii, şi-şi aminti iar: se duce să aresteze asasinul, m-a luat cu el ca să văd că a învins. Acum aşteaptă, fumează şi e cu totul sigur. Dar unde vrea să-l aresteze? Se apropie ora cinci, doar nu aici...

În momentul acela consilierul scutură atent ţigara la picioare, unde se afla o bucată de muşchi verde şi spuse:

— Peste o clipă o să înceapă şi eu o să-ţi spun ce şi cum. Unde se va ivi omul acela şi cum o să meargă. Desigur doar în linii generale, nu sunt ghicitor. Dar în liniile principale ştim ce-o să fie. Spuse asta cu atâta siguranţă ca şi cum ar fi vorbit despre cele mai banale lucruri. Apoi ridică mâna în care ţinea ţigara şi continuă:

— Vezi satul acela, acolo jos dincolo de câmpie... şi Viki gândi: îl văd a doua oară în viaţă...

— Vezi vârful turlei bisericii... şi întinse mâna cu ţigara până în faţa ochilor lui Viki... şi acum mergi cu privirea încet de la el pe orizont până aici înspre stânga... exact în linie dreaptă, orizontal... şi mâna lui cu ţigara, din care se ridica o coloană subţire de fum albastru, se deplasă încet prin văzduh, pe orizontală, în linie dreaptă, exact spre stânga... şi opreşte-te în locul unde atingi cu privirea marginea acelei păduri. Exact de acolo o să iasă omul nostru.

Privirea lui Viki se înfipse la marginea pădurii, pe muchia crângului scund şi des, aproape încă hăţiş, se fixă pe doi, trei copaci scunzi... îi vedea bine. Percepea înceţoşat, era puţin obosit, dar vedea bine. Doi, trei copaci scunzi la marginea crângului aceluia des, care din locul unde stăteau pe trunchiul pinului puteau fi la o depărtare cam de o sută de metri.

— Acolo, deci, o să iasă din pădure şi-o să vină încoa spre noi, repetă consilierul criminalist, scutură ţigara la picioare pe muşchi şi strivi cenuşa... şi Viki se gândi: Are grijă să nu aprindă pădurea. O să vină pe marginea pădurii, sau o s-o ia aşa pe scurtătură, drept peste câmp, peste semănaturi, nu ştiu, nu sunt doamna Meyerbach despre care se spune că ar fi prooroacă. Ştiu

doar că o să iasă de acolo, de lângă pomii aceia şi că o să vină încoa, spre noi. Şi consilierul amuți, expiră fumul şi în clipa respectivă Viki trebui să zâmbească – în ciuda tensiunii pe care o simțea, cu toată oboseala, începătoşarea şi liniştea.

— Cum aşa, zâmbi, să iasă pe aici şi să vină spre noi. Că doar o să ne vadă.

— Ei şi... spuse liniştit consilierul... am avut în vedere faptul acesta. E totuna. Dacă ar avea vreo importanță n-am sta aici, pe piatra asta, ci am fi undeva culcați în lăstăriş. Doar nu suntem aici în recunoaştere.

— În recunoaştere, clătină Viki capul şi privi fumul albastru care se ridica din țigara tatălui său, totuşi când ne-o vedea o s-o ia la fugă. Mai înainte, zâmbi, ca să poți să te ridici şi să tragi.

— Da de unde, spuse consilierul şi Viki avu impresia că era puțin supărat, de ce-ar fugi şi de ce-aş trage? O să vină spre noi ca şi cum ar veni la nişte culegători de ciuperci. Şi puțin obosit continuă:

— Ce, parcă ştie că-l aşteptăm pe el? Doar nu ştie că ştim cine e şi că o să apară aici. N-are nicio bănuială cine sunt. Şi nu poate s-o aibă, în special când o să vadă că sunt aici cu un băiat. Nu mergi să arestezi un asasin însoțit de un băiat, cu băieții te duci după fragi... şi lui Viki îi trecu prin minte întrebarea dacă tatăl său nu-l luase în această incredibilă aventură şi dintr-un alt motiv. Puțin şi din cauza lui însuşi. Ca să-i servească de paravan. Spuse:

— Am chef de o țigară.

Consilierul privi spre câmpie, apoi se întoarse puțin spre Viki şi spuse:

— Numai să nu te obişnuieşti, ai tot timpul mai încolo. Mi se pare că eşti destul de palid.

Viki simți că dintr-o dată se face palid, iar consilierul

zise:

— Precis că ai învățat să fumezi de la Piret.

— Şi la şcoală se fumează, ce importanţă are, pronunţă Viki şi simți – ciudat lucru – că-i bate inima şi tremură. Dar consilierul privea în altă parte şi continuă mai amabil:

— Dăunează. Şi nici prin baruri nu e sănătos să mergi. Încă nu mi-ai povestit cum a fost atunci, înainte de Crăciun, la bar, când ai venit spre dimineață... şi în clipa aceea Viki avu impresia că tatăl său încerca ceva destul de rar: încerca să glumească. Spre dimineață! Venise doar la miezul nopții.

— Am venit la miezul nopții, spuse şi era iar liniştit, la bar ne-am împărțit darurile şi am cinat cu turcii. Ne-au invitat...

— Asta ai spus deja, zise consilierul şi scutură țigara la picioare, nu mi-ai povestit însă niciodată cum a fost noaptea aceea... Şi Viki clătină capul în sinea lui. Gândi: Dacă nu m-ai întrebat niciodată. Ce, parcă am putut să-ți povestesc vreodată ceva? Şi-şi dădu seama că azi era de fapt prima oară că tatăl său se întreținea cu el după mult timp. Spuse:

— A fost bine. Am mâncat biftecuri, alune şi rahat, am băut apă, jus şi vin. Am vorbit despre călătoria noastră în Turcia, domnul Maglajlija ne-a descris cum e pe acolo, vorbea ca un poet, dar descria adevărat. Şi am plecat înainte de miezul nopții, repetă şi consilierul îşi privi ceasul şi tăcu. Viki îşi privi şi el ceasul, care iarăşi străluci, reflectă lumina, era cinci fără zece şi consilierul nu spuse niciun cuvânt. Apoi Viki zise:

— De la Crăciun, Barry n-a mai fost la noi, şi lucrul acesta e destul de penibil acum când o să plecăm.

— Să vină, spuse consilierul, dar la chestiunea cu plata nu renunț. Dacă vreți, faceți-vă un cont comun,

dar partea ta o să ți-o plăteşti. Când o veni o să-i spun eu însumi. Mâine, consilierul scutură scrumul ţigării, mai avea doar un muc, mâine o să-ți spun când voi fi acasă şi-n ziua aceea o să-l inviți.

Chiar atunci, în faţa lor coborâră pe semănătură două păsări mai mari şi ţipară zgomotos. Viki le privi o clipă şi cum se uita la ele îşi dădu seama de cântecul păsărilor în coroanele pomilor, de razele soarelui şi de parfumul pădurii şi involuntar îşi aminti de Greta Garone. „O să ies la câmp" îşi aminti, zâmbi uşor şi se uită în jur la câmpie, la pădure... apoi se uită iar la pomii de la marginea crângului celui des, unde trebuia să apară asasinul şi din nou clătină capul.

— Cred totuşi, spuse, că o să i se pară curios când o ieşi din pădure şi ne-o vedea. Poate că nu imediat, ci când o veni mai aproape. Iar dacă n-o să tragi tu, poate că o să tragă el, spuse şi consilierul aruncă jarul ţigării pe muşchiul de la picioarele lui, îl călcă temeinic, iar mucul îl băgă în buzunar... Viki gândi: Câtă grijă are să nu lăsăm gunoi în pădure, şi repetă: Poate că începe el să tragă, doar ştie că e căutat. Doar ştie că a fost emis un mandat de arestare pe numele lui. Doar ştie... şi Viki se opri, deodată îşi aminti ceva şi strigă: doar ştie, că s-a pus şi o recompensă pe capul lui. Recompensă, repetă şi vru să mai continue, dar consilierul clătină energic capul.

— Nu înţelegi munca poliţiei, clătină în semn de negare capul, dacă ar fi aşa, atunci – repet – n-am sta aici. Îţi spun că nu riscăm: Cred că-mi ştiu meseria, odată ce ne aflăm aici, nu? Apoi spuse liniştit, însă din nou uşor posomorât, ca şi cum ar fi fost într-adevăr obosit de acele permanente întrebări şi obiecţii:

— Aici n-o să se tragă nici un foc. Dacă ar urma să se tragă n-ai fi aici în primul rând tu. Dacă te aştepți la vreo

aventură ca de *cowboy,* din păcate trebuie să te dezamăgesc, pentru aşa ceva va trebui să te duci la cinema. Aici totul o să fie banal ca în cel mai plicticos roman. Omul acela o să vină aici la noi liniştit, şi dacă vrei să ştii ce o să fac, o să-ţi spun. Când o să fie la câţiva paşi de noi, de exemplu acolo, sau dincolo... arătă puţin obosit înaintea lui, spre câmp şi într-o parte spre pădure, o să mă ridic, o să-l salut şi o să-l întreb ceva. Ceva de genul... în ce direcţie e Merklinul şi cum se ajunge acolo.

Dacă ar vrea să ne arate drumul... ăsta e satul de colo... arătă el dincolo de câmpie acoperişurile satului, şi lui Viki începu deodată să-i bată puternic inima, şi simţi că se face palid şi că tremură. Emoţia dură însă doar o clipă. Un fel de slăbiciune bruscă. Praful acţiona şi consilierul precis nu observase.

— Ei şi în timp ce îl voi întreba de drum, conţinuă sec, o să mă apropii de el şi până să-şi dea seama o să aibă cătuşele. Cătuşele, dădu din cap spre Viki, le am la mine N-o să aibă timp nici să-şi caute arma. Neţinând cont de faptul că Briccius nici nu e aşa de prompt. A tras întotdeauna şezând şi din spate, încet, greoi, chibzuit, aşa ştie. Dar să tragă de la şold, într-o luptă egală nu... ai ceva? consilierul se întoarse spre Viki, căruia îi bătea iar inima şi tremura, nu trebuie să te temi, îţi spun, nimic n-o să se întâmple. Dacă ar fi fost vorba de vreun pericol, nu te-aş fi luat. Ca să ştii... consilierul oftă, ca şi cum s-ar fi stăpânit, toată pădurea asta e împânzită de oamenii mei. Toată pădurea asta, arătă el spre ambele laturi ale pădurii, sunt aici de la ora trei cu Wania. Dacă ai avea privirea mai bună şi ai fi fost mai atent ai fi putut să observi, venind încoace, câteva amănunte. Tu însă desigur că le-ai trecut cu vederea. În Brazilia trăieşte... acum consilierul criminalist – pentru prima oară – zâmbi

uşor, trăieşte o anume Gyiceria Ferreira, care are o sută douăzeci şi cinci de ani şi se ţine aşa bine, că bagă aţa în ac fără ochelari. Apoi faţa i se răci iar şi continuă:

— Wania cu trei oameni e acolo în pădure, şi o să iasă... alt om stă culcat ceva mai încolo de noi în iarbă... pe acela nu l-ai observat, dar nu te întoarce, spuse, în momentul când Viki voise să se întoarcă, stai liniştit şi priveşte în faţa ta. În spatele nostru e inspectorul Melk, care o să te ia apoi acasă, automobilele noastre o să fie jos pe şosea. Mai avem un moment... adăugă şi-şi privi iar ceasul, şi tot ceasul, ceasul său de aur de la Barry şi-l privi şi Viki. Peste câteva minute avea să fie ora cinci.

— Şi pentru ce nu-l arestează chiar în pădure, dacă pândesc acolo, întrebă Viki tot repede şi inima-i bătea tare şi era foarte încordat, mereu însă destul de liniştit, şi consilierul spuse oftând obosit:

— Ai auzit de o sută de ori. Îl voi aresta eu însumi... şi Viki amuţi şi nu mai întrebă nimic. Apoi se făcu ora cinci.

Era cinci. Şi pretutindeni era o linişte deplină. Doar câmpul, semănăturile acelea verzi ondulau uşor şi păsările cântau în coroanele pinilor şi pe câmpia verde. Cele două păsări gălăgioase nu mai erau acolo şi era ciudat: era cinci, asasinul trebuia să iasă dintr-o clipă în alta din pădure şi Viki, deşi privea concentrat într-acolo, îşi aminti de cu totul, dar cu totul altceva. Îşi aminti, cum se ivise pe câmp – pe când şedea aici înainte de Crăciun cu Barry şi Greta – un iepure. Ieşise fugind din pădurea de vizavi, poate chiar dintre pomii de unde trebuia să se ivească peste o clipă asasinul şi ţopăise pe câmpul înzăpezit spre ei. Apoi se oprise şi se ridicase pe două lăbuţe, dar Barry intensificase sunetul tranzistorului şi iepuraşul recăzuse pe cele patru lăbuţe, se întorsese şi dispăruse. Îşi aminti de Barry. Dacă ar

presimți, îşi spuse, dacă ar presimți numai unde mă aflu şi cu cine. Şi pentru ce. Când i-oi spune diseară poate nici n-o să creadă. Îşi aminti de călătoria la Istambul şi Smirna cu micul Jaguar, pe care-l va conduce şi el... că doar se pricepe destul... şi-i veni în minte oraşele, unde vor înnopta... Apoi se făcu cinci şi un minut.

Păsările cântau, dar altminteri era mereu linişte şi Viki – încordat de oboseală, cu mintea înceţoşată, şi totuşi liniştit – realiză deodată încă un zgomot pe care până acum nu-l percepuse: realiză că pretutindeni ţârâie greierii şi bâzâie albinele. Era ciudat, dar Viki îşi aminti pârghiile de sub volanul Jaguarului lui Barry, ambreiajul pe care se acţiona cu piciorul stâng, frână la mijloc, accelerația în dreapta... îi fulgeră prin cap o imagine, imaginea sa după o noapte liniştită şi bună zburând pe şosea spre graniţa turcească şi, iar îşi fixă privirea asupra pădurii. Privea spre pădurea de unde trebuia să iasă într-o clipă asasinul, acolo însă nu se mişca nicio creangă. Apoi se scurse al doilea minut şi Viki văzu că tatăl său alături nici nu se clinteşte, ci priveşte concentrat şi rece spre pădure fără ca pe faţă să i se mişte vreun muşchi. Şi el tot într-acolo privea, şi deşi percepea înceţoşat, vedea bine. Locurile acelea erau în continuare complet pustii. Drept înainte ondulau semănăturile verzi, dar dincolo de ele nu se mişca nici iarba. Observa de asemenea că soarele cobora spre apus şi prin cap îi fulgeră povestea lui Barry despre câmpul cu maci. Lanul acela cu maci colorați, parfumul, soarele în asfinţit. Simţea parfumul brazilor şi al răşinii, auzea păsările şi ţârâit şi bâzâit. Apoi trecu al treilea minut, văzu lucrul acesta pe ceasul pe care-l descoperi parţial la încheietură şi deodată avu o senzație ciudată. O senzație ciudată provocată de tatăl său, şi pe care n-o mai avusese niciodată în viaţă. Că pe faţa lui brună, pe

care nu se mişca niciun muşchi, şi în ochii îngustaţi, fixaţi spre marginea pădurii celei dese, e o lumină. Lumina unei griji, a unei gravităţi şi tristeţi infinite... şi apoi trecu minutul al patrulea şi Viki zâmbi.

În tensiunea, în încețoşarea şi oboseala aceea Viki deodată zâmbi. O grijă, o gravitate şi o tristeţe enormă, desigur... zâmbi, şi-a ajuns aici. Altă înfrângere! îşi spuse. Sfârşitul, nimeni n-o să vină, Briccius i-a fugit. Şi-n clipa aceea, involuntar şi fără niciun sens îi străfulgeră prin cap ultima imagine: cum o să treacă cu Barry graniţa turcească şi cum o să rămână acolo. O să rămână acolo odată pentru totdeauna şi nu se va mai întoarce aici niciodată, niciodată...

Chiar atunci, consilierul se uită la ceas şi vorbi. Vorbi încet şi posomorât, amabil şi apăsat, iar faţa îi era întunecată şi tristă. Spuse:

— N-are sens să mai spunem altceva. Mai uită-te o dată acolo la turla bisericii. Eu prea cucernic n-am fost. Dar mama da. Ştii ce e o biserică. Locul... consilierul vorbea foarte apăsat şi încet, ca şi cum şi-ar fi cântărit fiecare cuvânt şi ca şi cum fiecare cuvânt pe care-l pronunţa ar fi trebuit să se întipărească în sufletul lui Viki... şi privea spre pădure şi spre picioarele sale la muşchiul cel verde... locul unde e preamărit Dumnezeu. Locul, unde oamenii îl roagă pe Dumnezeu să-i absolve, să le ierte păcatele, să fie milostiv... gândeşte-te la asta o clipă şi uită-te la turla bisericii. Apoi uită-te spre pădure... O să iasă de acolo peste o clipă, eroarea e pur şi simplu exclusă. Nu, e exclusă, spuse apăsat, ca şi cum şi-ar fi stăpânit propriile îndoieli, uită-te... Şi consilierul ridică deodată mâna şi arătă spre copacii crângului celui des şi Viki holbă ochii într-acolo, inima-i bătea repede şi era palid, şi consilierul criminalist spuse înăbuşit şi imens de apasat: Gândeşte-te la biserică.

Apoi se mişcă. Căută în buzunarul vestei sale de piele, scoase pistolul şi-l lipi de ceafa fiului său. Şi mai înainte ca Viki să-şi smulgă privirea de la pădure, şi chiar mai înainte de a simți răceala metalului, apăsă. Împuşcătura nu fu puternică. Pistolul avea desigur un amortizor bun. Ultimele lucruri pe care le mai văzu Viki fură câmpia cea verde, acoperişurile îndepărtate ale satului şi marginea pădurii, precum şi nişte păsări care se ridicară brusc speriate din semănături. Ultimele imagini care-i fulgerară prin cap au fost călătoria în micul Jaguar până la Smirna şi Istambul, şi cum o să rămână acolo... şi prietenul lui Barry... îl inundă sentimentul unei imense bucurii. Poate că undeva în adânc apăruse şi imaginea Ottingenului... şi a cuvintelor pe care le spusese la sfârşit... se prăbuşi de pe trunchiul pinului doborât şi ochii lui cenuşii luminoşi se tulburară de ultimele raze ale soarelui, care se strecurau printre ramuri, iar frumoasa lui față palidă şi fină căzu pe muşchi.

Consilierul criminalist Heumann ascunse pistolul în buzunar, se ridică de pe pin şi cu o singură privire trecu în revistă marginile pădurii şi câmpia. Apoi scoase din buzunar, învelită într-o batistă, o cutiuță mică de sticlă cu un joc înăuntru, şi o lăsă să cadă lângă pieptul lui Viki. După care privi locul unde stătuse, luă de pe pământ cartuşul şi tubul acestuia. Îl privi pe băiatul mort şi fața lui rece se îndulci şi ochii lui îngustați – poate pentru prima oară din copilărie – se umeziră. Apoi se întoarse şi coborî coasta pe jumătate împădurită spre şosea, unde se afla automobilul. Pretutindeni era linişte, doar păsările încă cântau şi soarele cobora spre asfințit. Era puțin trecut de şase seara, când ajunsese la marginea oraşului, în care deja strălucea lumina neonului...

XXI

Era ora douăzeci şi două, radioul şi televiziunea începuseră să transmită ştirile, şi cinematografele îşi terminau spectacolele nocturne, când consilierul criminalist şef Victor Heumann însoţit de comisarul Wania şi de sergentul Ambros îl arestase pe Anatol Briccius.

Îl arestase la periferia de sud a oraşului, pe o ulicioară prăpădită care se numea strada Aluviunii, deşi nicăieri prin împrejurimi nu era nicio apă, niciun scoc, într-un fel de ocol de lemn unde se afla un şopron şi o căsuţă joasă care aparţinuse cândva unui reparator de motociclete, iar acum se afla în ea o bodegă prăpădită cu bere, un fel de cârciumă sărăcăcioasă, care trebuia să fie în curând măturată de buldozere împreună cu întreaga stradă... Anatol Briccius-Stopek, 1.70 m înălţime, înalt de statură, cu părul castaniu, pieptănat spre spate, cu faţa tuciurie, nebărbierită şi grosolană, cu ochii de un căprui închis, îmbrăcat în haine vechi cenuşii, ieşise din casă câteva minute înainte de ora zece în ocolul întunecos, intenţionând să se ducă spre şopron. În urma lui mergea un fel de vagabond prăpădit, nebărbierit şi jerpelit, o cunoştinţă recentă care se afla cu el aici de la ora opt seara. Briccius tuşea puţin. Când ajunsese la şopron apăruse din întuneric comisarul Wania şi sergentul Ambros, iar înaintea lor consilierul criminalist Heumann. Briccius încremenise o clipă. Apoi

făcuse o mişcare, ca şi cum ar fi vrut să se caute în buzunar, dar Heumann îi prinsese mâna şi i-o răsucise. Deja vagabondul prăpădit stătea în urma lui cu pistolul întins şi împreună cu sergentul Ambros îi pusese cătuşele. Apoi îl percheziţionase, îi luase pistolul şi alte câteva mărunţişuri, precum şi actul cu noul nume fals şi banii. Şi în timp ce îl conduceau din ogradă spre colţul străduţei unde aşteptau două automobile particulare obişnuite, cinci străzi mai încolo o grupă de poliţişti în frunte cu inspectorul Melk captura şase din membrii lumii declasaţilor, între care se afla şi şeful lor.

După cincisprezece minute, automobilul cu Anatol Briccius trecea pe podul Seibl şi pe calea Kelich pe lângă Institutul de biologie şi în urma lui venea maşina cu Heumann şi Wania. Heumann privi în fugă pistolul lui Briccius... Un *Meyerbach* de calibru 6,35 cu filetajul ţevii spre stânga, apoi numără cartuşele. După ce-l puse în buzunar, se uită la oamenii de pe trotuare învăluiţi de luminile serii, mulţi se întorceau de la cinematografe şi nimeni nu presimţea, că într-un automobil trece în fine asasinul, pentru care se fixase cu o vreme în urmă o recompensă şi care-i îngrozise în aşa măsură că lăsau afară copiii doar însoţiţi de câini şi că înconjurau cu ei statuile sfinţilor din pieţe. După zece şi jumătate ajunseră la centrala criminalistică. Doi poliţişti îl preluară pe Briccius şi-l duseră la subsol, într-o celulă provizorie.

În acea celulă ce se afla la subsolul centralei poliţieneşti aveau voie să intre, în afara poliţiştilor, doctorul, avocatul lui Briccius şi procurorul. Procurorul sau acuzatorul fusese anunţat telefonic de arestarea lui Briccius la el acasă la ora douăzeci şi trei şi nu exista motiv să se îmbrace iar şi să se deranjeze să-l vadă pe asasin la o oră aşa târzie. Pentru lucrul acesta avea să

fie destul timp a doua zi. Şi nici avocatul apărării nu putea fi numit acum seara, imediat după arestare. În celula provizorie îi scoaseră lui Briccius cătuşele, cravata şi sacoul şi-l introduseră pe medicul poliției. Examinarea dură câteva minute.

— Trupeşte pare în ordine, spuse doctorul sergentului care făcea de pază pe coridor, lângă celule, are doar pulsul ridicat şi puțină temperatură, aşa e întotdeauna. Cu psihicul e mai rău, o să dictez o notă de informare. La unsprezece şi jumătate ajunseră pe coridorul din fața celulei lui Briccius consilierul criminalist şef Heumann şi comisarul Wania. Se întâlniră acolo cu inspectorul Melk, care se pregătea să ia un scurt interogatoriu celor şase gangsteri, plasați în celulele alăturate.

— Sunt complici la toate crimele lui Stopek, spuse Heumann inspectorului, fiindcă ştiau despre ele şi l-au ajutat. Spuneți-le imediat şi de-a dreptul că poartă răspunderea complicității la crime şi că ştreangul îi paşte. Spuneți-le că ar trebui să-i ajute dracul ca să dovedească că nu ştiu nimic despre ele... Apoi, împreună cu comisarul Wania pătrunse în celula lui Briccius. Gardianul introduse în urma lor două scaune, apoi ieşi şi închise uşa cea grea.

Consilierul criminalist stătea lângă uşă şi nu arăta ca cineva care se află pe pragul celulei unui asasin, față în față cu un monstru. Îl privea pe Briccius calm şi paşnic, iar pe fața lui se citea mai degrabă dezinteres decât răceală şi severitate. Fruntea, uşor încruntată trădă oboseală. Briccius stătea lângă patul de scânduri, cu mâinile atârnânde şi ochii tulburi, fixați undeva în spatele lui Heumann. Iar în jurul nasului şi al gurii avea sânge uscat. Fața lui dură, nebărbierită era murdară şi pătată şi lucea de transpirație. Gura năclăită de sânge o

ținea încleştată, respira pe nas, iar privirea tulbure nu inspira pic de forță sufletească.

— Eşti acuzat de a fi evadat din închisoarea din Bruxelles unde aveai de ispăşit zece ani pentru complicitate la asasinarea Claudiei Temming, în vârstă de şaisprezece ani, zise calm consilierul criminalist care stătea acum lângă scaun, precum şi de uciderea copiilor. Nu trebuie să-ți mai spun că dovezile pe care le avem te acuză şi că te aşteaptă spânzurătoarea. Ai o singură posibilitate, ca în locul spânzurătorii să obții detenția pe viață. Şi aceasta posibilitate ar fi starea sănătății şi mărturisirea imediată. Aceasta din urmă ar putea proba starea dumitale patologică... spuse consilierul, pe baza ei comisia medicală ar putea propune achitarea de pedeapsă capitală şi echivalarea acesteia cu detenția pe viață într-un ospiciu. Nu pot totuşi să-ți promit nimic cu siguranță. Aşadar vorbeşte, domnule Stopek.

Consilierul Heumann tăcu şi abia acum se aşează pe scaun. Se aşează pe scaun la trei metri în fața lui Briccius cu un picior aşezat peste celălalt, cu mâinile împreunate pe genunchi şi capul uşor ridicat, în poziția în care stau doctorii când li se aduce spre cercetare vreo anomalie, sau aşa cum stau oamenii la proiecțiile cinematografice particulare. În acest timp, Wania se aşezase şi el, scosese din buzunar un bloc notes şi se vedea că încerca să-şi domine neliniştea. Briccius stătea nemişcat lângă patul de scânduri cu mâinile atârnate, cu ochii tulburi şi buzele strânse şi tăcea. Dădea impresia unei încăpățânări tâmpe, de la care nu se putea scoate niciun cuvânt.

— În felul acesta, spuse după o clipă consilierul criminalist tot aşa de calm, n-ai să ajungi nicăieri. Acum ți-e în joc viața. În felul acesta poți să ajungi la

spânzurătoare chiar în dimineața asta. Judecata abia dacă o să dureze treizeci de minute. Ai ucis în decursul unei jumătăți de an patru copii. În aceeaşi clipă consilierul criminalist se ridică şi Briccius holbă ochii. Îşi holbă ochii tulburi şi-şi smuci capul.

Consilierul criminalist rămase nemişcat pe locul pe care se afla, i se schimbă puțin doar expresia feței. Privirea îi deveni mai dură, şi ochii i se înfipseră în cei ai asasinului. Apoi cu un ton liniştit, şi doar uşor ridicat spuse:

— Pe cinci septembrie anul trecut ai ucis în pădure lângă şoseaua ce duce din Kneppburg la Kolarovo pe Antonia Seibt în vârstă de treisprezece ani, cu un pistol de calibru 6,35, ai tras în ceafă în poziție aşezată, lăsând la locul crimei un joc de buzunar. Pe douăzeci noiembrie ai împuşcat în acelaşi mod, şi cu aceeaşi armă lângă râul ce curge la marginea satului Zorna pe Frederich Delmar, de paisprezece ani. Briccius avea mai departe ochii holbați şi fața lui brună, nebărbierită lucea şi mai puternic. Dar buzele cu sângele uscat erau mereu strânse. Respira pe nas ca o fiară care s-ar afla față în față cu o flacără. Apoi se mişcă imperceptibil.

— Nu ți-e bine Stopek, spuse chiar atunci consilierul criminalist destul de amabil şi complezent, eşti obosit, epuizat, poate că te şi temi puțin, aşa n-ajungem departe. Odihneşte-te. Stai pe scaun şi ia ceva pentru fortificare. Heumann împinse spre Briccius în direcția laviței scaunul şi scoase din buzunar două prafuri albe.

— Aşează-te şi înghite asta, ca să te uşurezi puțin. Ia-le cu apă. Şi serveşte-te şi cu o țigară. Şi Heumann scoase din buzunarul de la piept o sticluță plată plină cu apă curată şi un pachet cu țigări.

Briccius luă prafurile în palmă ca un copil care ia o buburuză şi le puse în gură ca un copil care mănâncă

dulciuri la o serbare. Apoi bău. Heumann îl observa atent, după care îi luă sticluța goală şi-i dădu o țigară, i-o aprinse şi-l invită din nou să ia loc.

— Ei, îi spuse lui Briccius care stătea la doi paşi de scaunul lui şi privirea i se înfipse din nou în ochii lui tulburi, ai omorât-o pe Antonia Seibt. Uite-o aici... şi scoase din buzunar fotografia fetitei moarte. L-ai omorât pe Frederich Delmar... şi-i puse în fața ochilor fotografia băiatului. Mărturiseşte!

Briccius care stătea nemişcat, expiră fumul şi privi fotografiile cele câteva clipe cât le ținuse Heumann în fața lui. Lângă ochi îi apăruse un mic zvâcnet, dar buzele, cu excepția inspirării şi expirării fumului, le ținea în continuare strânse.

— Pe douăzeci şi doi decembrie l-ai ucis în acelaşi fel în pădure, lângă Ottingen, pe Jürg Knippsen de paisprezece ani, iar azi după-amiază te-ai dus undeva, într-un anumit loc în afara oraşului. Unde ai fost azi şi ce-ai făcu acolo? Consilierul Heumann termină de vorbit, iar Anatol Briccius expiră fumul şi tăcu. Doar zvâcnetul de lângă ochii lui tulburi se intensifică, la fel şi sudoarea de pe față, iar capul îi tremura.

— Ai pe conştiință patru crime, spuse Heumann, unde ai fost azi după-amiază? Recunoaşte-ți toate crimele imediat. Şi ce-ai făcut acolo unde ai fost azi? Heumann se apropie cu un pas de el, se înclină puțin şi strigă:

— Şi ai ucis-o şi pe Claudia Temming! Iar Briccius expiră precipitat fumul şi în fine vorbi.

— Nu, nu, izbucni el, despre ce vorbiți. Şi tuşi.

— Mă întreb, unde ai fost azi după-amiază şi ce-ai făcut acolo, strigă Heumann, stând mereu puțin aplecat, în al doilea rând recunoaşte crimele. E singura ta posibilitate de salvare de ştreang. Nu conta că o să fii

internat, strigă, iar faţa îi era acum ca piatra şi ochii ca gheaţa, contează pe ghilotină. O să intri sub ghilotină, Stopek, strigă, nu sub ştreang. Sub ghilotină şi o să fii mai scund cu un cap. O să ţi se scurgă sângele... şi în momentul acela Briccius vorbi a doua oară. Ridică capul, privi tulbure la Heumann şi spuse răguşit:

— Ghilotina nu există.

— Există, strigă Heumann, în curând o s-o recunoşti cu proprii ochi, dacă nu mărturiseşti imediat. Ai ucis în Kneppburg, ai ucis în Zoma, ai ucis în Ottingen... cu această armă, şi Heumann scoase din buzunar pistolul, îl îndreptă spre Briccius şi Briccius se făcu auzit a treia oară. Se ridică de pe scaun, faţa lui murdară lucea acum puterinc de sudoare, iar sângele uscat de lângă nas şi gură începuse să se umezească. N-am omorât, spuse răguşit, n-am omorât... şi vru să adauge ceva, când Heumann îi luă ţigara din mână, îl prinse de gât şi strigă:

— Vorbeşte! Îţi dau ultima posibilitate. Viaţa ta e fără valoare, blestemată, eşti o lepădătură nemernică şi o să plăteşti. Alţii au fost pedepsiţi în spiritul dreptăţii pentru o vină mai mică, şi tu, şi tu, canalie blestemată, să scapi? Moartea pe care ai dat-o s-o speli cu propriul sânge, singurul fel în care mai poţi câştiga ceva, e să recunoşti imediat. Să nu crezi, nemernicule, Heumann îl zgâlţâi de gât şi simţi sângele pe mâini, să nu crezi, c-o să te rog să mărturiseşti pe tine, nemernic ordinar. Totul ţi-a fost dovedit iar un dobitoc ca tine nu e bun de nimic. Recunoaşte cele patru crime, sau... şi deodată Briccius spuse răguşit:

— Doi am omorât... vorbi răguşit de sub mâna lui Heumann şi începu să-i sângereze gura, doar doi, pe fata şi pe băiatul acela... nu ştiu nimic despre altcineva... la Temming doar m-am uitat, iar la Ottingen n-am fost eu,

jur, a fost alt... şi până să spună... cineva... Heumann îi şi băgase degetele în gură şi cu o singură mişcare i-o deschise. Nu găsi nimic înăuntru, doar sânge. Apoi îl luă de bărbie, îl aruncă pe patul de scânduri şi în capul înfierbântat îi sunau cuvintele: Din păcate, nemernicule. În Ottingen a fost într-adevăr altcineva. După câteva minute îi făcu semn cu capul lui Wania, care bătu în ferestruica uşii.

— A recunoscut crimele din Kneppburg şi Zoma, spuse Heumann, când ieşi pe coridorul cu celule, şi crima din Ottingen, adăugă, iar Wania, care stătea în spatele lui încuviinţă. Iar azi, lângă Merklin... spuse şi Wania în spatele lui încuviinţă iarăşi... l-a omorât pe fiul meu.

În clădirea centralei criminalistice alarma se declanşă mai înainte ca Heumann, după cele ce anunţase, să ajungă să-şi spele mâinile pe coridorul celulelor. Îi îngrozise pe toţi cei care se aflau de faţă în noaptea aceea. După cincisprezece minute şase bărbaţi livizi şi Wania se îndreptară precipitat într-un automobil mare, afară din oraş, pe autostradă în direcţia satului Merklin. Apoi alt automobil ieşi puţin timp după primul. Ajunseră la poalele dealului, dincolo de pod şi de stânci după douăsprezece şi jumatate noaptea...

XXII

După plecarea lor, consilierul criminalist părăsi pentru moment coridorul subteran al celulelor şi urcă cu liftul la etajul cinci, care era pustiu, gol şi tăcut, aşa cum poate fi un asemenea loc doar la miezul nopţii. Nu se duse însă în cabinetul său de lucru. Ieşi pe scări cu două etaje mai sus şi deschise podul. Aprinse lumina, un bec slab care atârna pe un coridoraş şi în semiobscuritate pătrunse în alte spaţii pline de grinzi de lemn şi beton. Pretutindeni era linişte, pustiu, gol aşa cum este în poduri la miezul nopţii. După o grindă Heumann scoase din buzunar pistolul lui Briccius, trase piedica şi se apropie de locul unde o parte a acoperişului se îmbina printr-o copcă de fier cu duşumeaua. Întinse mâna şi trase din depărtare în direcţia ei. Împuşcătura nu fusese puternică şi Heumann ştia că nu se auzise la etajele inferioare. Luă de jos unicul cartuş şi cămaşa acestuia, o puse în buzunar şi cu liftul se întoarse de la etajul cinci în subsol, la celule. Se aşeză la măsuţă, lângă sergentul care era de serviciu şi-şi sprijini o clipă capul în palmă. Sergentul, destul de tânăr, care abia dacă-l văzuse până atunci de câteva ori pe şeful suprem al politiei criminale, necum să stea cu el la măsuţa sa de lucru şi în plus într-o clipă atât de îngrozitoare, puse la fiert un ceai tare, era singurul lucru pe care-l avea la îndemâna.

— Stai liniştit, îi spuse Heumann, şi din nou pe faţă

nu i se mişca niciun muşchi, iar sergentul îi fusese recunoscător în adâncul sufletului pentru aceste cuvinte. Doi poliţişti stăteau la capătul coridorului aproape în poziţie de drepţi, nu îndrăzneau să se aşeze pe bancă, deşi aceasta se afla acolo pentru ei, Heumann îi privea din când în când, la fel se uita la uşile altor celule, dar la uşa celulei lui Briccius nu privea. Băuse ceaiul şi-şi aprinsese o nouă ţigară, când sosi inspectorul Melk. Era palid şi răsufla greu. Sergentul politicos îi eliberă locul de la măsuţă şi Melk se aşează lângă Heumann. În prima clipă nu ştiu dacă trebuia să-l informeze în acea teribilă clipă despre rezultatul interogatorului preliminar al gangsterilor care se aflau la câţiva paşi, dincolo de uşi, Heumann însă îşi dădu seama de încurcătura lui şi-l invită să vorbească.

— A negat, spuse Melk, că ar fi ştiut despre crimele lui Briccius. Au negat că ar fi presimţit că a ucis Briccius. Au aflat cică chiar de la televizor şi din ziare când a fost fixată recompensa pentru ei... Apoi Melk căpătă curaj şi spuse încet:

— Domnule consilier şef aşa ceva nu poate fi crezut. E nebun. Putea s-o spună la enervare ca să se răzbune, spuse gândindu-se la Briccius, pentru ce Dumnezeu să-l fi omorât pe fiul dumneavoastră? Pentru ce să-l fi omorât la ţară? La enervare psihopatul... dar Heumann clătina capul.

— A recunoscut, spuse cu privirea în pământ, în deplinătatea simţurilor şi am impresia că fiul meu s-a dus azi într-adevăr undeva afară...

— Nu vreţi să vă odihniţi o clipă, mai întrebă Melk. Dar Heumann clătină din nou capul. Îi aştept aici până se întorc, spuse şi se gândea la Wania şi la oamenii lui care se duseseră spre Merklin. Rămase mai departe aşezat la masa sergentului, lângă celulele a căror uşă o

privea din când în când, după cum îi privea din când în când şi pe poliţiştii de la capătul coridorului.

Apoi scoase din buzunar pistolul lui Briccius şi i-l dădu lui Melk.

— Ia, te rog, porcăria asta, spuse, să nu-l mai văd. Nu mai are nicio importanţă. A recunoscut. Şi Melk luă pistolul lui Briccius. Apoi poliţiştii de la capătul coridorului o luară încet de-a lungul celulelor, la măsuţă, Heumann ridică capul şi-i observă obosit. Priveau prin ferestruicile uşilor cu mâinile la spate, căci obloanele acestora odată ridicate rămâneau automat fixate astfel. Când unul din poliţişti ajunse la gemuleţul celulei lui Briccius, Heumann stinse ţigara şi Melk observă că pe faţa lui se vedea o mare, uriaşă oboseală. Poliţistul privi o clipă prin ferestruică în celulă, apoi se întoarse spre măsuţă şi spre sergentul care stătea ceva mai departe, descuie în tăcere celula şi intră în ea. Sergentul clătină capul şi fugi după el. După o clipă ieşiră afară şi sergentul, palid şi nesigur, spuse:

— E mort.

Consilierul criminalist Heumann se ridică cu greu de pe scaun, se apropie de uşa deschisă a celulei lui Briccius şi privi înăuntru! Zăcea acolo pe patul de lemn cu o mână răsucită, iar învineţirea şi convulsia feţei nu se vedeau din cauza sângelui.

— A scăpat uşor, spuse Heumann sumbru, foarte uşor. Apoi se duse în tăcere spre lift şi urcă la etajul cinci. De data aceasta merse într-adevăr în biroul lui.

Aprinse lampa de pe masă şi se aşează. Apoi îşi sprijini capul în mână, a treia oară poate pe ziua de azi, şi o clipă închise obosit ochii. Îl cuprinse liniştea moartă a întregului etaj cinci, şi penumbra de un galben întunecat care se poate zări când ochii sunt închişi, iar pe masă lumineaza doar o veioză. Nu mai era nimic între

cer şi pământ ce ar fi trebuit să fie ştiut sau făcut. Canalia netrebnică care nu mai avea dreptul la un loc sub soare crăpase şi nu se putea întâmpla nimic mai bun. Dar acolo era fiul sau Viki şi Heumann ştia că peste o oră, două o să se întoarcă Wania cu oamenii lui de la Meridin cu confirmarea celei mai îngrozitoare realităţi.

— Trebuia să fie aşa, se auzi pe sine spunându-i lui Wania. Ceea ce comisarul ştia cu siguranţă de pe când era cu el în celula lui Stopek, şi undeva pe fundul creierului în locul acestor cuvinte de încuviinţare îi răsunau cele adevărate: L-am ucis. Am promis că va fi făcută dreptate. Am promis-o opiniei publice, iar după Ottingen şi familiei Knippsen. Şi aş fi putut oare să privesc cum din cauza Ottingenului îi pun ştreangul de gât? Propriului meu fiu! Cândva m-am luptat să nu fie abolită pedeapsa cu moartea. Şi acum ea trebuia să se abată asupra propriului meu fiu pentru crima din Ottingen făcută cu propria-mi armă. Şi-l auzea pe Wania spunând: Nu trebuia să fie neaparat pedeapsa cu moartea. Şi se auzea pe sine răspunzând: Ar fi fost moartea sau pe viaţă, şi asta e ca şi moartea. Şi a fost salvată onoarea. Iar pe banditul din Bruxelles inocenţa în cazul Ottingen tot nu l-ar fi salvat. Pentru crimele pe care le-a comis la Kneppburg şi Zorna tot ştreangul l-ar fi aşteptat. Şi se auzea pe sine cum mulţumeşte lui Wania pentru ajutor şi spune: Cazul e închis, mă duc...

Consilierul criminalist deschise ochii şi scoase dintr-un sertar al mesei o scrisoare aşternută pe o frumoasă hârtie albă cretată într-un plic cu data zilei de ieri. Era ora unu noaptea. Schimbă data cu cea de şase aprilie, asta era tot. N-avea rost să transcrie scrisoarea. O clipă îşi imagină cum dimineaţa, când va primi scrisoarea, ministrul îşi va exprima cele mai sincere condoleanţe şi poate că va încerca plin de tact să-l

convingă să mai rămână o vreme şi să nu plece. Chiar dacă nu se iubeau. Dar credea că în cele din urmă o să recunoască. Nu mai putea rămâne în fruntea poliţiei criminaliste a ţarii. După tragedia fiului său trebuia să recunoască ca era imposibil. După cea mai mare tragedie, neştiută de nimeni, cu excepţia lui şi a lui Wania era pur şi simplu exclus.

Apoi sună telefonul şi medicul poliţist din subsol îi comunică că Stopek se otrăvise cu o otravă puternică, care-şi făcuse efectul cam la o oră după înghiţire. Îi telefonă inspectorului Melk şi-i spuse să fie liniştit.

— Fii liniştit inspectore. Nu trebuie să se amărască din cauza unui monstru care nu merita să trăiască, spuse gândinduse la sergentul Ambros şi la Roth, travestit în vagabond, care efectuaseră după arestare percheziţia buzunarelor lui Briccius şi nu descoperiseră poate otrava în hainele acestuia... apoi consilierul criminalist închise din nou ochii pentru o clipă.

La o oră după sosirea comisarului Wania din satul Merklin, la nicio oră după ce automobilul cu fiul său mort ajunsese în oraş, Heumann îşi chemă şoferul şi se lăsă dus acasă. Străzile mai erau întunecoase, fără oameni dar se apropia dimineaţa şi dintr-o clipă în alta putea începe să se lumineze. Heumann ştia că în curând se vor pune în mişcare rotativele din întreaga ţară care vor revărsa ediţiile speciale de dimineaţa, şi vedea subtitlurile groase şi poate chiar primele fotografii ale marginii pădurii cu bradul doborât... a patra victimă a ucigaşului de copii... propriul fiu al consilierului criminalist şef Heumann. Briccius arestat ieri seară, Briccius sinucis în celulă... pătrunseră pe strada care ducea la vilă. La unul din geamurile casei lui Bernard Raster lumina mai era aprinsă, Raster pleca undeva devreme, dar nu la Ottingen, acolo terminase lucrul. În

vila lui Heumann însă era întuneric complet. Colonelul Seibt în locuința sa de la mansardă dormea încă şi n-avea cea mai mică idee despre groaznica întâmplare. Dormea şi cameristul, uscat şi înțepenit, care slujea cinstit şi avea grijă de armele din vitrină, dormea şi menajera Betty, n-avea nici cea mai mică idee de nimic. Heumann străbătu holul în întuneric. Când trecu pe lângă coloana albă cu telefonul – obiectul acela decorativ – care se desluşea în obscuritatea holului, în telefon se auzi un țăcănit, aşa cum se întâmplă câteodată.

În birou, Heumann scoase din buzunar sticluța plată şi o aruncă în coşul de gunoi. Apoi scoase cartuşul şi cămaşa lui şi le ascunse într-un sertar. După care puse pe masă un bilet de metrou, ochelarii cu ramă neagră şi mustăcioara neagră a fiului său. Ochelarii şi biletul le lăsă acolo, cu mustăcioara se duse în camera fiului. Aprinse doar mica veioză de lângă divan. Pe masă găsi o mapă şi o foaie cu nişte însemnări. Luă din scrin vechiul loden verde închis pe care Viki îl mai purta doar arar, şi nişte mănuşi vechi, apoi se duse în pivniță. Acolo stropi haina cu puțină benzină şi împreună cu mustăcioara şi mănuşile o arse în soba de fier. Părăsi pivnița când în sobă rămăsese doar cenuşa, iar afară începuse să se lumineze.

Urcă cu greu sus în locuință şi-şi aminti de generalul Meyerbach, mort de mult, care cu ani în urmă îi învăța să tragă în pivnița şi în curtea castelului Boock. O văzu pe văduva generalului cu bonetă şi dantele de Bruxelles şi poate că prin fața ochilor îi trecură fulgerător şi fețele câtorva din foştii prieteni din asociația studențească: Zenger, Götz, Dessewffy...

Când ajunse la uşa casei, în hol, avu impresia că aude paşi sus, poate se scula colonelul. În locuința lui însă era linişte. Se întoarse în birou şi se aşeză în fotoliul

întunecat. Afară se lumina cu adevărat, desigur era primăvară şi zilele se lungeau. Şi până să închidă ochii, în fotoliu, ca să moţăie o clipă îşi aminti de fiul său Mart, care – deşi îi rămăsese – era pierdut, şi-şi aminti de soţia lui moartă. Şi la sfârşit de tot – cu ochii închişi – îşi dădu seama că peste scurt timp o să-i aducă de la autopsie un pachetel, ceasul de aur de la încheietura mâinii fiului său şi-şi aminti de Bartolomeu Piret...

Da! Era îngrozitor, dar aşa era. Ce trebuia să fie pedepsit, fusese pedepsit, se făcuse dreptate. Consilierul criminalist ştia că are mâinile curate, aşa cum le avusese întotdeauna, dar ştia în acelaşi timp că fusese însemnat pentru totdeauna ca nimeni altul poate.

Ştia că în felul acesta învia cinstea familiei, păstra o amintire luminoasă, îşi răscumpăra conştiinţa. Dar compensa oare astfel acel groaznic eveniment, de neşters, stigmatul cel mai crunt pe care-l purta în adânc conştiinţa curata. Până la sfârşitul vieţii îşi va putea spune că nu şi-a trădat misiunea de apărător al legii, de consilier criminalist, de om drept, cel puţin această misiune pe care i-o încredinţase soarta, pentru care trăise şi căreia îi acordase prioritate. Dar ceea ce soarta dă unui om, care e tată şi stăpân, şi care nu se poate exprima în cuvinte obişnuite.

Se luminase şi Heumann de durere şi oboseală aţipise în fotoliu. Oamenii din oraşul lui, tânărul Piret şi elevii clasei a şaptea din gimnaziul purtând numele celui mai mare pedagog se trezeau.

SFÂRŞIT